ከበአሉ ግርማ

ከአድማስ ባሻገር

ክፍል አንድ

፩

ቤቱን የዝምታ አዘቅት ውጦታል ። ከዚያ ዝምታ በዝምታ የሚመነጨው የሙዚቃ ቃና መጨረሻ የለውም ። ነፍስን በሀሴት ሊያወራጭ አእምሮን ኮርኩሮ ሀሳብን በስልት ሊያስደንስ ይችላል ።

አበራ ወርቄ፣ በዚያ መጨረሻ በሌለው ዝምታ ተውጦ ሙሉ የሌሊት ልብሱን ለብሶ እንደልማዱ የጣት ጥፍሩን በጥርሱ እየከረከመ ወዲህና ወዲያ በመንጐራደድ ለገላው የሞቀው ውሀ ወደ ገንዳው እስኪወርድለት ድረስ የወትሮው ባልሆነ ትእግስት ይጠባበቃል ።

ቧንቧው እንፋሎት ብቻ ስለሚተፋ ወደገንዳው የሚ ወርደው ውሀ ዝናብ ዘንበ ካባራ በኋላ ከሰንበሌጥ ላይ ኮለል ኮለል እያለ እንደሚወርድ ጠፈጠፍ ስልት እየጠበቀ አንድ ፣ንድ ይንጠባጠባል ።

«ትኩስ የህይወት ጠብታ፣ ትኩስ፣ ወፍራም የህይወት ጡብታ!» የሚል ሀሳብ ላንዳፍታ አእምሮው ውስጥ እንደ

መብረቅ ብልጭ ብሎ መልስ ድርግም አለ ። የአበራ አእምሮ
ካንድ ሀሳብ ወደሌላ ሀሳብ ስለሚጋልብ አንድ ነገር በተለይ
ወስዶ እስከ መጨረሻው ድረስ ሊያስብበት አይችልም ፡
ለዚህ ነበር ባለቅኔ ፤ ወይም ደራሲ ፤ ወይም ሰአሊ የመ
ሆን ተስፋውን ውስጡ ቀብሮ ያስቀረው ። ነፍሱ ግን
ራሷን ባንድ ነገር ለመግለጥ ዘለአለም እንደዋተተች ፣
እንደቃተተች ትኖራለች ። አእምሮው ወዲያና ወዲህ እንደ
ሚባክን ስለሚያውቅ አዘውትሮ ፤ «ሀሳብ መጨረሻ የለ
ውም ፤ ቁም ነገሩ መኖር ነው ፤ የኑሮን ጣእም ማወቅ ፡
ሀሳብ የፈጠረው ግብ ካልደረሰ ውጤቱ ያው ነው ፤ ምሬ
ትና ብስጭት ። እምን ፤ ሌላ ምናለና!» ይላል ።

አንድ ትልቅ ወፍራም ጥቁር ዝንብ ከየት መጣ ሳይ
ባል እንግዳ ቤት ገብቶ ጥዝዝ — እያለ አንዴ ከኮርኒሱ
ጋር ፤ አብዛኛውን ጊዜ ከመስኮቱ መስተዋት ጋር ፤ አንዳ
ንዴ ደግሞ ከተንጠለጠሉት ባለአራት ጡት መብራቶች
ጋር እየተጋጨ ክፍሉን ውጦት የነበረውን ከባድ ዝምታ
ባንዳፍታ አደፈረሰው ። የዝምታው ሙዚቃ ስልቱን አጣ ።
አበራ መንጉራደዱን ትቶ ዝንቡን ለመግደል ይሯሯጥ
ጀመር ። የጢት ካቦርቱን አውልቆ ፤ ዝንቡ መስኮትና ኮርኒሱ
ላይ ሲያርፍ ለመግደል አንድ ሁለት ጊዜ ከሞከረ በኋላ
ጥዝዝ ... እያለ ሄዶ መብራቱ ላይ በማረፉ የሚያደርገው
ነገር ጠፍቶት ወደላይ አንጋጦ ለጥቂት ጊዜ ተመለከተውና
ተስፋ እንደመቁረጥ ብሎ ራሱን ነቅንቆ ። «እህ !» አለና
ሄዶ መስኮቱን ከፍቶ ይጠብቀው ጀመር ። እሱም እንዳሰ
በው ፤ ዝንቡም በበኩሉ ይጠብቅ የነበረውን መውጫ ቀዳዳ

ያገኘ ይመስል ጥዝዝ ...... እያለ ሹልክ ብሎ ወጣ ። ከውጭ የሚመጣው ሁካታ ተወርውሮ ጆሮውን መታው ። የመኪና ጋጋታ ፤ ጡሩምባ ፤ የበጎች ጩኸትና የሰዎች ድምጽ ባንድነት ሲሰማ የእማኑኤል ሆስፒታል እብዶች ተሰብስበው ያቋቋሙት የሙዚቃ ጓድ ይመስል ጆሮ ይጠልዛል ። ቶሎ መስኮቱን ዘጋ ። «እኔ ግን መውጫ ቀዳዳ የለኝም !» አለ ዝንቡን እስታውሶ ።

አበራ ለጊዜው የሚኖርበት ሰፈር በየበአላቱ ቀን የበግ ገበያ ሆኖ ይውላል ። የሚኖረው በመስፍን ሀረር መንገድ ከሾላው በላይ ተስፋዬ ቀጂላ ቤት ፊትለፊት ሲሆን ፤ ይሄኛው ቤት በአምስት አመት ውስጥ ዘጠነኛ ቤቱ መሆኑ ነው ። ከወንድሙ ምክር መሀል አበራ ልብ ውስጥ በመጠኑ የሚገባው የቤት መስራት ጉዳይ ነው ። አበራ ወርቁ ቤት አጠገብ ወይም ፊትለፊት የሚባልበት ጊዜ ይመጣ ይሆን ? ጊዜው ሩቅ መስሎ ታየው ።

ለመጀመሪያ ጊዜ በኩራት አይን የቤቱን እቃ አንድ ባንድ ይመለከት ገባ ። ውጭ የደመቀ የጸሀይ ብርሀን ቢኖርም የገዛምታው አዘቅትና ጽላሎት በስውር መንገድ ተዋህደው የእንግዳ ቤቱን ብርሀን ደብዛ አድርገውታል ። በብርሀን እይን የሚያሞቀው የምንጣፉና የሶፋዎቹ ደማቅ ቀይ ቀለም አሁን የረጋ ደም መስሏል ። ወርቅማ ሆነው በጥቁር ጥለት ያጌጡት የመስኮት መጋረጃዎች በብርሀን ያላቸውን ድምቀት አጥተው ፈዝዘዋል ። ከውጭ ወደ ውስጥ ሲገቡ በስተቀኝ ካለው ግድግዳ ላይ የተሰቀለው በህብረ ቀለማት ስለቀለማት የተሰራው ስእል ብርሀን በማጣቱ የቅኔው ውበት ጠፍቷል ። ትኩር ብሎ ተመለከተው ፡ ፍዝዝ

ብሎ በተመስጦ እኤምሮ አየው ። ስእሉን ሳይሆን በስእሉ ውስጥ አልፎ የሚመለከተው ራሱን ነበር ። በከንቱ ያለፈውን ህይወቱን ነበር—ያለፈውንና ወደፊትም ቢሆን ሊያገኘው የሚችለው መስሎት የማይታየውን ህይወት ፥ «ማን ነኝ ? ምንስ ነኝ ? እቃ ። ለዚያውም ዋጋ የሌለው የበሰበሰ እቃ ። እቃ ሆኜ እንድቀር ያደረገኝ ማንነው ፤ እኔው ራሴ ? ወይስ ያፈራኝ ህብረተ ሰብ ? ወይስ አልፈው የመጣሁት የትምህርት አቋም ? የምን የትምህርት አቋም ፤ የአቋሙ አላማስ ምን ይሆን ? ሳይ ሳዩን የሸምጥ ለማስጋለብ ፤ ለምን አላማ ! የትምህርት አላማው እያንዳንዱ ሰው ራሱን ፣ ማንነቱን ፤ የተፈጥሮ ችሎታውን እንዲያውቅ ማድረግ ነበር ። እኔ ግን ማንነኝ ?» እያለ ፤ አይኖቹን ስእሉ ላይ ተክሎ ሲያስብ ፍዝዝ ብሎ ቀርቶ ነበር ። ደንዝዞ ነበር ።

በስተግራ ያለው ግድግዳ ጽላሎቱን እሳርፎበት ተንጣሎ የሚታየው ራዲዮ ግራም የሬሳ ሳጥን መስሏል ። ሱዛን ሮስ የተባለችው የስላም ጓድ ልኡካን ባልደረባ ህይወቱ ውስጥ በድንገት ለጥቂት ወራት ባትገባ ኖሮ አበራ ይህን ራዲዮ ግራም ለመግዛት ሀሳብ አልነበረውም ። ነገር ግን ፤ ከገዛ ላይቀር የሚገዛው ነገር ሁሉ ከባድና ዋጋ ያለው መሆን አለበት ። «የምቀጥ[]ው ሰነገ የሚሆነኝ መሆኑን ወይም አለመሆኑን በርግጥ ስለማላውቅ ለምን ርካሽ ነገር እገዛለሁ ? በርግጥ የማውቀው ዛሬን ብቻ ነው ፤» በማለት ሁል ጊዜ ውድ እቃዎችን ይገዛል ። ቤቱ ርካሽ እቃ አይገኝም ።

ሱዛን ሮስ፤«ብልጫ ያለውን ነገር የሚመርጡ ወንዶች ደስ ይሉኛል ፤ ምክንያቱም ለውድና ለከፍተኛ ነገሮች የሚ

ጣጣሩ ወንዶች ሲያጋጥሙኝ እኔ ስለራሴ ያለኝ አስተያየት ውሀ እንዳገኘ ጽጌረዳ ይለመልማል ፤» እያለች ደጋግማ ትነግረው ነበር ። ሆኖም አልጋ ውስጥ ገብታ ያለሙዚቃ መንቀሳቀስ ፈጽሞ እንደማትችል አስታወሰ ። ያለሙዚቃ ሰውነቷ አይፍታታም ። ያለሙዚቃ ፍቅር ሰጥታ ፍቅር መውሰድ ጨርሶ አይሆንላትም ። ከስንት ማግባባት በኋላ ቤቱ የወሰዳትን ወንድ አስቀድማ የምትሰጠው ምርጫ ፤ «ሙዚቃ ሰጠኝና ፍቅር ልስጥህ ፤» የሚል ነበር ። ታዲያ ፤ አበራ ቤቱ ባመጣት ምሽት እንደዚያ ያለውን ምርጫ ስታቀርብለት አላመናትም ። ውርጭ ውስጥ እንዳደረ ብረት የሚቀዘቅዝውን ጭኗን እየደባበሰ ፤ ረጅም ጠጉሯ ስር ውስጥ እንደዝሆን ጥርስ የነጣውን ማጅራቷን እንደ በጥፍሩ እየቧጠጠ ፤ እንደ በጥርሱ እየነከሰ ፤ ከንፈሯን አሁንም አሁንም እየሳመ ፤ ካሁን አሁን ተሸነፈችልኝ በማለት ልቡ ድው ድው ፤ የደም ስሮቹ ትር ትር እያሉ ሲጠብቅ ከላዩዋ ላይ ገፍትራው ተነሳች ።

የታጠፈውን ቀሚሷን እያስተካከለች ፤ «ሙዚቃ ስጠኝ ነው የምልህ! » አለችው በቁጣ ቃል ፤ ሲቃ በያዘው ድምጽ ። ጉንጮቿ ላይ የነበረው ደም ቁልቁል ወረደ ። ባንዳፍታ ጸሀይ ያልነካው በሽተኛ ይመስል ገረጣች ። ከሩቅ ሲመለከቱት ነጭ ፤ ከቅርብ ሲያዩት ሽሮ የሚመስለውን ጥርሷን ታፋጭ ጀመር ።

«ስለግዜር ብለሽ አሁን ሙዚቃ ምን ያደርግልሻል ? ልባችንን እንድ ብናደርገው እኛው ራሳችን ውብ ሙዚቃ ልንፈጥር እንችላለን — የተፈጥሮ ዳንኪራ እየረገጥን ።» «ጎውር ነህ ፤ ለማየት አትችልም! » አለችው ፤ በረጅሙ

ተንፍሳ ። ረጅም ጠጉሯን በሁለት እጆቿ ጥምድድ አድርጋ ይዛለች ። እጆቿ ላይ ያሉት የደም ስሮች እንደሽምጥ አጥር ተገትረዋል ። እና ከቀሉት ትናንሽ ውብ አይኖቿ እንባ እየፈለቀ የገረጡትን ጉንጮቿን ያርሰው ነበር ።

«ምን! »

«ያለሙዚቃ አይሆንልኝም ፤ ፍጹም አይሆንልኝም ፤ ፍቅሬን ለወንድ አሳልፌ ከመስጠቴ በፊት ነፍሴ ወደ ሙዚቃ አለም መግባት አለባት ። ከዚያ በኋላ ነጻነት ይሰማኛል ። ውስጤ እንደጽጌረዳ እምቡጥ ይከፈታል ፤ ለመስጠትም ሆነ ለመቀበል ዝግጁ እሆናለሁ ።»

«እሱን ተይው ! ፍቅርሽን ለመስጠት ነፍስሽን አስቀድመሽ ለሙዚቃ መለወጥ የምትፈልጊው ለፕቴሮች ብቻ ነው ? ወይስ ከብጤዎችሽም ጋር እንዲሁ ነሽ !»
«አበራ ፤ ለምን እንዲህ ትላለህ? ለቀለም ደንታ እንደሌለኝ እዚህ መምጣቴ ሊያረጋግጥልህ አይችልም ?»

አበራ ጊዜ አላጠፋም ። በሚቀጥለው ቀን ሂዶ ራዲዮ ግራም ገዛ። ከዚያ በኋላ ሉሲን የየሙዚቃውን ስልት በማለት፤ በስሜት እስኪተለዩቸው ቀን ድረስ ትጠብቅ ነበር ። ጸሀይ እንዳየች የጽጌረዳ እምቡጥ ወከክ ፤ ትርክክ ትልለት ነበር ።

ከኒው ዮርክ ፤ ከሱዛን ዘንድ ትናንት የደረሰው ካርድ «መልካም ፋሲካ ፤ ስኳር ወለላዬ ፤ የትም ብሆን አብረን የሰማናቸው ጥኡም ሙዚቃዎች ትዝ ይሉኛል ። የማዝነው አንተ ለጋብቻ ፍጹም ደንታ ስለሌለህና ብዙ ሙዚቃዎችን አብረን ሳናዳምጥ በጥቂት ጊዜ ውስጥ በመለያየታችን ነው ። ሆኖም ቅሬታ የለኝም ፤ እያንዳንዷ ደቂቃ ትዝ ትለ

ኛለች !» የሚል ነበር ። ራዲዮ ግራሙ ላይ አስቀምጦታል ። «ኢሳቱ እልፎ ረመጥ ፤ ረመጡ በርዶ አመድ የሆነ ትዝታ ነው !» ሲል አሰበና የጨት ካቦርታውን ትከሻው ላይ ጣል አድርጎ ወደ መታጠቢያ ቤት ሄደ ።

መታጠቢያ ቤቱን ያጥለቀለቀው እንፋሎት ያፍናል ። የፊት መስተዋቱም ፤ የመስኮት መስተዋቱም ፤ ግድግዳውን ያለበሱት ነጭ ሸክላዎችም በሙሉ በላብ ይፍቀው ወርዝ ተዋል ። ገንዳው ውስጥ የወረደው ውሀ ግን ይህን ያህል አይፋጅም ። እንደፍላጐቱ ቢሆን ውሀው መፋጀት አለ በት ። አበራ ገላውን እሽቶ ለመታጠብ ስለሚሰንፍ ገንዳው ውስጥ በጀርባው ተንጋሎ መቀቀልን ይወዳል ። በተለይ የጀርባው ነገር ጭንቁ ነው ። ጀርባውን እሽቶ የሚታጠብ በት ዘዴ ሲገባው አልቻለም ። ለሌላ ሳይሆን ለዚህ ብቻ ሚስት ቢያገኝ አይጠላም ።

የሌሊት ልብሱን አውልቆ እርቃን ስጋውን እንድ ሁለት ጊዜ ከተንጐራደደ በኋላ በእንፋሎት ወርዝቶ የጨት ጭጋግ የመሰለውን የፊት መስተዋት በፎጣው ወለወለና ላንዳፍታ ፊቱን ተመለከተ ። የቀይ ዳማ ቢሆንም ጸሀይ ያልመታው ፊቱ ገርጥቷል ። የአበራ መልክ ቁንጅና ትላ ልቅ አይኖቹ ላይ ነው ። ችርችም ያሉት ቅንድቦቹ ከኮፈ ናቸው ወጣ ወጣ ላሉት አይኖቹ ልዩ ውበት ይለግሷቸዋል ። ሽፋሎቹ በምላጭ የተስተካከሉ ይመስላሉ ። በራው በመ ጠኑ ገለጥ ባያደርገው ኖሮ የግንባሩ ማጠር ጉልቶ በታየ ነበር ። አፍንጫው ሰልከክ ብሎ ወርዶ ቀዳዳዎቹ በመጠኑ ሰፋ ሰፋ ያሉ ናቸው ።

መቀስ አንስቶ ካፍንጫው ውስጥ እንደ ራዲዮ አንቴና ረዘም ብለው የወጡትን አንዳንድ ጠጉር ከርክሞ ሲያበቃ፣ አፉን በመክፈት ምላሱን ወደ ውስጥ ቀልሶ ፣ ተዋጊ በሬ ይመስል ያንገት ስሮቹ እስኪያብጡ ድረስ ወደታች አቀርቅሮ ፣ የታችኛዎቹ ጥርሶቹን ከውስጥ በኩል ሲጃራ ምን ያህል እንዳበለዛቻቸው ተመለከተ ። የዛገ ቆርቆሮ መስለዋል ። ሽንት እንዳሸተተ በግ ስስ ከንፈሮቹን ብልጥጥ አድርጎ ተመለከተ ። ጥርሶቹ እንደወተት ባይነጡም ጸአዳ ናቸው ።

ጢሙ አድጎ እንደሆን ለማየት በሁለት እጆቹ ጉንጮቹን ከታች ወደላይ መላልሶ ደባበሰ ። ጢሙ አላደገም ፡ ጉንጮቹ እንደህጻን ልጅ ገላ ለስልሰዋል ። ብብቶቹ ውስጥና ጉያው መካከል ያለው ጠጉር ግን እንደባህታዊ ጠጉር አድጎ ተገማምዷል ። የእግሩ ጥፍሮች አድገው ገሚሶቹ ተጣጥፈው ገሚሶቹ ደግሞ ተሰባብረዋል ። ሱዛን የብብቱንና የጉያውን ጠጉርም ሆነ የእግር ጥፍሮቹን በየጊዜው ታስተካክልለት ነበር ። እርሱ ለራሱ ሲያደርግ የማይችለውን ስታደርግለት ላዩ ደስታ ይሰማት ነበር ።

«ወንዶችን ማሞላቀቅ ደስ ይለኛል ። እንዳንተ ያሉ የእግር ጥፍራቸውን መቁረጥና የብብት ጠጉራቸውን መላጨት የማይችሉ ሳገኝ ደግሞ የበለጠ ደስታ ይሰማኛል ።» የምትለው ሁሉ ትዝ አለውና ፣ «ምንነው አሁን በተገኘሽ !» ብሎ በመመኘት ገንዳው ውስጥ ገብቶ በጀርባው እንደ ልማዱ ተንጋለለ ።

የገንዳው ርዝመት ለአበራ መካከለኛ ቁመት ይህን ያህል አስቸጋሪ ሁኖ አልተገኘም ። የስፖርትን ነገር እርግፍ

እድርጐ የተወው ከሰባት አመት በፊት ካዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ እንደወጣ ቢሆንም ፤ የትክሻው ስፋት ፤ የወገቡ ቅጥነትና የዳሌው ስልክክ ማለት ከስፖርት አለም ተለይቶ የኖረ ሰው አያስመስሉትም ።

ሰውነቱን በስንፍና ለማሸት ሲሞክር ደረቱ ላይ በቀኝ በኩል ያለውን ለሀያ አምስት አመታት አብሮት የኖረውን ትልቅ ጠባሳ ነካ ። ትርንጐ ትዝ አለችው ። በነፍስ ትኑር ይሆን ? ሞታ ይሆን ? አያውቅም ። የሚያውቀው አንድ ነገር ብቻ ነው ።

እድሜዋ ከእርሱ እድሜ ገፋ ያለ ነበር ። ፊቷ እንደ ውድቅት ጨለማ ጠቁሮ በወዝ የተንጨፈጨፈ ነበር ። ጠጉሯ እንጌ ባንድ የሚቋጠር ፤ ፍርጥምጥም ያለች ጉጭማ ነበረች ። እናቱ ወይዘሮ ባፈና ሞልቶት ቡና ለመጠጣት የግል ሲኒአቸውን ይዘው መንደር ሲሄዱ ፤ ትርንጐ እበራን ትጠራውና መደብ ላይ ተጋድማ ፤ «ና እንጫወት» ትለው ነበር ።

«ምን አይነት ጨዋታ?»

«ና ምን ችገረህ ፤ እኔ አሳይሀለሁ ።»

ታጫውተዋለች። ከጥቂት ጊዜ በኋላ ከጨዋታው የሚያገኘው ደስታ እየጣመው ስለሄደ የእናቱን ከቤት መውጣት በናፍቆት ይጠባበቅ ነበር ። እንዲያውም አንዳንዴ ትርንጐ ስራ ይዛ አላጫውትህም ስትለው ምርር እያለ ያለቅስ ነበር ። በተለይ ከባይበዳኝ ጋር ስትዳራ ያየ እንደሆነ ትንሿ ልቡ እርር ፤ ድብን ትል ነበር ። ቆየት ብለው እሱን አስወጥተው በር ሲዘጉበትማ አይጣል — ትርጉሙን ለይቶ የማያውቀው

ስሜት በስራ አካላቱ እየተሰራጨ ያብከነክነው ነበር… ያብሰለስለው ነበር ።

ታዲያ አንድ ቀን ጧት እናቱ ቡና ለመጠጣት ከቤት እንደ ወጡ አበራና ትርንጎ መደብ ላይ ወጥተው ጨዋታቸውን ቀጠሉ ። ወይዘሮ ባፈና እንዴ ከቤት ከወጡ በየቤቱ ቡና አክትመው ቤት እስኪመለሱ ድረስ ጥላው ቤት ስር ክትት እንደሚል ያውቃሉ ። ነገር ግን ፣ ያን ቀን ለካ ስኒአቸውን ረስተው ሄደው ኖሮ ወዲያውኑ ተመልሰው መጥተው የእጥረ ግቢውን በር «ትርንጎ ፣ ትርንጎ» እያሉ ሲያንኳኩ ፣ ትርንጎ ደንግጣ እንዴ ከላዩዋ ላይ ስትወረውረው ጊዜ ሽንኩርት ለመክተፍ ያስቀመጠችው ቢላዋ ላይ ሄዶ በደረቱ ወደቀ ። ጠባሳው አብሮት ይኖራል—ማስታወሻ ሆኖ ። አሁን የት ትሆን ?

የትርንጎ ትዝታና የውሀው ሙቀት ሰውነቱን እሸናንትት ኖሮ ፍትወት አደረበት ። አበራ አንድ ስሜት ከደረበት ያንን ስሜት ሳያረካ ለመቆየት አይችልም…ከዚያ በኋላ ራሱን እየጠላ አይኖቹን ከድኖ ከሀሊናው ጋር ሲሟገት የመታጠቢያው ቤት በር ተንኳኳ ።

«ማንነው !» ሲል ጠየቀ ፣ በጉረና ድምጽ ። አድርበት የነበረው ምትሀት ከመቅጽበት አለፈ ። በፍትወት ስሜት አብጦ የነበረው ሰውነቱ ባንዳፍታ ሙሽሽ አለ ።

«ከእቁባቶችህ አንዷ መሰዬህ ደንገጥክ እንዴ?» ሲል ውጭ የቆመው ሰው መልሶ ጠየቀው ። ከፍ ዝቅም ሳይል አንድ አቅጣጫ ይዞ የሚሄድ ፣ ለአበራ ጆሮ እንግዳ ያልሆነ ወፍራም ድምጽ ነበር ።

«ሀይሌ ፣ አንተ ነህ ? ከእቁባቶቹ አሁን እንዷ ብትገኝ ከሰማይ እንደወረደችልኝ መና እቆጥራት ነበር ፤ ኸረ ለመሆን ትናንት ማታ ምን ጉድጓድ ውጦህ ነበር?» ገንዳው ውስጥ ያለው ውሀ ይንቦራጨቃል ። አበራ ቶሎ ለመውጣት የተጣደፈ ይመስላል ።

«ለሰው ያህል ትናንት ከሸርሙጣ ጋር አላደርኩም ፤ ጠረናቸው እየሰለቸኝ ሄዷል ። ካንዷት የጣሊያን ገረድ ጋር ነበር ያደርኩት ። ይገረምሀና የፍቅር ሙያ ባለቅኔ ናት ለማለት ይቻላል ፤» አለ ሀይለማርያም ካሳ በተለመደው ግልጽ አንደበቱ ። ስለራሱ የሚደብቀው ነገር የለም ። ስለሰው ሲናገርም ፊትለፊት ነው ። ታዲያ የሚያውቁት ኢትዮጵያውያን ከሩቅ ይሸሹታል ። ሌሎች ባጋጣሚ ምክንያት የተዋወቁት ደግሞ ይህ ሰው እብድ ነው እንዴ ፤ በማለት ይዘባበቱበታል ። ከቂል የሚቆጥሩትም አሉ ። ጥቂቶች ናቸው ሀይለማርያም ግልጽ ሰው መሆኑን በማወቅ የሚያደንቁት ።

አበራ ከውስጥ ገላውን የሚታጠብበትን ውሀ እያንቦራጨቀ ፤«ብለህ ብለህ ገረድ ተራ ገባህ ?» ሲል ተሳለቀበት ። «እጉል ሀልያ ባይታክልበት ኖሮ አንድ ወንድ ካንዷት አመቤት ሆነ ከደንገጡር የሚያገኘው ደስታ ልዩነት ባልኖረው ነበር ፤ የሚለውን አባባል አታውቅም ? ለማንኛውም ነገር በገንዘብ አላመጣኋትም ፤ የመጣችው ለመደሰትና ለማስደሰት ብቻ ነበር ። አልቻልኳትም ። ድካምና እንቅልፍ ተደምረው ስለተሸነፍኩ ይቅርታ እንድታደርግልኝ ለመንኳት ። እየተንሰፈሰፈች ስታለቅስ አደረች ። ጧት ስትሄድ ምን አለችኝ መሰለህ?»

«ምን አለችህ?»

«ብስብስ የወንድ እልማ ብላኝ ወጣች ። ሁለተኛ የምት መጣ አይመስለኝም ። ሴት እውላ ባለመሆኔ አዝናለሁ ። ሆኖም ወርቅ ነበረች ።»

«አንተን የሚያጋጥሙህ ሁሉ ወርቅ ናቸው ። ለምን ማእድን ሚኒስቴር ስራ አትጠይቅም? ብዙ ወርቅ ታስገኝላቸው ነበር !» በማለት አፌዘበት ። ሀይለማርያም አብሮ ያደራትን ሴት ሁሉ «ወርቅ ነበረች» እያለ ማሞገስ ያዘወትራል ። «ቃላትን የሚጠመዝዙ ሰዎች እንደሚያስጠሉኝ ነግሬህ ነበር፤ የአእምሮ መሀንነት ምልክት ነው ። እንግዳ ቤት እጠብቅ ሀለሁ !» ብሎት ሄደ ። ከላይ ከባድ ጭነት የተሸከመ ሰው ይመስል ሀይለማርያም ሲሄድ በተረከዙ መሬቱን ይሞርዳል ። በዚህ የተነሳ ሙሉ ተረከዝ ያለው አንድም ጫማ የለውም ። የሚያደርጋቸው ጫማዎች ሁሉ ከኋላ ስለሚንጋደዱ ባንድ በኩል ጥርሱ የረገፈበት ሰካራም ሰው ይመስላሉ ። አበራ ሀይለማርያምን አንድ ነገር ለምኖት አልፈጽምም ብሎት ሲያስቸግረው ፤ «እንግዲህ እንደጫማህ መጣመም አትጀ ምር» ይለዋል ።

ሀይለማርያም ብርሀን የሌለበት ቤት ደስ ስለማይለው እንግዳ ቤት ውስጥ የነበሩትን መብራቶች ሁሉ አብርቷል ። ግድግዳው ላይ ያለው ስእልም ሆነ ምንጣፉ፤ ሶፋዎቹና የመ ስኮት መጋረጃዎቹ በብርሀን አማካይነት ህያው ሆነዋል ። መብራቶቹ የእርሱንም ሁኔታ ጭምር አጉልተው ያሳያሉ ።

ጽልመት የመሰለው ጠጉሩ እድጉ ጉፍሯል ፤ የሶስት ወይም የአራት ቀን እድሜ ያለው ጢሙ ጉንጮቹና እራት

ማእዘን አገጩ ላይ ሲታይ አጥንት ላይ የሚተራመስ ጉንዳን ይመስላል ። ጠይም ፊቱ ላይ ስጋ አይታይም ። ጉንጮቹ ላይ ያሉት አጥንቶች እንደ እለት ቆመው ሰው ላይ ያፈጣሉ ።

ድፍጥጥ ብሎ ወርዶ ቀዳዳዎቹ ሰፋፊ የሆኑትን አፍንጫውን እንደወናፍ ከፍ ዝቅ እያደረገ ፤ ወፍራም ከን ፈሮቹን ገጥሞ ፤ ከማንበብ ብዛት የተነሳ ደካክነመው የቀሉትን መካከለኛ አይኖቹን ውልብ ውልብ እያደረገ ያነብባል ። መጽሀፍ ከእጁ ወይም ከኪሱ አይገኝም ማለት ዘበት ነው ። ከመጽሀፍ ጋር አብሮ ውሎ አድሮ አብሮ ከእንቅልፉ ይነሳል ።

የተጋጠሙትን ከንፈሮቹን ላንዳፍታ የሚያላቅቃቸው ሲጃራ ሲምግ ብቻ ነው ። ካፍንጫው እየተቾርመለመለ የሚወጣው ጢስ መሬት ይዞ የሚሳብ የክረምት ጉም ይመስላል ። በቀኝ እጁ መጽሀፍ ይዞ እንደሆን ፤ ከግራ እጁ የተቀጣጠለ ሲጃራ ይታጣል ብሎ የሚወራረድ የለም ። «የተቀጣጠለ ሲጃራ ፤ የተዘረጋ መጽሀፍና አንድ ብርጭቆ ውስኪ የልብ ጓደኞቼ ናቸው ፤ ከነርሱ ጋር ስሆን እዝናናለሁ ፤ » ይላል አዘውትሮ ። ሶስቱንም ይዟል ። ተዝናንቷል ።

የሚያነብበው ጐር ቪዳል ስለቄሳር ጁሊያን የጻፈውን ታሪካዊ ልብ ወለድ መጽሀፍ ነው ። መጽሀፉን አንብቦ ለመጨረስ ምንም አልቀረውም ። ከመጽሀፉ ላይ ቀና አለ ። አንገቱ ረጅም ነው ። ማንቁርቱ ብርኩማ መስላ ትታያለች ። በረጅሙ ተነፈሰና አልቃ ጣቱን ለማቃጠል የደረሰችውን ሲጃራ ልምጥጥ አድርጐ ከሳባት በኋላ መኮስተሪያው ላይ አወደማት ። የደካከሙትን አይኖቹን እምሀበ አልቦ ላይ አሳርፎ ፤ «ጁሊያን ክርስቲያንነትን ከአለም ገጽ አጥፍቶ

የግሪኮችንና የሮማውያንን በብዙሀን አማልክት ላይ የተመ
ሰረተ ስልጣኔ እንደገና ለማጽጸም ያደረገው ታላቅ ጥረት
ቢሳካለት ኖሮ — » በማለት ሰፊ የሀሳብ ጉዳና ከመጀመሩ ፤
ከውጭ ወደ እንግዳ ቤት የሚያስገባው በር ተንኳኳ ።
ሀይለማርያም የሚጠላው ነገር ቢኖር ሀሳቡን የሚገታ ደን
ቃራ ሲመጣበት በመሆኑ የአበራ ታላቅ ወንድም ፤ አቶ አባተ
ወርቁ ሲገቡ በፈገግታ አልተቀበላቸውም ።

«አበራ የለም እንዴ?» ብለው ኮሰተር ባለ ድምጽ
ጠየቁት ። ጉሪጥ አይኖቻቸው ያረፉት በውስኪው ብርጭቆ
ላይ ነው ። እድሜ ባያበልዛቸውና ቅንድቦቻቸው ባይረ
ግቱ አይኖቻቸው የአበራን ውብ አይኖች ይመስላሉ ።
የኑሮ ትግል ባያከስላቸው እንደ ወንድማቸው የቀይ ዳማ
ናቸው ። ከቦርጫቸው ይሆን ወይም ካለባበሳቸው እጭር
መስለው ይታያሉ ። የለበሱት ከታች ካኪ ሱሪ ፤ ከላይ ጥቁር
የሱፍ ኮት ነው ። በዚያ ላይ ቀጭን በጥቁር ጥለት የታጠረች
ኩታ ደርበዋል ። ነጭ ኩታዋና ጥቁር ጥለቱ ፤ ሽበት ጣል
ጣል ካለበት ጠጉራቸው ጋር ባንድነት ሲታዩ አንድ አይነት
ህብረቀለም ይፈጥራሉ ። ፊታቸው ላይ ጉልተው በሚታ
ዩት መስመሮች ላይ ከእድሜ የቀሰሙት እውቀት ተጽፎ
ይነበባል ፤ እንደ አበራ ፊት ወጣትነት ብቻ ያበበበት ባዶ
ፊት አይደለም ። እነዚያ መስመሮችና እነዚያ እሳታቸው
ጠፍቶ ረመጣቸው ብቻ የቀረው አይኖች ስላሳለፉት ደስታም
ሆነ ሀዘን በዝምታ ያንጎራጉራሉ ።

ሀይለማርያም ትኩር ብሎ ፊትለፊት ሰው የመመልከት
ልማድ አለው ። ሰው ፊት ላይ ብልጭ ድርግም የሚለው

ፈገግታ ፣ ከውስጥ መንጭቶ ወጥቶ የሚነበበው ሀዘንና ደስታ ፣ ዘመን እያለፈ ሲሄድ ተጽፈው የሚቀሩት መስመሮች እንደ ጥሩ መጽሀፍ ያስደስቱታል ። አንዳንድ ጊዜ የሰዎችን ፊት ትኩር ብሎ በተመሰጠ አእምሮ ሲመለከት የሚሉትን ሳይሰማ የሚቀርበት ጊዜ አለ ። ባገኙት ቁጥር በቁጣ ደማቸው የሚለወጥበት ምክንያት ሊገባው አልቻለም ።

አቶ አባተ ፣ «አበራ የለም እንዴ ?» ብለው ሲጠይቁት በሙሉ ልቡ አልሰማቸውም ነበር ። አበራ መታጠቢያ ቤት መሆኑን ነገራቸውና ውስኪ ቀድቶ ሰጣቸው ። ኩታቸውን ትከሻቸው ላይ አስተካክለው ተዝናንተው ተቀመጡ ።

ዝምታ ቤቱን ዋጠው ። የአቶ አባተ ዝምታ ይሁን ወይም የአየሩ ቅዝቃዜ ፣ ሀይለማርያም ብርድ ተሰማው ። ረጃጅም ቅልጥሞቹን ሰብስቦ እንደ ገበሬ ዝንጀሮ እጆች ከጉልበት በታች የሚውሉትን እጆቹን አጣምሮ ቁጭ ካለበት ሶፋ ላይ ተመቻችቶ ተቀመጠ ። ሀይለማርያም የሚለውን ነገር ለመፈለግ የአእምሮውን ጓዳ ሲፈትሽ ፣ አቶ አባተ ውስኪአቸውን ፉት ብለው ካጣጣሙ በኋላ ቀድመውት ፣ «ከአበራ ጋር ከተዋወቃችሁ ስንት ዘመን ይሆናል ?» ብለው ጐሪጥ አይናቻቸውን ጣራው ላይ አሳርፈው ኮስተር ባለ ድምጽ ጠየቁት ።

ዱብ እዳ ነበር ። ለምን ይህን ጥያቄ እንዳቀረቡለት ፣ ወይም ጥያቄው ምን አቅጣጫ እንደሚይዝ ባይገባውም ፣ ዘመኑን ለማስታወስ ሲያስላስል ፣ አበራ ከዚህ ቀደም ፣ «ወንድሜ በኔና ባንተ ጓደኝነት በጣም ይቀናል ፣ አጥፊው አንተ ነህ ብሎ ስለሚያምን ሁለተኛ አንተን እንዳላይህ ባገኘኝ ቁጥር ይመክረኛል ፣» ብሎ የነገረው ትዝ አለው ። ጠይም ፣

ረጅም ፊቱ ላይ ፈገግታ ብልጭ አለ ። እምስቱንም ጣቶቻ የጐፈረ ጠጉሩ ውስጥ ከትቶ ወደኋላ ካበጠረ በኋላ ሲጃራ አውጥቶ አቀጣጠለ ። ጉሮሮውን አሳላና ፤ «በግምት ሀያ አመት ይሆናል ፤ » አላቸው ።

ግምቱ ትክክል ነበር ። በአስፋው ወሰን ትምህርት ቤት ለአምስት አመት ፤ በጄኔራል ዊንጌት ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ለአራት አመት ፤ በአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ እንደገና ለአራት አመት ፤ በካሊፎርኒያ ዩኒቨርሲቲ ለሁለት አመት አብረው ቆይተዋል ። ይህን ዘመን ሁሉ ክፍል ጐን ለጐን ነበር የሚቀመጡት ፤ የሚያጠኑት ባንድ ላይ ነበር ። የሚበሉትና የሚውሉት አብረው ነበር ። በዚህ የተነሳ እንዱ ያመጣትን ወዳጅ ሌላው ሲወስድ «አንተ ሌባ» ከመባባል በስተቀር መቀያየምና ቂም መያዝ በመካከላቸው ተፈጥሮ አያውቅም ። በተለይ አሜሪካን ሀገር ካሊፎርኒያ በነበሩበት ወቅት አባራ ለራሱ እንደምንም አግባብቶ ያመጣትን ሴት አሳልፎ ለሀይለማርያም ይሰጥ ነበር ፤ ምክንያቱም ሀይለማርያም ሴቶችን የሚያግባባበት ዘዴ የለውም ። ከነሱ ጋር ሲሆን ምላሱ ይተሳሰርና የሚያደርገው ነገር መላ ቅጡ ይጠፋዋል ።

ሳክራሜንቶ ከምትባል ከተማ ሄደው ካንዲት ጥቁር አሜሪካን ጋር ያሳለፉትን ሌሊት እንኳን ሳይቀር አስታወሰ ። ጊዜው ደግሞ እንዴት ይከንፋል ! ሁለቱም በፖለቲካ ትምህርት ተመርቀው ካሜሪካ ሀገር ከተመለሱ እንኳን አምስት አመት አልፏቸዋል ።

ሀይለማርያም ፤ አቶ አባተን ከመቃዎም ብዙ ዘመን ሆኖታል ። አስፋው ወሰን ትምህርት ቤትም ፤ ጄኔራል

ዊንጌትም ፤ ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅም በነበረበት ዘመን ከአበራ ጋር እየተመላለሰ ብዙ ጊዜ ቤታቸው ተጋብዟል ። ቤታቸው በሄደ ቁጥር አዲስ ሚስት አግብተው ስለሚቆዩት ይገርመው ነበር ። እንደሰማው ከሆነ ካባታቸው የወረሱትን ርስት ሸጠው የጨረሱት ለጥሎሽና ለድግስ ነው ። ካለልጃገረድ ደግሞ አያገቡም ። የእርጅናቸውን መጠን የሚለኩበት ዘዴ ሳይሆን አይቀርም ።

«ታዲያ ጓደኝነት ለመቼ ነው፣ ሌላው ቀርቶ ራሱን እንዲችል በምክር ብትረዳው ምናለበት፣ ስምንት መቶ ብር ደሞዝ እየበላ የሚኖረው በኪራይ ቤት ነው ። እኔ ቤት ሰርቼ ራሴን ችዬ የምኖረው በሁለት መቶ ብር ደሞዝ ነው ። በዚሁ አቅም ወላጅ እናታችንን የምረዳው እኔ ነኝ ፤ አበራ እንደሆን ዞር ብሎ እንኳን አያያትም ። ይህ እንኳን ቀርቶ ራሱን ቢችልና ሰው ቢሆን ግድ የለኝም … ችኩል ነው ፤ በጣም ችኩል ነው ። ካንድ ስራ ላይ አይረጋም ፤ ምክር ሲሰጡት እሺ ብሎ አይቀበልም ፤ በችሎታው የማያደንቀው የለም ። ያጣው ትእግስት ብቻ ነው ። ትእግስት ይኑርህ ብዬ ብመክረው ምን እንዳለኝ ታውቃለህ?

«ምን አለዎት? »

«ትእግስት ይኑርህ ብሎ ምክር አይገባኝም ፤ የረጋ ውሀ ይገማል ፤ ይበሰብሳል ፤» ብሎኝ ተቆጥቶ ሄደ ። ትእግስት ቢኖረው የቀሩት ጓደኞቹ በእድገት መቼ አልፈውት ይሄዱ ነበር ። ስንቶቹ ቅርስ አኑረው ፤ ሚስት አግብተው ፤ ልጅ ወልደው ፤ ዘመዶቻቸውን እየረዱ ፤ ባመት በአል እየጠየቁ ፤ በወላጅና በዘመድ ምርቃት እየለመለሙ ይኖራሉ ።

እነሱን ላይ እትናለሁ ። ብትመክረው ምናለበት? » በማለት ራሳቸውን በሀዘን ነቅንቀው በረጅሙ ተነፈሱ ።

ሀይለማርያም ፈገግ ብሎ ባፍንጫው የሲጃራ ጢስ እየለቀቀ ፣ «ከወንድም ምክር ሌላ ምን የተሻለ ነገር ይመጣል ብለው ነው? » አላቸው ። የተናገረውን በጥብቅ ያሰባበት አይመስልም ። አቶ አባተ የሚሉትን በግማሽ ልቡ ነበር የሚያዳምጠው ። ሙሉ ልቡ ያረፈው ፊታቸው ላይ በሚመላለሱ ስሜቶች ላይ ነበር ።

«ካንድ ማህጸን የወጣን አይመስለኝም ፤ አያውቀኝም ፤ አላውቀውም ። ካንድ ማህጸን እንዳልወጣን ሰዎች ተራርቀናል ። በመካከላችን የተፈጠረው ጋኔን ምን እንደሆነ አይገባኝም ። አባታችን ሲሞቱ የተውልንን መሬት ጠላት እንዳይቀማን ጢት ማታ እየተሟገትኩና ፤ ሲቸግረው ፣ ያባቴ አጥንት እየወቀሰኝ ፤ ያባቴ ሎሌዎች እየታዘዙኝ ፤ መሬቴን ቆርጬ እየሸጥኩ ያስተማርኩት እኔ ነበርኩ ። ወንድምነቴን ቢንቅ እንዴት የዋልኩለትን ውለታ ሊረሳ ይችላል ? ለዚህ ያደረሰው ማን ሆነና ነው ? ይህም ይቅር ፤ ለሱ ይብላኝ እንጂ የኔን ውለታና ልፋት እግዜር ይቆጥርልኛል ። የማዝነው የወላድ መሆን ለሆነችው እናቴ ነው ፤» አሉና ሲያበቁ ፤ በመጨረሻ ከውስጥ በፈለቀ ወፍራም ድምጽ ፤ «እኔም ብሆን እግዜር ለወንድምና ለልጅ አላደለኝም ፤ ወንድሜም ልጄም እሱ ነበር ። ፈጣሪዬን ምን እንደበደልኩት አላውቅም ፤ ሀይማኖቴን ጠብቄ ጢት ማታ እማልደዋለሁ ፤ መሆን አድርጐ እንዴት በዚህ ላይ የወንድም ባዳ ይሰጠኛል ?» በማለት ጆፍርሰው ጆም በለበሱት አይኖቻቸው ሀይለማርያምን ለመጀመሪያ ጊዜ ትኩር ብለው ተመለከቱት ። አይኖቻቸው

ተጋው ። ቀጠሉና ፤ «ከኔ ይልቅ አንተ ስለምትቀርበው
ብትመክረው ጥሩ ነበር ። ከኔ ወንድምነት ያንተ ጓደኛ
ነት እንደሚበልጥበት አውቃለሁ — መቼስ ምን ይሆናል ።
ትዳር ቢይዝ ሰው ይሆን ነበር ፤ ችኩልነቱም ምናልባት
ሳይቀዘቅዝ አይቀርም ። ለኔም ቢሆን በሱ እማካይነት
ያባቱ ዝርያ መቀጠሉን አይቼ ብሞት ትንሽ ነገር አይ
ደለም ፤» አሉት ።

ሀይለማርያም እንደልማዱ አምስት ጣቱን የጕፈረው
ጠጕሩ ውስጥ ጨምሮ ትንሽ ካሰበ በኋላ ፤ «አንድ ሰው ራሱን
ችሎ ወገኖቹን ለመርዳት አስቀድሞ ማንነቱን ማወቅ አለ
በት ። ማንነቱን ፍለጋ ላይ ያለ ሰው ራሱን ወዳድ መስሎ
ሊታይ ይችላል ። ይህም በመሆኑ ለራሱም ደስታ አጥቶ ፤
የስጋ ዘመዶቹንም ያበሳጫል ። እንዲህ ያለው ሰው ማንነ
ቱን አውቆ የተቀሰቀሰው መንፈሱ እስኪረጋጋ ድረስ ቢተ
ውት የተሻለ ሳይሆን አይቀርም ። አጉል ምክር ከሰድብ
ይቆጥረዋልና ... » በማለት የጀመረውን ሀሳብ በመጠኑ
ገልጾ ዝርዝር ጉዳይ ውስጥ ሊገባ ሲቃጣ ፤ አቶ አባተ
አቋረጡትና ፤ «የምትለው ነገር አይገባኝም ። ማንነቱን
እንዴት አያውቅም ! የጀግናው የፊታውራሪ ወርቁ ባንት
ይርጉ ልጅ ነው ። ዘራቸው እንደወርቅ የጠራ ፤ በለጋስነ
ታቸውና በሀይማኖታቸው ጽኑነት ሀገር ያወቃቸው ታላቅ
ሰው ነበሩ ። ማንነቱን አያውቅም ብሎ ነገር አይገባኝም ።
ማንነታቸው ጠፍቶ እንዳይቀርኮ ነው ትዳር ይዞ ፍሬ እን
ዲያገኝ የምጥረው ። በወንድሜና በኔ መሀል የተፈጠረው
ጋኔን እንዲያውም አንተ ሳትሆን አትቀርም ! » በማለት
ፊታቸው ላይ የተጻፉት መስመሮች ነፍስ ዘርተው መደ

ንፋት እንደጀመሩ ፤ አበራ በቀኝ እጁ ጠጉሩን ወደ ኋላ እየዳመጠ መጣ ። ነጭ ሸሚዝና የሚያብለጨልጭ ጥቁር ሱሪ ለብሷል ። ቀይ ሆኖ ጥቁር ፤ ክብ ነጥቦች ጣል ጣል ያሉበት ፤ ገና ያልታሰረ ክራቫት ትከሻው ላይ ይታያል ።

አቶ አባተ ከተቀመጡበት ሶፋ ላይ ሆነው በንዴት እየተንቀራጠጡ ደጋግመው ፤ «ወቸ ጉድ ! እረ የፈረሰኛው ጊዮርጊስ ያለህ ! ጆሮ ምን ያስማል ! ወቸ ጉድ ! አጉል ምክር ከስድብ ይቆጠራል ይበለኝ !» እያሉ ሲያጉረመርሙ ፤ አበራና ሀይለማርያም ተያይተው ፈገግታ ተለዋወጡ ።

ሁለቱ ስለሱ ያወሩ እንደነበረ አበራ ገብቶታል ፡ ስለምን ያወሩ እንደነበረም ባይሰማቸውም ያውቃል ። አቶ አባተ አበራን የሚያውቅ ሰው ባገኙ ቁጥር ለወንድማቸው የዋሉለትን ውለታ አንድ ባንድ ከዘረዘሩ በኋላ እግረ መንገዳ ቸውን መሀንነታቸውን ገልጸው ምክሩልኝ ሳይሉ አያልፉም።

እድሜአቸው ከሀምሳ አመት በላይ ይሆናል ። ልጅ ወልደው ለመሳምና ያባታቸው ዝርያ እንዲቀጥል ለማድ ረግ የነበራቸው ተስፋ አመት አልፎ ዘመን ሲተካ እየሞተ ስለሚሄድ ፤ ከሶስት አመታት በፊት ጀምረው ሙሉ ተስፋ ቸውን የጣሉት በአበራ ላይ ነው ። የአበራ ግድየለሽነት ናላቸውን ከማስከሩም በላይ ከጊዜ ወደ ጊዜ እንደልክፍት እየሆነባቸው ይሄዳል ፤ መንፈሳቸው ይረበሻል ፤ ከመሬት ተነስተው ቁጡ ይሆናሉ ። ፋታ የሚያገኙት የመጠጥ ብርጭቆ ሲጨብጡ ብቻ ስለሆነ ዘወትር ሳይጠጡ ቤት አይገቡም ።

አበራ የወንድሙን ብርጭቆ ሞላና ለራሱም ውስኪ ቀድቶ ሲጃራውን አቀጣጥሎ ቁጭ አለ ። ሀይለማርያም

ከትከሻው ላይ ከባድ ሸክም የወረደለት ሰው ይመስል በረጅሙ ተንፍሶ ተዝናና ። አቶ አባተ ለወንድማቸው ሊነግሩት የፈለጉት ነገር እንዳለ ስለገባው ልሂድ ልቆይ እያለ ከራሱ ጋር ሲሟገት ፤ አቶ አባተ ወደ አበራ ዞረው ፤ «የመጣሁት ነገ ፋሲካ መሆኑን ላስታውስህ ነበር ፤ እናንተ እንደ ሆን ረስታችሁታል ። ቤተ ክርስቲያን ፤ ጾም ፤ ጸሎት ፤ ንስሀ የሚባል ነገር በናንተ ዘንድ ቀርቷል ። ዘመድ መጠየቅና ምክር መስማት ነውራችሁ ነው ። ይህ ሁሉ ግዝት ነው ። ከምን ላይ እንደበቀላችሁ እግዜር ይወቅ ፤ ልባችሁን የሞላው ትእቢት ብቻ ነው … እዪ ትምህርት ! እዪ የኛ አዋቂ ዎች ! » ብለው ስሜታቸው እየገነፈለ ሂዶ ስድብ ላይ ከመድረሳቸው በፊት ፤ አበራ አቋረጣቸውና ፤ «ነገ ፋሲካ መሆኑን አውቃለሁ ። እናታችንን እንድንጠይቅ ከፈለግህ ነገ በሰባት ሰአት መጥቼ ልውሰድህ ፤ » አላቸው ።

«በፋሲካ እለት እናት ቤት እንዴት ባዶ እጅ ይኬ ዳል ? እኔ በግ አሰናድቻለሁ ፤ » አሉት ።
«እኔም በግ እንዳልወስድላት የበግ ላት አገላብጬ መግዛት አልችልም ። ነጋዴዎቹም ቢሆኑ ገና ሲያዩኝ በዋጋ ይሸቅ ቡኛል ። መጠጥ እወስድላታለሁ ፤ » ከማለቱ እምና አንድ የበግ ነጋዴ እንዴት እንዳበሳጨው ትዝ አለው ።

«ይህ በግ ዋጋው ስንት ነው?»
«ሀምሣ ብር።»
«ይሄኛውስ?»
«ስድሳ ብር ።»
«ልዩነታቸው ከምን ላይ ነው ?»

«ሙግንታቸው ላይ።»
«ቀልቡን ተወውና እርግጡን ተናገር ።»
«ከስድስት ባውንድ አይነቅስም።»
«እንዴ ! ምን መጣ ?»
«ፉሲካ ።»
«በዛሬ እለት በሬ መግዛት አይቀልም እንዴ ?»
«ታዲያ በግ ተራ ለምን መጡ !»

ከዚያ ሁሉ ጣጣና የራስ ምታት በኋላ የተገዛው በግ ዳለቻ ባለመሆኑ ፣ ቤት ከመግባቱ በፊት ወይዘሮ ባፈና ፣ «እረ የተከልዬ ያለህ ! ምኑን አመጣህብኝ !» በማለት ወዲያውኑ በርካሽ ዋጋ መልሰው ሸጡት ። ውቃቢአቸው ጥቁር በግ አይወድም ። ይሁንና ፣ በሌላ በኩል ደግሞ ውጭ በወጡ ቁጥር ጃንጥላ ይዛ የምትከተላቸው ጥቁር ሴት ልጅ ከኋላቸው ካጡ ውቃቢ የራቃቸው ይመስላቸዋል ። «ጥላ ቢስ… ቀትረ ቀላል የሆንኩ ይመስለኛል …» ይላሉ ዘመኑን እያረገሙ — የጥንቱን እያስታወሱ ።

፪

አቶ አባተ ውስኪውን ደጋግመው ከጎዱ ቆይተዋል ። ጸሀዪዋ የእለት ሞቷን ለሞመት ቁልቁል ወርዳ አድማስ ላይ የእሳት ፍም መስላ በመተኛቷ ደጁ መጨለም ጀምሯል ። ጉሞቿ በእሳት የጋዩ ይመስላሉ ። ንፋስ ስለሌለ በመስኮት

የሚታዩት ባህርዛፎች አይወዛወዙም ። ህይወት ያላቸው አይመስሉም ። አረንጓዴ ቀለማቸው ወደ ጥቁረት ሲለወጥ ምንም አልቀረውም ።

የጸሀዩዋ ቁልቁል መውረድ እንግዳ ቤቱ ውስጥ ላሉት የኤሌክትሪክ መብራቶች ድምቀት ሰጥቶ ነፍስ ዘርቶባቸዋል ። እንግዳ ቤቱ በሲጃራ ጢስ ታፍኗል ።

«እንደማማህ መጣመውን ተወውና ገነት ሆቴል ሄደን ብናመሽ ይሻላል ። በዛሬ ሌሊት ክርስቶስ ከመቃብር ሲነሳ ተኝቼ ላንብብ ማለት መናፍቅ ያስኛል ። ሀጢአት ነው ። ለውግዘት የሚያበቃ ሀጢአት ነው ፤ » አለው አበራ ። አብረው እንዲሄዱ ሀይለማርያምን ሲለምነው አራተኛው ጊዜ መሆኑ ነበር ። አበራ በሚያብለጨልጭ ጥቁር ልብስና ተወልውሎ በሚያንጸባርቅ ጥቁር ጫማ ተሽሞንሙኗል ። የነጭ ሸሚዙ ኮሌታ እንደውብ ጥርስ ከሩቅ ይጣራል ። ቀይ ሆኖ ጥቁር ክብ ነጥቦች ያሉበት ክራቫቱና ተመሳሳይ የደረት መሀረቡ በግሩም አኳሆን ከልብሱ ጋር ተዋህደዋል ።

ሀይለማርያም ከሚያነብበው መጽሀፍ ላይ ቀና ብሎ ጉሮሮውን አሳላና ፤ «አሁን ገነት ሆቴል እንሂድ ብለህ ባት ጨቀጭቀኝ ምናለበት ? ጥሩምባ ሲያናፉ ለመስማት ነው ? ወይስ ጭፈራ ለማየት ? አይን ከማስቀየምና ጆሮ ከማስ ጠለዝ ሌላ ትርፉ ምንድንነው ? ከሄድኩ ላይቀር የሚያስ ደስት የሰው ፊት የማይበት ቦታ ብሄድ ደስ ይለኛል… ለነፍስ ምግብ የሚሆን…» አለና አፉን እንደጉማሬ ከፍቶ አዛጋ ። መጽሀፉንና ሲጃራውን እንደያዘ ረጃጅም እጆቹን ወደላይ ዘርግቶ ተንጠራራ ።

«ለነፍስ ምግብ የሚሆን እንደማያጋጥምህ አስቀድመህ እንዴት ልታውቅ ትችላለህ? መጽሀፉም ቢሆን እሹ ታገኛላችሁ ፣ በር ምቱ ይከፈትላችኋል ነው ያለው ። ይልቅ እንሂድ ፤ ከመሄዳችን በፊት ግን ልብስህን መለወጥ አለብህ — ዛሬ እንኳን !»

የሀይለማርያም ቡናማ ኮትና ሱሪ ተጨማደዋል ። ለሶስትና ላራት ቀኖች፣ቀንም ሆነ ሌሊት ተለይተውት የሚያውቁ አይመስሉም ። ካንዱ በኩል ያለው የሸሚዙ ኮሌታ ወደላይ ተቀልሶ ከጆሮ ግንዱ ጋር ይሟገታል ። ከእርጅናው የተነሳ ቀለሙ የደበዘዘው ቀይ ክራቫት ወደጐን አዘንብሏል ። ሸምቀቆው ተፈትቶ የሚያውቅ አይመስልም ። የለበሰውን ልብስም ሆነ ያደረገውን ጫማ ከሸሚዙና ከእግር ሹራቡ በስተቀር ፣ የሚለውጠው ምናልባት በሶስት ወር አንድ ጊዜ ቢሆን ነው ። ልብሱን በለወጠበት እለት ቅንቅን እንደ ያዘው ሰው ሰውነቱ ሲወራጭ ይውላል ፣ ቀኑ ሁሉ ይቀፈዋል ። «እንሂድ ካልክ ተነስ ። መቼም አንተ ፈቃድህ ካልሞላ እንደህጻን ልጅ ሰው አትለቅም ። ለልብሴ እንደሆነ የጠላኝ ከፊቴ ዞር ሊል ይችላል !» አለና ተነስቶ ቆመ ።

ጨለማው አይን ያዝ ማድረግ ጀምሮአል ። ባህርዛፎቹ ከሩቅ ሲታዩ አየር ላይ የተንሳፈፈ ጥላ ይመስላሉ ። እንደውቅያኖስ ባህር በተንጣለለው ሰማይላይ የብር ስባሪ መስላ በባህርዛፎች መካከል የምትታየው ጨረቃ ከእንቅልፉ ነቅቶ እንደሚያዛጋ ህጻን ትማርካለች ። ቀዝቃዛ የሆነውና ድምቀት ያለው ፈገግታዋ ልብ ያሞቃል ። ጥቁር ብርድልብስ የመሰለ ጉም ውስጥ ስትገባ የአበራ ልብ አብሮአት ሰመጠ ።

«ጨረቃዋ !»

«ጨረቃዋ ምን ሆነች ?»

«የጨረቃ ውበት አይገርምህም ፣ ድምቀት ከቅዝቃዜ ጋር… ልዩ ምትሀት አለው…… ድምቀቷና ቅዝቃዜዋ እየሳበኝ አንዳንዴ ፈዝዤ የምቀርበት ጊዜ አለ……»

«የሰአሊ ስሜትክን እየማረከችው ይሆናል ። ተፈጥሮ ሁልጊዜ ሰአሊዎችን እንደማረከች ነው ፣ ግን እንደ ሸር ሙጣ ምስጢሯን አታካፍላቸውም ።»

«ዱሮ ቀረ ፣ ጊዜው አልፏል ። ራሴን በምፈልገው መንገድ ለመግለጽ ሳልችል የህይወትን ጉዳና አቋርጬ እንደምሄድ አንዳንዴ ትዝ ሲለኝ መፈጠሬን እጠላለሁ ። የታፈንችው ነፍሴ ውስጤ ስትቃትት ይሰማኛል ፣ » አለና ሀሳቡን ከአእምሮው ውስጥ አራግፎ ለማውጣት ያህል ራሱን ነቀነቀ ።

የቀን ሙያተኞች የቆርቆሮ አገልግላቸውን ይዘው ወደ የቤታቸው ይሮጣሉ ። በዝግታ የሚሄድ ሰው አይታይም ። ከመርሀ ቤቴ ቡና ቤት አጠገብ ወደታችና ከሾላው ወደ ላይ የሚመጡት ቁጥር የሌላቸው በጐች መንገዱ ላይ ይተራመሳሉ ።

በዚያ ጨለማ ገና የበግ ላት ደባብሰው ለመግዛት የሚጣደፉም ነበሩ ።

ከያንዳንዱ ቤት የሚመነጨው የቅመም መአዛና የሚነጥር ቅቤ ቀዝቃዛውን አየር መመረዝ ጀምሯል — ብዙ መሰዋእት የሚደረግበት ሌሊት ነው ። የህይወት እርምጃ ፍጥነቱን ጨምሯል ። አበራና ሀይለማርያም የፍጥነቱን ስልት ለመጠበቅ ተነሳሱ ።

፫

የብርጭቆውና የጠርሙሱ ቻቻታ ፣ የጡሩምባው ኡኡታ ፣ የህዝቡ ጋጋታና ግፊያ፣ ከመጠጥ ሽታና ጉም ከመሰለው የሲጃራ ጢስ ጋር ተደባልቀው የገነት ሆቴሉን የዳንስ አዳራሽ ምድራዊ ገሀነም አስመስለውታል ።

የሴቶቹ ጉትቻ ፣ ሀብል ፣ የደረትና የጠጉር ጌጣጌጦች እንዲሁም ያንዳንድ ወንዶች ሸሚዝ እጂታ ቁልፎች፣ የሻማ ምቹን ብርሀን እየወሰዱ መልሰው ይወረውራሉ ። ሁሉም የሚተነፍሰው በዳንሱ አዳራሽ ውስጥ የሚጋጨውን ትኩስ አየር ነው ። ወበቁም ሆነ በሴቶች ሽቶና በወንዶች ላብ የተመረዘው ትኩስ አየር እንደእሳት ወላፈን ከሩቅ የሰው ፊት ይገርፋል ። ወላፈኑ የሚሰማው አዲስ ለመጡት እንጂ እዚያው የቆዩትን ተዋህዷቸዋል ።

የመጠጥ ሀይል ይሉኝታቸውን የገፈፋቸው፣ ወይም አውቀው ለመታየት አንዳንድ ሴቶች ሲያስካኩ፣ አንዳንድ ወንዶች የደም ስሮቻቸውን አግተርትረው ሙዚቃው እንዲደገምላቸው ድምጻቸውን ከጣራው በላይ አሳልፈው ሲጮሁ፣ የጡሩምባው ኡኡታና የታምቡሩ እሩምታ ሳንቃው እስኪሰነጠቅ ከሚጮኸው ድምጻዊ ተጫዋች ጋር ሲወዳደሩ ፣ አንዱ ሌላው የሚለውን ለመስማት ዘበት ከመሆኑም ሌላ፣

የተወሳሰበው የህይወት ድር አንድ ትልቅ ትኩስ ነኮርኳር ሆኗአል ። በዚህ ነኮርኳር ውስጥ ውሳጣዊ ሀኬትና ምኔት ቦታ አልነበራቸውም ፤ ነገ ትርጉም አልነበረውም ። ዛሬ በትኩስ የህይወት አየር ተሞልቶ አብጦአል ።

«ከዚህ የበለጠ ምን የነፍስ ምግብ አለ ?» ሲል አበራ ሀይለማርያምን ጠየቀው ። ወጣት ፊቱ ላይ አንድ አይነት ሀሴት ይጫወታል ። የጣት ጥፍሮቹን በጥርሱ መከርከም ጀምሯል ። ሀይለማርያም እንኳን ወፍራም ፈገግታ አሳየ ። ፈገግ ሲል የሀዘን ብርድልብስ ለብሶ የሚታየው ረጅም ፊቱ ህይወት ያገኛል ።

ያልተያዘ ጠረጴዛ እንዳለ በደካከሙት አይኖቹ እያማተረ ሲፈልግ ትንሽ ከቆየ በኋላ ትከሻውን ነቅንቆ «ባዶ ጠረጴዛ ቢገኝ ምሽቱ የተሻለ ይሆን ነበር ...» ከማለቱ አንድ ወንድና ሴት የተቀመጡበትን ጠረጴዛ በድንገት ለቀው ወደበር ሲያመሩ ተመለከተ ። መጀመሪያ ቦርሳዋን አንጠልጥላ የተነሳችው ሴቷ ነበረች ። ወንድዬው እሷን ይዞ ሊያስቀምጣት ሲሞክር በንዴት መንጭቃው እየተንደረደረች ወደበሩ ስታመራ ወንድዬው እየሮጠ ተከተላት ።

አይኖቿ እሳት ጉርሰዋል ። ከንፈሮቿ ብርድ እንደያዘው ሰው ይንቀጠቀጣሉ ። «ሁሉ አማረሽን ገበያ አታውጪት» ስትል ሀይለማርያም ሰማትና የጸባቸው መነሻ ገባው ።

እጇዋን ለማስለቀቅ ስትመነጭቀው ጠረጴዛቸው ላይ የነበረው መጠጥ ሁሉ በመደፋቱ ሲወጡ ብዙ ሰው ሳያያቸው አልቀረም ። ውጭ ወጥተው ቢታረቁም እንኳ ይሉኝታ

አይመልሳቸውም ። የቀረው ጠረጴዛ በሙሉ በህዝበ ክርስ ቲያን ተይዟል ። መፈናፈኛ ቦታ የለም ።

አበራና ሀይለማርያም ተያዩና ሂደው ጠረጴዛውን ያዙ ። እኩለ ሌሊት ሆኗል ። ክርስቶስ ከመቃብር የሚነሳበት ጊዜ በመሆኑ ሙዚቃውም ሆነ ዳንኪራው እጅግ ደርቷል ። መጠጡ እንደውሀ ይንቆረቆራል ። የሲጃራ ጢስ ጨርሶ የዳንስ አዳራሹን አፍኖታል ።

የሁሉም አይን በመጠጥ፤በጢስና በወበቅ ሀይል ቀልቶ ደም ከመምሰሉም በላይ ፤ የወንዶቹ ደም ስሮች ተገትረው ማበጥ ጀምረዋል ። ስንት ብር የፈሰሰበት የሴቶቹ ጠጉር በላብ ተጨማዶ እንዳልነበረ ለመሆን ምንም አልቀረውም ።

የሻማው መብራት ተወርውሮ አበራ ፊትና ሸሚዙ ላይ ልዩ ልዩ ጥላ እየፈጠረ ይጫወታል ። ሁለቱም ክንዶ ቻቸውን ጠረጴዛው ላይ አስደግፈው በተመስጦ መንፈስ አፍ ለአፍ ገጥመው ያወራሉ ። መካከላቸው በጣም ያልጐ ደለ የውስኪ ጠርሙስ ቆሟል ።

«አበራ ስንት ጊዜ ልንገርህ! አሁንም በድጋሚ እነግርሀለሁ። አንተም ብትሆን እኔ የፖለቲካ ሰዎች አይደለንም ። ይህን አንተ ከኔ የበለጠ ታውቃለህ ። ጊዜአችንና ህይወታችንን ነው የምናባክነው — በከንቱ ።»

«አውቃለሁ ሀይሌ ፤ ህይወት የተሳሳተ መንገድ ላይ አው ጥታ ጥላናለች ... ግን ምን ይሁን ?»

«የጣለችን ህይወት አይደለችም ፤ እኛው ነን ራሳችንን የጣልነው ። ፊቴን መስተዋት ውስጥ ስመለከተው ጉልቶ ሚታየኝ ፍርሀቴና ወኔ ቢስነቴ ነው ፤ ሌላ ነገር አይታ

የኛም ። በምግባራችን የራሳችንን ደህንነት ልንፈጥር እን ችላለን ። ይህን ለማድረግ አስቀድመን በትንሹ መሞት ያሻናል … በልጅነት ወላጆች ማንቃ ላይ ፤ ከዚያም በኋላ ለትምህርትም ሆነ ለሥራ መንግሥት ትክሻ ላይ ተንጠ ልጥለን እስከመቼ ድረስ ! እስካሁን ድረስ ከመውሰድ በስተቀር መልሰን የተካነው ምን ነገር አለ ? ምንም ! ምንም !»

«ምን ልናደርግ እንችላለን ብለህ ነው ? ይልቅ እንጠጣ !»

«ከህይወት ጽዋ እስካሁን እሬት ስንጠጣ ቆይተናል ። አቅጣጫችንን መለወጥ ያለብን አሁን ነው ። በራሳችን ላይ ከመዝመት የበለጠ ንቅናቄ (ሬቮሉሽን) የለም ። የህ ይወቱ ምክንያት ድርሰት ነው ፤ ያንተም የስእል ሙያ ነው ። ታውቀዋለህ ፤ አውቀዋለሁ ። የህይወት ጥሪያቸውን አውቀው ነፍሳቸውን ባላቸው ችሎታ የሚገልጹ ሰዎች አማልክት ናቸው ፤ ሸክም አይደሉም ፤ መኻገር አይደሉም ፤ አማልክት ናቸው …እና የሰው መጨረሻ አላማው ራሱ አምላክ ለመሆን ነው ፤ ጽድቅና ገነት የዚህ ምሳሌ ናቸው …ህይማኖት የሚሉት ፈሊጥ መጥቶ ከመቃብር ባሻገር ባያደርጋቸው ኖሮ! »

«ግን ምን ልናደርግ እንችላለን ነው የምልህ ! ጊዜው አልፎአል ። እስካሁን ድረስ ለራሴ እንግዳ ሆኖ የኖረው የህይወቴ ጥሪ የተዳፈነ እሳት መሆን አለበት ። እንደገና ጀማሪ ለመሆን አልችልም ። ጊዜው አልፎአል ።»

«ጊዜው አላለፈም ። የህይወትህን ጥሪ ካወቅህ ዘንድ ላንድ ቀን እንኳን ራስህን ብትገልጽ ይበቃል …እና

ጥሪውንና አላማውን የማያውቅ ሰው ሆኖ ብዙ ዘመን ከመኖር ላንድ ቀን አምላክ መሆን ይበልጣል ። ወገኔ ምህ መጥተው ባይበጠብጡኝ ኖሮ ቅድም ቤትህ የመጣሁት ምን ልናደርግ እንደምንችል ልነግርህ ነበር ፡ በማለት ህይወትን መንጋጋው መሀል ጨምሮ ያላመጣ ይመስል አፉን አጣጣመ ። የደካከሙት አይኖቹ ነፍስ ዘሩ ፤ አፍንጫውን ነፍቶ ትኩስ አየር ወደ ውስጥ ሳበ ። ፊቱ በላብ ደፍቋል ።

«ይልቅ እንጠጣ......ለጤናችን...»

ሀይለማርያም የተጉነጨውን ውስኪ አጣጥሞ ሲያበቃ ወደፊት ምን ለማድረግ እንደሚችሉ ሲነግረው ሲቃጣ ፤ «ጽዋችሁን የምታነሱት ለራሳችሁ ጤንነት ነው ! ወይስ ለክርስቶስ ከሙታን መነሳት ? » የሚል ስለታም ድምጽ ሰማ ። ከጣራው አልፎ ያለቅጥ የሚያናፋው ጡሩምባ ፤ በወለሉ ላይ የሚቀልጠው ዳንኪራ ፤ የብርጭቆውና የጠርሙሱ ቻቻታ ፤ ሁለቱም ከሩቅ እንጂ ከቅርብ አይሰሙም ነበር ። ልቦናቸው በሀሳባቸው ተመስጦ ነበር ። ሁለቱም ደንብረው ቀና አሉ ። ገድሉ በዛብህ ነበር ።

«ፈቃዳችሁ ቢሆን......» አለና ከመጥረቢያ መሳይ ረጅም ፊቱ ላይ የማይለየውን እንደቀልድ ባዶ የሆነ ፈገግታ እያሳየ ወንበር ስቦ ቁጭ አለ ። ጥርሶቹ እንደአጠና አጥር ችርችም ብለው ነጣጭ በመሆናቸው ከንፈሮቹን አይከድኑም ።

ሰስ ከንፈሮቹ ፤ የማንባሩን ውሀ ልክ ይዞ የወረደው አፍንጫው ፤ ስጨን እንደሽንኩርት የሚልጡት ቡናማ አይ

ኖቹ ከመጥረቢያ መሳይ ፊቷ ጋር ባንድነት እንደጕራጁ ያሽሟጥጣሉ ።

ሀይለማርያም የጕን እያየው ፤ «ከኛ የምትፈልገው አንድ ነገር መኖር አለበት እንጂ እኛን ብለህ እንዳልመጣህ ይገባኛል ፤ ምን ኖሯል ?» ሲል እንደማንጓጠጥ አድርጐ ጠየቀው ። አንድ ነገር ለመጀመር ስንሳ ለምን እንከን አያጣኝም ? የሚል ጥያቄ ሀይለማርያም ፊት ላይ ጕልቶ ይታያል ።

«አንተኮ ስትናገር መቸም ለነገ አትልም ፤» አለውና እንደ ወስፌ የሾለውን የራስ ቅሉን በቁጭት ነቀነቀ ።

«ታዲያስ ጃል ፤» አለ ሀይለማርያም ፤ ቀጠለና ፤ «ሰሞኑን እነማንን አጋጨህ ?»

ገድሉ ባንዳንድ አካባቢ «ማኪያቬሊ» የሚል ቅጽል ስም አግኝቷል ። ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ በነበረበት ዘመን የወል ስሙ «ካርኒጂ» ነበር ። ስስ ከንፈሮቹን እንደወትሮው እሞጠሞጠና ፤ «ሰዉን ማጋጨትኮ ራሱ አንድ ትልቅ ሙያ ነው ። ማንም ከመሬት ተነስቶ ሊያደርገው አይችልም ። የያንዳንዱን ሰው መሰረተ ባህርይ መርምሮ የማወቅን ችሎታ ይጠይቃል ... እና የጥቂቶች ተሰጥኦ ነው ...» ከማለቱ ፤ ሀይለማርያም አቋረጠውና ፤ «በዚህ ተሰጥኦ ነዋ እንደ ቀስት ወደላይ የተወረወርከው ?» አለው ። ጕቶ ላይ ግን ባሯን እንደምታከ ላም ጕንበስ ቀና እያለ ጠረጴዛው ላይ ያስደገፈውን እጁን ሳያነቃንቅ ባምስት ጣቶቹ ጠጕሩን ማበጠር ጀምሯል ።

«መቼም አፍህ ለከት የለውም ፤ ቢኖረውና ትንሽ ይሉኝታን ብታውቅ እንተም ወደላይ የመወርወር እድል

ይገጥምህ ነበር ። የሚሰማህንና የምታስበውን ሁሉ እንደ ንፍጥ አውጥተህ መዘርፈጥ ብልግና አይመስልህም ፣ ከባህላችን ውጭ ነው ።»

«ይገባኛል ፤» አለ ሀይለማርያም፤«እኔም ከዚህ አይነቱ ባህል ውጭ ነኝ ። የማስበውንና የሚሰማኝን ከመግለጥ ልቆጠብ አልችልም ። ይህን ለማድረግ ደሞ ወኔ ያስፈልጋል ።»

ገድሉ ትእግስቱን ሊጨርስ ምንም አልቀረውም ፣ ነገር ግን ከመጥረቢያ መሳይ ፊቱ ላይ የማይለየው ፈገግታ አልጠፋም ። እቆ ይናገር እንጂ አይኖቹ ሌላ ቦታ ሄደዋል ፣ የወዳጅነት ጭውውት የያዙ ለማስመሰል ፈገግታውን ፊቱ ላይ እያሰፋው ይሄድ ነበር ። አበራ በአይኑ የገድሉን አይኖች ተከትለ ። ወደ ጠረጴዛቸው የመጣበት ምክንያት ገባው ፣

«ቅድም ስለተናገርኩት ተሰጥኦ እንደገና ካነሳሁ ላይቀር ልንገርህ ፤ ከምትኖርበት የፈጠራ አለም እንድትወጣ ምናልባት ይረዳህ ይሆናል ። እናንተ የምትኖሩት ከአድማስ ባሻገር ነው ። በዚህ አለም፤ እንጃ የሌላው መሰላል ነው… እና ላይ ለመድረስ የሚችሉት ልዩ ተሰጥኦ እንዲኖራቸው ያስፈልጋል … እንደኔ … እንዳንተ ያሉት ጢትና ማታ ሀሊና ! ሀሊና ! እያሉ በመሮጥህ ራሳቸውን የሚያታልሉት ግን እርካብ ሆነው ነው የሚቀሩት ። ጥንትም እንዲህ ነበር ፣ አሁንም ተፈጥሮ ህጉን አልለወጠችም ።» ብሎት ፈገግታውን እያሳየ ተነሳ ። ገና ትናንት ኮከብ እንደሆነ ምክትል መቶ አለቃ ትከሻውን ወደፊት አስቀድሞ ሲውዘገዘግ ረጅም፤ ቀጭን ቁመናው እየተጠማዘዘ የወጣ የማረቅ ቃሪያ

ይመስላል ። ገድሉ ሲሄድም ፤ ሲቀመጥም ፤ ሲናገርም የሰውን አይን ወደሱ ለመሳብ ፤ መኖሩን ለማስታወቅ ከመ ምከር ወርሶ የሚቦዝንበት ጊዜ የለም ። በየስርጉ ቤትም ሆነ በየግብዣው ስሙ እንዲጠራ ብቻ መኪናውን ወስዶ ያለቦታ ያቆማል ። ህዝብ በተሰበሰበበት ፤ በተለይ የድምጽ ማጉያ መሳሪያ ካለ ፤ ምክንያት ፈልጉ ስሙን ከነማእረጉ ማስጠራት አለበት ።

«ምንነው እንዲህ ጠከንከበት!» አለው አበራ ፤ በግ ማሽ ልብ ። ትላልቅ አይኖቹ ሌላ ቦታ ሂደው ተተክለዋል ። ከተተከሉበት ነቅሎ ወደ ሀይለማርያም ሲመልሳቸው አል ቻለም ። በአይኖቹ የተራቆተውን ደረቷን ፤ ረጅም አንገቷን ፤ ክብ ትከሻዋን ፤ የጽጌረዳ እምቡጥ የመሰለውን ከንፈሯን ይዳስሳል ።

ስጠረጴዛው ጉኗን ሰጥታ እግሮቿን አነባብራ ተቀም ጣለች ። ክንዷን ጠረጴዛው ላይ አስደግፋ መዳፏ ላይ ጋደም ብላለች ። አውራ ጣቷ ከብ አገጯ ስር ገብቶ በሌባ ጣቷ ጉንጯን እንደማከክ እያለች ትተክዛለች —ሀሳብ የያዘው ወይም የተገረመ ሰው ይመስል ።

ጥቁር ፤ የሚያብለጨልጭ ቀሚሷ የሻማውን መብራት ሲስብ ፤ እንደ አልማዝ የሚያበራው ጉትቻዋ መልሶ ይወ ረውረዋል ። በተለይ የወርቅ ቀለም ካለው ነጠላ ማማዋ ውስጥ ለብቻው ሾልኮ ወጥቶ የሚታየው አውራ ጣቷ የባ ለጌ ጓጅ ምላስ ይመስል ሰው ላይ ያሾፋል ፤ ይቀልዳል ። እሷ ስታየው አበራ ያቀረቅራል ። እሷ ዞር ስትል ያያታል ። አንዳንዴም አይኖቻቸው ይጋጣሉ ። ሲጋጩ ሁለቱም

ከመቅጽበት ዞር ይላሉ ፤ ይጋጫሉ ፤ ይመለሳሉ ። ትን ብልጭታ ፤ ትልቅ ብልጭታ ።

ይህ ሁሉ ሲሆን ሀይለማርያም ልብ አላደረገም ነበር። አቀርቅሮ ገድሉ የተናገረውን ነገር ያሰላስል ነበር ። ነገሮውን አሳላና ፤ «...ልጨክንኩበትም ። የምጨክነው በራሴ ላይ ነው እንጂ በሰው ላይ አይደለም ። መጥረቢያን መጥረቢያ ማለት ጭካኔ ሊሆን አይችልም ። ዝም ከማለት የቀለለ ነገር የለም ። የሚያስቸግረው የሚያስቡትንና የሚያምኑበትን ሳይፈሩ መናገር ነው ። እና ለኔም ሆነ ለማንም ከዚህ የበለጠ ፍትህ ላደርግ አልችልም ። ግን የገድሉ ነገር ይገርማል ፤ የስልጣን ነገር ናላው ውስጥ ገብቶ አሳብዶታል ፤ እውር ሆኗል ፤» አለ ፤ እያዘነ ፤ እየተከዘ ።

«መቼም...ምናልባት እሱ ከደረሰበት ባለመድረሳችን ቅንተን ይሆናል ። ቢሆንም ተሰጥኦውን አውቆ ስራ ላይ በማዋሉ ከኛ ሳይሻል አይቀርም ፤»

«እንዲህ ያለውን ተሰጥኦ አልከው ? እኔ እሱን ብሆን ህሊናዬ እንደ አባጨጓሬ ይኮሰኩሰኛ ነበር ...» በማለት ቅድም ገድሉ ከመምጣቱ በፊት የጀመረውን ሁለቱን የሚመለከት ሀሳብ ሊያመጣ ሲቃጣው ፤ «ዳሩ አንተ እሱ አይደለህም ፤» ብሎት ፤ አበራ ፤ የተቀመጠበት ወንበር የወረወረው ይመስል ፤ እንደወስፈንጥር በሮ ሄደ ። ሀይለማርያም አልገረመውም—አበራን ያውቀዋልና ። አሁን መደረግ ያለበት ነገር ቅድሚያ ማግኘት አለበት ። «ዋጋ ያለው እጅ ውስጥ ያለ ጊዜ ነው...ነገ ነገ ነው...እና በሁለቱ መካከል ያለው ድልድይ አያስተማምንም ።» በአይኖቹ ተከተለው ።

እሷ ቀድማው እሱ እየተከተላት የዳንስ ወለሉ ላይ ከተሰበ
ሰበው ህዝብ መሀል ገብተው ጠፉ ። የሲጃራ ጉም አዳራ
ሹን እንደጭጋግ አፍኖታል ። አየር በማጣት ሳይውለበለቡ
ከሚነዱት ሻማዎች የሚመጣ ብርሀን በስተቀር ሌላ የለም።
ለለውጥ ያህል ሙዚቀኞቹ አምባሰል የሚባለውን ዘፈን
እንደ መስከረም ምንጭ ማንቆርቆር ጀምረዋል ።

ከፊትለፊቱ ያለችው ሻማ እንባዋ ወርዶ ወርዶ እግሯ
ስር ረግቷል ። ነድዳ እየሟሸሸች... ነድዳ ነድዳ እያነሰች
እስክታልቅ ድረስ አልጠበቃትም ። አጠፋት ። የመጨ
ረሻ ትንፋሿ አፍንጫው ውስጥ ገባ ። ለምን እንደሆነ አላ
ወቀም ። አበራን ትቶ ስለ ገድሉ ያሰላስል ጀመር ፤ እያ
ወጣ ፤ እያወረደ ፤ እያስታወሰ ።

እነሱ ዘንድ ለምን እንደመጣ አውቋል ፤ አበራ ለዳንስ
የወሰዳትን ሴት ከቅርብ ሆኖ ለማየት ነበር ። ከዚህ በፊት
የማይተዋወቁ መስለው አልታዩትም ። ነገር ግን፤ስታየው
ለምን ጀርባዋን ሰጠችው ? የሱ ነገር ሳይሆን የሷ ጀርባ
ነበር እሱን ያባረረው ። በሰፈሩት ቁና መሰፈር አይቀርም
እንደሚባለው ዋጋውን አግኝቷል ። እሱስ ቢሆን ኮሌጅ ያኔ
ተማሪ በነበረበት ዘመን በችግር እየማቀቀች ፤ ትምህርቱን
ሲጨርስ አልፎለት ያሳልፍልኛል በማለት በተስፋ ስትጠ
ብቀው የኖረችውን የልጃገረድ ሚስቱን ድግሪ ባገኘ በሳም
ንቱ አይንሽን አልይ ብሎ ጀርባውን ስጥቷት የለም ?
አሁን ሴትኛ አዳሪ ሁና ቀርታለች ፤ ያልታደለች !
«አንዱ የሌላው መስላል ነው ፤ ጥንትም እንዲህ ነበር ፤
አሁንም ቀፈጥሮ ህግን አልለወጠችም ።»

አበራ የሚወዛወዘው የሙዚቃውን ሳይሆን የቧን ስልት እየተከተለ ነው ። ተስፋ አጣጣላቸውም ፤ በመካከላቸው ንፋስ እንኳን የሚያስገባ ቦታ የለም ። ነገር ግን ከራሱ ሰውነት ግለት በስተቀር የቧ አይሰማውም ። እንደ በረዶ ቀዝቅዛለች ። እቅፍ የማይሞላውን ወገቧን ጭምቅ ፤ ጥብብ ፤ እምቅ አድርጐ ያዘ ፤ ግድ አልነበራትም ። እቅፉ ውስጥ ብትሆንም እንደእውነቱ ከሆነ ግን በጣም ርቃ ዋለች ። የቧ ቅዝቃዜ ሳይሆን የሱ ትኩሳት አበሳጨው ፤ ቅዝቃዜዋ የሚያሟሽሸው መስሎት ተሰማው ። ቅርብ ሆና ሩቅ ፤ ቢሆንም ስልቷን ይከተላል ። ምን አይነት ቀዝቃዛ የህይወት ስልት !

አንዱ ዘፈን አልቆ ሌላው ቀጠለ ፤ ሌላ ዘፈን ፤ ሌላ ስልት... ትዝታ ። ለሶስተኛ ጊዜ፤«ስምሽን ብትነግሪኝ ምና ለበት ?» አላት እየተለማመጠ ።

እሷም ለሶስተኛ ጊዜ ፤ «ስሜ ምን ያደርግልሀል ? ይልቅ እንደንስ!» አለችው፤የሙዚቃ ቃና ባለው ድምጽ፤ እያሾፈች ። ሲሰሟት የምትዘፍን እንጂ የምትናገር አይመስልም ። ድምጿ ስልት እየጠበቀ ይነሳና ይወድቃል— እንደ ባህር ማዕበል ።

አበራ ወገቧን ሸርቦ እንደያዘ ዳንሱን ትቶ ቆሞ ነበር ። በዚያ ጨለማ ውስጥ ትላልቅ አይኖቿ እንደፈርጥ ይንቦገቦጋሉ — ለመሳብ ። ሆኖም የውበት ድባብ የምትባል አይደለችም ። ግን ታስደነግጣለች ። ጎንባሯ አጭር ሆኖ በመጠኑ ስልክክ ብሎ የወረደው አፍንጫዋ ስር ሲደርስ ወደላይ ይገለበጣል — ሰዉ ላይ ለማሾፍ ። ከንፈሮቿ ሲፈነዳ

የደረሰ የጽጌረዳ እምቡጥ ይመስል አብጠው ይታያሉ— ለማጓጓት ። ዳንሱን ቀጠሉ…

አበራ ለጥቂት ጊዜ ስልቷን በታላቅ ትእግስት ሲጠብቅ ቆየና በድንገት ሳታስበው፤«ከነስምሽ ገደል ልትገቢ ትችያለሽ !» ብሏት ወለሉ ላይ እንደ ቆመች ትቷት ሊሄድ ሲል እጁን ይዛ አስቀረችው ፤ አልተነቃነቀም ።

እጅዋ ሲንቀጠቀጥ ይሰማዋል ። በጨለማ ካፎቱ እንደተመዘዘ ጐራዴ ጥርሶቿ ብልጭ አሉ ። አይኖቿ በዚያ ጨለማ እንደቀሰጠ ብር ሲንከባለሉ ይታዩታል ። የደረቱትን ከንፈሮቿን በመላስ አለሰለሰችና ፤ «ማንም ወንድ ሉሲትን ተራምዷት ሊሄድ አይችልም !» አለችው ፤ የቀድሞውን ስልት ባጣ ድምጽ ።

«አንቺ ማነሽና !»

«ሉሲት ታደሰ ።»

«ታዲያ ምን ይሁን ?» ብሏት እጁን ለማስለቀቅ ሲል ፤ ጠበቅ አድርጋ ያዘችው ። እንዴት እንደተረዳው ባያውቅም በዋዛ እንደማትለቀው እያያዟ ነገረው ። ለማምለጥ እንደገና አልሞከረም ። ሳይታወቀው ይዟት ይደንስ ጀመር ፤ ስልቷን እየጠበቀ ። ንቅናቄዋ እየሳበው…እየተጠጋት… ወገቧን እየሸረበ…በሚያልበው እጁ ።

«እንኳን አንተና ማንም ሱሪ የታጠቀ ወንድ ሜዳ ላይ ጥሎኝ ሊሄድ አይችልም !» ለመጀመሪያ ጊዜ የልቧን ትርታ ሰማ ። እጅዋና ጉንጯ ደም መርጨት ጀምረዋል ። ትንፋሿ በንዴት እየጤሰ ጆሮ ግንዱን ለበለበው ።

«እኔ ማን መሰዩሽ ነው !»

«አንተ ማን እንደሆንክ አውቃለሁ ፤ ስላንተ ብዙ ነገር ሰምቻለሁ ። መጀመሪያ ትምህርት ሚኒስቴር ፤ ከዚያ ቀጥሎ ዩኒቨርስቲ ፤ ከዚያም በኋላ ማስታወቂያ ሚኒስቴር ፤ አሁን ደግሞ የምትሰራው አገር ግዛት ሚኒስቴር ውስጥ ነው ። አይደለም ? የሰናይት አደራ አለቃ አይደለህም ? ስላንተ ብዙ ነገር አጫውታኛለች ።»

«ምን ብላ ?»

«ሴቶች ላይ ኩራትና ትእቢት ታበዛለህ ። በእምብርክክ መጥተው እስኪለምኑህ ድረስ ዞር ብለህ አታያቸውም አሉ ። ሰናይት ብቻ ሳትሆን በየመስሪያ ቤቱ የሚያውቁህ ሴቶች ሁሉ ነግረውኛል ። ማወቅ ያለብህ እኔም እንዳንተ ኩሩ መሆኔን ነው ።»

ድምጿ የቀድሞ ስልቱን አገኘ ። ቅርብ ሁና ሩቅ ቦታ የሄደች መምሰል ጀምራለች ። ቅዝቃዜ ሰውነቷን ወርሶ ነበር ።

«አንችም እንደኔ ከሆንሽ ልንቋቋም አንችልም ።» ካላት በኋላ ፤ ቅዝቃዜዋንና ርቀቷን እያስታወሰ ፤ የሰውነቱ ላብ ፤ የእጁ ላብ ፤ እያበሳጨው ፤ «ሆኖም አንቺ እንዳልሽው እኔ በከንቱ ኩራት አላምንም ። የማምነው ስጥቶ በመቀበል ነው ።» አላት ። ወደሳንባው የሚስበው ትኩስ አየር ከረጅም አንገቷ ስር የሚመጣውን የሽቶ መአዛ ያዘለ ነው ። ድንገተኛ የሰውነት ስቃይ ተሰማው...ፋታ የማይሰጥ ስቃይ ... በፍጥነት መብረድ ያለበት ስቃይ ።

«ጓደኛ ያለና »በማለት ተሳለቀችበት ።

«ዛቻውን ተቀብያለሁ !»

አበራ መጥቶ ፣ «ዉስኪውን ምን ጨረሰው ነከህ ?» ሲለው ሀይለማርያም የተከናነበውን የሀሳብ ቡሉኮ ከራሱ ላይ አንስቶ ፣ ከእንቅልፉ እንደነቃ ሰው እንደመባነን ብሎ ፣ «ብቸኝነቴን እጠብኩበት ፣» አለውና ወፍራም ፈገግታ አሳየው ። የደካከሙት አይኖቹ የባሰውኑ ደክመዋል ፣ ቀልተዋል ። የኤሌክትሪኩ ብርሀን አይኖቹን እየወጋ ስላስቸገረው ማየት ተስኖታል ።

አበራ እንደቆመ አንድ ብርጭቆ ዉስኪ ባንድ ትንፋሽ ጨለጠና ፣ «እንሂድ ፣» አለው ። አንድ አይነት ጣር ፊቱ ላይ ይነበባል ።

«ይገባኛል ። ስቃይ ይዞሀል ፣ መተንፈስ አለብህ ። አይደለም ?» እያለ የዉስኪውን ጠርሙስ ይዞ ተነሳ ። አበራ እንደመገረም ብሎ ባይኑ ሰላንጓጠጠው ፣ «ጓደኛዬን ጥዬ አልሄድም ፣ ጠርሙሷ አብራኝ መምጣት አለባት ፣» አለው ።

«እንደፈለክዉ ፣ ብቻ ቶሎ እንሂድ !» ሀይለማርያም የዉስኪውን ጠርሙስ ባንድ እጁ ደረቱ ላይ ይዞ ፣ ሌላውን እጁን ኪሱ ከትቶ ፣ ትከሻው ላይ ከባድ ሸክም እንደያዘ ሰው እየተጉተተ ሲሄድ ፣ አንዳንድ ሰዎች ዘወር እያሉ ይመለከቱት ነበር ።

የመጡት በአበራ መኪና ነበር ። የሀይለማርያም ጥቁር ኦፔል መኪና አበራ ቤት ቀርታለች ። ከመከርከሷ የተነሳ በምሽት አታስተማምንም ።

አበራ እየታገለ በስንት መከራ መኪናውን ካቆመበት ስፍራ አወጣና በረጅም መብራት ጨለማውን እየቀደዱ

በአዲሱ ቄራ መንገድ ወደላይ ወጥተው ሜክሲኮ አደባባይን ወደግራ ትተው ፤ የመኪናቸውን አፍንጫ ወደቀኝን በመደገን ወደ ቸርቺል ጐዳና አመሩ ። ክፍት የሆነው ሰፊው መንገድና በጥፊ የሚማታው ቀዝቃዛ አየር በጆሯቸው መታደስ ጀምረዋል ።

ጨረቃዋ ጉም ውስጥ ገብታ ተደብቃለች ። ከየክ ብት ጌጣቸውን የነፈጉት ጥቁር ሰማይ በከባድ ዝምታ ተውጦ ተንጣሏል ።

ከዋቢ ሸበሌ ሆቴል የሚመነጨው ሙዚቃ ወደ መንገድ ይጎርፍ ነበር ። ደጅ ተደርድረው የሚታዩት መኪናዎች ቁጥር ገንት ሆቴል ደጅ ከነበሩት አያንስም ።

የአበራ መኪና የቸርቺል ጐዳናን አቀበት መያዝ ስትጀምር አንዴ አጓራችና እንደቀስት መወርወር ጀመረች ።

አልፎ አልፎ አንዳንድ ሰካራሞች ወዲህና ወዲያ እየተላጉ ሲሄዱ ይታያሉ ። የቸርቺል ጐዳናን አቀበት ጨርሰው ወደ ካኒንግሀም መንገድ ሊታጠፉ ሲሉ ፤ አንዱ የመብራት ምሰሶ ተደግፎ ጉንበስ ቀና እያለ ሲያስመልስ ተመለከቱና ሁለቱም አዘኑ ። ያ ምሰሶውን ተደግፎ እንደዚያ ሲታወክ ፤ ጓደኛው ወደ ግንብ ዞሮ ፊኛውን እያቃለለ ያፏጭ ነበር ።

የአዲስ አበባ እምብርት ሁና የቆየችው ፒያሳ በውጮች ተወርራለች ። ወደ አጼ ምኒልክ አደባባይ ሲያመሩ ከቅዳሴ የሚመለሱ ምእመናን ነጣጣ ጋቢና ቡሉኮ ተከናንበው ሲጓዙ አልፎ አልፎ ይታያሉ ። ሁኔታው ለአበራ

እስቲኝ የህይወት ድራማ መስሎ ስለታየው ወደ ሀይለማርያም ዞር ብሎ ፤ «አያስገርምም ?» አለው ።

«ምኑ?»

«በኛና በነዚህ ሰዎች መካከል ያለው ልዩነት ... እስቲኝ የሆነው ድራማ አይታይህም ?»

«ልዩነታችን ይገባኛል ፤ ድራማው ግን አልታየኝም ። እነሱም መንፈሳቸውን እኛም መንፈሳችንን አድሰን መመለሳችን ነው ። የነሱ ከኛ መሻሉን በማያጠራጥር መንገድ ሊነግርህ የሚችል የለም ። ይህን ለማብረ ገብ አስተማሪዎች እንተውና ይልቅ ስለአላማችን እንወያይ ......»

«እእ...አሁን አይደለም ፤ ኋላ ፤ አሁን የቅድሟ ልጅ የቀሰቀሰችብኝን ስሜት ከውስጤ ማውጣት አለብኝ ፤ ስቃይ እርግዤ መቆየት እንደማልችል እያወቅህ ምንነው ?» አበራ የመስፍን ሀረርን መንገድ ለቆ ግራውን በመያዝ ወደ ዮሀንስ ቤተ ክርስቲያን በሚወስደው ቁልቁለት ትንሽ እንደተጓዘ እንደገና ወደ ግራ ታጥፎ ወደ ገዳም ሰፈር ገባ ። የውሀ ልኩ ከፍ ያለ ባለ አራት ደጃፍ ዛኒጋባ ቤት ስር መኪናውን ወስዶ ሲያቆም ፤ ማን እንደመጣ ለማየት ወይም ለመታየት ቤተኛ አዳሪዎች ቀያይ መጋረጃዎቹን እየገለጡ ከየደጃፉ ብቅ ብቅ አሉ ፤ እየሳቁ ። «አንቱ ዛሬ ደግሞ ጤስኪ ይዘው መዞር ጀመሩ እንዴ ?» አለች ከመካከላቸው አንዷ ፤ ድምጿ ጨለማውንና ጸጥታውን ቀደደው ።

የዶሮ ወጥ ሽታ ያካባቢውን አየር አውዶታል ። ሀይለማርያም ረሀብ ተሰማው ። ባዘቦቱ ቀን በየሰፈሩ አፍ

ንማ የሚወጋው የባህር ዛፍ ማገዶ ጢስ በትመምና በቅቤ ተደምስሶ ጠርሶ ጠፍቶአል ። አፍንማ የሚወጋ ሌላ ነገር ቢኖር ከየቤቶቹ ቤት የሚመጣው የእጣንና የከርቤ ጢስ ነው ።

አበራ ጭር ያለውን ቤት መርጦ ወደ ውስጥ ዘው ሲል ሀይለማርያም የዉስኪውን ጠርሙስ እንጠልጥሎ ተከትሎት ገባ ።

አበራ እንዳሰበው ከአራት ሴቶች ሌላ ማንም አልነበረም ። በቀይ መብራት አንዷን ከሌላዋ መለየት አስቸጋሪ ነበር ። ሁለቱ ያገር ልብስ ፤ የተቀሩት ደግሞ አጫጭር ፤ ሰውነት ላይ ልክክ የሚሉ ቀሚሶች ለብሰዋል ። አበራ ፤ ዳሌዋ ሰፋ ብሎ የታየችውንና ሲገባ እንደሌሎቹ ወከክ ያላለችለትን ሴት መርጦ፤«ተማደርዳሪ ጦም አዳሪ...» እያለ እጅዋን ይዞ እየጐተታት ወደ ውስጥ ገባ። ሌሎቹ በቅናት አይን ቆዳዋን ገፈፉት ። የቀሩት ሶስት ሴቶች ሀይለማርያምን ከበው ይዘው፤«ጋሼ፤አንቴ...ምን እንጋበዝ ታዲያ ?» ይሉት ጀመር ......

«አሁን ልትነግረኝ ትችላለህ ፤ ከራሴ ጋር እርቅ እድርጌ አለሁ ።» አለው በነጭ መሀረብ ጉንጮቹንና ማጅራቱን እየጠረገ ። የተቀባችው ሽቶ የተስማማው አይመስልም ። የተሸበረው ሆዋቴ ኮስተር እንዲልለት ዉስኪ አዘዘ ።

ወለሉ ላይ ቄጠማ ተነስንሷል ። ስቃይ አይናቸ፤ ሽፍኗቸው ልብ ባያደርገው ነበር እንጂ ቅድምም ነበር ። ሴቶቹ፤ባንኮኒው ኋላ ቆማ ሲጃራ ከምታጤሰው ፡ስተቀር፤ የሽማኔ መወርወሪያ ይመስል ወዲህና ወዲያ ይራራጣሉ ። አንድ ዝግጅት ይዘዋል ።

«በል ንገረኝ ፤ ለመስማት ዝግጁ ነኝ ፤» በማለት ደጋግሞ ወተወተው ። ሀይለማርያም ውሀ እንደምትጠጣ ዶሮ ወደላይ አንጋጦ አፉ ውስጥ የነበረውን የሲጃራ ጢስ ክብ ክብ በማድረግ ወደጣራው ከላካቸው በኋላ መልስ በማለት አበራን ትኩር ብሎ ተመለከተው ። ፊትለፊት ተያዩ ። የሀይለማርያም ፊት ፈገግ አለ ።

«ስራህን ለቀህ ሙሉ ጊዜህን የስእል ስራ ላይ እንድታውል እፈልጋለሁ ፤ ስራህን እንድትለቅ የምገፋፋህ ሁለት ነገር አጣምረህ ለመስራት እንደማትችል ስለማውቅ ነው ። ብትፈልግ ልታደርገው ትችላለህ ። ግን አትችልም ። ስንፍ ነህ ። ሁለት ፤ ሶስት ስራዎች ባንድነት ሲያጋጥሙህ ፤ የስራዎቹን ብዛት ምክንያት በማድረግ አንዱንም ሳትሰራ ቁጭ እንደምትል አውቃለሁ ። ነጻ ከሆንክ ምክንያት ሊኖርህ አይችልም ፤» ሲል ከውስጥ በመነጨና ትእዛዝ በተመላበት ድምጽ ነገረው ።

አበራ ደነገጠ ። ግራ ገባው ። ሳቅ አለ ። ኮስተር አለ ። ሲጃራውን ትልቅ አደረገ ። ዉስኪውን ጨለጠና ፤ «ምን እየበላሁ? የሶስት ሺህ ዘመን ስልጣኔ ቢኖረንም ቅሉ ፤ የማንኛውም ጥበብ ባለሙያዎች የሚበለጽጉበት ህብረተሰብ ውስጥ አይደለንም ። ምን እየበላሁ» ሲል ጠየቀው ።

«ስለሱ አታስብ ። የኔ ደመወዝ ለሁለታችን ይበቃል ። እርግጥ ነው ፤ እንዳሁኑ በምቾት ልንኖር አንችልም ይሆናል ። ቅንጦትን መሰናበት ይኖርብናል ። የመንግሥት ስራ ፤ የመንግሥት ደሞዝ ፤ የመንግሥት መኪና ፤ አበል ፤ ልዩ ወጭ ፤ ዳረጐት ፤ ዋስትና ያለው ስራ…ያለድካም ዋጋ

ይቀርብናል ። ቅድም እንዳልኩት ማንነታችንን ለማወቅ
ትንሽ መሞት ያስፈልገናል ። የሚገርመው ነገር ፍልስፍ
ናችንም ሆነ ፍርሀታችን ፤ ደስታና ሀዘናችን ከሆድ ርቆ
አይሄድም ።»

«እኔስ እሺ ። አንተስ?»

«ስለኔ አታስብ ። እየሰራሁ ለመጻፍ እችላለሁ ። ትንሽ
እንቅልፍ ይበቃኛል ። አንተ ግን ሰአሊ ለመሆን ሙሉ ጊዜ
ያስፈልግሀል ። ይህን ላንተም ሆነ ለኔ ስትል ማድረግ
አለብህ ፤ ያንተ ቆራጥነት ለኔ ብርታት ሊሆነኝ ይችላል ።»

«ያልሆንልን እንደሆነስ ?»

«አሁንም ቢሆን አይረባም እየተባልክ መታማትህ እንደ
ሆን አልቀረልህም ። ግን ቁምነገሩ እሱ አይደለም ። ሙከ
ራችን ይበቃል ። ከልጅነት ጀምረህ እስካሁን ድረስ ከሰው
ትክሻ ወርደህ አታውቅም ። ፍርሀትህ ይገባኛል ። ድህነትና
ችግር ምን እንደሆኑ አታውቅም …… አልተመሰከውም ።

«አንተ ቀምሰሀል ?»

«አዎን ፤ ችግር ፤ ረሀብና ስቃይ ምን እንደሆኑ አውቃለሁ ።
አባቴ የመንደር እድርተኞች ለፋፊ ነበር ። እሱ ደህና በነበ
ረበት ጊዜ በቀን አንዴ እንኳ ቢሆን እንጀራ በዶኬ እንቀ
ምስ ነበር ። ታሞ አልጋ ላይ ከዋለ በኋላ ግን ጥሬ እንኳ
ካቅሙ ያርብን ነበር ። በሽታው ሳይሆን ችጋር በመጨረሻ
ገደለው ። እናቴ ጸሎት ታደርግ ነበር ፤ የሰማት አምላክ
አልነበረም ። እናቴ ቅጠል እየጠረገችና በየሰዉ ቤት እን
ጀራ እየጋገረች ስንኖር እሷም ያልጋ ቁራኛ ሆነች ። እዩ
ኖሯ በማገዶ ጢስ ሚሸሸው ጠፋ ። ጸሎት አደረገው ፤
የሰማኝ አምላክ አልነበረም ። ርሷት እህል ባይና እየሞሪ

ሞቶች ። ከሰማይ የወረደልኝ መና እጦት እረሀብ ፤ ስቃ
ይና ብቸኝነት ብቻ ነበር— በሰባት አመቴ ። ያኔ ነው እግ
ዜር ቢኖርም ባይኖርም በሰው ጣጣ እንደማይገባ ትንፏ
ልቤ ያወቀችው ። ከጐረቤታችን አንዱ ሰው ረድቶኝ
እስፋው ወሰን ትምህርት ቤት አዳሪ ባልሆን ኖሮ እኔም
እንደወላጆቼ ችጋር ይገድለኝ ነበር ። ችግርና ብቸኝነት
ምን እንደሆኑ አውቃለሁ ፤» አለ የደካከሙትን አይኖ
ቹን እምሀበ እልቦ ላይ እሳርፎ በእጣን ጢስ የተበከለውን
አየር ወደ ውስጥ በረጅሙ እየሳበ ።

አበራ ጥፍሩን በጥርሱ እየከረከመ በሀሳብ ይዋልል
ነበር ።

«አንድ ቀን ስለችግርና ስለብቸኝነት ውብ የሆነ ድር
ሰት እንደምትጽፍ ተስፋ አለኝ ፤» አለው ። ሀይለማርያም
ላይ በደረሰው ሁሉ ልቡ ተነክቶ ነበር ። ባንድ በኩል ያደ
ረበት ሀሳብ ይህን ዘመን ሁሉ አብረን ስንኖር ለምን
እስካሁን ድረስ ስለ ልጅነት ህይወቱ ሳይነግረኝ ቀረ ?
የሚል ነበር ።

«ስለችግርና ስለብቸኝነት ለመገዘፈን ፍላጐት የለኝም ።
መጻፍ የምፈልገው ስለ አለም ውበትና ስለሰው ተፈጥሮ
መሰረታዊ ጥሩነት ፤ እንዲሁም ሰው በራሱ የራሱን ደህን
ነት እንዳያገኝ ስለሚያደናቅፉት ሁኔታዎችና አካባቢዎች
ነው ። በዚህ ውጥን ውስጥ ችግርና ብቸኝነት አነስተኛውን
ስፍራ ይዘው ይገኛሉ ።»

እጣን በገል ቀርቦ ይጤሳል ። ጢሱ ቀጥ ብሎ ወደ
ግራው ይንሰራራል ። ቡና በጀበና ቀርቧል ። ከጀበናው

ጢሱ ቱግ ቱግ እያለ ይደነፋል ። ሶስቱም ሴቶች ከጓዳ ተከታትለው ወጡ ። ከመካከላቸው አንዷ የያዘችውን መሶብ አምጥታ ሀይለማርያምና አበራ ፊት አኖረች ።

አራቱም ሴቶች ቀረቡ ። ከባንኮኒው ኋላ ቆማ የነበረ ችው ሴት ፤ «ብሉ እንጂ አብረን እንፈስክ ፤ እንኳን መመ ሱጋሙን ፈታላችሁ !» አለቻቸው ።

ህዝበ ክርስቲያን አብረው ቀረሱ ፤ ፋሲካም ሆነ ።

፬

«የበግ ቆዳ ያለው ? ጠርሙስ ያለው? የፍግ ቆዳ ያለው?» አንዱ ሲያልፍ ሌላው ይተካል ። ያንዱን ድምጽ ከሌላው ለይቶ ለማወቅ አይቻልም ። ተመሳሳይ የሆነ ከጉሮሮ የማ ይወርድ የጉረና ድምጽ ነበር ። አበራ ግን በእንቅልፍ ልቡ የበር ኳኳታ ይሰማው ነበር ።

«የበግ ቆዳ ያለው ? ጠርሙስ ፤ ጠሳ ያለው ?» በህልሙ የእንጀራ አባቱ አስከሬን መጥቶ፤«አንተ ወስላታ ተነስተህ በሩን አትከፍትም !» እያለ ይጮህበት ነበር ። አበራ ከእን ቅልፉ ነቃ... «የበግ ቆዳ ያለው?...» ሲራገም ምንም አል ቀረውም ፤ የሰአቱ መርፌድ እርግማኑን አስረሳው ።

ሰውነቱ ዝሷል ። የራስ ምታት ይዞ ይፈልጠዋል ። ከንፈሮቹ በዉስኪና በሲጃራ ብዛት ተቃጥለው የተጠበሰ ጉበት መስለዋል ። እንቅልፍ ያልጠገቡት አይኖቹ ቀልተው አብጠዋል ። በእንቅልፍ ልቡ አንድ ነገር ሲሰማ ሁልጊዜ ስለእንጀራ አባቱ ያልማል ።

በመንሳትና በመተኛት መካከል እየዋለለ፣ብመሄድና በመቅረት መካከል ነፍሱ እየተሟገተች ፤ የውዱን ሳይሆን የግዱን ተነሳ ። አብራን የሚያስቸግረው ነገር ቢኖር ካል ጋው መሳቀቅ ሳይሆን አይቀርም ። ለመኝታው ልዩ ፍቅር አለው ።

ይህ ፍቅር በአእምሮው ውስጥ የተጸነሰው ገና በልጅ ነቱ ነበር ። የራሱ የሆነ ሰፊ ፤ የሚሞቅ መኝታ እንዲኖረው ይመኝ ነበር ። አንዲት ስሴንና ካሲም ጣል ያለባት ፤ የምት ቆረቁር መደብ ላይ ተጋድሞ እንቅልፍ እያንገላጀጀው ፣ ሽልብ ሲያደርገው ብንን እያለ ፤ የእንጀራ አባቱ መጠጥ ቤት አምሽተው ሲገቡ በር ለመክፈት በሚጠባበቅበት ጊዜ ፤ ትንሿ ልቡ የማይቆረቁርና የማይበርድ መኝታ ኖሮኝ ፤ ነጻነት አግኝቼ ፤ እፎይ ብዬ በተኛሁ እያለች ዘወትር ማታ ማታ ትመኝ ነበር ። ምኞቷ በከንቱ አልቀረም ። ሰፊ የሚ ሞቅ የሞዝቮልድ አልጋ አግኝታለች ። መንበረ ሰላም ይለዋል ።

ለሶስት አመት ያህል አብራው የኖረችው ገረድ ፤ የልብ አውቃ ነች ። የሚፈልገውን ከመጠየቁ በፊት አስ ቀድማ ታቀርባለች ። አንድ ጠርሙስ እምቦ ውሀ ፤ ሁለት አስፕሪንና አንድ ወፍራም ፤ ጥቁር ቡና ከጠጣ በኋላ ሉሲት

ታደሰ የሰጠችው የስልክ ቁጥርና አድራሻዋ ትዝ አሉት ፣ እምሳሏ ፊቱ መጥቶ ተደቀነበት ። ቀዝቃዛ እጅዋ ወከባ ከኃለ ሰውነቱ ወርዶ የቀለጠውን ላብ አስታወሰ ። ዊንክንስ እንተና……ማንም ሜዳ ላይ ጥሎኝ ሊሄድ አይችልም ። ላንዳፍታ የገድሉ በዛብህ ከርሳም አይኖች እንደ አልቅት ተጣብቀውባት ቀዝቃዛ ውበቷን ሲመጥጡ ታዩት ። ግንኙነታቸው ምን ይሆን ?

ሀሳቡ ወደ ሀይለማርያም ዞረ ። የገባለት ቃል መግቶ እንደመብረቅ መታው ። ክብደቱ ስር ትክሻው ሲሰምግ ተሰማውና በረጅሙ ተነፈሰ ። ሁለት ወር!… ከዚያ በኋላ ስራውን ትቶ ጊዜውን በስእል ሙያ ላይ ማዋል አለበት ፣ በሁለት ወር ጊዜ ውስጥ የመኪናውን እዳ ከፍሎ መጨረስ አለበት ። የራዲዮ ግራሙን እዳ እንደሆን ትናንት የመጨረሻውን ክፍያ በማድረግ ተገላግሏል ።

የእጁ መዳፍ ላይ የተጻፉትን ሰንበሮች እንደሚያነብ ሰው ሁለቱንም እጆቹን በማጠጋጋት ለጥቂት ጊዜ ተመለከቶ ሲያበቃ ፣ ደሙ ተቆጥቶ ስሮቹ እስኪያብጡ ድረስ ቡጢ ጨብጦና ወደሰማይ አንጋጠጠ ። ሀይለማርያም በመጨረሻ የተናገራቸው ቃላት ጆሮ ግንዱ ውስጥ አስተጋቡ ። ‹‹ቶሎ ብትጀምር የተሻለ ነው ፣ ከዚህ ቀደም ከንዱ መስሪያ ቤት ወደሌላ እያልክ እንዳበደች ውሻ ስትክለፈለፍ የኖርከው ለምን ይመስልሀል ? ‹ችሎታ› አለው ፣ ግን ምን ያደርጋል ፣ አንድ ቦታ ረግቶ መስራት አይችልም› ከመባል ሌላ ምን አተረፍክ ? ከራስህ ሮጠህ ልታመልጥ አትችልም ፣ መቼም ቢሆን ……እና ፣ እንዲሁ ከቀጠልክ አንድ ቀን

ወሽመጥህ ይቆረጥና የት እንደሆን የምታርፈው ታውቃለህ ?
አማኑኤል !»

አማኑኤል ? ሲሄድ የተነሳውም እዚያ ነበር ። እናቱ
ወይዘሮ ባፈና ሞልቶት የሚኖሩት ሰባተኛ ወረዳ አማኑኤል
ቤተ ክርስቲያን አካባቢ ነው ።

እስካሁን ድረስ ወንድሙ ትእግስታቸውን ጨርሰው ይሆ
ናል ። ተጣድፎ ከቤት ሲወጣ በእንቅልፍ እጦትና በመጠጥ
የበዙትን አይኖቹን ጠራራ ጸሀይ ያለርህራሄ መታቸው ።

እንዳሰበው ወንድሙና ባለቤታቸው ወይዘሮ እልፍነሽ
ተሰማ ሲጠብቁት ውለው ተስፋ በመቁረጥ መንገዱን በእ
ግር መያያዝ ሲጀምሩ ደረሰባቸው ። ነጭ ሙከት ፤ እንድ
ጠረንገሎ ኩሲ አሸክመው ከሚኖሩበት ከአባ ኮራን ሰፈር
ወጥተው ደጃዝማች ነሲቡ መንገድ ሲደርሱ ምንም አልቀ
ሩቸውም ። በቢስ ኩባንያ አድርጉ ባይመጣ ኖሮ ሊያገ
ኙቸው ባልቻለም ነበር ።

«ምንነው አበርዬ !» አለችው ፤ እልፍነሽ በተለመደው
አንጸባራቂ ፈገግታዋና በለሰለሰ አንደበቷ ። የለበሰችው
ያገር ልብስ ትንቡሽቡሽ አድርጓት ግርማ ሞገስ ጨምሮ
ላታል ። ወንድሙ ከግልምጫ ሌላ ምንም አላሉትም ።

«መጠጥ የምገዛበት ሱቅ አጥቼ ስፈልግ ነው ጊዜ የፈ
ጀሁት !» አላት የፈገግታዋን እጸፋ እየመለሰ ። አቶ አባተ
ካቧቸው... አምስት... ሪድስት... ሚስቶች ሁሉ አበራ
እልፍነሽን ይወዳታል ። እግዜር ልጅ ቢሰጣት ምናለበት !

ፈገግታዋ እንደጧት ጸሀይ ደምቋል ። ልዝብ እንደ
ሴትና ግልጽነቷ ደስ ይሉታል ። አጠያየሟ ፤ የቋመቷ እጥር

ምጥን ማለትና አጭር ሆኖ ጉርድርድ ያለው አሻንጉሊት
ፊቷ ላይ የሚተራመሰው ደም፤ሰው ላይ ልዩ ምትሀት ያላ
ድራሱ ። የሉሲት ፈገግታ ግን…እምን፤እንደጨረቃ ብርሀን
ደማቅ ሆኖ የሚበርድ የራሱ የሆነ ምትሀት አለው ።

አቶ አባተ ፤ «እናንተን ያመነ ጉም የዘገነ…» እያሉ
በማጉረምረም መኪናው ላይ ወጥተው ተሳፈሩ ። ኩሊው
እበራን ከእግር እስከራሱ እንዳይሞት እንዳይሽር አድርጉ
ገላመጠው ። ሀያ አምስት ሳንቲም ወረወረለት ።

በጉጃም በረንዳ ወደ ላይ ሽቅብ ተው ቀኛቸውን በመያዝ
ለጥቂት ጊዜ እንደተጓዙ ፤ የልኡል መኰንን ትምህርት
ቤትና የቀድሞ የቅዱስ ጳውሎስን ሆስፒታል አልፈው ወደ
ግራ በመታጠፍ ወደ ሰባተኛ አመሩ ። ከዚያም ወደ እግዜ
ኡል ቤተ ክርስቲያን የሚወስደውንና ዘለአለም እንደተጠነ
የሚኖረውን መንገድ ይዘው ቁልቁለቱን እንደወረዱ ዋና
ውን መንገድ ለቀው ወደግራ ታጠፉ ።

በመጡበት መንገድ ሁሉ ጃኖ የለበሰ መሶብና ገንቦ
አሸከመው ፤ ወይም ነጭ ፤ አብዛኛውን ጊዜ ቀይ ጨርቅ ጣል
ያለበት ድፎ ዳቦ የያዘ ሰፌድ አሸክመው ፤ ወይም በወረቀት
የተጠቀለለ መጠጥ አንጠልጥለው ፤ ወይም እንደየዘመዶቻ
ቸው ውቃቢ ዳለቻ ፤ ቡሀ ፤ ነጭ ፤ ድፍን ጥቁር በግ አስጉት
ተው የእከፋይ ለማድረስ የሚሄዱ ብዙ ሰዎች ይታዩ ነበር ።

የመጡበት መንገድ ሁሉ እንደሌላው ጊዜ ፊታቸው
ተለይቶ በማይታወቅ ፤ እንደጉንዳን በሚተራመሱ ህዝብ ፤
በዚያ ህዝብ መሀል እንደጥይት በሚበሩ ሲይቼንቶዎችና
ሹሉ ቢባል መንገድ በማይለቁ ከባድ የጭነት መኪናዎች

ባለማየቱ ፤ አበራ ፤ ጭንቅ አልያዘውም ነበር ። በዝተው የሚታዩት የበግ ቆዳ ነጋዴዎች ብቻ ነበሩ ።

ለለውጥ ያህል ሁሉም የለበሰው የክት ልብስ ቢሆንም ፤ አበራ የለበሰው ጥቁር እጀጉርድ ሸሚዝና የተኛሸ ጥቁር ሱሪ ብቻ ነው ። አውደ አመት መሆኑን የዘነጋ አስመስሎታል ።

በህጻንነቱ ዘመን ፤ «ኢማማ ቡና ደርሷልና ኑ ትላለች፣» እያለ መልእክት በማድረስ ሲሯሯጥ ያደገባት መንደር ከፊቱ ብቅ አለች ።

ጥንት ፤ በሰፈሩ የነበሩት ቤቶች ተራርቀው የቆሙ ነበሩ ። እያንዳንዱ ቤት የራሱ የሆነ ትምክህትና ኩራት ነበረው ። አሁን ግን እንደሰንሰለት ተያይዘዋል ። ያንዱ ቤት ግድግዳ ለሌላው ድጋፍ ሲሆን…ካንዱ ቤት የሚመነጨው ጢስ ሌላውን ሲያሞቅ… ለክፉም ሆነ ለደግ በችግር ገመድ ተቆራኝተው የቆሙ ይመስላሉ ።

የእናቱ ቤት ግን ብቻውን እንደቆመ አለ ። ኮባዎቹና ጥዶቹ አርጅተው ወርካ መስለዋል ። ሰቀላ ቤቱ እንዳለ ቢሆንም የተቀባው ቀለም ምን አይነት እንደሆነ ለማወቅ ያዳግታል ።

በህጻንነቱ ፤ ሸርተቴ ሲጫወትባት የነበረችው ኮረብታ አሁንም አለች ። እናቱ ቤት ፊትለፊት ያለችው መስክ ስፋቷ ቀንሶ ታየው ። አጠና ሻጮች ሰፍረውባታል ። የህጻንነቱ አለም ። ካሊፎርኒያ በነበረበት ጊዜ እንዚህ ሁሉ በአይኑ ህሊናው እየዞሩ እንዴት ይናፍቁት ነበር !

ግንባሩን ቋጥሮና ሀሞቱን ኮስተር አድርጎ በየቦታው ጉች ጉች ብለው የሚታዩትን የልጆች አይነ ምድር እየዘለለ

ሲሄድ ፣ እናቱ ፣ ጐረቤት ሁሉ እንዲሰማቸው ድምጻቸውን ከፍ አድርገው ፣ «ማን አባቱ ነው ይህን ዶሮ እጥሬ ስር የጣለው ? ዘረቢስ ሁሉ ...» እያሉ የስድብ ዶፍ ሲያወርዱ ስማቸው ፣ አልተለወጡም ። ቢያንስ በቀን አንድ ጊዜ መንደረተኞቹ ላይ መሮህ አለባቸው ። በሳቸው ዘንድ ሁሉም «ዘረቢስ» ነው ።

ወይዘሮ ባፈና ባሎቻቸው ቢናገሩም ብቻቸውን እህል አይቀርሱም ። የጣስ ቤት ሴተኛ አዳሪዎች የሚልሱትን እጥተው ሲቸገሩ የሚመጡት እርሳቸው ዘንድ ነው ። በሰፈሩ እማማ የማይላቸው የለም ። መሮህ ሲጀምሩ መንደረተኞቹ ፣ «እንግዲህ ጀመሩ ፣» ብለው ወደየቤታቸው ከመግባት በስተቀር አይናገሯቸውም ። ታዲያ ዝምታቸው የባሰውን ያበሳጫቸዋል ። ውሀ አስመጥተው «የተከልፉን» ስም በመጥራት ዶሮው ላይ ካፈሰሱ በኋላ ፣ ልጆቻቸውን አስከትለው ፣ «ተመስገን ፣ ለዚሁም ተመስገን ፣ እሰይ እንኳን መጣችሁ ፣» እያሉ ወደቤት ገቡ ።

ቤቱ ውስጥ የነበሩት በርጩማዎች ፣ አግዳሚ ወንበርና ፣ በስተግራ በኩል ጥግ የነበረችው መደብ አሁንም አሉ ። አልተለወጡም ። እድሜአቸው ከአበራ እድሜ ይበልጥ እንጂ አያንስም ።

ወይዘሮ ባፈና ደፋ ደፋ ማለት ጀምረዋል ። እየፎከሩ ፣ እየደነፉ የሚቀርበው ወጣቸው አበራን ትዝ አለውና ምራቁን ዋጠ ። እርፈው ለመቀመጥ ቢፈልጉም የሰንበተው ነገር ፣ የእድሩ ጣጣ ፣ የልቅሶውና የማስተዛዘን ፈሊጥ ፣ ጧትና ማታ ቤተ ክርስቲያን የመሳሙ ጉዳይ ጊዜ አይሰጣቸውም ፣ አርፈው መቀመጥ አይችሉም ።

ባጭር ቁመታቸው ደፋ ደፋ እያሉ ፣ «የዘንድሮስ መከረም አይበለው ። የኔን ተከልዬ ለሰው አይሰጠው ፣ ሁለንተናዬን ይቆረጥመኛል ፣ ሰሞኑን የያዘኝ ውጋት ቅስፍ አድርጐ ይዞኝ በስቃይ ነው የከረምኩት ፣ ዛሬ ደሞ የያዘኝ የራስ ምታት ይዞ ይፈልጠኛል ፣» በማለት ማማረራቸው አልቀረም ። እምናም ፣ ካቻምናም ፣ ከጥንትም ጀምረው ስለህመማቸው ሳያወሩ ጀምበር ወጥታ የጠለቀችበት ቀን የለም ። በህመም ምክንያት ግን አልጋ ላይ ውለው አያውቁም—ለመሆኑ እንኳን ። ሆሞት መስሎ አንገታቸው ላይ ይታይ የነበረው ንቅሳት የቀድሞውን ድምቀቱን አጥቷል ። የተጨማደደው ያንገት ቆዳቸው ግማሹን ሸፍኖታል ። ዱሮ ከስር ኩል ጋር እንደፈርጥ ይንቦገቦጉ የነበሩት አይኖቻቸው በመጠኑ መጨናበስ ጀምረዋል ። ቅላታቸው ወደ መገርጣት አዘነበለ እንጂ አልጠፋም ።

ምሳ ቀርቦ ትንሽ ከተበላ በኋላ ወይዘሮ ባፈና መብላታቸውን ትተው ጣታቸውን እንጀራው ላይ ጠራረጉና፣ «ፊታውራሪ በነበሩበት ጊዜ በዛሬ ቀን ይህች ደጅ በስንት መኳንንት ታሸበርቅ ነበር ፣ የበቅሎውና የጋሻጃግሬው ብዛት ያንን ሜዳ ሞልቶት ይተርፍ ነበር ። እኔም ፣ እነ እመቴንና እነ ትሮንጉን አስከትዬ ብቅ ባልኩ ቁጥር ነጠላው ከፊቴ ቷ...ቷ እያለ ይጋረድልኝ ነበር ። እንደማይሆን የለም ፣ ያ ደጉ ዘመን አለፈ ። ፍሪዳው እዚያ ሲጣል ፣ ጮማው ሲቆረጥ ፣ አረቄ በያይነቱ ሲከፈት ፣ ጠጁ እንደዋዛ ሲቀዳ— አይ ዘመን... እንደማይሆን የለም ። የጨዋ ልጅ አልቆ ቀን ዘራሽ የበቀለባት ዘመን...አዲስ አበባ እንዲህ የዘረቢስ ጉሮኖ ሆና ትቅር ?» እያሉ እንባቸውን በተጨማደዱት ጉንጮቻቸው ላይ ያወርዱት ጀመር—እንደወትሮአቸው ።

ቤታቸው መጥቶ ስለዱሮ ኑሮአቸው በማድነቅ ያነሳባቸው ሰው ሳይበላና ሳይጠጣ አይወጣም ። ሲነሻጣቸው የቋጠሩት ገንዘብም ቢኖር አውጥተው ይሰጣሉ ። የመንደሩ ሰዎችም ሆኑ ከሩቅ ዝናቸውን የሰሙ መንገደኞች በተቸገሩ ቁጥር ጐራ ብለው ስለወይዘሮ ባፈና የቀድሞ እመቤትነት ማውራት ከጀመሩ የፈለጉትን ሳያገኙ አይሄዱም ። በዚህ የተነሳ ከቤታቸው እንግዳ አይጠፋም ።

አቶ አባተ ስላባታቸው ስለ ፊታውራሪ ወርቁ ባንትይርጉ ሲሰሙ ልዩ ትምክህት ፊታቸው ላይ ይቀረጻል ። አበራ ግን ይሰለቸዋል ። ከመሰልቸትም የተነሳ ይቅበዘበዛል ። ስለበሽታ አይነትና ስላለፈው ዘመን መስማት አጉል ዘበት መስሎ ስለሚሰማው ፤ እናቱ ሲያወሩ በሙሉ ልቡ አያዳምጣቸውም ።

እልፍኝሽ ፤ አንዳንዴ ተነስታ ለባሏ ጠላ ፤ ለአበራ ደግሞ እሱ ካመጣው ዉስኪ ትቀዳ ነበር ። ለአበራ አንዳንዴ የምታጐርሰው ጉርሻ ላንድ ሰው ቁርስ ሊሆን ይችላል ።

አቶ አባተ ከንፈራቸውን በመምጠጥ ራሳቸውንና እናታቸውን ካጽናኑ በኋላ ወደ አበራ መለስ ብለው ፤ «ያባትህ ክብርና ዝና ምን ያህል እንደነበረ ብታውቅና ቢገባህ ካንዱ መስሪያ ቤት ወደሌላ እያልክ ወደኋላ አትቀርም ነበር ። ገድሉ በዛብህ፤የትምህርት ቤት ጓደኛህ፤ዛሬ የትና የት ደርሷል ። ጓደኝነትህ ከሱ ጋር ቢሆን እንዴት በበጀህ ፤ ሰው ማለት እሱ ነው ። ያ ከይሲ ፤ ዘረቢስ ጓደኛህ እንደሆን ለምንም አይረባህም ፤ ሰው ትኩር ብሎ ሲመለከት ቡዳ ይመስላል ፤ አይን ሰበር ማድረግ እንኳን ያባት ነው ። ባያደርጉ

ትም እሺ ማለት የጨዋ ልጅ ተግባር ነው ። አጉል ሥነ ክር
ከስድብ ይቆጠራል ይበለኝ ፤» አሉት እየተገረሙ ።

ለክባችሁ ባይገጥምና ባትጣጣሙ ነው እንጂ ፤ ሀይለማር
ያም የኔና ያንተ ወንድምነት ተቀናቃኝ አይደለም…»
ነው እንጂ ፤ በኔና ባንተ መካከል ያለው ጋኔን እሱ ነው ።
የሞገረመው ነገር ከኔ ይልቅ ለሱ ታደላለህ ። ካልጠፋ
ጓደኛ ሰው እንዴት እንዲህ ያለውን ይመርጣል ባካችሁ —
ስጋን ከስጋ የሚያለያይ ።»

አበራ ዝምታውን አጸና ። ከወንድሙ ጋር መከራከር
አይወድም ። ታዲያ ወንድሙን በጣም አበሳጭቶ የሚያ
ስቆጣቸው ዝምታው ነው ። «ትእቢት ነው ፤ ትእቢት
ነው ። የተማራችሁት ሁሉ ትእቢተኛነትን ነው ፤ ሌላ አይ
ደለም ፤» ይሉታል ። አንዳንዴ ብሶበት ሲከራከራቸው
ደግሞ ፤ «አዋቂዎች ! እምን ፤ ከናንተ የበለጠ አዋቂ የለም !»
በማለት ይሳለቁበታል ።

«እንደ ገድሉ ያለ ጓደኛ ብታገኝ ሰው ትሆን ነበር። »
«ጋሼ ፤ ብትተወኝ ምናለበት !»

«ምንነው ቢተውት እቴ…ባለንዳመት ምን ክርክር
ያስፈልጋል !» አለች እልፍነሽ ። እነአበራን ለማጉረስ ኩርማን
እንጀራ ቆርሳ ስትጠቀልል ነበር ። «ይቺን ብቻ በሞቴ ፤
ሁለተኛ አልመለስም፤» ካለች እምቢ ለማለት አይቻልም—
መመለሷ አይቀርም ።

ወይዘሮ ባፈና የጉረሱት እንጀራ አልዋጥላቸው ብሎ
ከጉሮሮአቸው ጋር ይታገል ነበር ። እንደምንም ታግለው
የጡና ፤ «ልጄ ፤ አጥንቷ ጥሩ የሆነ ሚስት አግብተህ የልጅ

ልጄን ስሜ ፣ እያት ተብዬ እንድሞት ብታደርገኝ ምናለበት፣ አባተን እንደሆነ ተክልዬ ለልጅ አላደሉትም ።» አሉት፣ ለጆሮው እንግዳ ያልሆነ ጥያቄ ነበር ። እልፍነሽ ደካ ተኛ ጣር እንደያዘው ሰው ሲዘገንናትና ፊቷ ሲለወጥ ተመለከተ ። የጕረሰችውን ሳትውጥ እንባ እየተናነቃት ወደ ጓዳ ሮጠች ።

አበራ ተከትሏት ወደጓዳ ገባ ። ጉንጮቿን እቋርጦ እንደጐርፍ የሚወርደው እንባዋ ጸሀያማ ፊቷን በማጥቆሩ እያዘነ ፣ «ምን ነካሽ እልፍዬ? ለቅሶውን ተይና ንገሪኝ» አላት ።

የእናቱ አልጋ ቦታውን አልለቀቀም ። ከስንት ዘመን ጀምሮ የተጠራቀመ እቃ መኝታ ቤቱን ሞልቶታል ፣ መኝታ ቤት ብቻ አይደለም ። ሌማቱም ፣ ገንቦውም ፣ ጋኑም ፣ በርሜሉም ፣ ስልቻውም ፣ ጆኒያውም ፣ ምኑም ፣ ምናምኑም ክፍሉን ሞልቶታል ። የውሻ ቡችላ የሚያካክሉ አይጦች በየስርቻው ይሯሯጣሉ ።

ጠጋ ብሎ አቀፋት ። እንባዋን በነጠላዋ ማፍ ጠራረገችና ቀና ብላ እያየችው ፣ «አበርዬ ምን ባደርግ ይሻለኛል! እግዜርን ምን ብበድለው ነው እንዲህ ያለው ጣጣ ውስጥ የጨመረኝ ?» አለችው ፣ በተለመደው ልዝብ አንደበቷ ።

«ምንድነው እሱ ?»

«እዚህ በመጣሁ ቁጥር እማማ በሆነው ባልሆነው ነገር ኦስታከው ልጅ ባለመውለዴ ይጸጸቱብኛል ። ጥፋቱ ከኔ አይደለም ። ወልጄ ብስም እኔም ደስ ይለኛል ። ማህጸኔ ልጅ እንደሚያፈራ አውቃለሁ ። ብቻ ምንላድርግ ? ጨርቄን

ቶቹ እንዳልሄድ መግቢያ የለኝም ። አልተማርኩም ። ድሀ ወላጆቼ አልቀዋል ። የማዝነው ባርባ ቀን እድሌ ነው ፤ በለው እይደለም ። ግን እንዲህ እየተሰቃየሁ ከመኖር ብሄድ ይሻለኛል ፤ እግዜር እንደሆን የከፈተውን ጉሮሮ ሳይዘጋ አያድርም ።»

«አይዞሽ እልፍዬ ፤ እማዬ እንደመጣላት ትናገራለች እንጂ ለከፋት ብላ አይደለም ፤» ብሏት እገጯን ይዞ ፊቷን ወደላይ ቀና አደረገና ስቆ ሊያስቃት ሞከረ ። ፊቷ ዝናብ ካባራ በኋላ ጸሀይ ልትወጣ የቃጣችበት ሰማይ መምሰል ጀመረ ።

የእናቱን ድምጽ ሰማ ። ቀስ ብለው መናገር አይችሉም ። «ሰንቴን ብዬ ። እግሬ ከመሬት ተነስቶ ያብጣል ፤ ትንፋሽ ያነሰኛል ፤ ሰሞኑን ብርድ ብርድ ይለኛል...» እያሉ የበሽታውን አይነት ይዘረዝሩት ነበር ። ወዲያውኑ ደግሞ ስለ ጥንት መኳንንቶች ማውራት ይጀምሩና ትንሽ ቆይተው በዚያን ዘመን ስለነበራቸው ክብርና ድሎት፤ውበትና ጌጥ ማውራት ይጀምራሉ ። ከፊታውራሪ ወርቁ በኋላ ያገቧቸውን ሶስት ባሎች አበሳጭተውና ሰካራም አድርገው ያባረሯቸው ጥንት ፊታውራሪ ቤት በነበሩበት ዘመን ስለነበራቸው ክብር ፤ ውበት ፤ ጌጥና ድሎት ወሬ ነበር ።

«አንተ ብትረዳኝ ይህ ሁሉ አይደርስብኝም ነበር ። ሕማማ ጸጸት ፤ የወንድምህ ንዝንዝና ብስጭት ሰውነቴን አይጨርሰውም ነበር ።»

«ምን አድርጌ ነው የምረዳሽ ?»

«ሚስት አግብተህ ። አንተ ልጅ ብታገኝልኝ እፎይ ብዬ እንቅልፍ ይወስደኝ ነበር ። አበርዬ ተሰቃየሁልህኮ ።»

«ታዲያ ሚስት ፈልጊልኝ ብዬሽ መቼ ሆነልሽ ?» አላት ፣ የቀልዱን ነበር ፤ ሊያጽናናት ። ፊቷ ፤ አሻንጉሊት መሳይ ፊቷ እንደ ጧት ጸሀይ የሚሞቀውን ፈገግታ ተጐናጸፈ ፤

«ሁላገርሽስ ?» አለችው ፤ ከዚህ ቀደም ያስተዋወቀችውን ልጃገረድ በማስታወስ ።

«እሷ እንደስሟ ሁሉም ያምራታል ።»

«አበስኩ ጌታዬ ፤ ጌጤነሽስ ?»

«ፈገግታዋ ጌጥ የለውም ፤ በዚያ ላይ ጅል ነች ።»

«ያቶ ጥሩነህ ልጅስ ? ማንነው ስሟ እቴ ? አዎን ፤ ቴቴ ፤ እሷ ቆንጆ ልጃገረድ አይደለችም ?»

«ልጃገረድ አይደለችም ።»

«አበስኩ ገበርኩ ጌታዬ ! ታዲያ ምን ይሻላል ?»

«የሚሻለውን ማን ያውቃል ? ማን ያውቃል ?» አለ በትካዜ ። ልቡ እንደደንጊያ ከበደው ። አዘነላት ። የእልፍኝሽ ስቃይ ተሰማው ። ለማንም እንዳላዘነ አድርጐ አዘነላት ። ሀሳናውን ፈተሸ ። ምን ባደርግላት እፎይ ብላ ለመተኛት ትችል ይሆን ? በማለት ራሱን ጠየቀ ። መልስ አልነበረውም ።

ሁለት ወር ፤ ሁለት ወር ፤ ከዚያ በኋላ—

፩

አበራ ማክሰኞ ጧት ወደ አራት ሰአት ገደማ ወደቢሮ ሲገባ ላየው ሰው ከቅዳሜ የፋሲካ ስእር ጀምሮ እረፍት ላይ የቆየ አይመስልም ። እንቅልፍ አጥተው የከረሙት አይኖቹ ቀልተው በዙሪያቸው ያለው ቆዳ ጠቋሯል ። እር ምጃው ሁሉ ንቃት የለውም ። እያንዳንዷን እርምጃ እየተጠራጠረ የሚወስድ ይመስላል ። በራሱ ላይ የነበ ረው ትምክህት ፤ ንቃትና እምነት የት ሄዱ ? የስራ ጓደ ኞቹ መስኮት ከፍተው እሱ ነው ? ወይስ እሱ አይደለም ? በማለት እየተጠራጠሩ ይመለከቱት ነበር ።

ሁለት ቀን የቆየ ጢም የቀይ ዳማ ፊቱ ላይ ከሩቅ እንደ ሚታይ ሁሉ ፤ ዞማ ጠጉሩ ላይ ተርከፍክፎ ያልደረቀው ውሀ ጤዛ ይመስል ያንጸባርቃል ። ሁለት ወር...... ሁለት ወር...... ማንነታችንን ለማወቅ አስቀድመን በመጠኑ መሞት ያሻናል...... እና እያንዳንዷ እርምጃ ወደ ግቡ ፤ ወደ መጨ ረሻ ግቡ ፤ ወደ ማንነቱ ትመራዋለች ። ‘ግን እንዴት እር ግጠኛ ልሆን እችላለሁ ?...’

ቢሮው ውስጥ ያለው አየር ሻግቷል ። የሰናይት አደራ ሽቶ እንኳን ሊለውጠው አልቻለም ። ጥቁር የእጅ በርሳዋ ከጽህፈት መኪናው ጐን ጠረጴዛ ላይ ተቀምጧል ።

እንደልማዱ ሆዱ አብጧል ። እሷ ግን የለችም ። ሰማያዊ የወለል ምንጣፉ ላይ የተለጠፉት የጫማ ዱካዎች ጐልተው ይታያሉ ። ሁለቱን መስኮቶች ከፋፍቶ ቁጭ ሳይል ጥቁር ቡና አዘዘ ። ባለፉት ሁለት ቀኖች የልብ አውቃ ገረዱ ገሸሽ አድርጋዋለች ። ለምን እንደሆነ አውቋል ፤ ከዚህ ቀደም ሴት ቤቱ አሳድሮ አያውቅም ነበር ። ግን ባለፉት ሁለት ቀኖች ብቻውን ለማደር አልቻለም ። ሴት እጠገቡ መኖር ነበረባት ። ለመተኛት ፈጽሞ አልቻለም ነበር ። ሁለት ወር — ሁለት ወር ! የእንጀራ አባቱ አስከሬን እየመጣ ፤ «አንተ ወስላታ ፤ ተነስተህ በር አትከፍትም !» በማለት ከእንቅልፉ ያባንነው ነበር ።

«ከራሴ ጋር ፊትለፊት መጋተር አለብኝ ፤ ሌላ መውጫ መንገድ የለኝም ፤» ብሎ የቀዘቀዘ ቡናውን ባንድ ትንፋሽ ጨለጠው ። ሲጃራውን አቀጣጠለና ከዚህ ቀደም በእርሳስ የነደፋቸውን ስእሎች ከጠረጴዛው መሳቢያ ውስጥ አውጥቶ እንደካርታ ፊቱ በመደርደር አንድባንድ በተቺ አይን ይመለከታቸው ጀመር ።

ያውራ ዶሮ ጥርስ የመሰለውን የሰናይትን ረጅም አፍንጫ ፤ የልብ ቅርጽ ያለውን ከንፈሯን ፤ ረጅም ፊቷንና የብር እንክብል የሚያካክሉትን አይኖቿን በወረቀት ላይ በሚገባ ለመማረክ ችሏል ። የሹራብ ስራ ይዛ የጽህፈት መኪና ጓላ እግሮቿን አጣምራ ቁጭ ብላለች ። ስእሉን «ስራ ብዛት» ሲል ሰይሞታል ። ሁለተኛው ስእል የሚያሳየው ዘወትር ቢሮው እየመጡ ቡና የሚጠጡትን ጓደኞቹን ሲሆን የሲጃራው ጢስ ፤ የቡና ሲኒዎች ፤ ጠረጴዛው ላይ ያለው ፋይል

ክምር በየእስቱ የሚደረገውን ሁኔታ ያሳያል ። «ትልቅ የሀላፊነት ስሜት» የሚል ስያሜ ሰጥቶታል ። ሶስተኛው ስእል «የተንቀሳቆለ እእምሮ» የሚል ሲሆን ፤ የስእሉ አቀማመጥ ከላይ የሚታይ ሆኖ ጠረጴዛው ኋላ የተቀመጠው ሰው ጭንቅላቱ ብቻ ነው የሚታየው ፤ ትልቅ ጭንቅላት ። ሬትሰፊቱ ክብ አራት ማእዘን መስሎ የሚታየው ጠረጴዛ ላይ ብዙ የመስሪያ ቤት አርማ ያላቸው ወረቀቶች ተደርድረዋል ። የበላይ ፊርማ የሚጠባበቁ ይመስላሉ ። ወረቀቶቹ ላይ ተጽፈው የሚታዩት ግን እንደ ጠረጴዛው ክብ ፤ ሶስት ማእዘን ፤ አራት ማእዘን ሆነው የተጠላለፉ መስመሮች ናቸው ። ሰንበሮቹም ሆኑ የስልክ መቀበያዎቹ ልዩ ልዩ ቅርጽ የያዙ ናቸው ። ይህ ሶስተኛው ስእል ፤ የተፈጥሮ ችሎታው ፤ የህይወቱ ጥሪ እንዴት እንደተቀሰቀሰበት አስታወሰው ። የእውነተኛ ችሎታውን ያገኘው ፤ ያወቀው ቢሮ ገብቶ ስራ በሌለው ቁጥር ትርጉም የሌላቸውን መስመሮች በሚሞነጫጭርበት ጊዜ ነበር ። ይህን ዘመን ሁሉ የት ነበርኩ? በማለት ሳምንት ሙሉ እየሰከረ ቤት ውስጥ ተዘግቶ የኖረበት ጊዜ ነበር ። የፈሰሰ ውሀ አይታፈስም በማለት ከቤት ወጣ ። ቢሆንም ከዚያ በኋላ ተመልሶ የዱሮው አበራ ለመሆን አልቻለም ። ትናንት አልነበረም ፤ ነገም የለም ፤ ከዛሬ ፤ ካሁን በስተቀር ....

ሶስቱም ስእሎች የጐደላቸው ነገር አለ ። ምን እንደ ሆነ ግን አበራ ሊያውቅ አልቻለም ።

መስመሮቹ ህይወት የላቸውም ። አይነጋገሩም ። የት እንደሚሄዱ ፤ ወዴት እንደሚያመሩ የሚያውቁ አይመ

ስዕሉ ላይ የሚታየው ጥላና ብርሃን አብዛኛ
ስሉም ። በየስእሉ ላይ የሚታየው ጥላና ብርሃን እንዳረገዘ ጉም ስለሚከብድ ፤ ሌላውን
ውን ጊዜ ዝናብ እንዳረገዘ ጉም ስለሚከብድ ፤ ሌላው
ነገር ይማንና ለብቻው እምባገነን ይሆናል ። ነገር ግን
በሰናይትና በጽህፈት መኪናው መካከል ሊኖር የሚገባው
ግንኙነት በስዕሉ ላይ አይታይም ። ከጽህፈት መኪና ጓላ
የተቀመጠች ማንም ሴት ልትሆን ትችላለች ። ሁለተኛውም
ስእል ተመሳሳይ ጉድለት አለው ። ስእሉ ስለሀላፊነትም ሆነ
ስለተጕሳቆለ ህሊና የሚናገረው አንዳችም ነገር የለውም ፣
ሰዎቹን ከካባቢያቸው ጋር አወሳስቦና አዋህዶ አያሳይም ፣
የጊዜውንና የሁኔታውን መንፈስ አይማርከም ። ዋጋ የለ
ውም ። የስእሎቹ ጥልቀት .....«ወየጉድ ! ለምንድነው ሁል
ጊዜ ከሩቅ የምጀምረው ? እና ለምንድነው ሁል ጊዜ ፊት
ለፊት የሚያፈጡብኝ ? አፍጥጠው ሲመለከቱኝ ተወግረ
ህይወት የሚለምኑ ይመስላሉ ። የፈጠርኳቸው ሳይሆን
እንግዳ መስዬ እታያቸዋለሁ ። ከኔ ምንም የላቸውም ።
እኔም ከነሱ ምንም የለኝም ። በነሱ ውስጥ ራሴን አላይም ።
ገና ባእዳን ነን!» በማለት በማጥቆ ከቆሻሻ ማጠራቀሚያው
ውስጥ ጣላቸው ።

ከዚያ ፤ ስእሎቹን በማጥቆ እንደጣላቸው ከአእምሮው
ጓዳ ውስጥ አንድ ነገር ፈልፍሎ በአይነ ህሊናው ይታየው
ጀመር ። ሸርተቴ ከሚጫወትባት ኮረብታ ላይ ቁጭ ብሏል ፤
የኔታን ከነጥምጥማቸው የወርቅ አለንጋቸውን እንደያዙ
ስእል ለመስራት ይታገላል ። ወንድሙ ፤ አቶ አባተ የ
ሁለት አዲስ ደብተር በዚሁ ሙከራ ለማለቅ ደርሳለች ።
«ምንድንነው የምትሰራው አንተ ?»

ወንድሙ ከበስተጀርባው ሲመጡ አልሰማም ። ልብ አላደረገም ። አእምሮው ፤ ስሜቱ ፤ ሀሳቡ በሙሉ በስራው ተመስጧል ።

«ምንም ።»

«እስቲ ወዲህ በለው ፤ በልኮ ! ወቾ ጉድ፤ እንዲህ ልትጫወትበት ኖሯል ደብተር ፤ ደብተር ያልከው፤ አንተ ወስላታ! በል ሁለተኛ ያለምድህል !»

ጉያው በቁንጥጫ ሲደብን፤የጆሮ ግንዱ በጥፊ ሲናጋ ይሰማዋል ። «ሁለተኛ አይለምደኝም …ጋሼዬ …አይለምደኝም ! አይለምደኝም ! አይለምደኝም !»

በሁለተኛው ቀን ፍኖታ በወርቅ አለንጋቸው ጀርባው ሰምበር እስኪያወጣ ድረስ ገረፉት ። ጥፋቱ ለሌሎቹም ምሳሌ ሆነ ። ዳግመኛ አልሞከረውም ።

ሀሳቡን ከራሱ ውስጥ አውጥቶ ሰናይትን ለመጥራት አስቦ ነበር ። «ምንድነው ብቻህን እንደእብድ እየለፈለፍክ እንዲህ በንዴት የምትበጫጭቀው ባክህ ?»

ተሰማ ደጀኔ ነበር ። አጭር ቁመናው ሳይሆን ወፍራም ሰውነቱ በሩን ሞልቶታል ። እንደዘይት የሚሳብ ፈገግታው ፤ በጣም የበሰለ ዱባ የሚመስለው ክብ ፊቱ ላይ እንደሙጫ ተጣብቋል ።

«ህይወቴን !» ብሎ መለሰለት ።

ተሰማ ፤ የቀኝ እጁ ላይ ያሰረውን በልብና ፤ በፈረስ ኮቴ ያጌጠውን ከወርቅ የተሰራ ሰንሰለት እያንቃጨለ ገብቶ ቁጭ አለ ።

«ምንነው ጃል ፤ እንዲህ ጾመ ልጓሙን ፈታልህ እን ለኝም እንዴ ?!»

«የግተ አፍ መቼ ታስሮ ያውቃልና !»

አበራ ከሰናይት በስተቀር ሌላ ሰው ለማነጋገር ፈቃደኛ አልነበረም ። ተሰማ አንዴ ከገባ እንደማይወጣ ስለሚያውቅ ተስፋ ቆርጦ ቁጭ አለ ።

«እረ ጾሚአለሁ ፤ እማማ በኩዳዴ አታስበላኝም ፤»

ከወፍራም ፤ አጭር ሰው እንደዚያ ያለው ቀጭን ድምጽ እንዴት ሊወጣ እንደሚችል አበራ ሁል ጊዜ ይገርመዋል ፤ ተሰማ ሲጃራ አውጥቶ ክብሪት ይጠብቅ ነበር ። ክብሪት ፈጽሞ አይገዝም ። ከቢሮ ቢሮ እየሄደ ክብሪት ሲለምን ይውላል ። ለምን ክብሪት አትይዝም ? ብለው ሲጠይቁት የሚሰጠው መልስ ፤ ለሲጃራ የማወጣውን ወጭ ለመቀነስ ይረዳኛል ብዬ ነው ይላል ። ታዲያ አንድ የክብሪት እንጨት ሰጥተውት አንድ ሲጃራ ስለሚወስዱበት ወጭው አልቀነሰም፣ ግን ክብሪት ለምን እንደማይገዝ ሁሉም ያውቃሉ ፤ በክብሪት አስታኮ ከቢሮ ቢሮ እየዞረ አብዛኛውን ጊዜ ስለሰው ፣ በተለይ ደግሞ ስለሴቶቹ ማውራት አለበት ። ሳያወራ የዋለ እንደሆን ይፈነዳል ፤ «ይህ ወሬ እንዲዛመት ትፈልጋላችሁ ?» ሲባል ፤ አምንታ የተጨመረበት እንደሆነ ፤ መልሱ ፤ «ተሰማ ዘንድ ሂዱ» ነው ። በዚያ ላይ ባራት ግድግዳ ተከቦ ብቻውን ለመቀመጥ በጣም ያስፈራዋል ።

አበራ ክብሪት ጭሮ ሲጃራውን ለኮሰለት ። የማገውን የሲጃራ ጢስ ባፍንጫውም ባፉም እየተፋ ፤ «እማማ በቅርብ

ቀን ለሀከምና ወደ እንግሊዝ አገር መሄዱ ነው ባከህ ፤ እኔም አብሬእት ሳልሄድ አልቀርም ፤» አለው ።

«እንግሊዞች ከጋዜጣ በቀር ስራ ፈተው ሰው ማነጋገር አይወዱም ፤ ታዲያ ክብሪት መጣዛት ሊኖርብህ ነዋ !» እንዳለው ባልቻ ዋቆ እራት ማእዘን ቅርጽ ያለውን ጭንቅላቱን ወደፊት አስቀድሞ ዘው ብሎ ገባ ። የብብቱና የጫማው ጠረን ቀደመው ። «ማንነው የቀደመኝ? ስርጥ የመጣሁት ለተሰማ ክብሪት ልሰጥ ነበር ።» ድምጹን ሲሰሙ በተዘጋ ጉሮሮ የሚናገር ይመስላል ። መጠጥ አሻከሮት ሳይሆን አይቀርም ። ጧት በማለዳ ሁለት ቀንዶ እግረ መንገዱን ሳያነሳ ወደቢሮ አይመጣም—ለመሀላ ።

አበራ ፤ «ጥፋተኛው እኔ ነኝ ፤» ብሎ ሲጃራ አውጥቶ ጋበዘው ። ባልቻ የሚኖረው በሰው ሲጃራ ነው ። የሰጠውን ሲጃራ ጠጋ ብሎ ሲያቀጣጥልለት እራት ማእዘን ጥቁር ፊቱ ጉልቶ ታየው ።

አፍንጫው ድፍጥጥ ብሎ ወርዶ ከስር ሰፊ ይሆንና ወደላይ ስለሚገለበጥ ቀዳዳዎቹ ውስጥ የበቀሉት ጠጉሮች እንደራዲዮ አንቴና ቆመው ይታያሉ ። ከንፈሮቹ የቡሄ ሙልሙል ያክክላሉ ። እግረ መንገዱን አንስቶ የመጣው ቀንድ እንደ ስልጆ አፍንጫ ይሰንጋል ። የእጁ ላብ የያዘውን ሲጃራ ማራስ ጀምሯል ። ስላምታ የሰጠው ሁሉ እጁን በመሀረብ መጥረግ አለበት ።

ባልቻ ከቢሮ ቢሮ የሚዞርበት ሌላ ምክንያት አለው ። እሪጣ ነጋዴዎች ፤ ፖሊሶች ፤ ቤት አከራዮች ፤ መጠጥ ቤቶችና ገንዘብ ያበደሩት አያሌ ሰዎች ቢሮው አያስቀም

ጡትም ። ለነዚያ ሁሉ ልዩ ዘዴ ፈጥሯል ። ካንዱ ተበድር
ለሌላው ይከፍላል ። ታዲያ ምንጩን አዳርሶ ሳይጨርስ
አልቀረም ። የአበራ ሀምሳ ብር ቀልጣ ቀርታለች ።

እጁ ውስጥ በላብ የወረዛችውን ሲጃራ በስመመን
እየጎበ ፤ «አበራ ፤ ምንነው ዛሬ የከፋህ ትመስላለህ ?
ሀዘኑንና ብስጭቱን ለኔ ተውና ይልቅ ቡና በለን ፤ ተሰማ
እንደሆን ዛሬ እማማ የኪስ ገንዘብ አልሰጡትም መሰ
ለኝ » ካማለቱ ፤ በቀለ ሮባ ረጅም ፤ ቀጭን ቁመናውን
እንደ ሽመል እያውዘገዘገ መጥቶ ሲቀመጥ የተቀባው ሽቶ
ክፍሉን በሙሉ አወደው ።

የባልቻ ብብትና ጫማ ጠረን ፤ የበቀለ ሽቶና የሲጃራው
ጢስ ለቢሮው በዚህ አለም የሌለ ሽታ መስጠት ጀመሩ ።
«ይህንን ልብስ በስንት ገዛሁት ? እስቲ ገምቱ ? አላማ
ረብኝም ?»

በቀለ የሚናገረው በጥድፊያ ነው ። ሲናገር እንደቢት
ይቅለሰለሳል ። ሲሄድም ይውዘገዘጋል ። የለበሰው ልብስ
ዳለቻ ሆኖ ከሀር ጨርቅ የተሰራ ነው ። ቀይ ክራቫት አስ
ሮአል ። የፈነዳ ጽጌ ረዳ ቅርጽ ያለው ከከራቫቱ ጋር ተመ
ሳሳይ የሆነ መሀረብ የደረት ኪሱ ላይ ሰክቷል ። ረጅም ፣
ፀማ ጠጉሩ በቅባት ወደኋላ ተለጥጦ ተኝቷል ። የሸሚዙ
እጅጌ ቁልፎች ፤ የክራቫት መያዣው ፤ የእጅ ሰንሰለቱና
የሰአት መያዣው ተመሳሳይ ናቸው ። ዘወትር ሙሽራ ፣
«ሸከታ» የሚል ቅጽል ስም ተሰጥቶታል ። «ኢምሮብሀል»
አለው አበራ ፤ እንቅልፍ አጥቶው በቀሉት አይኖቹ እያማ
ተረው ፤ «ስምኑን የፈጸምከው ጆብዱ የለም እንዴ ?»

የአበራ ጥያቄ ያስደሰተው መሆኑን ቤታ ቤት መልኩ ላይ የሚወራጨው ስሜት ይገልጻል ። ረጃጅም እርጩማ መሳይ ጣቶቹን ተመለከተ ። «ፋሲካን ያሳለፍኩት ካንዲት እገር አሸነፈች ከምትባል ኮረዳ ጋር ነበር ፣ ታዲያ ምን ይሆናል ፣ እያለቀሰች ስቃዩዋ ደስታ ላይሆንኝ ።»

ሶስቴም ተያዩ ። የማያስለቅሳት ቤት የለችም ። ይህ ገ ጀብዱ ለማውራትና በየጊዜው የሚገዛውን ልብስ ለማ ሳየት ከቢሮ ቢሮ መዞር ግዴታው ነው ። የበቀለ ተላላኪ ነው የተሰበሰበበትን ቢሮ ከመፈለግ በስተቀር ሌላ ስራ ፈጽሞ የለውም ።

ቡናው ቀርቧል ። ቢሮው በሲጃራ ጢስ ታፍኗል ። ሲጃራ ካፉ የማይለየው ባልቻ ዋቆ ብቻ ነው ። ባንድ የክ ብሪት እንጨት ሲጃራ ይመነገራል ። በቀለ እዩኝ ሲል ፣ ተሰማ ስለእናቱ ለማውራት ሲሞክር ወሬው እጅግ ደርቶ አለ ። ቆይቶ ወደ ሆሚት ፤ ቀጥሎ ወደዚህ መንግስት እቋም ተራመደ…ሶስቱም የሚናገሩት ስለዚህ መንግስት ጉድለት በመሆኑ አበራ በመጨረሻ ትእግስቱን ጨረሰ ። ከዚህ ቀደም የማያውቀው ንዴት በራሱ ላይ በድንገት ገነፈለበት ።

ጠረጴዛውን በቡጢ መትቶ ሲያፈጥባቸው ሶስቱም ጸጥ ብለው ይመለከቱት ጀመር ። በረጅሙ ተነፈሰና እንዲህ ሲል ተናገረ ፡—

«እነሱ ፣ እነሱ የምትሉት ፣ እነሱ እነማን ናቸው ? እኛስ እነማን ነን ? እነሱ እነሱ ከማለት ራሳችንን ዞር ብለን እንመልከት ። ወደኛ ዞር ብንል የምናየው ምንድን ነው ? ዉኔ ቢስ ፣ የምኞት እታሞዎች ሆነን እንገኛለን ። ከካስቴሊ

ወይም ከሎምባርዲያ ፤ ከራስ ወይም ከኢትዮጵያ ሆቴል ስን
ወጣ ፤ ለማኞች ላይ እያገሳን የምናልፈው እኛው ነን ። ወገ
ኖቻችን መሬት ቆፍረው ፤ ከመሬት ላይ ያገኙትን በልተው ፤
እጦት ካፍንጫቸው ስር ላንድ ቀን ሳትርቅ እዚያው መሬት
ላይ ሞተው እንደሚቀበሩ እያወቅን ፤ በስምንትና በዘጠኝ
መቶ ብር ላይ ደመወዝ ይጨመርልን በማለት ጧት ማታ
ማመልከቻ የምናንጋጋው እኛው ነን…

«ለሀገር ልማት ይሆን ያሀል ከደሞዛችሁ ስጡ ብን
ባል መጀመሪያ የምናለቅሰው እኛው ነን ። መንግስት ጀርባ
ላይ እንደ ቴዎህን ዘለአላም ተጣብቀን የምንኖረው እኛው ነን፡
ከምግዚት ጉያ ወጥተን ፤ በሁለት እግራችን መቆም ያስፈ
ራናል ። በራሳችን ላይ እምነት የለንም ። ማንነታችንን
አናውቅም …

«እንደኛ ያሉት ሰዎች በየትኛውም መንግስት ስር
ያው ናቸው ፤ ከማማረር አያልፉም ። ታዲያ ይህ ሁሉ የጎዳ
ወሬ ፤ ይህ ሁሉ እሉባልታ ፤ ይህ ሁሉ የትችት መአት ፤
የራሳችንን ጉድለት ለመደበቅ ፤ ወኔ ቢስነታችንን ለመሸፈ
ንና ያደፈውን ህሊናችንን ለመደለል ነው እንጂ ለሌላ አይ
ደለም ። ግን እስከመቼ ድረስ ? እስከመቼ ድረስ ?»

አበራ እንደጨረሰ ተሰማ ቀደም ብሎ፤ «እናጨብጭብ
እንጂ ! እንዴት ያለች ንግግር ናት ባካችሁ…እናቴ ትሙት
ግሩም ናት ፤» እለና ማጨብጨብ ጀመረ ።

«እርፌ ሲጃራ እንዳልቃርምበት ነው ይህ ሁሉ !
ደምዝ ጭማሪ መጥታለች መሰለኝ !»

«አበሳ ነው እንጂ! ስላንዷ ሴት የሰባ ወሬ ነበረኝ ። ለሹመት ታጭተሀል እንዴ ?»

አበራ በዝምታ ሶስቱንም እንድባንድ ተመለከታቸው ። የሚሉትን አይሰማም ። የተናገረውን አእምሮው ውስጥ አንድ ባንድ እያገጣጠመ ያሰላስል ነበር ። ዝግ ባለ ድምጽ፤ «የኢትዮጵያ ተስፋዎች ፤» ካለ በኋላ ፤ «ግን ጥፋቱ የማን ነው ?» ሲል ራሱን በራሱ ጠየቀ ።

ሶስቱም እየተያዩ ጥለውት ወጡ ። አበራ የሀይለማርያምን ሀሳብ እንዳስተጋባ አወቀ ። ፊታችንን በመስተዋት ስንመለከት ምን ይታየናል ? እምን፤ አበራ በገዛ አይኑ ራሱን ተመለከተ ። የተመለከተው ነገር አላስደሰተውም ። ራሱን በጣም ጠላው ። በፍጥነት ሰናይትን ካለችበት አስጠራት ።

የለበሰችው ያገር ልብስ ረጅም ቁመናዋን ደርበብ አድርጎታል ። ረጅም ሆኖ የተቀለመመው አፍንጫዋና እንደሳንቃ ሰጥ ያለው ግንባሯ ባለባበሷ ምክንያት እንደ ድሮ ጎልተው አይታዩም ። ትላልቅ ውብ አይኖቿ ከሽማዋ ንጣት ጋር ይወዳደራሉ ።

«እስካሁን የት ነበርሽ ?»

«እንአያልነሽ ቡና ጋብዘውኝ ነው... የቡና እድር አለን ።»

በተለይ «ቡና» ስትል የላይኛው ከንፈሯ ደንበኛ የልብ ቅርጽ ይወስዳል ። «እናቶቻችን የተውትን በየመንደሩ ቡና የመቃረም ልማድ እናንተ እንደገና በየቢሮው መጀመራችሁ ይገርማል !»

«ወንዶቹም ቢሆኑኮ...» ብላ የጀመረችውን ሳትጨርስ የሹራብ መስሪያ ክሮሼዋን ነክሳ እንደመቅለስለስ አለች ።

«ጉዳይ ነበረኝ ፣ በሩን ዝጊውና ነይ ፤» አላት ።

ሰናይት በር የመዝጋት ልማድ የላትም ። ጠረጴዛውን ዞሮ መጥቶ አንዱ እንግዳ መቀበያ ሶፋ ላይ ቁጭ ካለ በኋላ ፊት ለፊቱ እንድትቀመጥ በእጁ አሳያት ።

በመስኮት የሚመለከታቸው ሰው እንዳለ በማለት ትላልቅ አይኖቿ ይቃኙሉ ። የመርበትበት መልክ በፍ ኖባታል ። አበራ ሊጠይቃት የፈለገውን ሲያስብ የሰና ይትን መለወጥና መርበትበት አላስተዋለም ነበር ።

«ስለሉሊት ታደሰ የምታውቂው ነገር እንዳለ ልጠ ይቅሽ ነበር ።»

«ወንድ ሁሉ ስለሷ የሚጠይቀኝ ለምንድነው ? እኔ አላዋ ለድኳት ! ወይስ አቃጣሪዋ ነኝ ?»

ድንገተኛ ንዴቷ አበራን አስደነገጠው ። ምን እንዳ ናደዳት ግን አልገባውም ። የት ገባ ሳይባል ፊቷ ላይ ያዙኝ ልቀቁኝ እያለ ይንቆራጠጥ የነበረው ደሟ ባንዳፍታ ቁል ቁል ወርዶ ጠፋ ። አበራ ከመገረም አልፎ ግራ ገባው ።

«ምናጠፋሁ ? አጥፍቼ እንደሆን ይቅርታ አርጊልኝ ፤» አላት ። ከዚህ በኋላ የጀመሩት ንግግር ወዴት ሊያመራ እንደሚችል ለመገመት አልቻለም ነበር ። በዝምታ ተው ጦና አቀርቅሮ ይጠባበቃት ጀመር ። አሁንም ቢሆን የተሳ ሳተበት ቦታ ጨርሶ አልገባውም ። ምንነው ባልጀመርኩት ኖሮ በማለት ጸጸት አደረበት ።

«የለም ፤ አበራ አንተ ምንም አላጠፋህም ፤ ያጠፋሁት እኔ ነኝ ። ያናደደኝ የራሴ ሞኝነት ነበር ።» ጥሉቱ አይን የሚማ

ርበውን ቀሚሷን ከስሯ ሳብ ሳብ አድርጋ ወንበሯ ላይ ተመ
ቻቸችና ፣ «ስለሉሲት ለማወቅ የምትፈልገው ነገር እንዳለ
ልትጠይቀኝ ትችላለህ ። በደስታ የማውቀውን ያህል እመ
ልስልሃለሁ ። ግን ፣ ስለሷ ሁሉን ነገር አውቃለሁ የሚል
በዚህ አለም ያለ አይመስለኝም ። ኑሮዋ በምስጢር የተዋጠ
ነው ፣» አለችው ፣ በቀዘቀዘና እርጋታ ባለው መንፈስ ።

ይሄኛውን የጠባዩዋን ክፍል አበራ በሚገባ ያውቃል ።
እንቲታውን ትታ አንተ እንድትለው ያስተማራት በስንት
መከራ ነበር ። ሉሲት በዚያ ቀዝቃዛ በሆነውና ከሩቅ የሚ
ሰማ በሚመስለው ድምጿ ፣ «ሴቶች ላይ ኩራትና ትእቢት
ታበዛለህ ፣ በእምብርክክ መጥተው እስኪለምኑህ ድረስ ዞር
ብለህ አታያቸውም እሱ......» ስትል የነገረችው ነገር ትዝ
አለው ። የስናይት ድንገተኛ ቁጣ ተገለጸለት ። ይህም ሆኖ
ስናይት እንደማትዋሸው ያውቃል ። ስትዋሽ ይዟት አያው
ቅም ። ስሜቷን እንኳን አልደበቀችውም ።

ስለሷ ግራና ቀኝ የሚሰማው ፣ ሳያናግሯት የማታናግር ፣
ከተናገረች ደግሞ ስሜቷን የማትደብቅና ሀሜተኛ አለመሆን
ሲሆን ፣ የምትታማበት ነገር ቢኖር በቁመቷ ከመጠን በላይ
መርዘም ብቻ ነው ። በዚህ ላይ ታዲያ ጡቶቿ ከመጠን
በላይ ትልቅ ሆነው ስለሚታዩ «ሱቅ በደረቴ» የሚል
ቅጽል ስም ተሰጥቷታል ።

የስናይትና የሀይለማርያም ጠባይ ባንዳንድ በኩል
ስለሚመሳሰል አንድ ቀን እስተዋወቃቸውና እሷ ከሄደች
በኋላ ! «ታዲያስ ?» ቢለው «ሆሆ ! ተንጠራርቼም አልደር
ስባት» ሲል እሹሩ በተራ ቀልድ መለሰለት ። ሀይለማርያም

ሴቶች ላይ እንከን አያጣም ።

አንድ ቀን ደግሞ ባልቻ ዋቆ ሰናይት የጋበዘችውን ቡና ካጣጣመ በኋላ ፤ «ለመሆኑ ሰርግሽን መቼ ነው የምንበላው ?» ብሎ ሲጠይቃት ጊዜ ፤ «በድንኮች መሀል ተፈጥሬ ምን ተስፋ አለኝ ብለህ ነው ?» ስትል መለሰችለት ። «ስለሉሲት የምታውቂውን ያህል ብትነግሪኝ ይበቃል ።» አላት ፤ ወደሴላ እያየ ።

ስለሉሲት ለማወቅ ለምን እንደፈለገ አልጠየቀችውም ። ትጠይቀኛለች በማለት መልሱን ያዘጋጅ ነበር ። ምክንያቱን ታውቀዋለች ። ሉሲትን አይቶ የማይመኛት የለም ። እድሏ ሰውነቷን ዝግንን አድርጐ ለጊዜው ቢያስቀናትም ፤ በግድ መንጭቃ ከአእምሮዋ ውስጥ አስወጣችው ። የልብ ቅርጽ ያለው ከንፈሯ ስለደረቀ በምላሷ ልሳ አራሰችው ።

«መቼም ፤» አለች ፤ «ስለሉሲት አውቃለሁ ማለት ዘበት ነው ። የሚያውቃት የለም ። ኑሮዋ ሁሉ በምስጢር የተዋጠ ፤ የተዘጋ መቃብር ናት ። ትዝ እንደሚለኝ ንግድ ትምህርት ቤት በነበርንበት ጊዜ አንድም የሴት ጓደኛ አልነበራትም...»
«ለምን ይመስልሻል ?»

የምትለውን ለመስማት ጆሮዎቹን እንደጥንቼል ቀሰረ ። ትኩር ብሎ እየተመለከታት ጥፍሮቹን በጥርሱ ይከረክም ጀመር ።

«በውበቷ አልነበረም ። በቁንጅናም ቢሆን ከማንም አትበልጥም ነበር ። ግን ያያት ሁሉ ይመኛት ነበር ። ልሙትልሽ

ይላት ነበር ። ለፀ. ሲሉ እርጥቃቻቸውን እርግፍ አድርገው የተውም አይታጡም ።»

ሐሰ ገ»

«በመጀመሪያ ወንዶችን ፊት አትነፍግም ። እንዲያውም እየሳቀች በማግባባት እንዲቀርቧት ታደርግ ነበር ። ወንዱ የልብ ልብ ተሰምቶት ሊጠጋት ከጀመረ በኋላ ግን ዞር ብላ አታየውም ። እርግፍ አድርጋ ትተወዋለች ። እሷን ወዶ ፍዳውን የጨረሰ አንድ የባንክ ሰራተኛ ትዝ ይለኛል ። የሚያዝኑለትም ፣ የሚስቁበትም ነበሩ ። እንዲያውም አን ዳንድ አይናውጣዎች እንጠራልሀለን እያሉት ከአውሮራ ቡና ቤት አይስከሬም በጅምላ ያስገዙት ነበር ። ከክፍል ስትወጣ አይኗን ለማየት ስራውን ትቶ የትምህርት ቤቱ ግንብ ስር ተለጥፎ ይውል ነበር ። በጣም ስላሳዘነኝ አንድ ቀን ከክፍል ለእረፍት ስንወጣ ያዝኳትና ‘ሉልዬ ይህን ሰው ለምን እንዲህ ታሰቃይዋለሽ ? ባይሆን እንኳን ከስራው እንዳይሆን ለምን አልፈልግህም ፣ አልወድህም አትይውም ፣ ቁርጡን ያወቀ ሰው ምርጫ ይኖረዋልና’ አልኳት ። የንን ቀዝቃዛ ፈገግታዋን አሳየችኝና ‘ወንዶች ሲሰቃዩ ማየት ደስ ይለኛል ፣ ባይገባሽ ነው እንጂ እነሱም ከፉ ጨካኞች ናቸው—አረመኔዎች!’ ብላኝ ጥላኝ ሄደች ። ሴቶቹ እንደሆኑ ገና ለገና ወዳጆቻችንን ትቀማናለች በማለት ፈርተው ይጠሏት ነበር እንጂ እሷ ለነሱ ከፉ አታስብም ነበር…»

የሉሊትን ቅዝቃዜ እያስታወሰ ፣ ቅርብ ሆና ሩቅ ያለች መምሰሏን እያሰበ ፣ «ይገርማል ! እውነትም እንዳልሽው ነገሩ ምስጢር ነው ፣» በማለት የሰናይትን አስተያየት አብሰ

ለስለና ፤ «ለመሆኑ ስለወላጆቿ የምታውቂው ነገር አለ ?» ሲል ጠየቃት ።

«ምንም የማውቀው ነገር የለም ። የሚያውቅም ሰው እስካሁን አላጋጠመኝም ። ብቻ ፤ እቴጌ መነን ትምህርት ቤት የሚያውቋት ልጆች እውነተኛ ስሟ ሉሲት አይደለም ሲሉ ሰምቻለሁ ። ማን ነበር የሚሏት ልጅ ?... ረሳሁት...»

አንድ ነገር ሊጠይቃት ሲያስብ ከመስሪያ ቤቱ የሚኒስትር ቢሮ ጋር ተጣብቆ የቆዬ ነባር ተላላኪ በሩን ብርግድ አድርጐ ሲቆም ፤ ግዙፍ ሰውነቱ በሩን ሞላው ። ልዩ ስልጣን ያለው ስለሚመስለው በተላከ ቁጥር በር አያንኳኳም ። በዚያ ላይ ገንዘብ በአራጣ ስለሚያበድርና በየበአላቱ ሰንጋ እያረደ ቅርጫ ስለሚያስገባ አብዛኛዎቹ የመስሪያ ቤቱ ባልደረቦች ፤ በተለይ ባልቻ ዋቆ ፤ ባለ እዳዎቹ ናቸው ።

«ሚኒስትሩ ባስቸኳይ ይፈልጉሀል ፤» ብሎት ፤ ሁለቱ አፍ ላፍ ገጥመው ሲያወሩ በመድረሱ አፍሮ ፤ በሩን በፍጥነት ዘግቶ ወጣ ።

አበራ ሚኒስትሩ ቢሮ ሲደርስ ልዩ ጸሀፊው እንደሌላው ጊዜ አኩርፎና በበላይነት ስሜት ተኮፍሶ አላገኘውም ፤ ሰተት ብሎ ገባ ።

የቢሮው ስፋትና የጠረጴዛው ግዙፍነት ከውጭ የሚገባው ሰው ላይ የማነስ ስሜት ያሳድራል ። የቢሮውን አራት ማእዘን እየታከከ የሚዞረው ቀይ ፤ ወፍራም ምንጣፍ እያንዳንዱን እርምጃ እየቆጠሩ እንዲወስዱ ያደርጋል ። ቢሮውን የሞላው ግርማ ሞገስ ስለሚጫን ሳይወዱ በግድ ያስደነግጋል ።

«ያንን ጥናት ምን አደረስከው ?» ብለው ጠየቁት ፤ በወፍራም ድምጽ ። ጥያቄአቸውን ከትእዛዝ ለይቶ ለማወቅ ያዳግታል ። ቀና ብለው ሰው አለማየት ልማድ አላቸው ። ከዚያ በፊት የቀረበውን ያጡራጃዎች የውስጥ አስተዳደር ደንብ ተመልክቶ አስተያየቱን በሪፖርት መልክ እንዲያቀርብላቸው ጠይቀውት ነበር ።

«ጥናቱ የተሟላ ስታቲስቲክስ ከሌለው ...»

«የእምቧይ ካብ ይሆናል ለማለት ነው ? ችግሩ ሳይገባህ አልቀረም ። ብቻ ያስጠራሁህ ለዚህ አልነበረም ። ያባተ ወንድም አይደለህም ? አዎን ፤ ትመሳሰላላችሁ ። ጥሩ ችሎታ እንዳለህ ሰምቻለሁ ፤ እኔም ራሴ ደርሼበታለሁ ። ብቻ አንድ ቦታ ረግተህ ለመስራት አትችልም ። ስህተት ነው ። የረጋ ወተት ቅቤ ይወጣዋል ሲባል አልሰማህም ? ብቻ እናንተ ወጣቶች ሁሉንም ነገር ባንዴ ለማድረግ ትጣደፋላችሁ ። ሲሮጡ የታጠቁት ሱሪ ሲሮጡ ይፈታል የሚለውን ምሳሌስ አልሰማህም ? ብቻ ለማንኛውም ነገር ብዙ ታስበልሀል ። ልጅ እንደሆኑ ዘለአለም አይኖርም ። ረጋ ብለህ ስራ ። ለመሆኑ ስንት አመትህ ነው ?»

ሰው የሚያስበውን አስቀድመው የማወቅ ችሎታ ያላቸው ስለሚመስላቸው የለም ማለቱ ቀርቶ አዎን ለማለት እንኳን ጊዜ አይሰጡም ። «ሰላሳ ሁለት ፤» አላቸው ፤ አቀርቅሮ ። ሁለት እጆቹን ወደኋላ አጣምሮ ቆሞ ነበር ። ሰው ቢሮአቸው ገብቶ አይቀመጥም ። ቁጭ በል ማለት አያውቁም ። «በጣም ልጅ ትመስላለህ ። ግን አርጅተሀል ። ለመሆኑ ሚስት አግብተሀል ?»

«አላገባሁም ።»
«ታዲያ ምን ትጠብቃለህ ? ሁሉም በልጅነት ሲሆን ያም
ራል ። ለእድገትም ሆነ ለማንኛውም ነገር የቤተሰብ ህ
ፊነት ጥሩ ዋስትና አለው ። አባትህ ስመ ጥር ጀግና
ነበሩ ። ታዲያ እስብበት እንጂ ፤ ችሎታ ብቻውን መ
ይበቃልና ፤» አሉት ።

እሳቸው ሲናገሩ አበራ አቀርቅሮ የባህል ተጽእኖ እያ
ገደዳቸው ፤ የተጣላውን በማስታረቅ ፤ የተቸገረውን በ
ማለድ ፤ ለግል ጉዳዩ የመጣውን በማነጋገርና ካግባብ ው
የሆነ ደጅ ጥናት በመስማት ሚኒስትሮች ጊዜአቸውን ካጠ
ቀልጣፋ የሆነ ዘመናዊ አስተዳደር እንዴት ለመምራት
ይቻላል ? እያለ ያስብ ነበር ። ዝም ካሉ ማሰናበታቸው
መሆኑን ስለሚያውቀው አበራ እጅ ነስቶ ወንድሙን በልብ
እየረገመ ወጣ ።

፮

ያን ቀን ማታ አበራ ሀይለማርያም ቤት ሲደርስ የቤቱን
መብራት በሙሉ እያይዞ ሲጽፍ አገኘው ።

መታጠቢያ ቤቱ ብቻ ሲቀር የተቀሩት ሁለት ክፍሎች
ተጣብበው የሚታዩት በመጽሀፍ ነው ። ከላጠራ የተሰራ

አራት መቀመጫዎችና አንድ መለስተኛ ጠረጴዛ ፤ ለእንግዳ መቀበያና ለምግብ ቤት የሚያገለግለውን ክፍል ሞልተው ታል ። ወለሉ ላይ ያልጠፋ የሲጃራ ቁራጭ አራት ቦታ የበደሳት ዝንጉርጉር የደብረ ብርሀን ምንጣፍ ጣል ብላለች። በጣውላና በሸክላ ከተሰራ መደርደሪያ ላይ በደንብ ከተደ ረደሩት መጻህፍትና ውድ የሆኑ የግድግዳና የራስጌ መብራ ቶች በስተቀር ትርፍ ጌጥ በቤቱ ውስጥ አይታይም ።

ሀይለማርያም ባንድ ጊዜ ሶስት ወይም አራት መጻህ ፍት የማንበብ ልማድ ስላለው ፤ እንዱ ሲሰለቸው ወደሌላው ይዞራል ። ስለዚህ የተገለጡ መጻህፍት በየቦታው ይታ ያሉ ። በፍጥነት አንብቦ ለመጨረስ የፈለገውን መጽሀፍ ደግሞ በኪሱ ይዞ ይዞራል ።

ትንሽ የኮሬንቲ ምድጃ ላይ ከትንሽ ማንቆርቆሪያ ውስጥ የሚንተከተከው ቡና ፤ ቤቱ ውስጥ ያለውን አየር ባይበክለው ኖሮ ክፍሉ እና እና በሽተት ነበር ፤ ወይም ሰው ያልጐበኘው ቤተ መጽሀፍ ሽታ በወሰደ ነበር ።

«ምን ሆነሀል .አበራ ? የደከምክ ትመስላለህ ። ለለውጥ ያህል ጢምህን አልተላጨህም ፤ ሽክ አላልክም ። ትንሽ መሞት እንደጀመርክ ይታየኛል» አለውና ፈልቶ ሊገነፍል የደረሰውን ቡና ለማውጣት ሄደ ። ቡናው እስኪሰክን ድረስ አልጠበቀም ። ሁለት ሲኒ ቡና ቀድቶ ሲያበቃ አንድ ለራሱ ፤ አንድ ለአበራ ሰጠና ቁጭ አሉ ።

«ቡናዬ እንዴት ነው ?»

«ግሩም ነው ።»

ጥሩ እይደለም ያሉት እንደሆነ የቡናውን ጣእም ግሩ ምነት ለማሳመን ሲል ጫት ድረስ ይከራከራል ። ሀይለማ ርያም በጣም የሚመጸደቅበት ነገር ቢኖር በሚያፈላው ቡና ጣእም ነው ።

አበራ እንቅልፍ ያጡትን አይኖቹን አሻሸና አፋን ከፍቶ አዛጋ ። የቀሉት ትላልቅ አይኖቹ እንባ አቀረሩ ። አበራ መሰልቸት ሲጀምር ምናልባት በደቂቃ ውስጥ አስር ጊዜ ያዛጋዋል ።

«የመጣኸው ልታዛጋብኝ ነው እንዴ !»

«ሁሉም ነገር በድንገት ይማታብኝ ጀመር ። ባለፉት ሶስት ቀኖች እንቅልፍ ባይኔ አልዞረም ። አንት ፤ የወንድሚ ሚስት ፤ ወንድሜ ፤ ናላዬን ሊታዞሩት ነው ። ብሎ ብሎ ዛሬ ወንድሜ ምን እንዳደረገኝ ታውቃለህ ?»

«ምናደረጉህ ?

«ትልቅ ወኔና ጅልነትን የሚጠይቅ ነገር ነው ያደረገኝ ። ሚኒስትራችንን አማላጅ ላከብኝ - ስራዬን ተቆናጥዌ እንድኖር ፤ ሚስት እንዳገባ ። ከራሱ ፍላጐት በስተቀር የኔ ምንም አይታየውም ። የኔ ቀርቶ የሚስቱ ስቃይ አይገ ባውም ። ችሎታዬን ለመሞከር በምዘጋጅበት ጊዜ እንዲህ ያለው ጥቃቅን ጣጣ ሲገጥመኝ የማደርገው ነገር መላ ቅጡ ይጠፋኛል ፤ ይማታብኛል…»

«የትማታው ነገር ሊገባኝ አልቻለም ። ምናልባት አታው ቀውም እንጂ እንደሴት በደመ-ነፍስ ብቻ ነው የምታስ በው ። አንዳንድ ጊዜ ጭንቅላትህን ተጠቀምበት ። ምር ጫው ቀላል ነው—የወር ደሞዝህን ተቆናጥጠህ ፤ ሚስት

እግብተህ ፤ ልጅ መፈልፈል ፤ ወይም ችሎታህን አውቀህ ፈጣሪ መሆን… ?»

«እዎን ፤ ሁልጊዜ በእእምሮ የመጠቀም ችግሩ እዚህ ላይ ነው ። ማንኛውም ነገር ቀላል ሆኖ ይታያል ። ለወንድሜና ለምወዳት ሚስቱ ያለኝ ግዴታስ ? በኔ ምክንያት ሲሰቃዩ …» «ይህንን ነውኮ የምልው ። የምታስበው በልብህ ነው ። ያለህን ምርጫ አቀረብኩልህ እንጂ አንዱን ትተህ ሌላውን ምረጥ አላልኩህም !»

ሀይለማርያም ቡናውን ጨርሶ ሌላ ለመቅዳት ተነሳ ። አንድ ስኒ ከቀዳ በኋላ ከማንቆርቆሪያዋ ውስጥ ወሀና የቡና ዱቄት ጭምሮባት እንዶገና ጣዳት ። ቤት ከኖረ ማንቆርቆሪያዋ ከምድጃ አትወርድም ። የአበራ ቡና ቀዝቅዞ ነበር ። ሀይለማርያም ሳያየው ስኒውን አንስቶ ኩሶ እንደሚጠጣ ሰው ባንድ ትንፋሽ ጨለጠው ። ለለቡና ጣእም በመከራከር ምሽቱን ለማሳለፍ አልፈለገም ። ሀይለማርያም ቡናውን ቀድቶ ሲመለስ ወደ ጠረጴዛው ሂዶ ቅድም ሲጽፍ የነበረውን ነገር ላንዳፍታ ተመለከተውና አልፎ መጥቶ ከመቀመጫው ላይ ተመቻችቶ ተቀመጠ — ለመስማትም ሆነ ለመከራከር ዝግጁ መሆኑን እያሳየው ።

ምንነው እንደ ሀይለማርያም ብቸኛ ባደረገኝ ፤ በጥቃቅን የቤተሰብ ጣጣ ሳልቸገር …በስጋ ግዴታ ሳልታሰር … ነጻነት ኖሮኝ ፤ እያለ ያስብ ነበር ።

ሀይለማርያም የቤት አሽከር እንኳን የለውም ። ብቻውን ራሱን ችሎ ከራሱ ጋር መኖርን የቻለ ሰው ነው ። አሽከር ለመቅጠር አቅቶት ወይም ከሰው ጋር መኖሩን

ጠልቶ ሳይሆን ማንም ሳያስቸግረው እየጻፈ ከመጻፍቱ ጋር መኖርን ስለመረጠ ብቻ ነው ። ከአበራ ሌላ ቤተሰቦቹም ፣ ዘመዶቹም ፣ ጓደኞቹም መጻህፍቱ ናቸው ። «እሺ አበራ ፣ እንዳልኩህ ለሁሉም ምርጫው ያንተው ነው ። ቁንቅላትህን ተጠቀምበት ። ስላንተ የማውቀው አንድ ነገር አለ ፣ ይሀም ከውስጥህ ወጥቶ ብርሀን ለማየት የሚፈልግ አንድ ነገር እንዳለ ይገባኛል ።»

በድንገት አበራ ከመቀመጫው ተነስቶ ፤ ጥፍሩን በጥርሱ እየከፈከመ ጥቂት ከተንጐራደደ በኋላ ቆም ብሎ ፣ «እንግዲህ ቆርጫለሁ ። ገና ለገና ወንድሜ ልጅ ይፈልጋል ብዬ የበሰበሰ ጉመን ሆኜ ለመቅረት አልችልም ።» ሲል ለሀይለማርያም የሚናገር ሳይሆን ከራሱ ጋር ክርክር የያዘ መስሎ ፤ መድረክ ላይ ከወጣ በኋላ የሚናገረው ነገር እንደ ጠፋበት ተዋናይ እጆቹን በከንቱ ያወናጭፍ ነበር ።

«ይህን ስትል በጭንቅላትህ እንደተጠቀምክ ትስፋ አደርጋለሁ ። ከልብህ መጥቶ እንደሆነ ግን ዋጋ የለውም ፤ ቢሆንም ልገፋፋህ አልፈልግም ፤ የቤተሰብ ግዴታና ጣጣ ምን እንደሆኑ ከረሳሁ ዘመን የለኝም ። እኔ እንደሆንኩ ለወላጆቼ እንደ ክርስቶስ አንድ ነኝ ።»

«እድለኛ ነህ ።»

«አይመስለኝም ። ለሌላ ነገር እንኳን ባይሆን የወላጆችን ጣእምና የቤተሰብን ፍቅር ማወቅ ላንድ ደራሲ ይጠቅማል» አለና ማንቁርቆሪያዋ እንደገና መንተክተክ ስለጀመረች ተነስቶ ሄደ ።

አበረ ወደ ጠረጴዛው ጠጋ ብሎ ሀይለማርያም ሲጽፍ የነበረውን ማንበብ እንደጀመረ ፤ ተንደርድሮ መጥቶ አ

ጣለው ። ማንቆርቆሪያዋን ቸኩሎ በደንብ ሳያስቀምጣት ቀርቶ ኖሮ ከምድጃዋ ላይ ተንሸራተተችና ተደፋች ።
«ግሩም ቡና አስደፋሀኝ !» አለ እጆቹን አወናጭፎ ።

ሀይለማርያም ጽፎ ሳይጨርስ ድርሰቱን ለሰው ማሳየት አይወድም ። የሰው ሀሳብና ትችት ሳይጨምርበት መጀመሪያ ጽፎ መጨረስ አለበት ።
«አሁንስ ስለምንድንነው የምትጽፈው ?»

ሀይለማርያም ከዚያ ቀደም ስለአንድ ናላው በፍቅር የሰከረ ሰው ጽፎ ነበር ። ያ ሰው የሚወዳትን ለማግኘት ባለመቻሉ በእውንም ሆነ በእንቅልፉ ስለሷ ያልም ነበር ። ግን ባል አላት ፤ አንድ ቀን የፈለገው ነገር ሆነ ። በህልሙ ሲያገባት አየ ። ጫት ሲነቃ ካጠገቡ ስላጣት ፤ 'እንዴት ጥላኝ ትሄዳለች !' ብሎ በመናደድ ወደቤቷ ገስግሶ ሂዶ ፤ 'ለምንድንነው ጥለሽኝ የምትሂጂው ......ትናንት አግብቼሽ ዛሬ ... ሳታስጨርሽኝ...' እያለ ግራ የገባትን ሴት ሲተናነቃት ባሏ ደርሶ በጥይት ይመታዋል ። ጣር ሲተናነቀው ህልም መሆኑ ይገለጽለታል ። ግን ምን ይሆናል !»
«እስከመጨረሻው ድረስ ብትቆይ ምናለበት ። ሶስት ወይም አራት ወር ይፈጅብኛል ።»

ግን አበራ ለማድረግ ወይም ለማወቅ የፈለገውን ነገር ወዲያውኑ ካላደረገ ወይም ካላወቀ እንደማይለቀው ስለሚያውቅ ተስፋ ቆርጦ እጆቹን አወናጭፎ ሲያበቃ፤ «ቡናዬን ስላስደፋሀኝ ገና ይቅርታ አላረኩልህም !» አለውና ስለሚጽፈው ድርሰት እንዲህ ብሎ አጫወተው ፡—
«አንድ ሀብታም ገንዘብ ሞልቶት የተረፈው ሰው ነው ። እድሜውን የፈጀው ገንዘብ በመሰብሰብ ነበር ። ሰው እያ

ምንም ። ሁሉንም ይጠራጠራል ። በዚህ የተነሳ ብቸኛ ሆኖ ሲኖር አንድ ቀን የልብ ጓደኛ ያገኛል ። ይህ ጓደኛው ፍጹም ሰው ነበር ። ታዲያ ሰዉዬው ጓደኛው የነገረውን ሁሉ ይሰማል ፤ይቀበላል ፤ ይፈጽማል ። ቀንም ሆነ ማታ ፤ ሌሊትም ሆነ ጧት አይለያዩም ፤ ፍጹም አይለያዩም…

«ከጊዜ በኋላ ያ ሰው ገንዘቡ ያልቅበትና እጦት አፋፍ ላይ ይደርሳል። ጓደኛው የሚሰጠውን ምክር መስማት ፤መቀበል ፤ መፈጸም ያቆማል ። ቀስ በቀስ እየተራራቁ ይሄዱና ከናካቴው ይረሳሳሉ ። ጓደኛው ጨርሶ ይጠፋል ። ያ ሰው ይጸጸታል ። ጸጸቱ ግን ሊመልሰው አልቻለም …

«ወይኔ ጓዴ ! ወይኔ ጓዴ ! ጓዴን ገደልኩት ! በገዛ እጄ ገደልኩት !» እያለ ሲጮህ ሂዶ ለፖሊሶች እጁን ይሰጣል…

«ፖሊሶቹ ተጣድፈው 'ሬሳውን አሳየን ፤ ወንጀሉን የፈጸምክበትን ቦታ አሳየን' ሲሉት ፤ ደጋግሞ ፤'ይሄውና' እያለ ራሱን ያሳያቸው ነበር ። ምርመራው ይቀጥላል ፤ ይፋፋማል ። በየቀኑ ያንኑ ጥያቄ ይጠይቁታል ። እሱም ይሄውና እያለ ይመልሳል ። ከስንት ምርመራ በኋላ በመጨረሻ ህሊናውን የሳተ መሆኑን ይገነዘቡና ወደ አማኑኤል ይልኩታል ። ከጓደኛው ጋር እንደተለያዩ ይቀራሉ ።»

አበራ የድርሰቱ ፍሬ ነገር እንደገባው ለማሳየት እሺ እንደሚል ሰው ራሱን ነቀነቀና «ጓደኛው የሰውዬው ህሊና መሆኑ ነው ፤ አይደለም ?» ሲል ለማረጋገጥ ጠየቀው ።

«ነው ።»

«ህሊናና ሰው የተራራቁበት ዘመን መሆኑን ለማስታወስ ነው?»

«ይሆን ይሆናል !»

፯

አበራ ወርቁና ሉሲት ታደሰ በየቡና ቤቱ ደጅና በየዳ ንስ ቤቱ አብረው መታየት ከጀመሩ ሶስት ሳምንት አልፎ ኣቸዋል ። ለአበራ ጊዜው በድንገት ተነስቶ ክንፍ ያወጣ ይመስለው ነበር ።

ይሂት ሂዶ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ቲያትር ፊትለፊት ካለው ሊዮን ቡና ቤት፤ ወይም ንግድ ትምህርት ቤት ፊት ለፊት ካለው አውሮራ ቡና ቤት፤ ወይም ሜክሲኮ አደባባይ ባጋዴዎች ምክር ቤት ህንጻ አጠገብ ካለው ቡና ቤት ሲቆም፤ ትቅ በደረቴዎች ፤ ጋዜጣና ሎተሪ ቲኬት ሻጮች ፤ ጫማ ጠራጊዎች ፤ ደላላዎችና ለማኞች የመኪናውን መስተዋት ስለሚተናነቁ እንዲያነጋግራት ፋታ አይሰጡትም ነበር ። ትቅ በደረቴዎች ሴት ሲያዩማ ይብስባቸዋል ።

አበራ ከሉሲት ጋር ባመሸ ቁጥር ቤቷ ካደረሳት በኋላ ወደ ቤተኛ አዳሪዎች መንደር መሮጥ እንደልማድ ሆኖበት ነበር ። ቤተኛ አዳሪ አቅፎ ስቃዩን ካስታገሰ በኋላ «ሁለተኛ አይኗን አላይም» ይላል ። በሁለተኛው ቀን፤ «መጥተህ ሥራ አድርሰኝ !» ወይም «መጥተህ ቤት ውሰደኝ፤» ወይም «ጠ ጕር ሰሪ ቤት አድርሰኝ» ስትለው ግን አይቀርም፤ይሄዳል ። አይኗን ላማየት ሲቸኩል ትናንት ምን ብዬ ነበር ? ብሎ በማስታወስ ራሱን ለመታዘብ ጊዜ የለውም ።

የትናንቱ ፃቻ ትዝ የሚለው በሴተኛ አዳሪ ሳብና ኸተ ሰውነቱ ከራስ በኋላ ብመሆኑ ውሎ አድሮ በራሱ ላይ የመሳቅ ልማድ አመጣ ። አልፎ አልፎ «ምን የሚያስቅ ነገር አገኝ ብኻ አንቱ !» የሚሉት ሴተኛ አዳሪዎች አልጠፉም ።

አንድ ቀን አንዷ «ሄደው መሳቂያዎን ይፈልጉ !» በማለት ከላዩዋ ላይ ገፍትራው ትንሳች ።

«እረ ባንቺ አይደለም ።»

«ታዲያ በማንነው ?»

«በራሴ ነው የምስቀው ።»

«ኡኡ ቴ ! እርስዎ ከማን በለጡና !» ስትል አንገቷን እንደ እስከስታ ወራጅ እንክት አደረገችው ።

በምን ምክንያት በራሱ ላይ እንደሚስቅ ሊያስረዳት አልሞከረም ። ሌላ ቦታ ሌላ ቤት ፍለጋ ሄደ…

ሉሊት እንደሆነች አንድ ቀን እንኳን ተሳስታ ቤት ለምን አትገባም ? በማለት ጠይቃው አታውቅም ። እሱም ቢሆን ቤትሽ ልግባ ፤ ወይም ቤቴን ላሳይሽ ብሏት አያውቅም፡ ቤቷ ካደረሳት በኋላ ያንን ቀዝቃዛ ፈገግታዋን አሳይታው ትሸኘዋለች ።

እሱም ምንም ሳይላት ስለሚሄድ እያደረ ይገርማት ነበር ። በተለያዩ ቁጥር «ቆይ አንተ ትእቢተኛ ! የማንበሪ ክክህ ጊዜ ይመጣል ፤ ባራት እግርህ እንደውሻ ሳላስኬድህ የቀረሁ እንደሆን እኔ ሉሊት አይደለሁም !» እያለች በልቧ ሳትዝትበት አታድርም ። ታዲያ ይህን ባለች ቁጥር ልቧ ይፈልገዋል ። በእንቅልፍ ልቧ አበራን ለመዳሰስ ትን ጠራራለች ።

ቀዝቃዛ እቅፏ ውስጥ አስገብታው እየናቀችው፣ እያስለ
መነችው፤ አዋርዳ ልታስቃየው ትመኛለች ። ምኞቷ ጣር
የኖባት እንቅልፍ አጥታ የምታድርበት ሌሊት አለ ።
ከአበራ ጋር መውጣት ከጀመረችበት ቀን አንስታ ትራሷን
ተንተርሳ ያደረችበት ሌሊት የለም ።

መጀመሪያ ጉያዋ ውስጥ አግብታ ትራሱን ታቅፈዋ
ለች ። ትራሱ የሰውነቷን ሙቀት መውሰድ ሲጀምር አው
ጥታ ትጥለዋለች ። ይህን ስታደርግ እልኳን የተወጣች
ይመስል ውሳጣዊ ደስታ ይሰማታል ።

ቤቷ የቱ እንደሆነ ለይቶ አያውቅም ። ኡራኤል ከአርሻ
ሚኒስቴር በስተጀርባ ሲያደርሳት ከመኪና ወርዳ ፤ በኮረ
ኮንች መንገድ ወደ መንደር ገብታ ትጠፋበታለች ። ተከት
ሏት የምትኖርበትን ቤት ለማየት ሞክሮም ፤ አስቦም አያ
ውቅም ። ጠይቋትም አያውቅም ። «ይህ የድብብቆሽ
ጨዋታ መጨረሻው ከምን ይሆን ?» እያለ ማሰቡ አልቀ
ረም ። እሷም በበኩሏ ከዛሬ ከነገ እንበረክከዋለሁ እያለች
መመኘቷ አላቋረጠም ።

አንድ ቀን ከእቴጌ ሆቴል በስተጀርባ ካለው ጠጉር
ሰሪ ቤት ወስዷት በምሽት ከምትኖርበት ሰፈር አደረሳትና
እንደልማዱ ቀዝቃዛ ፈገግታዋን ሸልማኝ ትሄዳለች ብሎ
ሲጠብቃት ቁጭ ብላ ቀረች ። ያልታሰበ ነገር በመሆኑ የልቡ
ትርታ ጨመረ ። ወዲያውኑ ሰውነቱንና እጁን ያልበው
ጀመር ።

«አበራ ለምን ...» ብላ የጀመረችውን ሳትጨርስ ፤ ጉሮሮዋ
የታነቀ ይመስል ሀሳቧን ለጉመችና ከመኪናው ዘላ
ወረደች ።

በዚያ ጨለማና በዚያ ኮረኮንች መንገድ ሹል ጫማዋ እያደናቀፋት ስትሄድ ሁሉ «ሳላንበረክክህ የቀረሁ እንደሆን እኔ ሉሊት አይደለሁም ፤ አረመኔዎች ሁሉ መስገድ አለባቸው ፤ ያረመኔዎች ጣኦት መሆኔን ባታውቅ ነው…» እያለች የቤቷን በር ከፍታ ስትገባ ገድሉ በዛብህ ቁጭ ብሎ ጠበቃት ። መጥረቢያ መሳይ ፊቱ በትካዜ ደንዝዟል ። ያ ከፊቱ ላይ የማይጠፋውን ፈገግታ አልተጐናጸፈም ፤ ከንፈሮቹ ስላል ተላቀቁ ጥርሶቹ አይታዩም ። የእንግዳ ቤቱን ግድግዳ ባንድ በኩል ከዳር እስከ ዳር ያለበሱትን የሉሊትን ፎቶግራፎች አንድ ባንድ እየቈጠረ ሲመለከት ነበር የቆየው ።

እንዳለ አድርጋ አልቆጠረችውም ። በትላልቅ ውብ አይኖቿ ገርመም አድርጋው አለፈችና ከጠባብ እንግዳ ቤቷ ውስጥ ፤ ግድግዳ ላይ የተሰቀለውን ትልቅ የፊት መስተዋት እያየች ጠጉሯን ማስተካከል ስትጀምር «እስካሁን የት ነበ ርሽ ?» ሲል በስለታም ቀጭን ድምጽ ጠየቃት ።

ዞር ብላ እንኳን አላየችውም ። አዲስ የተሰራውን ጠጉ ሯን ካስተካከለች በኋላ ስስ ሰማያዊ ሻሽ ከእጅ ቦርሳዋ አውጥታ ዠርገድ አድርጋ አሰረች ።
«አንችን ነውኮ የማናግርሽ !»
«ሰምቻለሁ ። የት ብዬ ልንገርህ ?»
«የት እንደነበርሽ አውቃለሁ ። ከአበራ ጋር ነበርሽ !»
«ድምጽህን ዝቅ አድርገው ፤ ጆሮዬን ያመኛል ። ደግሞ ከአበራ ጋርም ሆነ ከማንም ፤ የትም ውዬ ባመሽ ልትቆጣጠረኝ አትችልም ። ሂድና ያቺ በቅናት እርር ድብን የምትልልህን አሮጊት ሚስትህን ተቆጣጠራት ።»

«ልቆጣጠርሽ መብት አለኝ ። የቤቱን ኪራይ የሚከፍልልሽ ማን ሆነና ነው ? በቀን ሶስቴ የምትቀያይሪውን ልብስና ጫማ የሚገዛልሽ ማን ሆነና ነው ? በየቡቲክና በየጠጉር ሰሪ ዎች ቤት የምትበትኚው ገንዘብ የማን ሆነና ነው ? የአበራ አይደለም ፤ የኔ ነው ! የኔ !»

«ያንተ አይደለም !»

«ታዲያ የማንነው?»

«ገንዘቡ እንደሆን የዛች ያሮጊት ሚስትህ ነው ። ታውቀዋ ለህ ፤ አውቀዋለሁ ። ስለዚህ የኔ ነው ብለህ አትፎክርብኝ ። ይልቅ ከቤት እንዳታስወጣህ በጊዜ ብትሄድ ይሻልሀል !» አለችውና ወደመኝታ ቤት ገባች ።

ተከትሏት ገባ ። የመኝታ ቤቷም ግድግዳ ከልዩ ልዩ አቅጣጫ በተነሳችው ፎቶግራፎች ተሸፍኗል ። ሉሊት ልብሷን ስታወልቅ የገድሉ አይኖች የሰውነቷን ቅርጽ ይቆጥሩ ነበር ። እሷ እንደሆነች ደንታ አልነበራትም ። እንደእውነቱ ከሆነ ወንዶች ፊት ልብሷን በምታወልቅበት ጊዜ እየጐመጁ በስቃይ ሲቃጠሉ ስታይ ልዩ ስሜት ይሰጣ ታል ። «ይሄውልህ የምትፈልገው ገላ ፤ ግን ፍቅር የማይ ሰጥህ ገላ ...ከስቃይ በስተቀር ...» የምትል ትመስል ነበር ። ገድሉ በዛብህ ያ ገላ ከሚሰጠው ስቃይ የበለጠ የሚፈልገው ነገር በዚህ አለም የለም ። ልብሷን በምታወልቅበት ጊዜ የረጠቡት ከንፈሮቹ ተላቀቁ ። ፊቱ አዲስ እንደተሳለ መጥ ረቢያ ያበራ ጀመር ። ከንፈሮቹ ብቻ ሳይሆኑ ጉሮሮ አይ የቹም እንባ አቅረው ረጠቡ ።

እንባ ባቀረሩት አይኖቿ ብዥ ብዥ ብላ ስትታየው ጣእት የተመለከተ ይመስል ፤ ከተቀመጠበት ወንበር ላይ ተንስቶ እግሮቿ ስር ተንበረከከና ወደላይ ቀና ብሎ እያያት ፤ «ሉሲትዬ ፤ ውደጂኝ አላልኩሽም ። ናቂኝ ፤ አዋርጂኝ ፤ አሰቃይኝ ነው የምልሽ ። ባንቺ ገላ መሰቃየት ለኔ ገነት ነው ። እኔን ብቻ አሰቃይኝ ነው የምልሽ ። ያንቺ ትዝታዬ ለኔ መንግስተ ሰማያቴ ነው ። ስትንቂኝና ስታዋርጂኝ ህሊናዬ ፋታ ታገኛለች ፤» ሲላት ፤ ሉሲት በድል አድራጊነት ስሜት ናላዋ ዞሮ ፤ እንደሰከረ ሰው ትወዛወዝ ነበር ። የድል አድራጊነት መንፈሷ የሚያይልበት ወቅት ነው ። ወንድ እግሯ ስር ተንበርክኮ ሲለምናት ፤ ሲማለዳት ፤ ሲያመልካት ከማየት የበለጠ ደስታ የሚሰጣት ነገር የለም ።

ፊቷን ጠቆር አድርጎ የለበሰችውን ቀይ ፤ ስስ የሌሊት ልብስ አጉልቶ ፤ የተራቆተውን ደረቷን ወለል አድርጎ የሚያሳየው የራስጌ መብራት ጠይም ጣእት አስመስሏታል ። ገድሉ እንደተንበረከከ ፤ «አሰቃይኝ ፤ አዋርጂኝ ፤ ለህሊናዬ ንስሀ የምትሰጪው አንቺ ነሽ ... ሉልዬ አንቺ ነሽ» እያለ አቀፉት ። ተጠጋት ። አልራቀችውም ። ልቧ በድል አድራጊነት ስሜት አብጦ በንቀት አይን ወደታች እየተመለከተችው ቀዝቃዛ ሰውነቷን ትመግበው ጀመር ...

በገድሉ ምትክ አበራ እግሯ ስር ተንበርክኮ ወደላይ እንጋጠ ሲማለዳት ፤ እንደጣእት ሲያመልካት ላንዳፍታ ታያት ። የገድሉ ስለታም ድምጽ አድሮባት የነበረውን ትምክህትና ኩራት አጠፋው ።

«ሉልዬ ፤ ካንቺ ተለይቼ ልኖር እንደማልችል ታውቂ የለም!»

«ካርጊት ሚስትህም ተለይተህ ልትኖር እንደማትችል አውቃለሁ ።»

«አዎን ፤ ግን ለሁለታችንም ስል ነው ። ገንዘቧ ያስፈልገናል ። ገንዘብ አላት ። ግን ከሷ ገንዘብ ካንቺ የማገኘው ስቃይ ይበልጥብኛል ። ስታሰቃይኝ የማገኘው የህሊና እረፍት እንዳይለየኝ ማናቸውንም ነገር ከማድረግ አልቆጠብም። የተፈጠርሺው ለኔ ነው ። አበራ ቀርቶ ማንም ከኔ ሊለይሽ አይችልም - ከሞት በስተቀር ።»

አዲስ ወንድ እግኝታ ለማሰቃየት በኮበለለች ቁጥር ፤ «ማንም ከኔ ሊለይሽ አይችልም - ከሞት በስተቀር» ይላት ነበር ። ፉክራውና ዛቻው ይዞለት ሶስት አመት ሙሉ ሳትለየው ኖራለች ። ከገድሉ የምታመልጥበት መንገድ ጨርሶ አልነበራትም ።

እምልኮቱ ትምክህቷ ነው ። ውቃቢዋን ያረካል ። ካርጊት ሚስቱ ወስዶ እንደዋዛ የሚያፈስላት ገንዘብ ወጥመዷ ነው ። ፍላጐቷን ሁሉ ያረካል ። ግን ይህ ሁሉ ሰልችቷታል ። እጅ እጅ ብሏታል ። መግቢያ አሳጥቷታል ። ከሱ እምልጣ የምትገባበት ጉድጓድ ግን አልነበራትም ።

ልታመልጠው በሞከረች ቁጥር እሷን መልሶ እጁ ውስጥ የሚያገባበት ዘዴ አለው ... ዘዴው ምን እንደሆን አታውቅም ። ብቻ የመጡላት ወንዶች ቶሎ ይሸሿታል ። ተገን አይሆኗትም ።

የተሰፋ ጭላንጭል ታያት ። እና ቀዝቃዛ ፈገግታዋ ሙቀትና ድምቀት አገኘ ።

፰

ሆዱ ዝናም እንዳረገዘ ጉም እጉረመረመ ። የበላው
ምግብም ሆነ የጠጣው ቡና አልተስማማውም ። የዱሮ
ገረዱ ከተሰናበተች ሳምንት አልፎአታል ። ለሱዛን ሮበ
ሲል የገዛው ራዲዮ ግራም አቧራ ለብሶ መልኩ ተለውጧል፡
ስለሱዛን ማሰብ ሲጀምር እናቱ ወይዘሮ ባፈና፤«እዩ ዛሬስ
መሞቴ ነው ፤ ምንም ሰውነት የለኝም ....» እያሉ ሲጉ
ተቱ ገቡ ።

ልጃቸውን ለማየት በመጡ ቁጥር ድቁስ በርበሬ፤እዋዜና
ድልህ ፤ ቃሪያ ፤ ምጥን ሽሮና ሽንኩርት በዘንቢል ሞልተው
ሳይዙ አይመጡም ። እዲቧን ገረድ ጠርተው ያመጡትን
ሁሉ ከምክር ጋር አስረከቧት ። ምንም መልስ ሳትሰጣቸው
እቃውን ይዛ ወደጓዳ ገባች ።

እንደጥንቱ ቢሆንማ ተናግረው መልስ የማይሰጣቸው
አልነበረም ። ብቅ ባሉ ቁጥር ከመቀመጫው ተነስቶ ፤
ከቆመበት ፈቀቅ ብሎ ፤ ነጠላውን አደግድጎ እጅ የማይነ
ሳቸው አልነበረም ። የተሽሞነሞነች ሲጋር በቅሎ ላይ ሲወጡ
ሲሉ እርካቡን ለመያዝ የሚሽቀዳደመውና ነጠላውን ከት
ከሻው አውርዶ ለመጋረድ የሚጋፋው የሰው ቁጥር መጠነ

አልነበረውም ። «የጨዋ ልጅ እንደከብት በእግሩ የኳተነበት ዘመን» ብለው ከንፈራቸውን መጠጡና፤«ሰሞኑን አንተን እያስታወስኩ ሳለቅስ ነበር የከረምኩት ፤» አሉት ።

«ለምን እማዩ ?»

«ምን ቅጡ ልጄ ፤ ስንቱን ነግሬህ እችላለሁ ። አንተ እንደ ሆንክ የነገሩህን አትሰማ ፤ የመከሩህን አትቀበል ። ምን ቅጡ ፤ ቤተክርስቲ፣ን ከመሄድ በየመጠጥ ቤቱ ዳንኪራ መርገጥን ይመርጣሉ ፤ ጾም ጸሎትን ረስተዋል ፤ ፊታቸውን ወደገሀነብ ጀርባቸውን ወደ ቤተክርስቲያን መልሰዋል … በደረቅ ሰበብ እርጥብ እንደሚነድ ሁሉ ፤ ጠፍተው ሲያጠፉን ነው እያሉ … አባ … ማናቸው ወንድሜ ?… ሲናገሩ ስምቼ አንጀቴ ሲንገበገብ ነው የከረመው ። አይ ዘመን ! ያባትህ ማህተብ ጠንካራ ነበር እንኳ ። ምንነው ልጄ ፤ እሮ ጊቶች እንዲጠሩ ፤ ህጻናቱ እንዲያድጉ ፊታችሁን ወደ እምላካችሁ ብትመልሱ …»

አበራ ከእናቱ ጋር ለመከራከር አልፈለገም ። የተሰማውን ሳይገልጽላቸው፤«አይ እማዩ …ባጉል ፍርሀት አትወነቂ ፤» ብሎ ዝም አለ ።

አበራ የበላው ሽሮ ወጥ ነበር ። ሽሮ ወጥ ይወዳል ። ወይዘሮ ባፈና ቀርበላቸው የነበረውን ምግብ እንደነገሩ ነካኩና ፤ «እህል በእህል እንዴት ይበላል ?» ብለው ተውት ። ጥርሳቸውን ያዝ የሚያደርግ ነገር ካላገኙ ደስ አይላቸውም ። ትኩስ ቡና እል የቀረበላቸውንም ቡና ቀምሰው መለሱት ። የሰው ቤት ምግብና ቡና ምንም ቢሆን አይጥማቸውም ።

«እፎይ ! ተክልዬ እንዴት ታደርገኝ ?» ካሉ በኋላ አበራን በእናት አይን ትኩር ብለው እየተመለከቱ ፤ «የመጣሁት ስላየሁት ህልም ልነግርህ ነበር ፤» አሉት ።

«ይህን ሁሉ መንገድ - በጠራራ ጸሀይ !»

«ተክልዬ ግልጽ አድርገው ያሳዩኛል ። እኔና አንተ ትልቅ ወንዝ ዳር የቆምን ይመስለኛል ። ወንዙን የሚያሻግረው ድልድይ ስላስፈራኝ እጄን ይዘህ ልታሻግረኝ ትመጣለህ ። አጠገቤ ስትደርስ ቄጠማ በጥስህ ትሰጠኛለህ ። ያቺን ቄጠማ ይዤ ስመለከት ወደ እባብ ትለወጥብኛለች ። ደንግጬ ብንን እልኩኝ ።»

«ታዲያ ትርጉሙ ምንድንነው እማዬ ?»

«ህልም እንደፈቺው ነው ልጄ ። ማለፊያ ህልም ነው ። ወንዝ መቸም ህይወት ነው ። ሳታሻግረኝ በመቅረትህ ... እዬ ... ተክልዬ ያውቃሉ ። የቄጠማዋም ወደእባብ መለወጥ ... ተክልዬ ከክፉ ይሰውሩህ ልጄ ፤ ብትጠነቀቅ አይከፋም ። ባለፈው ሰሞን በህልሜ አባተና እልፍነሽ የሚበሉት እንጀራ ሻግቶ አይቼ ነበር ። የፈራሁት ነገር ደርሶ ይሄውና ሊፋቱ ነው ...»

አበራ ደንግጦ ከተቀመጠበት ተወርውሮ ተነሳ ። ያን ቀን ከቀትር በኋላ ወንድሙንና እልፍነሽን ከአእምሮው ላንዳፍታ እንኳን ሊያወጣቸው አልቻለም ። «ምን ባደርግ ይሻለኛል ?» በማለት ራሱን ደጋግሞ ሲጠይቅ ዋለ ። መልስ አላገኘም ። መልስ በማጣቱ ህሊናው ከመጠን በላይ ተጨንቆ ዋለ ።

ካንድ ሁለት ጊዜ ሉቅ በደረቱ «ለምንድንነው ይህን ስም ስራ እንደሚለቅ ሰው ጠረጴዛህን የምታጎዳው ?» ብላ ጠይቀው ነበር፤ በጠየቀችው ቁጥር፤ «እንዲያው ነው ፤» ብሎ ይመልስላት ነበር ። አእምሮው በወንድሙና በእልፍኝ ነገር ሲጉላላ ፤ የአእምሮው ዓዳ ደግሞ ከሁለት ወር ውስጥ የቀረውን ጊዜ እየቆጠረ ይዘጋጅ ነበር ።

አበራ ከቢሮ ወጣ እንዳለ ሶስቱ ሰላሴዎች፤ ማለት ተሰማ ደጀኔ ፤ ባልቻ ዋቆና በቀለ ሮባ ተያይዘው መጡ ።

«አበራ የለም እንዴ ?» ሲል ተሰማ ጠየቀ ።

«እሱ ለራሱ ይህን ሰሞን የመንፈስ እረፍት አጥቷልና ብትተውት መልካም ነበር ፤» ብላ ሉቅ በደረቱ የሶስቱን ወሬ ለመገትወድ የሹራብ ስራዋን ይዛ ወጣች ።

ባልቻ ለተሰማ ክብሪት ሲሰጠው ፤ ተሰማ ሲጃራ ጋበዘው ። በቀለ በመስኮቱ መስተዋት የከራቫት እስተሳሰሩንና የጠጉሩን አበጣጠር እያየ መመጻደቅ ላይ ሳለ ፤ ወዲያውኑ ባልቻ ተጠርቶ ሄደ ። አንድ ፖሊስና ሶስት ሴቶች እሳት ጉርሰው ውጭ ይጠብቁት ነበር ።

«እናቴ ትሙት ፤ አበራ ለዓመን የመንፈስ እረፍት እንዳጣ አውቃለሁ ። ገድሉ በዛብህ አማውቶኛል ። አንድ ሉሊት ታደሰ የምትባል ልጅ ወዶ ነው ፤» አለ ተሰማ ።

«ሉሊት ታደሰ ማን ናት ?»

«አላውቃትም ። ገድሉ እንደነገረኝ ከሆነ ግን እፍ ያለች ሽርሙጣ ናት ። በዚያ ላይ እልም ያለች ሌባ ናት ። ወንድ ከሷ ጋር እድሮ ሳይዘረፍ አይሄድም ። ሽርሙጣ የሆነችው በገንዘብ እጦት ሳይሆን ወንድ ስለማትጠግብ ብቻ ነው ።

ገድሉ ፣ አበራን በጣም ስለሚወደው ፣ በጣም እዝኖ እንዳ ስጠነቅቀው ነግሮኛ ነበር ።»

«እንደኔ ያለው ወንድ ባያጋጥማት ነው ። ግን ማንነው ያል ከው ? እዎን ፣ ገድሉ የአበራ ጓደኛ ከሆነ አንተን ከመላክ እሱ ራሱ ለምን አይነግረውም ?» ከማለቱ ባልቻ ዋቆ እየሮጠ መጥቶ ፣ «እንዲያው ስለእግዚአብሄር ብላችሁ ሰላሳ ብር አበድሩኝ ?» ብሎ ይወተውታቸው ጀመር ። ፖሊስ በር ላይ ቆሞ ይጠብቀው ነባር ።

አበራ ሲመለስ ፣ ቢሮው በሲጃራ ጢስ ታፍኖ አገኘው ። የቢሮው ጠረን እነማን እዚያ እንደነበሩ አፍ አውጥቶ ይናገ ራል ። ባልቻ በጣም እንዳልቆየ እንኳን ለማወቅ አላቃተውም ። የበቀለ ሮባ ሽቶ ግን ክፍሉን አዳርሶታል ። የቢሮውን ጠረን እየጠላ ፣ ስለወንድሙና ስለአልፍነሽ እያሰበ ፣ የጠረ ጴዛውን መሳቢያዎች አንድባንድ እየከፈተና እያጸዳ ጥቂት ከቆየ በኋላ ፣ ሉሲት ስልክ ደውላ መጥቶ እንዲወስዳት ስታዘው የእጅ ሰአቱን ተመለከተ ። የቀኑ መምሸት ፈጽሞ አልታወቀውም ።

ያለወትሮዋ ሰአቷን አክብራ መንገድ ቆማ ጠበቀችው ። ሳያስገርመው አልቀረም ። በጣም ያስገረመው ግን ለመ ጀመሪያ ጊዜ ባገር ልብስ አጊጣ ማየቱ ነው ። የልብሷ ንጣት ጠይም ፊቷን ፈገግ አድርጎታል ። የማያስጠላ ቅርጽ ይዞ ወደላይ የሚገለበጠው አፍንጫዋ ሰው ላይ ማሾፉን ባይተውም ፣ ትላልቅ ውብ አይኖቿና እጭር ፊቷ ህይወት አግኝተዋል ። ፊቷ ላይ የሚታየው ህይወት ገላ ሉም ላይ ነፍስ ዘራበት ።

ቀዝቃዛው አየር የተቀባችውን ሽቶ እየወሰደ ይበት
ናል ። እግረኞችም ሆኑ ባለመኪናዎች ሳይመለከቷት
አያልፉም ። ሴቶች በግልምጫ እንደሸንኩርት ሳይልጧት
አይናቸቸውን አይሰብሩም ። የተመለከታት ሰው ሁሉ ይላ
ለማታል ። ከኋላዋ ውበቷን በሚያደንቁ ወንዶችና ሴቶች
ከላይዋ በከዋክብትና በጨረቃ የታጀበች ጠይም የጣኦት
ስእል መስላለች ። የመብራት ምሰሶ ስር በመቆሟ
የኤሌክትሪክ ብርሀን በቀጥታ በላይዋ ላይ ይዘንባል ።
«ከሰርግ ነው ወይስ ከስራ ነው የምትመጪው ?» ብሎ
ጠየቃት ፤ የተርከፈከፈችውን ሽቶ ወደሳንባው እየሳበ ።
«ባወቀበት ኑሮ ዘወትር ሰርግ ነው ፤» አለችው ።

ድምጿ ልዩ የሙዚቃ ቃና አግኝቶአል ።
«ዛሬ ምን እንደነካሽ አላውቅም ። ብቻ ልዩ ሁነሻል ፤» አላት።
«ባታየኝ ነው እንጂ ሁሌም ልዩ ነኝ ፤» ስትል እንደበፊቱ
አጭር መልስ ሰጠችው ። አእምሮዋ እንኳን ልዩ ስለት
አግኝቶ ነበር ። እንደዚያ ሆና አይቷት ስለማያውቅ ግራ
ገባው ። ቢሆንም በመካከላቸው የነበረው ርቀት ገና መል
ኩን አልለወጠም ።

ጠጋ ብሎ ጉንጯን ለመሳም ያደረበትን ብርቱ ፍላ
ጐት እንደምንም ታግሎ ተቆጣጠረና እመቤቱ ወዴት
ለመሄድ እንደተነሳች አስቀድሞ እንደሚያውቅ ሾፌር ይዟት
ወደ አውሮራ ቡና ቤት ከነፈ ። እሷ ሳትጠይቀው በወሰዳት
ቁጥር ፤ «አንተኮ የልብ አውቃ ነህ ፤» ትለዋለች ። እራቷ
አንድ ቡና በወተትና ለስላሳ ኬክ ነው ። የቡና ቤቱ ልጅ

እነሱን [illegible] የተነሳ የሚፈልጉትን ነገር መጠየቅ [illegible] [illegible] [illegible] አለፎታል ፡፡ «ሌላው የልብ እውቃ ፤» [illegible] ፡፡

የልብ እውቃ ያልሆኑት ፤ ህጻን ልጅ ወይም ልጆቻ [illegible] ፤ ወይም ቁስላቸውንና ዱሻቻቸውን እያሳዩ [illegible] ምስኪኖች ፤ ወይም የያዝነውን ግብስብስ በት [illegible] እያሉ የሚተናነቁት ሱቅ በደረቴዎች ፤ [illegible] ማለዳ ቤት ታትመው የወጡትን ከምር ጋዜ [illegible] ብለው የሚሽቀዳደሙት ጋዜጣ ሻጮችና [illegible] [illegible] ነበሩ ፡፡

«[illegible] እትላት —» ሲል አንዱ ምስኪን የእጁንና የፊ ቱን ቁስል እያሳየው ለመነው ፡፡

«[illegible] ይስጥህ »

ሉሲት የለማኙን ቁስል በማየቷ ቡና በወተቷን ለመ [illegible] አልቻለችም ፡፡ የተጐነጨችው ልውጣ ልግባ እያለ [illegible] ፡፡

«ምን እግዜር ይስጥህ ትለኛለህ የኔ እበባ — ነስቶኝ እያየሁ፡ [illegible] መቼ የሰው ፊት እንደ እሳት ይጠብሰኝ ነበር [illegible] ብሎት ወደሌላ መኪና ለሌላ ልመና ሲያልፍ [illegible] ፤ እበራ አምስት ሳንቲም አውጥቶ ሰጠው ፡፡ ሆኖ [illegible] አንድ ቀን ላንድ ለማኝ አምስት ሳንቲም ከሰጠ [illegible] ፤ «ለለመነ ሁሉ አምስት ሳንቲም ከሰጡ በቀን አምስት መቶ ብር አይበቃም ፤ አይን እያየና ጆሮ እየሰማ [illegible] ደንዳና መሆን ያሻል ፤» ሲል የተናገረው ትዝ አለው፡

«ስቃይ ነው… አበሳ ። ይህንን እያዩ እንዴት ለመኖር ይቻላል ? ቁስላቸውንና ዱሻቸውን እያሳዩ ሲለምኑ በጣም ፊንታ ያቅለሸልሸኛል ፤ ያመኛል ። እየሸፈኑ ቢለምኑ ምናለበት !» አለች ሉሊት እየተበሳጨች ።

«አንድ ሀሊናችን ቁስል ማለት !» አላት በድንገት ።

ምን ማለቱ እንደሆነ አልገባትም ። እንዲያብራራላትም አልጠየቀችውም ። አበራ ግን እነ ተሰማ ደጀኔ ባሉበት አንድ ቀን ቢሮው ውስጥ የተናገረውን ነበር የሚያስበው ። «ግሳት ! ግሳት ብቻ ! የፖስታ ግሳት ! የማኪያቶ ግሳት !… የሀሊና ቁስል ! የተሸፈነ የሀሊና ቁስል !»

«ምንድነው እንዲህ አተኩረህ የምታስበው አበራ !»

«ምንም ።»

የሙዚቃ ለዛ ባለው ድምጿ ስሙን ስትጠራ በመስማቱ ደስ አለው ። እስቲ ደግመሽ ስሜን ጥሪ ሊላት አስበና ወኔው ስለከዳው ዝም ማለቱን መረጠ ።

«ለምን ዝምታ ታበዛለህ ?»

«አንቺ ለምን ኩራት ታበዢያለሽ ?»

«አንተ ነህ እንጂ የምትኩራው ። በዝምታህ ባህር ውስጥ ሰው የምታሰምጠው ። የኩራትህ ብዛት አንድ ቀን እንኳን ቤቱን ሳሳይሽ ብለህኝ አታውቅም ። ወይስ ቤት የለህም !»

አበራ ጆሮውን ለማመን አልቻለም ። ሉሊት መሆኗን ተጠራጥሮ ትኩር ብሎ ላንዳፍታ ተመለከታት ። ከዚያ ቀደም የሚያውቃት ሉሊት አልመሰለችውም ። አይኑን ለመ

ሸሽ ፊቷን ዘወር አደረገች ። ቀዝቃዛ ጠይም ጣእት መስላ አልታየችውም ።

ረጅም አንገቷን በትኩስ ከንፈሮቹ መዳሰስ ቢያስኘውም ቅሉ ወኔው እንደገና ከዳው ። ግን ጊዜውን አላጠፋም ። ወደቤቱ ይዟት ከነፈ ። ወደቤቱ ይዟት ሲበር በሀሳቡ አልጋ ውስጥ ገብተው ሲጫወቱ ፤ ሲስማት ፤ ስትስመው ፤ ሲያቅፋት ፤ ስታቅፈው ፤ ገላው የሷን ገላ ጠረን ወስዶ በደስታ ሲረካ ይታየው ስለነበር ፤ ሲኒማ አዱዋ አጠገብ ያለውን ቀይ መብራት ጥሶ ሲያልፍ ፖሊስ እያበታተለ ፊሽካ ሲነፋበት ጨርሶ አልሰማም ። የልቡን ትርታ ብቻ ነበር የሚያዳምጠው ፤ የሰውነቱ ትኩሳት ነበር የሚሰማው ። በፍላጎቱ እሳት ይነድ ነበር ።

የደረቁትን ከንፈሮቹን በምላሱ እየላሰ ሊያርሳቸው አላቻለም ። የውሀ ጥም አቃጠለው ። ቤት እንደደረሱ ፤ ቁጭ በይ ሳይላት ፤ ጭላጭ ዉስኪ እንዳለ ፍለጋ ሮጠ ። እሷም ትፈልግ እንደሆን የጠየቃት ለራሱ አንዴ ከተጐነጨ በኋላ ነበር ። ምንም አልፈለገችም ። ቤቱን በአይኖቿ ታማትር ነበር ።

«ሚስት ለማግባት አስበሀል መሰለኝ ?»
«እንዴት ሊመስልሽ ቻለ ?»
«የቤትህን ድርጅት አይቼ ነው ።»
«የተሟላ ቤት ያለው ሁሉ ለማግባት አስቧል ማለት ነው ?»

ቀዝቃዛ ፈገግታዋን አሳየችው ። ሳይታወቀው ብብቱና ግንባሩ በላብ ረጠቡ ። እንግዳ ቤቱን ያጥለቀለቀው ብርሀን አጋልጦ ስለሰጠው አስጠላው ። እጁ እንዳይንቀጠ

ቀዩ ብርጭቆውን ጠበቅ አድርጐ ያዘው ። ሳንባውን እያቃ ጠለው የሚወርደው ዉስኪ ሊያዝናናው አልቻለም ። ሲጃራ ለማቀጣጠል አውጥቶ መለሰው ። አይኑን የጋረደው ፣ ናላውን ያዞረውና ብርክ ያስያዘው የቧ ሱስ ብቻ ነው ። ግን ፈራት ። በጣም ፈራት ። ሴት ሲፈራ በህይወቱ የመ ጀመሪያ ጊዜው ነው - እዚያ ቤት ባንድ ቀን ሁለት ሶስት ሴት እንዳላመላለሰ ሁሉ !

ባንድ እጁ የዉስኪውን ብርጭቆ ጨብጦ ፤ የሌላ እጁን ጥፍር በጥርሱ እየከረከመ ፤ እሱ እንደተለጐመ ሰው በምልክት ወደ መኝታ ቤቱ መራት - ሊያስጐበኛት ።

«ሴት ቤትህ ጋብዘህ መኝታ ቤቱን ላስጐብኝሽ ማለት ያረጀ ዘዴ አይመስልህም ?» አላችው ፤ እየሳቀችበትና ከተ ቀመጠችበት እየተነሳች ።

ደንግጦ ቆም አለ ። ቢሆንም አልቀረችም ። ተከተለችው ።

እንደማስጐብኘት ሂዶ አልጋው ማፍ ላይ ቁጭ አለ ። ከውጭ በበሩ የሚገባው ቀዝቃዛ አየር የተቀባችውን ሽቶ እየወሰደ መኝታ ቤቱ ውስጥ ያሰራጨዋል ።

ብርድ ጃርባዋን መቷት ስላስነጠሳት ፤ በሩን መለስ አደረገችና ከቦርሳዋ ውስጥ መሀረብ አውጥታ ሰው ላይ የሚያፎርፈውን ትንሽ አፍንጫዋን እየጠራረገች ፤ በቁም ሳጥን መስተዋት ጠይም ፊቷን ፤ የብር እንክብል የሚመ ስሉትን አይኖቿን እያየች ፤ የጣእትነት ስሜቷ በመምጣት ላይ ሳለ ፤ አበራ ምትሀት እንደ ያዘው ሰው በጭፍን እየ ተሳበ ፤ እየተጐተተ ፤ እያደባ መጥቶ ፤ እንደእሳት በሚነድ ከንፈር ፤ ማጅራቷን በስመሙን ይስም ጀመር ።

አሊጋው ማፍ ላይ ቁጭ ብሎ ፣ እንደአገዳ ቀጥ ብለው
የወጡትን እግሮቿንና ሳይወዱ የሚያናግረውን ዳሌዋን
እያየ ፣ ልሂድ ልቅር እያለ ከራሱ ጋር ብዙ ተሟግቷል ።
መመለሻ አልነበረውም ። ፊትለፊት ዞራ ፣ ጡቶቿ እንደ
ሌባ ጣት እየጠቆሙት ፣ ከንፈሯን አላቅቃ ሰጠችው ። የጃጊ
ረዳ እምቡጥ የሚመስለውን ከንፈሯን ፈልቅቆ የትንፋሿን
መአዛ ፣ የከንፈሯን ማር እንደንብ ቀሰመ ።

እንደረመጥ የሚፋጁትን ከንፈሮቹን ከከንፈሮቿ ላይ
ሳያነሳ ፣ የጋለውን ሰውነቱን ከሰውነቷ ሳያርቅ ፣ እቅፋን
ሳያላላ ፣ በመካከላቸው የተፈጠረውን የምትሀት ሀይል
ሳይቀንስ ፣ የትንፋሿን ሽቶ እየጠጣ ፣ ከ«ሰላም ሰገነት»
ላይ አብሮአት ወደቀ…

አድሯበት የነበረው ፍርሀት ሄደለት ። እንደተቀበ
ለችው በማወቁ ባንድ በኩል ሲዝናና በሌላው በኩል ደግሞ
ባሳየው ድርጊት ትታዘበኛ ይሆን በማለት አፈረ ። ቢሆንም፣
ቢሆንም የከራው ዳሌዋና እንደሌባ ጣት ሰው የሚጠቁ
ሙት ጡቶቿ የትዝብቱን ጉዳይ አስረስተውት ፍላጐቱን
ከመጠን በላይ ቀሰቀሱበት ። አይኖቹ የገላዋን ውበት እየተ
መገቡ ፣ ካንዱ የሰውነቷ ቅርጽ ወደሌላው እንደፈንጣ ይ
ጥራሉ ። ሳይታወቀው አመለካት ። እንደጣአት ሰገደላት

ገላው ገላዋን ሲነካ ተፈጥሮ ትርጉሟን ለውጣ ስሜት
ሆነች ። ህሉናዋ ስሏት ብቻ ሆነ…ውጭ የሚነፍሰው ንፋ
በመካከላቸው የተፈጠረውን ስሏት አስተጋባ ።

አበራ ያረገዘውን ስሜት ሁሉ አራግፎ ስለሰጣት ፣ በድካም የተነሳ ከባድ እንቅልፍ ወስዶት ነበር ። ሴሊቴ ስለገሰገሰ ሉሲት ከእንቅልፏ ቀሰቀሰችው ። ሌላ ስሜት አርግዞ ፣ በፍላጐት ግሎ ነቃ ። ብብቷ ውስጥ ገብቶ ሳማት ። ትከሻዋን ፣ አንገቷን ፣ ጉንጯን ፣ አፍንጫዋን ፣ ከንፈሯን ፣ አንድ ባንድ ፣ ተራ በተራ ሳማቸው ። በትኩስ ስሜት ተይዞ ይቃትት ጀመር ።

«በቀላሉ ስላገኘሁኝ ጠላሁኝ ወይስ ወደድከኝ ?»

«መቼ በቀላሉ ሆነና ። ...... ይህችን ስእት ብዙ ጊዜ ተመኝቻታለሁ ፣» አላት ።

«እኔም ብዙ ሌሊት ናፍቄሀለሁ ። ግን እኔ ሴቷ ቤትህ ውስ ደኝ ብዬ በልመና በመምጣቴ ይገርመኛል ። ሁለተኛ ግን አይለምደኝም ። አንተው ትመጣታለህ !»

«ባራት እግሬ ፣» አላትና በሰመመን ይስማት ጀመር ። ያበጠ ውን ኩሩ ዳሌዋንና የተጋጠሙትን ጭኖቿን በኃለ እጁ ይደባብስ ጀመር ።

«አይ ! እንግዲህ ይበቃል ፦ መሽቷል ። እናንተ ወንዶች ፊት ከሰጧችሁ ሴቶችን አሻንጉሊት ለማድረግ ነው የምት ፈልጉት ፣» ብላው ለመነሳት ስትሞክር ፣ በግድ ይተናነቃት ጀመር ። «እንግዲህ እንስሳ አትሁን !» ፣ ስትል በቁጣ ተና ገረችውና ገፍትራው ተነሳች ። አበራ የእፍረት ቡሉኮውን ተከናንቦ ፣ በጀርባው ተንጋሎ አልጋው ላይ ብቻውን ቀረ ።

ልብሷን ለባብሳ ፣ የተንጨፈረረውን ጠጉሯን ካስተካከ ለች በኋላ ፣ «ይልቅ ተነስ ፣ የምነግርህ ጉዳይ አለኝ ፣»አለችው ። «ታዛዥ ነኝ ፣» ብሎ ተነሳ ።

አንዳንድ ብርጭቆ የአንቦ ውሀ ጨለጡ ። ቅዝቃዜው ገርገብ አደረጋቸው ። የአበራ ሳብ ማንባሩ ላይ መርጋት ከጀመረ ቆይቷል ። ከላቡ ጋር ተዋህዶ ገላው ላይ የቀረው የሉሊት ሽቶ ልዩ መውደድ አሳደረበት ። ሉሊት የአበራን ፊት ትኩር ብላ እየተመለከተች ስታጠናው ነበር ። አንድ ሀሳብ አእምሮዋ ውስጥ እንደሚገላበጥ ፊቷ ይናገራል ። ከራሷ ጋር ሙግት ይዛለች ። አበራ ሳያውቅባት አልቀረም ። «ታዲያ እነግርሀለሁ ያልሺኝ ጉዳይ ምንድንነው?»

«ብንጋባ ምን ይመስልሀል ?» ስትል ያልታሰበ ጥያቄ አቀረበችለት ።

የሉሊት አጭር ጥያቄ እንቅ ያደረገው ይመስል ፤ ደንገተኛ ዝምታ ቤቱን ባንዳፍታ ዋጠው ። አበራም የዝምታው አዘቅት ውስጥ ገብቶ ሰመጠ ። ግን የሚያስበውን ለይቶ ለማወቅ አልቻለም ።

«ታዲያስ ምንነው ዝም አልክ?»

«እንዴት ሊሆን ይችላል?»

«እንሰሀለሁ ?...»

«እንደሱ ማለቴ ሳይሆን ...»

«ወይስ ልጃገረድ ባለመሆኔ ነው ?»

አይኖቿ እንባ አቀረሩ ። የደም ስሮቿ እንደሽምቀ አጥር ተገተሩ ። የማንባሯ ቆዳ ተሸበሸበ ። የታችኛውን ከንፈሯን እየነከሰች ልታደማው ደርሳለች ። ጥርሶቿን አፋጨች ። ባንዳፍታ የቆሰለ የጹር አውሬ መሰለች ።

ጣር በተመሳበት ድምጽ ፤ «ልጃገረድ ባለመሆኔ ነው እንጂ ! እናንተ አረመኔዎች ደም ካላፈሰሳችሁ መቼ ይሆንላችኋል !» አለችው ። እንባዋ እንደበጋ ዝናብ በወፍራሙ እየተንጠባጠበ ይወርድ ጀመር ።

«ለሱ አይደለም ። እንዴት ሊሆን ይችላል ? ያልኩት ገና በቅጡ አልተዋወቅንም ለማለት ነበር ። ጋብቻ ጸጸትንና ሀዘንን ማስከተል የለበትም ። በኋላ ላስቀይምሽ አልፈልግም ። ይህ አንዱ ምክንያት ሲሆን ፤ ሌላው ደግሞ ፤ በቅርብ ጊዜ ውስጥ ስራዬን ለመልቀቅና ያለኝን ዝንባሌ ለመከተል አስቤአለሁ ። ይህን ለማድረግ ብዙ ዘመን ስለሚፈጅብኝ ፤ እንኳን ሚስትና ራሴንም ችዬ ለማስተዳደር ይቸግረኝ ይሆናል ...»

«ለመሆኑ ያለህ ዝንባሌ ምንድነው ?» ብላ እንባዋን እየጠራረገች ጠየቀችው ።

«የስአሊ ዝንባሌ ።»

«ብስተርጅና ?»

«ምንም ቢሆን እድሜ የተፈጥሮን ዝንባሌ አፍኖ ሊያስቀረው አይችልም ። ቀብሬ ላስቀርህ ቢሉትም ራሱ በገዛ እጁ ከውስጥ ገንፍሎ ለመውጣት ስለሚታገል ያንቀዠቅዠል ። ቀዥቃዥ ያደርጋል ። እረፍትና እላማ ያሳጣል ። ፋታ አይሰጥም ። ይህንን ስል ለማለት የፈለግሁት በአለም ላይ ቦታውን ፤ መድረሻውንና ማንነቱን ገና ያላወቀ ሰው ማግባት ትርፉ ጸጸት ፤ ሀዘንና ብስጭት ይሆናል ለማለት ነው ፤» ሲል በግልጽ እንደበት ሊያስረዳት ሞከረ ።

አእምሮውን እየጨመቀ ፤ ስሜቷን በማይጐዳ መንገድ ገብቻው ሊሆን ስምን እንደማይችል ሊያስረዳት በሚሞ ከርበት ጊዜ ፤ እሷ እንደሆነች ጆሮዋ ቢያዳምጠውም ቅሉ ፤ በሀሳቧ እሩቅ ደርሳ ነበር ። ያንን ጊዜ ሁሉ ከገድሉ በዛብህ የምታመልጥበትን መንገድ ነበር የምታሰላስለው ። ያለኝ እድል አበራ ብቻ ነው ፤ በማለት በሀሳቧ ቆረጠች ።

«ሰአሊ ደስ ይለኛል ። ለሞዴል እንደሆን እኔ አለሁልህ ። አንተ በምትማርበት ጊዜ ደሞ እኔ እየሰራሁ ያለ ችግር ልንኖር እንችላለን ። አራት መቶ ብር አይበቃንም ?» ብላ ትንሽ ቆየችና ፈገግታ በተመላበት ፊት ፤ «ለመተዋወቁ እንደሆን እንደ ሀገራችን ባህል እያደርን እንተዋወቃለን ። ምሳሌነቱ የወንድ ፈንታ ነው ። ከዚህ የበለጠ ደሞ እንዴት ልታውቀኝ ትችላለህ ? አንድ ሴት ከራሷ የበለጠ ምን ልትሰጥህ ትችላለች ? ወይስ ፍቅር ካለቀ በኋላ ስለጋብቻ እናስብ ማለትህ ነው ?» አለችው ፤ ሁኔታውን እያጤነች ።

አበራም በተራው እሷ የምትለውን በጆሮው እያዳመጠ ፤ በልቡ የእልፍነሽን እንባና ምሬት ፤ የወንድሙን ሀዘንና ብስጭት ፤ የእናቱን እድሜና ጉጉት ያስብ ነበር ። «ሀይለ ማርያም ላይ ሸክም ሁኜ ከመኖር ፤ እሱን ከማስቸገር …ግን ሀይለማርያም ይህን ሲሰማ ምን ይለኝ ይሆን ? ለመሆኑ ሉሊት ከሰማይ የተላከችልኝ ስጦታ ናት ? ወይስ የሰይጣን ተንኮል ?»

«ታዲያ ምን ታስባለህ ?»

ከእንቅልፉ እንደባነነ ሰው ደንበረና ፤ «በውነቱ የማስበውን አላውቅም ። ሁሉም ነገር ለጊዜው ተወናብዶብኛል ፤» አላት ።

ክፍል ሁለት

፩

ከባድ ዝናብ ያረገዘው የሀምሌ ሰማይ አጣዳፊ ምጥ ይዞት በጣር ያጉረመርማል ። አዲስ አበባ ጥቁር የጉም ብርድ ልብስ ለብሳለች ። በጥፊ የሚማታ ቀዝቃዛ ፤ ስለታም ንፋስ እያፏጨ የሽምጥ ክንፍ አውጥቶ ይበራል ። ዛፎችና ቅጠሎች የዛር ዳንኪራ እየረገጡ ይወዛወዛሉ ።

ጠብ ያለህ በዳቦ እያለ ሲፎክር ከመጣው ፤ አህያ ከማይችለው ዝናብ ለማምለጥ እግረኞች ወደየቤታቸው ወይም መጠለያ ካለው ሱቅ ለመጠጋት ይሮጣሉ ፤ ወፎች ጫጫታቸውንና እልልታቸውን ትተው ወደየጎጇአቸው ይበራሉ ። ሁሉም ወደሰማይ እያየ ሲሮጥ ፤ ሽብር የመጣ ይመስል ነበር ።

ያለርህራሄ በጥፊ የሚማታው ንፋስ አቧራ አንስቶ ሰዉ አይን ውስጥ እየሞጀረ ፤ የሴቶችን ቀሚስ ወደላይ እየገለበና ጃንጥላቸውን ከእጃቸው ለመንጠቅ እየታገለ መንገደኞችን ይተናኮላል ። ንፋሱ ከራሱ ላይ የነጠቀውን ባርኔጣ የሚያባርር አንድ መላጣ ሰው አይቶ አበራ ፈገግ

እለ ፡፡ ከታች የሚመጣ አንድ ሰው ባርኔጣውን ባይዝለት ኖሮ ሰውዬው መቆሚያ አልነበረውም ፡፡

የንፋሱን ተንኮልና ሀይል ፤ የሰማዩን ጥቁረትና ጣር ፤ መብረቁ ሰማዩን እንደደራ ፍልጥ ሲተረክከውና ንፋሱ ዛፎቹን የዛር ዳንኪራ ሲያስረግጣቸው ፤ የሴቶቹ ቀሚስ ተገልቦ ጃንጥላው ከንፋሱ ጋር ልብረር ሲል ፤ መላጣው ሰው ቁልቁል እየሮጠ ባርኔጣውን ሲያባርር—ይህንና ይህን ሁሉ አበራ ቤቱ በረንዳ ላይ ቆሞ እየተመለከተ በአእም ሮው ስሴዳ ቀረጻቸው ፡፡ ካፊያው መሬቱን ማራስ ስለጀ መረ ፤ ትኩስ የአፈር ሽታ አፍንጫውን ወጋው ፡፡ በረጅሙ ተንፍሶ የአፈሩን መአዛ በደስታ ወደ ውስጥ ሳበው ፡፡

«ቡናማ አፈር ፤ ጣር የያዘው ጥቁር ሰማይ ፤ የማይታይ የንፋስ ሽውታ ... ምን አይነት ውበት ? ምን አይነት የተ ፈጥሮ ስልት ዳንኪራ ... አፈሩ በካፊያ ሸቶ ርሶ እየሩን ያውዳል ፤ ይጣራል ፡፡ ተፈጥሮ ተፈጥሮን ሲያረካ...ግን ለምን ? ሳር ቅጠሎቹ አንገታቸውን ደፍተው በሀዘን የሚተ ክዙት ? እንባ ይወርዳቸዋል !»

የውጭው በር ከመጠን በላይ ተንኳኳ ፡፡ ማን እንደመጣ ያውቃል ፡፡ አበራ ወንድሙን ሲጠባበቅ ነበር የቆየው ፡፡

አቶ አባተ ገብተው የዝናቡን ካፊያ ከጠጉራቸውና ከቅንድባቸው ላይ በቆሸሸች ነጭ መሀረብ ጠራርገው ሲያ በቁ ፤ እንግዳ ቤቱን በጉሪጥ አይኖቻቸው ዙሪያውን ጉብ ኙና ወደ አበራ መለስ ብለው ፤ «ሉሲት የለችም እንዴ?» ለሉና ፈገግ ብለው ጠየቁት ፡፡

እንግዳ ቤቱ የሴት ጠረን ይዟል ። ያለቦታው የተቀመጠ እቃ አይታይም ። የወለሉ ሳንቃ እንደመስተዋት ያበራል ። ቤቱ ሁሉ ደመቅ ደመቅ ብሏል ። ህይወት አግኝቷል ። አይን የሚስበው እንደፈርጥ ከሚንቦገቦግ ትልቅ የአበባ ማስቀመጫ ውስጥ ተንጠራርቶ ወጥቶ በየአቅጣጫው ዘንፈል በማለት ፈክቶ የሚታየው ለጋ የጽጌ ረዳ አበባ ነው ።

«ጠጉር ስሪ ቤት ሄዳለች ...»

«የናቴ ልጅ ፤ ሴት ያለችበት ቤት ምንም ቢሆን ህይወት አለው ። ልጆች እየተሯሯጡ ቢንጫጩበት ደግሞ ከዚህ የበለጠ ምንኛ በደመቀ ። ግን በአባትህ አጥንት ፤ በመካነ መቃብራቸውና በሚወዱት ታቦት ስም የምለምንህ ይህ መከላከያ የምትሉት ነገር ሀሳብህ ውስጥ እንዳይገባ ነው ። የእግዚአብሄርን ፈቃድ ስለሚጻረር ፤ የክርስቲያን ልጅ እንዲህ ያለውን የአረመኔ ተግባር መፈጸም የለበትም ። የናቴ ልጅ ፤ ተስፋ አታስቆርጠኝ ።»

አበራ የወንድሙን ፊት ላንዳፍታ ሰረቅ አድርጎ ተመለከተ ። የተመለከተው ነገር አስገረመው ። በነዚያ በደካከሙት ጉሪጥ አይኖች ውስጥ የተስፋ ጭላንጭል ይታያሉ ። በእድሜ ማረሻ ተሸርሽሮ ጠቁሮና ተጉሳቁሎ የነበረው ፊት አዲስ የህይወት ወዝ አግኝቷል ። የእልፍ ከመነሽም ፈገግታ እንደመስከረም ጮራ ክብ ፊቷ ላይ ቡቃያ ማወቷም ሌላ ፤ የልጅነት ሰውነቷ እንደተቅምት የነገረችውን ማኼት ጀምሯል ። ከሁለት ሳምንት በፊት አስታወሰ ።—

«አበርዬ ፤ እድሜ ላንተ ፤ ቤታችን እንደዱሮ የብስጭት ፤ የንትርክና የልቅሶ ጉሮኖ አይደለም ። አንተ ካገባህ ጊዜ ጀምሮ አባተ በጊዜ ቤቱ ይገባል ፤ አይጠጣም ፤ አይበሳጭም ። ለምንነትና ተስፋ ያለበት ቤት ከመንግስተ ሰማያት ሳይ በልጥ አይቀርም …»

ለወንድሙ ደህንነትና ተስፋ ምክንያት በመሆኑ ፤ አበራ አንድ አይነት ደስታ በልቡ ተሰማው ። ግን እስከመቼ ድረስ የወንድሜን ፍላጐት እያሟላሁ እዘልቀዋለሁ ? መቼ ይሆን ነጻነት አግኝቼ የራሴን ፍላጐት ለመከተል የምጀም ረው ? ሚስት ፤ ልጅ ስል ጉመን ሆኜ መቅረቴ አይደለም ? እያለ ሲያስብ ፤ የወንድሙ ሌላው መልክ በአይነ ህሊናው ታየው ።

ከጋብቻው በፊት ነበር ። አበራ ሉሲትን ለማግባት ስለ ቆረጠ ፤ ወንድሙን ለማስደሰት ሲል ማንን እንደሚያገባና መቼ ለማግባት እንዳሰበ አንድ ጠርሙስ ዊስኪ ይዞ ሄዶ ይነግራቸዋል ። «ወሬ መስሎኝ ነበር ፤ ለካስ እውነት ኖሯል ? እንግዲያውስ ስለሷ የሰማሁትም እውነት መሆን አለበት ። የናቴ ልጅ ፤ የጨዋ ልጅ መሳቂያ ፤ ያገር መሳለቂያ ለመ ሆን ካልፈለግህ በስተቀር ፤ ያባትህን አጽም ካረፈበት ቦታ በቁጣ ለመቀስቀስ ካላሰኘህ በስተቀር ፤ እሷን ማግባት የለብህም ። ባባትህ አጥንት ፤ በሚወዱት ታቦት ይዤሀ ለሁ ……» ይሉታል ።

«ለምን ? ሀሳቤ ወደ ጋብቻ ቢመለስ ደስ የሚልህ መስሎኝ ነበር ……»

«እንዴታ ! ደስ ይለኛል እንጂ ። ግና ጋብቻ ደስ የሚለው ከእኩያ ጋር ሲሆን ነው ።»

«አልገባኝም …»

«በዘርም ሆነ ባስተዳደግ እኩያህ አይደለችም ። እጥንተ ስባራ መሆኗን ስምቻለሁ ። በዚያ ላይ ደሞ አገር ያሸነፈች ሾማዊ ናት ። ስንቷ ጨዋ የጨዋ ልጅ ሞላታ ተርፋ ለለች …እንዴት የአባቴ ዘር ከዚህ ላይ ይበቅላል?»

«እንዲህ አቀርቅረህ የምታስበው ምንድንነው ?» ብለው አቶ አባተ ሲጠይቁት ፤ አበራ እንደመባነን ብሎ ቀና አለ ። ቆርቆሮው የሚያስተጋባው የዝናብ እሩምታ ጆሮው ውስጥ ገባ ። ጠጠር ከሰማይ እየረገፈ ቆርቆሮ ላይ የሚያርፍ ያህል እንጂ ዝናብ ብቻ የሚወርድ አይመስልም ። የመስኮቱን መስተዋት የዝናብ ወጨፎ እየገረፈው ያለቅሳል ። የአበራ ልብ አብሮት አለቀሰ ።

«ምንም ፤ ምንም አይደለም ፤» አለ ጉሮሮውን እሳሳና ።

«ታዲያ እንዲያ ባስቸኳይ የፈለከኝ እያየህኝ ለመተከዝ ኖሯል ?»

«አንድ ያልገባኝ ነገር አለ ። ከትናንት ወዲያ እማዬ ቤት ብሄድ ሰው ገብቶበት አገኘሁት ። ነገሩ እየከነከነኝ ቤትህ ስደርስ ፤ ያንተንም ቤት የማላውቃቸው ሰዎች ገብተውበት ቆዩኝ ። ምክንያቱ ምንድንነው ?»

እቶ አባተ የማይወዱት ነገር ወይም ሊመልሱት ያልፈለጉት ጥያቄ ሲያጋጥማቸው ፊታቸውን ኮስተር አድርገው ትከሻቸውን ያስቀድማሉ ። ድምጹን ከረር አድርጎ ፤ «የለም ጋሼ ፤ ምክንያቱን ማወቅ አለብኝ ፤» አላቸው ።

«አንተን የሚመለከት ጉዳይ አይደለም …»

«እናቴ ጠጉሯ ከሸበተበት ቤት በማላውቀው ምክንያት

ድንገት ወጥታ ሳገኝ እንዴት አይመለከተኝም !» የዝናቡ ዶፍ በድንገት ገለል በማለቱ ፣ አበራ ድምጹን ዝቅ አደረገና «ማወቅ ይገባኛል !» ሲል ፊትለፊት ተጋተራቸው ።

አቶ አባተ የደቀኑትን ትከሻቸውን ከአበራ ፊት ገለል አደረጉና ጣራ ጣራውን እያዩ ፣ «አይ ነገሩ እስከዚህም አይደለም ። የኔን ቤት በሸህ አምስት መቶ ብር በወለድ አግድ ስላስያዝኩት ነው ። የእናታችንን ቤት ደግሞ በአ ርባ ብር አከራይቼዋለሁ ፣ ኪራዩ እዳችንን ቶሎ ለመክፈል ይረዳናል በማለት ...»

«ይህ ሁሉ ጣጣ ላንድ ቀን ድግስ ሲባል ነው ?»

«ምን ይደረግ ፣ እናንተ የዘመኑ ወጣቶች ለማንኛውም ነገር ጊዜና ፋታ አትሰጡም ። ሰው ቢመክራችሁ አትሰሙም ። ያንተ ችኩልነት ደሞ በተለይ ነው ። ሰው ዘመድ አዝማዱን ሳያማክር እንዴት ብሎ በሁለት ሳምንት ውስጥ ማግባቴ ነው ብሎ ይነሳል ? ...»

«ጋሼ ፣ ፍሬ ነገሩ ይህ አይደለም ። እስቀድሞ ሰርግና ድግስ የሚባል ነገር አልፈልግም ብዬ ነግሬህ ነበር ። እኔ በህይ ወቴ እያለሁ ሉሲት የምትባለውን ሴት አታገባም ስትለኝ ከርመህ ፣ ቀርጨ መነሳቷን ስታውቅ ካልደገስኩ ሞቼ እገኛ ለሁ ፣ ሆድና ጀርባ ሆነን እንቀራለን ብለህ ገንዘብ እንዳለው ሰው ደገስክ ። ኩቶ አይገባኝም ፣ ጨርሶ አይገባኝም ..»

«ምኑ ይገባሀል የናቴ ልጅ ። አይገባህም ። ባህላችንንና አስ ተሳሰባችንን አታውቀውማ ። አንድ ታናሽ ወንድሜ ሲያገባ እንዴት እንደ ባእድ ከዳር ቁጭ ብዬ ልመልከት ? ጉረቤት ምን ይለኛል ? የፊታውራሪ ወርቁ ልጅ ፣ የአባተ ወንድም ፣

በሙት ባሬና ባንትይርጉ ልጅ ያለሰርግ ፣ ያለድግስ እንዲሁ አገባ ቢባል ጉረቤት ፣ እድርተኛውና የሚያውቁን ሰዉ ሁሉ ምን አይነት ትዝብት ላይ ይጥለናል ፣ ምን አይነትስ ግምት ይወስድብናል ፣ አባታችን በንፉግነት ተጠርተው ስማቸው በየመንደሩ የቡና ቁርስ ከሚሆን ሞቼ መቀበሬን እመርጣለሁ ። አባታችን በህይወታቸው ሳሉ በሰርግ ቀን ይቅርና በሌላውም ቀን ከሰው ተለይተው መብላትን አይወዱም ነበር ። እስከ እለተ ሞታቸው በክብር ጠብቀው ያቆዩት ስም እንዶት በልጆቻቸው ምክንያት ይበላሽ ፣ እሳቸው ያቆዩን ትንሽ ቅርስ ባይኖር ኖሮ አንተስ አጋልጠህ ልትሰጠንና ሰዉ አፍ ውስጥ ልታስገባን ነበር ። እግዜር እንዳለ የልፋቱን ዋጋ ይቁጠረው ብቻ ፣ ሌላ የምለው የለኝም ።»

አበራ ፣ «ከእዳ ሌላ ምን ተረፈኝ ፣» ከማለት ሌላ በተጨማሪ የሚናገረው ነገር አልነበረውም ። ዝናቡ አባርቶ የምሽት ጸሀይ ደመናውን በፈገግታዋ እያቀለጠች ዝናብ ጠጥቶ ሰክሮ ቡናማ ፣ ቂጡና ችኩል ጉርፍ ከሚተፋው መሬት ላይ ወርቅማ ጨረሯን መፈንጠቅ ጀምራለች ። በትኩስ የአፈር ሽታ ፈንታ ትንፋገን ወደ ላይ እየተነነ በየሰንሰሉና በየዛፉ ውስጥ ያለውን ከርፋት ፣ በየቦዩና በየግንቡ ስር ያለውን ቅርናት ላፍንጫ ያበስራል ።

ዛፎችና ቅጠሎች የዛር ዳንኪራቸውን አቁመው ደረታቸውን በደስታ ወደሰማይ መገልበጥ ጀምረዋል ። እየጠራ የሚሄደው ሰማይ የጸሀዩዋን ፈገግታ እየተቀበለ ይፍነጥቃል ። አበራ ግን በሀሳቡ ማእበል ውስጥ ሰጥሞ ብቅ ጥልቅ ሲል አመሸ ።

«እንዲህ እያቅበጠበጠ የሚያስተክዝህ ምን ነገር መጣ ? የወንደላጤነት ኑሮህ ትዝ አለህ እንዴ ? ሱሚ ነው !» አለችው ፤ የሚያንጸባርቅ ፈገግታ ፊቷ ላይ ፈንጥቃ ።

ሉሲ.ት ገና ከማጉላ ቤት የወጣች ሙሽራ መስላለች ። ጠይምነቷ ወደወርቅማ ቀለም ተለውጧል ። ቀለሟን የለቀ ወጠው የለበሰችው ብጫ ቀሚስ ሳይሆን አይቀርም ። ኩሩ ደረቷና ዳሌዋ አበጥ ብለው ኩራት ጨምረዋል ። ያ ቅርብ ሆና ሩቅ ያለች የሚያስመስላት ፤ ያለድምቀት ፊቷ ላይ የሚሰራጨው ውብ ፈገግታ በመጠኑም ቢሆን ህይወት ያለው ድምቀት አግኝቷል ።

«ምን ይዘጋሀል ልጄ ? ለምን አታናግረኝም ? ከመሬት ተነ ስቶ እንዲህ የሚጋግርህ ነገር ምን መጣ ? ያስቀየምኩህ ነገር አለ ?» ስትል ጥያቄዋን ደረደረች ።

«ሉሲት ፤ ባክሽን ተይኝ ። ሂጂና ተኚ ። ብቻዬን መሆን እፈልጋለሁ ።»

«ጊዮን ሆቴል እወስድሻለሁ ብለህ ቃል ስጥተህኝ አልነበ ረም ?»

«አልወስድሽም በቃ !» ብሎ በድንገት ጆሮዋ እስኪናጋ ድረስ ጮኸባት ። ደንግጣ እያለቀሰች ወደመኝታ ቤት ሮጠች ።

የከበበው የዝምታ አዘቅት እሱ ያሳያትን የጭካኔ መን ፈስ እንደመስተዋት አጉልቶ አቀረበለት ። ልቡ በጸጸት እንደ ደንጊያ እየከበደው ሂዶ ከተኛችበት ሲገልጣት አይኖቿ እንባ አቅረው ፤ ጉንጮቿና ትራሷ በእንባ ርሰው አገኛት ። የእንባዋ ጨው ከንፈሩ ላይ እየተሰማው አይኖቿን ፤ ጉንጮ

ታውቃለህ ፤ ግን አታውቅም ። ህይወቴን በሙሉ በዚህ ቃል ተጠቅሜ አላውቅም ። ከንደበቴ ወጥቶ አያውቅም ። አበርዬ ፈራሁ ። ለምን እንደሆነ አላውቅም — ፈራሁ ። እቀፈኝ ። እንገትህ ስር ሽጉጥ አርገኝ - ትንፋሽህ እንዲሞቀኝ ።»

ልብሱን አወላልቆ አቀፋት ። እንገቱ ስር ሽጉጣት ። ትንፋሹ ከትንፋሿ ፤ ሰውነቱ ከሰውነቷ ፤ ላቡ ከሷ ላብ ጋር ተዋሀዱ ። እስካሁን ያላወቀችውን የፍቅር ጣእም በሙሉ ለመውሰድ ፤ ተቆልፎ የኖረውን ልቧን ከፍታ ያላትን ፍቅር ምንም ሳትቆጥብ ፤ ስሜቷን በሙሉ አውጥታ አበራ ህይወት ውስጥ አንቆረቆረችለት ።

ለመጀመሪያ ጊዜ የጠይም ጣእትነት ስሜት አላደረባትም ። ፍቅር ሰጥታ መውሰድ የምትችል የሰው ፍጡር ፤ ሴት መሆኗ አእምሮዋ ውስጥ ተሰረጸ ። ስሜቷ በደም ስሮቿ እየተሰራጨ ሲሄድ የደስታ ጣር እያስለቀሳት የፍቅር እንባ እንድታነባ አደረጋት — እቅፉ ውስጥ እንዳለች ተንሰቅስቃ በደስታ አለቀሰች ።

የያዛት ሲቃ አልፎ አእምሮዋ ከተረጋጋ በኋላ ፤ «አበርዬ አንተ አረመኔ አይደለህም ፤» አለችው በደከመ ድምጽ ።

«የምን አረመኔ!» በማለት እንዳልገባው ገለጸላት ።
«አንተ አረመኔ አይደለህም ማለቴ ጨካኝ ስላልሆንክና ስለ ማምንህ…እና ስለምወድህ እንድታመልከኝ አልፈልግም ማለቴ ነው ። ከዛሬ ጀምሮ ጣእት — ጠይም ጣእት አይደለሁም ።»

አበራ የሉሲትን አእምሮ ጤንነት ስመጠራጠር ምንም
አልቀረውም ። ትኩር ብሎ ተመለከታት ። ፍርሀት አደረበት።
ሐንደ ክርስቶስ በምሳሌ መናገሩን ትተሽ ለማለት የፈለ
ገሽውን ነገር በቀጥታ መንገድ ለምን አትነግሪኝም ከ
ሊል መላቅጡን ባጣ ድምጽ ጠየቃት ።

«በኋላ አትጠላኝምን?»

«ለምን እጠላሻለሁ?»

«ታሪኩ ረጅም ነዋ ።»

«ግድ የለም ።»

እንዴ ወደሱ ፤ እንዴ ደግሞ ወደጣራው አሻቅባ ተመ
ለከተች ። የፊቷ ቀለም ተለውጦ ደበብ አለ ። አበራ የሚጨ
ብጠው ነገር ስለጠፋው ቀሎ ብሎ ሲጃራ ለኮሰ ። አይኖቿ
እየመነመነ የሚሄደውን የሲጃራ ጢስ ተከትለው ወደሩቅ
ተጓዙ ። የህይወት ታሪኳን እንዲህ ስትል ጀመረች ፦
«የተወለድኩት አምቦ ፤ ጡሌ ከሚባል ፤ የአዋሽ ምንጭ
ከሚፈልቅበት ተራራማ ቀበሌ ነበር ። ቀኑንና ወሩን ባላው
ቀውም ከእናቴ እንደሰማሁት አመተ ምህረቱ ትዝ ይለኛል ።
ግን አልነግርህም ። እናቴ ስትልከኝ ሄጄ በማንቆርቆሪያ
ወይም በቅል ውሀ የምቀዳበት ፤ ከዋርካ ስር የምትፈልቅ
ምንጭና ፤ ያልተወሳሰበ ፤ ከተፈጥሮ ጋር እጅ ለእጅ ተያይዞ
የሚራመድ ያገር ቤት ኑሮ ሁልጊዜ በአይኔ ይዞራል ።
ነግድ ትምህርት ቤት ሳለሁ ያነበብኩት አንድ ልብወለድ
ታሪክ ትዝ ይለኛል ። «አንዲን ልጅ ካገር ቤት ማውጣት
ይቻላል ። የማይቻለው ግን አገር ቤቱን ከልቧ ውስጥ ማው
ጣት ነው» ይላል ። የተወለድኩባት ስፍራ ከልቤ ወጥታ

አታውቅም ። እናቴ ስትልከኝ ሄጄ ጐመን ቀንጥሼ የማመጣበት ባር ፤ የተሰጣውን እህል ወፎችና ዶሮዎች እንዳይበሉት ስጠብቅ ፤ ጥላውን የሚያጠላልኝ የእህል ጐተራዋ አረንጓዴ ሜዳዎቹን እየቀደዱ በጭማ መቅነት መስለው የሚጓዙት ጠባብ የእግር መንገዶች ትዝ ይሉኛል ። እነዚያ መንገዶቹን ተከትለው ሲሄዱ ዶሮዎቹ የተሰጣውን እህል ይጭሩብኝ ነበር ። ሆኖም እናቴ እጅጥን አሳርፋብኝ አታውቅም …

«እናቴ ፤ እናቴ የምለው አባቴን ስለማላውቀው ነው ። አባቴ የሞተው ገና በህጻንነቴ ነበር ። ስለሆነም እኔና እናቴ በታላቅ ፍርሀት ተጠምደን እንኖር ነበር ። ከእንጀራ አባቴ በስተቀር ሌላ ፍርሀት አናውቅም ። ቤት በገባ ቁጥር እናቴን ከመደብደብ ሌላ ስራ አልነበረውም ። እያደገው ስሄድ የኔና የናቴ ኑሮ ገሀነም መስሎ ይታየኝ ጀመር ። ወንዶችን መጥላት ጀመርኩኝ ።

«ያደረብኝ ጥላቻ እእምሮዬ ስጥ ነፍስ ሊዘራ የቻለው ግን አንድ ቀን ጧት ነበር ። እናቴ የገዛችልኝን ትንሽ እንስራ ተሸክሜ ወደ ምንጯ እሄዳለሁ ፤ ቢራቢሮዎች ካንዱ አበባ ወደሌላ እየበረሩ ይጫወታሉ ። አብሬአቸው ለመጫወት አሰኝቶኝ ነበር — በድንገት ባልቀጠፍ ኖሮ ። የማላውቀው ሰው አፈን አፍኖ ወደ ጫካ ሲጐትተኝ ለምን እንደ ሆነ አልገባኝም ነበር … እስከ … እስከ — አረመኔ! አረመኔዎች ፤ አረመኔዎች!»

አበራ ይዚት ዝም ሊያሰኛት ሞከረ ። ግን የጀመረችውን ታሪክ እዚያ ላይ ለማቆም እሷ አልፈለገችም ። ለ

ያዩና ከንፈሮቿን ከሳሙ በኋላ ፤ «የሰውልጁ ይቅርታ አድርጊልኝ። ፍቅሬ እኔ እኔ አይደለሁም ። ትልቅ የሀሳብ ማካ ውስጥ ገብቼ ነበር ። ታስታውሺ እንደሆን ከመጋባታችን በፊት ማንነቱን ካላወቀ ሰው ጋር መኖር ጸጸትንና ሀዘንን ያስከትላል ብዬሽ ነበር ። ይሄውና ደረሰብሽ ፤ አዝናለሁ ።» በማለት ሊያጽናናት ሞከረ ።

እንባዋን ከፊቷ ላይ ጠራረገችና ፤ «ያዘንኩት ጊዮን ስላልወሰድከኝ አይደለም ። ስለመከነብኝም አይደለም ። ስትመሀብኝ ደስ ይለኛል ። ግን የሚያሳዝነኝ ብቻህን ተጉልተህ በሀሳብ ስትጉላላ ነው ። ሚስት ለመቼ ናት ? ግን አይገባህም ። እንዴት ብዬ ላስረዳህ ። እወድሀለሁ ...»

አፏ በድንገት ተከፈተ ። አይኖቿ ወደውጭ ተጉልተው ፈጠጡ ። ፊቷ ላይ ያለው ደም እንዴ ቁልቁል ይወርዳል ፤ ወዲያውኑ ተመልሶ ጉንጮቿ ውስጥ ይተራመሳል ። ከመቅጽበት ልዩ ፍጥረት ሆነች ። የታመመች መስሎት አንገቷን ከትራስ ላይ ቀና አድርጐ ደገፋት ። ቀን የተሰራችው ጠጉር ተንጨፍርሮ ግንባሯ ላይ ዘንፈል ብሎአል ።

«ምን ሆንሻል ? ምን ነካሽ ?» አላት ደንግጦ እየተርበደበደ ።

በቀስታ ቀና ብላ አይን አይኑን ትመለከተው ጀመር ። እንደጢት ጦራ እየፈካ የሚሄድ ፈገግታ ፊቷን አጐናጸፈው ። ሆኖም ብርድ እንደ ያዘው ሰው ሰውነቷ ሲንቀጠቀጥ ተሰማው ።

«ምን እንዳልኩህ ሰምተሀል ?»

ግራ ገብቶት ምን እንዳለችው ለማስታወስ አእምሮውን ሲያተራምስ ቀደመችውና ፤ «እወድሀለሁ ነበር ያልኩህ።

ጅም ዘመን እእምሮዋ ውስጥ ተቀብሮ የኖረውን ታሪክ ለመተንፈስ የምትቃትት ትመስል ነበር። በረጅሙ ተንፍሳ ታሪኳን ቀጠለች ፤—

«ማካ ውስጥ በጀርባዬ ተንጋልዬ በደም ተበውሼ አገኙኝ። እንስራዬም እዚያው ጐኔ ተሰብራ እንክትክቷ ወጥቶ ነበር። የእንጀራ አባቴ ካበላሸኝ ሰው ጋር በጐን ታርቆ በትንሽ ገንዘብ ክብሬን በሸጠው በሳምንቱ እናቴ ሞታ ተቀበረች። የሙት አመቷ ሳይወጣ የእንጀራ አባቴ ባንዱ ዳረኝ። ያ የተዳርኩለትም ሰው ክብር የላትም በማለት ጀርባዬ እስኪተላ ድረስ ገርፎኝ መሀሉ የተቆረሰ ዳቦ አሸክመኝና ሰደደኝ ...

«ለዚህ ሁሉ በደል ፤ ጭካኔና ውርደት ወንድ የተባለውን ሁሉ በክብሩም ሆነ በስቃይና በመከራ እንድ ባንድ ለማስከፈል የቆረጥኩት ያን ቀን ጀርባዬ እየደማ ያንን ዳቦ ተሸክሜ ወደ እንጀራ አባቴ ቤት ስጓዝ ነበር። ጠይም ጣእት ሆንኩኝ። ወዲያውኑ የተከተሉኝን ሰዎች በዘዴ አታለልኩና ወደ ማካ ጉራ ብዬ ጠፋሁ።»

የምትነግረው የህይወቷ ታሪክ ያስቀናው ወይም ያናደደው ወይም ያሳዘነው መሆኑን ወይም አለመሆኑን አበራ ስሜቱን ለይቶ ለማወቅ አልቻለም። ምንም አቅጣጫ ያልያዘና የተወሳሰበ ሀሳብ ውስጥ ገብቶ ታሪኳን እያዳመጠ ይቆይ ነበር። አይኖቹን ጨፍኖ በአይነ ህሊናው እንስላ መሳይ ግዙፍ ሰው ከላዩዋ ላይ ቆሞ ወደታች ሲመለከታትና እሷ ማካ ውስጥ በጀርባዋ ተንጋላ ፤ በደም ተለውሳ ካያት የቅናት ስሜት ሰውነቱን ዝግንን አደረገው። ራሱን

ለመቆጣጠር ትንፋሹን ወደ ውስጥ ሳበ ። ሱሲት ቀና ብላ እየቸው ።

«እሰማሻለሁ ፤» አላት በጉረና ድምጽ ። ክንዷን ደገፍ አለችና ታሪኳን ቀጠለች ።

«ከቤቴ ርቄ ወይም ከመንደሬ ወጥቼ ሄጄ አላውቅም ፤ ቢሆንም ጠይም ጣእት ስለሆንኩኝ አልፈራሁም ። ከወንድ የበለጠ የሚያስፈራ ሌላ ምን አውሬ አለ ? ግን እሱን እግሬ ስር የማንበረክክበት መሳሪያና ልቡ በጣር እስኪ ደማ ድረስ የምገርፍበት አለንጋ እንዳለኝ ተረዳሁ - ሴት ነቴ ። እንዲያውም ሴትነቴን እያሳየሁ እርቃኑ ስጋዬን መሄድ አስችቶኝ ነበር ። ግን ምሽት መጣ ...

«የት እንደምሄድ ፤ ምን ለማድረግ እንደኮበለልኩ አላውቅም ፣ የሚገፋፋኝ ያ ያደረብኝ ቂም በቀል ብቻ ነበር ። አምቦ ከተማ ስደርስ ልቤ እንደእሳት እራት ውል ውል እያለ ሲንሳፈፍ ተሰማኝ ። ጉልበቴ ዝሏል ። ሆዴ ተርቦ ይጮሀል ፣ አፌ ደርቋል ። ካንድ ትልቅ ግቢ ብዙ ጉረምሶች እየወጡ ሲገቡ አየሁና ሄጄ በር ላይ ቁጭ አልኩ ። ዘበኛው ለማኝ መስዬው ሊያባርረኝ ሞከረና ለቅሶዬን በመመልከት ማን እንደሆንኩ ፤ ምን እንደምሰራ ሲጠይቀኝ አይተው ከጥቂት ጊዜ በኋላ ብዙ ጉረምሶች ተሰብስበው ሊያበቁ ተመሳሳይ ጥያቄ ባስተርጓሚ ይጠይቁኝ ጀመር ። ከጋልኛ ሌላ ቋንቋ አላውቅም ነበር ። ምንም ሳልደብቅ ታሪኬን አጫወትኳቸው ። ከዚያ ምን ልበልህ ... አጅበው ይዘውኝ ገቡ ። ካምስት ከስድስት ቀን በኋላ ነበር አምቦ የእርሻ ትምህርት ቤት ውስጥ መሆኔ የገባኝ ...

«ተማሮቹ ገንዘብ አዋጥተው ሁለት ቀሚስና ጫማ ገዙ ልኝ ። ለባብሼ ብቅ እንዳልኩ የሁሉም አይን ተወርውሮ ሲያርፍብኝ እየሁና አንድ አይነት ትምክህት ተሰማኝ ። ጣኦትነቴ ታወቀኝ ። ካንድ ወር በኋላ ይመስለኛል ፤ አንድ ሽምግል ያለ ፈረንጅና ሁለት ተማሮች ወደ አዲስ አበባ ይዘውኝ መጥተው እቴጌ መነን ትምህርት ቤት ጨመሩኝ ። ለሶስት ዓመት ያህል ያ ፈረንጅ እየተመላለሰ ይጠይቀኝ ነበር ። አራት ወይም አምስት ዓመት ከቆየሁ በኋላ ነበር አባትና እናቴ ያወጡልኝን ስም ለውጬ ሉሊት የተባልኩት

«ለምን ለወጥሽ ?» ብሎ ጠየቃት ።

«ማልቱ ቶሎሳ የሚባል ስም ለጠይም ጣኦት ጥሩ ስም መስሎ ስላልታየኝ ...»

«ከዚያስ?»

«ከዚያማ ምን ልበልህ - በትምህርቴ ሰነፍ አልነበርኩም ። አስተማሮቼ ቢለምኑኝም ከሰከንደሪ ይልቅ ንግድ ትምህርት ቤት ለመግባት የመረጥኩት ቶሎ ስራ ለመያዝና ለመሽቀርቀር ... እና ጣኦትነቴን ለማስመስከር ስል ነበር ...»

«ስንቱ መሰከረልሽ ታዲያ ?»

ጡንቻዎቹ ሲገታተሩ ተሰማት ።

«ያለፈው አለፈ ። ስለሱ አናውራ ። ወደኔ ዙርና እቅፈኝ!» አለችው ።

ወደቧ ዞሮ ርህራሄ በሌለበት በእንሰሳ ስሜት አቀፋት። ማቀፍ ሳይሆን አነቃት ። ጥፍሮቹ ያንገቷ ቆዳ ውስጥ ሰርስረው ገቡ ። ስላደረሰችበት ጉዳት ሁሉ ተበቀለባት ...ቂጥቷን ተወጣባት...ፍቅር አይሉት ጥላቻ!

ክንዱ ላይ የሚንጠባጠበው ትኩስ እንባዋ ስሜቷን እየከለሰለት ራሱን ለመቆጣጠር ከቻለ በኋላ በሻከረ ድምጽ ፤ «ሉሊዬ ይቅርታ ፤ እኔ አልነበርኩም ። ዛሬ የሆንኩትን አላውቅም !» አላት ።

ከተኛቹበት ቀና ብላ ግንባሩን ሳመችው ። በሰመመን አቅፎ ያዛት ። እሱም በተራው ትኩስ እንባ ወረደው ። ከረጅም ዝምታ በኋላ ነቢር ለነሱ ስርግ በተደረገው ድግስ ምክንያት ወንድሙ ቤታቸውን በወለድ አግድ አስይዘው ፤ የእናቱን ቤት አከራይተው ስለወጡ ፤ እዳውን እስከሚከፍልበት ቀን ድረስ ያለውን እቅድ ለማዘግየት እንዳሰበ የነገራት ።

«እሰም በሙሉ አድምብኛል መሰለኝ !» አላት ።

ለጥቂት ጊዜ አሰበችና ፤ «ለዚህ ነው ችግሩ ፤ እንድ ጓደኛዬ ዘንድ አንድ ሺህ ስስት መቶ ብር አለኝ። ጧት እምጥተን እንከፍላለን ። ቀሪውን ደሞ በዚህ ወር መጨረሻ እናጣራለን ። ስአሊ ከመሆን የሚያግድህ ነገር እንዲኖር አልፈልግም ። ሀሊናውን ሽጦ በምኞት ከሚያኖረኝ ባል ጥሪውን ተከትሎ ማንነቱን ለማወቅ ከሚታገል ሰው ጋር ማቅቄ ብሞት ደስ ይለኛል !» አለችው ።

የተፈራረቀበት ደስታና ሀዘን ከአቅሙ በላይ ስለሆነ እንደግንድ ተጋድሞ ቀረ ። ሉሊት አይን አይኑን እያየች ለጥቂት ጊዜ ከተከዘች በኋላ የዛለውን ሰውነቷን ድካምና እንቅልፍ ወረሩት ። በእቢራ ላይ ያሳት ስሜት የመራራት ይሆን ወይም የመውደድ ፤ ልዩነቱ በግልጽ አልታያት ብሎ ሲያባንናት አደረ ።

፲፪

እንደሌላው ጊዜ ሁሉ ሰኞ የሚቀፍና የሚከብድ ቀን መስሎ አልታየውም ። ዱሮ ጢሙን ሲላጭ አንድ ቦታ ፊቱን ሳይቆርጥ አይቀርም ነበር ። አንድም ቦታ በምላጭ ያል ተቆረጠው ፊቱ የጸሀዩዋን ድምቀት በደስታ ያንጸባርቃል ።

አበራ እንደዚያን ቀን ፊቱ በደስታ ተሸልሞ አያውቅም። ህይወቱ በተስፋ ተጥለቅልቆ ነበር ። ሉሊት በሰጠችው ገንዘብ የወንድሙን እዳ አብዛኛውን በመክፈሉ ተጭኖት የነበረው ሸክም ሲቀለው በሁለትና በሶስት ቀን ውስጥ እናቱ ወደቤታቸው መመለሳቸውን በማወቁ ልዩ የደስታ ስሜት አድሮበት ለዘፈንና ለፉጨት እንዲቃጣ ያደርገው ነበር ። ግን ልቡ የደስታ ከበሮ የሚመታበት ሌላ ምክን ያት ነበረው ። ናፍቆትና ፍርሀት በሚፈራረቅበት ስሜት ሲጠባበቀው የነበረው ቀን መዳረሱ ተሰማው ። እንደበፊቱ የነጻነቱ ቀን ሩቅና ደብዛዛ መስሎ አልታየውም ።

ቢሆንም እንደልማዱ በሰአት ቢሮው አልደረሰም ። ጊዜው ከጧቱ ለአራት ሰአት ሩብ ጉዳይ ሆኖአል ። ቢትም ሆን ከሰአት በኋላ ሉሊት ግብገር እንደምትሄድ ሴት ከራስ ጠጉሩዋ እስከ እግር ጥፍሯ አዘወትራ የምትሸቀረቀርበት ምክንያት ከቶ ሊገባው አልቻለም ። ታዲያ ተኳኩላና ለባብሳ እስከምትነሳበት ጊዜ ድረስ ሰአቱ ይሄዳል ። እነዚህ የቢሮ ሴቶች ደመወዝ የሚከፈላቸው ለስራቸው ሳይሆን ለመልካ

ቻው ቢሆን ነው እንጂ ቢሮ ለመሄድ ይህ ሁሉ ጌጥና ሽቶ ምን ያስፈልጋል ? ወቾ ጉድ ! ቀድሞውኑ የስልጣኔ ትርጉሙ ላይ ላዩን የሚታየው መልክ ብቻ ነው ብሎ ያስተማራቸውስ ማንነው ? እያለ ሲያስብ ፤ ቢሮው እንደደረሰ፤ ሀይለ ማርያም እንደልማዱ ባንድ እጁ ጢሙ ወደላይ የሚተገ ሲቯራ ፤ በሌላው እጁ ደግሞ የተዘረጋ መጽሀፍ ይዞ፣ ቂጭ ብሎ ቆየው ። ከሚያነበው መጽሀፍ ላይ ቀና አለና የእጅ ሰአቱን ተመለከተ ።

የሱቅ በደረቴ የእጅ ቦርሳ የጽህፈት መኪናው ከሚቀመጥበት ጠረጴዛ ላይ ተጎልቷል ። እዚያው ቅርብ መኖሯን ለሚፈልጋት ሰው የምታስታውቅበት ዘዴ ነው ። «ሰአት በማየት ለምን ትቸገራለህ ፤ ጊዜ ትርጉም የለውም ። በጧት መጥቼ ከዚህ ወንበር ላይ ስጎለት ራሴን የምመለከተው የበሰበሰ እንቁላል ላይ የተቀመጠች ዶሮ አድርጌ ነው ። የሚገርመው ነገር ግማቱ አይሰማኝም ...» «ምናልባት ግማቱ ተዋህዶህ ይሆናል ፤» አለው ያነብ የነበረውን መጽሀፍ አጥፎ ኪሱ እየከተተ ። ሌላውም የኮት ኪሱ ወፍራም መጽሀፍ አጭቆ ይዟል ።

አበራ ወንበሩ ላይ ጉብ ብሎ ሁለቴ ተሽከረከረና ፤ «ይሆን ይሆናል ። ግን ...ግን የህይወቴ ጥሪ ግሩም መአዛ ከመቼውም ይልቅ ዛሬ በጣም እየቀረበኝ ሄዷል ። አሁን ጊዜው ሩቅ አይደለም ። ውስጤ ገንፍሎ ቀለም ቀለም ይሸተኛል ። ትንሽ ቀን ...ትንሽ ቀን... እና... ጉመን አለመሆኔን ሲሆን ለራሴ አረጋግጣለሁ ...»

«እሱን ተወው ባክህ ። በርካሽ ቅኔ አትመጻደቅብኝ ። ባዶ ነው ።»

«አታምነኝም?»

«ቆርጧል ። የሚያሳዝነኝ በስብሰና ደምህ ውስጥ ረግቶ የሚኖረው ችሎታህ ነው ። ወኔ የለህም ። ግን አልፈርድብህም ። ለምን ? ተራ ሰው ነህ ። ተራ ሰው ደግሞ ከአካባቢው ጋር መመሳሰል አለበት ። ይህን እንተውና ይልቅ ሉሊት እንዴት ናት?»

«ለምን ቤት መጥተህ አትጠይቃትም ። አንተን ሳታነሳ ውላ አታውቅም ።»

«ባልና ሚስት ቤት መሄድ አልወድም ። በሽታቸው የሚተላለፍብኝ ይመስለኛል ። ግን እንደ እውነቱ ከሆነ ጭርስ ጊዜ የለኝም ። ከጊዜ ጋር መሽቀዳደም ጀምሬአለሁ ። ይህን ሰሞን ከመሬት ተነስቶ ጊዜ እያጠረብኝ የሚሄድ ይመስለኛል ።»

«ቀስ በል ።»

«ቀስ ለማለት አልችልም ። የሚገፋፋኝ አንድ ሀይል አለ ። በነገራችን ላይ ፤ ለመሆኑ አቶ አባተ እንዴት ናቸው ? ባንተ ማግባት ምን ያህል ደስታ እንደሚሰማቸው ይገባኛል ፤» ካለ በኋላ የቢሮ ተላላኪው ገባና ወደ አበራ እያየ እንግዳ ውጭ ቆሞ ለመግባት የሚጠባበቅ መሆኑን ነገረው ። ባለ ጉዳይ መሆኑን ስለተረዳ ፤ «ብርቱ ስራ ይዘዋል ብለህ ሸኘው ፤» በማለት አሰናበተውና እግረ መንገዱን ሁለት ትኩስ ቡና ይዞ በፍጥነት እንዲመጣ ካዘዘው በኋላ ሀሊናው ስለከበደው በጸጸት ራሱን ነቅንቆ ጠረጴዛው ላይ በግንባሩ ተደፋ ። ሀይለማርያምም አለው ።—

«አትጨነቅ ። የግል ሥራ በማውራትና ቡና በመጠጣት ከፍተኛ ደሞዝ ፤ በተለይ ከገበሬ ላብ እየተጨመቀ የሚ

መጣ ደምዝ ፤ የምታገኘው አንተ ብቻ አይደለህም ።
ሁሉም ሲያደርገው ባህል ይሆናል …እና ልንኮራበት ይገ
ባናል ። ይብላኝ ብቻ ላገሬ !»

«ጥቂት ቀን ስጠኝና አሳይሀለሁ ። ደም መጣጭ፤ ወፍራም፤
ሀሊና ቢስ ተባይ መሆን አስጠልቶኛል ።»

«የቃላት ናዳ ቢሆንም ራስን መውቀስና መታዘብ ለመ
ሻሻል የመጀመሪያ እርምጃ ነው ። እዚህ ላይ ነው ደካማ
ነታችን ፤ ውድቀታችን— ሁልጊዜ ሌሎችን መጠቀስ
አለብን ።»

«በደህና መንፈስ የጀመርኩትን ቀን አበላሸህብኝ ። ባል
መጣህ ኖሮ፤ ስራዬን ለመልቀቅ ከሉሊት ጋር ተመካከ
ረን ጨርሰናል ። ችግሬ ወንድሜ ብቻ ነው—ልጅ እንድን
ወልድ ይፈልጋል ። ቅዳሜ ለት ስለመከላከያ መጥፎነት
ሲያስረዳኝ ነበር የዋለው ፤» አለና ቢሮው እስኪያስተጋባ
ድረስ ከት ብሎ ሳቀ ።

«እኔና አቶ አባተን የሚያቀራርበን አንድ ነገር አለ ። በምን
ፈልገው ነገር እንሰያይ እንጂ ሁለታችንም አንድ ቅርስ
በዚህ አለም ለማስቀረት እንጥራለን …እና የሁለታችንም
ጥድፊያ ጊዜ እንደሌለን ያሳያል ፤» ካለ በኋላ ሀይለማ
ርያም ቡናውን ቀምሶ እሬት እሬት ሰላለው የተጐነጨ
ውን እንደምንም ውጦ የተቀረውን ቁጭ አደረገ ።

«የላቸውን ፍላጐት ጠለቅ ብለን ብንመረምር፤ የሚፈልጉት
ዝርያ ለማስቀረት ብቻ አይደለም ። እምነታቸው ፤ አስተ
ያየታቸውና ፤ የኑሮ ህልውናቸው ሁሉ ከላቸው በኋላ ቋሚ
ሆኖ እንዲቀር ነው ። ይህን ራሳቸው እንዳያደርጉት መሆን
ናቸው ። ያላቸው ተስፋ አንተ ብቻ ነህ ። ይህ ፤ ለላቸው

የሞትና የሽረት ጉዳይ ነው ። ነገር ግን ፤ የራሱን ማንነትና የኑሮ ህሉውና ገና ያላወቀ ሰው ፤ እንዲህ ያለው ተስፋ ሊጣልበት በእንቅርት ላይ ጆሮ ደግፍ ሳይሆንበት አይቀርም ። እንደነ አቶ አባተ ያሉት ሰዎች ፤ ይነስም ይብዛ ፤ ትርጉም ይኑረው አይኑረው ፤ የሚፈልጉትን ያውቃሉ ። ስለዚህ ጠንካሮች ናቸው ። ከሞኝነትና ካለማወቅ የሚመጣ ጥንካሬ አይደለም …እንደምናስበው ። እኛ ግን የምንፈልገውን አናውቅም …ፍሊጋ ላይ ነን ። የኑሮውን ህሉውና ባወቀና ባላወቀ ሰው መሀል መግባባት ሊኖር አይችልም… እኛ ግን በምንም ነገር አናምንም ። እምነት የለንም …ራሳችንን ፣ ማንነታችንን ስለማናውቅ ። በራሳችን ላይ እንኳን እምነት ቢኖረን ምናለበት ? ስለራሳችን የውነቱን ብናውቅ ! ለገዛ ራሳችን እንኳን ታማኝ ብንሆን …»

«ካንተ ቡና ሳይሻል ቀርቶ ነው እንዲህ ያንገፈገፈህ !» ሲል ጠየቀው ፤ አበራ እርእስተ ነገራቸውን ለውጦ ።

«ስለቡና ጣእም ምን ታውቃለህና ! ይልቅ አንድ ነገር አስታወስከኝ ። ማንቆርቆሪያዬ ስለተበሳች ሌላ መግዛት አለብኝ ። ያቺን ማንቆርቆሪያ በጣም እወዳት ነበር…»

«እኔ ልግዛልህ ።»

«ገንዘቡን ለልጅህ ቆጥብለት !» አለውና ለመሄድ ከተነሳ በኋላ ፤ «ሌላ ጸሎት የለኝም ። ከጋብቻ ሰውረኝ ከማለት… ጋብቻ በጣም እንደተስማማህ ይታየኛል ። ለመሆኑ ሉሲቻ እንዴት ናት ?»

«ዘወትር ፤ የት ነበርክ? ለምን አመሸህ? የት ትሄዳለህ ? ምን ታስባለህ ? ምን ሆነሀል ? ይህ አንሷል … ያ የለም ። ለቅሶ ቤት ውሰደኝ ። ጠጉር ሰሪ ቤት አድር

ሰኝ — ሰንት ጣጣ ! ያገባሁት ምናልባት ሰላም አገኝ እን ደሆን በማለት ነበር…ሆኖም ጀርባዩን አሽቶ የሚያጥብ ልኝ ሰው በማግኘቴ ሳልደሰት አልቀረሁም ።»

«የሴቶች ጥረት ባሎቻቸውን በተቻላቸው መጠን የቤት ለማዳ ለማድረግ መሆኑን አትርሳ …»

«ከተቻላቸው ከዚያም አልፈው ኢታ ያደርጉታል …»

«ለሉሲት የከበረ ሰላምታ አቅርብልኝ !» ብሎት ሊወጣ ወደበሩ ሲራመድ ተሰማ ደጅኔ ወፍራም ሰውነቱን እንደኳስ እያንከባለለ ሀይለማርያምን ፍትሮት ሲሮጥ ገባ። አበራ ሀይለማርያምን እንዲሰናበት ጊዜ አልሰጠውም። «እንኳን ደስ ያለህ ልልህ ነው የመጣሁት!» አለው በሩጫ ምክንያት ትንፋሽ እያንሰው ።

«ለምን?»

«መቶ ብር የደሞዝ ጭማሪ ማግኘትህን አልሰማህም እንዴ? እንግዲያውስ የምስራች ! እናት ትሙት ፤ አንድ ነገር ይገባኛል ። ዛሬስ በማኪያቶ አንላቀቅም !» ብሎት በረጅሙ ተነፈሰና ወንበር ላይ ተዘረፈጠ ።

ተሰማ ቁጭ ከማለቱ አንድ የመዝገብ ቤት ሰራተኛ የእጅ ላብ ያጠቆራትን ትንሽ ሬከማንዴና ማዘዣ ይዞ መጥቶ አበራ ፊት አስቀመጠለት ። ሬከማንዴዋ ውስጥ በስሙ አቅጣጫ ፊርማውን አኖረና ማዘዣውን ተቀበለ ። መቶ ብር የደሞወዝ ጭማሪ ታዞለት ነበር ።

ተሰማ የጠበቀው ነገር ባለመሆኑ ተገርሞ መቀመጫው ላይ እየተቁነጠነጠ፤«እንዲህ ፊት የሚያጠቁርና የሚያሳዝን ምን ነገር መጣ ? ከመቶ ብር በላይ አስበህ ኖሯል

እንዴ? እናቱ ትሙት፤ እኔ ይህን ያህል ባገኝ በደስታ ብዛት ጣራውን ቀድጄ እወጣ ነበር ፡» አለው ።

«የሰው ስሜት የተለያየ ነው ።»

«በገንዘብ ላይ ያለው የ፡ው ስሜት ሁሉ አንድ አይነት መሆኑን እናቴ ነግራኛለች ። ገንዘብ ማግኘቱን የሚጠላ የለም ። አንተ ነን ትገርማለህ ። ወይስ ኑደሀ እፍ ተቅምቶ የመጣውን ምንም ሳልሰራ መብላት የለብኝም የምትለው ፈሊጥ ትዝ ብሎህ ነው ? ደሆን የፈጠረው እግዚአብሄር ነው እንጂ አንተ አይደለህም ። ወደሱ እንጋጠው ይጮሁ ። አንተ ምንቸገረህ?»

አበራ ለጊዜው ለሰጡ የሚያውሰው ጀሮ አልነበረውም። አይኖቹን ጨፍኖ በጥልቀት ወደውስጡ ተመለከተ ። ነገር ግን እርግጠኛ ዝንባሌውንና ስሜቱን ለመጨበጥ አልቻለም። ብቻውን እንደ እብድ ተንከትክቶ ሳቀ ። ተሰማም አብሮት እንዳይስቅ ቀልዱ ስላልገባው እንደፈገግ አፉን ከፍቶ ይመለከተው ጀመር ። አይኖቹ እንባ ዘርተውና ሆዱን ቁርጠት እስኪይዘው ድረስ ተንከትክቶ ከሳቀ በኋላ ፤ «የሚያስቀኝ ነገር ገብቶሀል ?» ሲል ጠየቀው ።

«አልገባኝም ።»

«እኔም ስላልገባኝ ነው የምስቀው ።»

«ምኑ ?»

«ምን ብዬ ልንገርህ ? እርሳው ።»

«እብደሀል መሰለኝ ?»

«እብድ ብሆን ኖሮ ይሻለኝ ነበር ። እኔን የሚያመኝ እብድ አለመሆኔ ነው ።»

ተሰማ አንድ ነገር ለመናገር አስቦ አፉን ካሞጣሞጠ በኋላ ዝም አለ ። ልናገር ወይስ ልተው በማለት ከራሱ ጋር ሙግት መያዙን፣ በወዝ የተንጨፈጨፈው ወፍራም፣ ክብ ፊቱ ይናገራል ። መቼም የሰማውንና ያየውን ቋጥሮ ሰመያዝ ስለማይችል ፤ «ካልክስ ስላንተ የሚያሳብድ ነገር ሰምቻለሁ ። የሰማሁትም ስላንተ በጣም አድርጐ ከሚቀረቀርና ከሚያስብ፣ እጅግ ከሚያደንቅህ ሰው ነው ፤» አለው ፤ ለሰባ ሰጋ እንደሚዘጋጅ ቢላዋ ምላሱን ወፍራም ከንፈሩ ላይ በመሞረድ ስለት እያወጣለት ።

«ምን ሰማህ?»

«የሰማሁት ለጆሮ የሚቀፍ ነገር ነው ። እንኳን ባንተና በጠላቴም ላይ ቢደርስ አዝናለሁ ...»

«እኮ ምንድንነው ?»

እበራ በአእምሮው ውስጥ የሚጉላላውን ሀሳብ ለቀቅ አድርጐ ተሰማ የሚለውን ለማዳመጥ ወደሱ ዞረ — ከእንቅብ ገለባ ውስጥ አንድ ፍሬ አይጠፋምና በማለት አስቦ ። ተሰማም የአበራን ጆሮ በመማረኩ የልብ ልብ ስላገኘ ጉርድ በርሜል መሳይ እጭር፣ ወፍራም ሰውነቱ ተዝናና ። ላቡን ከክብ ቀይ ፊቱ ላይ በንጹህ ነጭ መሀረብ ጠረገና ፤ «ስለሖሊት ነው ፤» አለው ፤ «ታማኝና የባሏን ክብር የምትጠብቅ ሚስት አላገባህም ። ኮተቤ ከገጠር መናፈሻ ቡና ቤት ውስጥ ልትማግጥ ስትገባ አሁን ባለፈው ሰሞን በአይኑ ያያት ሰው ነግሮኛል ...»

«ብቃህ! በቃህ ! ያገኘውን ጥሬ የሚሸረክት የወሬ ወፍጮ አትሁን ። ስራ ቢኖርህ የሰው ህይወት ውስጥ ገብተህ

እንዲህ አትፈተፍትም ነበር ። ውጣ !» ብሎ ሲጮህበት ጊዜ ጅራቷን የኋላዋ እግሮች መካከል እንደ ከትቶች ውሻ ኩስስ ፤ ሙሽሽ ብሎ ፤ ወፍራም ሰውነቱን እያገ ከባለለ ወጣ ። የሆነ ሆኖ ፤ አበራ አእምሮ ውስጥ አንድ አይነት ነቀርሳ ሳይተክልና ትኩስ ቁስል ልቡ ላይ ሳይተው አልሄደም ። ጠረጴዛው ላይ በግንባሩ ተደፍቶ የጠረጴዛውን ወለል በቡጢ እየደበደበ ፤ «አሁንስ የት ልግባ ? የት ብደርስ ፤ ምን ብሆን ይሻለኛል ? ጭንቀቴንና ስቃዩን እንግዲህ ማን ይሰማኝ ? ቀና ብዬ ባየው ባዶው ሰማይ አፉን ከፍቶ ይስቅ ብኛል !» በማለት በታላቅ ጣር ሲጨነቅ ቆየና ወረቀትና ብእር አንስቶ ሲያበቃ ማር ማር ካደረገ በኋላ ፣ ጸሀፊውን፣ 'ሉቅ በደረቴን' አስጠራት ።

እያለቀሰች የስራ መልቀቂያ ደብዳቤውን ትመታ ጀመር.....

፫

አበራ የጐረሰውን እንጀራ ሳይሆን አእምሮው ውስጥ የሚንገዋለለውን ሀሳብ ነበር የሚያላምጠው ። ምግቡም ሆነ ሀሳቡ ምንም ጣእም ስላልሰጡት ገበታውን ትቶ ተነሳ ።

ስራውን ለመልቀቅ እንደሚፈልግ ነግሮአት በመሰረቱ ቢስማሙም አሁን ሳያስጠንቅቃት ካደረገው ዘንድ ፤ ወንድ ፤ በዚያም ላይ የእለት እንጀራ አቅራቢ ባል በመሆኑ ፤ በቤት ጥላ ስር ወድቆና የሚስት ጥገኛ ሆኖ መኖሩን ሊቀበል አልቻለም ። የተፈጥሮን ድንጋጌ ያቃወሰ መስሎት ታየው ።

የሆን ሆኗል በማለት ምንም ቢሞክር ወኔው እያመጻ አስቸገረው ። ከወኔው አመጽ ይበልጥ ግን ከሀሳብ እዘቅት ወስዶ የዶለው ሳይወድ በግድ አእምሮው ውስጥ ሰርጾ የገባው ጥርጣሬ ነው ።

ጣእት ! ጠይም ጣእት!

ከስራው ስንብት የጠየቀበትን ደብዳቤ እያሰበ ፤ «ታዲያ ለምን በዚህ ሰአት አደረግሁት ?» ሲል ራሱን ጠየቀ። ወደ ውስጡ ዘልቆ ራሱን በመመርመር መልሱን ፍለጋ ላይ ሳለ ፤ «እንግዲህ ጀመርክ ›» አለችው ፤ ሶፊት ከፊት ለፊቱ ተቀምጣ ።

«ምኑን ?»
«ንግርትህን»

ትኩር ብሎ እያያት አይኖቿን መረመረ ። ከራሱ ጥርጣሬ ሌላ ምንም ሊያይባት አልቻለም ። አይኖቹ እሷ ላይ ተተክለው እንደመቆየታቸው መጠን ፤ ከህይወት ይበልጥ ግዙፍነቷ በአይኑ ህሊናው ጉልቶ ታየው ። ወደ ጠይም ጣእት ተለወጠችበት ። ኢመለካት ። ወደዳት ።

«የስራ መልቀቂያ ደብዳቤዬን አቅርቤ ነው የመጣሁት ›» ሲል ድንገተኛ ዱብ እዳ ጣለባት ።

ያልጠበቀችው ነገር በመሆኑ እንደመደንገጥ ብላ ፤ «ምን አስቸኮለህ ?» አለችው ።

«የመቸኮል ሳይሆን ምን ያህል እምነት ባንቺ ላይ እንዳለኝ ላሳውቅሽ ነው ።» አላትና አእምሮው ውስጥ ስርጾ የገባውን ጥርጣሬ መንጭቆ ለማውጣት ሞከረ ። እንግዳ በሆነ መንገድ ፤ «ከጥርጣሬ የሚመጣውን በሽታ ለማዳን ራስን መስዋእት ማድረግ ነው ።» ሲል አሰበ ።

«አይ አበራ ፤ ለምን እንደሆነ እንጃ… ታሳዝነኛለህ…» ካለች ፤ «እኔ የምፈልገው አፍቃሪ ሚስት ነው ። አዛኝ አላጣሁም!» አላትና ወዲያውኑ ፤ ታዲያ ራሴን እግሯ ስር የጣልኩት ለምንድንነው? ሲል ራሱን ጠየቀ ። ራሱን ጠላ ። ምንም ሳይላት ተነስቶ ጥሏት ወጣ ።

ያን ቀን ማታ አምሽቶ ሲመለስ ጥምብዝ ብሎ ሰክሮ መጣ ። እየተንገደገደ ሄዶ ፊቷን በመስተዋት ለማየት ሲሞክር በማግሳቱ ፤ «ግሳት ብቻ !» ብሎ ወደ ሉሲት ዞረ ።

«አዛኝቱ! ጣኦት ከመሆን አልፈሽ እንደ እምዬ ማርያም አዛኝ ለመሆን ነው ? በኔ ላይ አይደለም !»

«ታሳዝነኛለህ ማለት ነውር ሆኖ ነው ይህ ሁሉ ጣጣ !» ስትለው ሁሉ በአፏ ከሚወጣው ቃል እንባዋ ይቀድም ነበር ።

«እኔ የሚታዘንልኝ ሰው አይደለሁም ። ወይስ የኔ ወንድነት …ይህ …እይው ይህ አልጠቅምም ብሎሽ ነው ? …አዎን ፤ ዳሩ ምን ይሆናል ? ባንቺ አይፈረድም ። ወንዶችን ሞቶ ሆሞ ታችን ፈስሶ ሴት ሆነናል ። እዚያ ጣካ ውስጥ እንጋሎ

እንደተጫወተብሽ እረመኔ ብሆን ኖሮ አፍሽን ሞልተሽ ታሳዝነኛለህ አትይኝም ነበር …»

ከተኛችበት እንደመብረቅ ተወርውራ ተነሳችና ፤ «እንግዲህ በቃህ !» አለችው በሚያንቀጥቅጥ ድምጽ ። ከንዴቷ የተነሳ የጋለው ፊቷ እንደተጠማ መሬት እንባዋን ባንዳፍታ ምጥጥ አድርጎ አደረቀው ። «አንተው ካመጣኸው የእቅጩውን ልንገርህና ፤ ያገባሁህ ለፍቅር አልነበረም ። ሆኖም ደግነትህ እየሳበኝ ላፈቅርህና ጥሩ ሚስት ለመሆን ሞክሬ ነበር ። እድል አልሰጠህኝም ። እንዲህ ከሆንክ ደሞ ገደል ልትገባ ትችላለህ ! ሉሊት ደንታ የላትም ። ለማንም ወንድ ደንታ የላትም ። ምን አይነት አበሳ ነው ? እንዴት ያለ ስቃይ ? አንተም እረመኔ ነህ ! በቃ!»

የተናገረችው ሁሉ ምን አይነት ስሜት እድርሶበት እንደሆነ ለማወቅ ዞር ብላ አየችው ። ሚዛኑን ለመጠበቅ እግሮቹን አንፈራኮ ቆሟል ። እንደከረምት ኩሬ ደፍርሰው ወደ ውጭ የተጎለጎሉት አይኖቹ አርፈውባታል ። ግን አያዩዋትም ፤ በትክክል ። ወደታች የተንጠለጠለው መንጋጋው ቂል አስመስሎታል ። ማጅራቱ የራሱን ቅል ደግፎ ለመያዝ ስላልቻለ እንደወገሬ ማሽላ አንገቱን ዘልሶ ከመታየቱም በላይ ጉያውን እንደጨበጠ ቆርቷል ።

ለማስታወክ ፈለገ ። ወደመታጠቢያ ቤት ለመሄድ ግን በሩ በየት በኩል እንደሆነ ለማወቅ አልቻለም ። ችግሩ ስለገባት እጁን ይዛ ወደመታጠቢያ ቤት መራችው ። ስገራው አፍ ላይ ተደፍቶ ጉንበስ ቀና እያለ ሲያስመልሰው ሁሉ ልቡን ደግፋ ይዛለት ነበር ።

ሁኩቱ ገለል ብሎለት ትንፋሽ ማግኘት ሲጀምር ፤ «ሀሞታችን ፈስሶ ያለቀው በዚህ አኳሆን ነው ፤ ስገራ ገብቶ አልቋል ?» አላትና ውሀ ለቀቀበት …

፬

እኩለ ቀን ሲሆን ወይም ወደዚያ ገደማ ከእንቅልፉ ባንኖ ነቃ ። ሉሲት አጠገቡ የለችም ። ምንም ቢሰክር አእምሮውን ባለመሳቱ ማታ በሱና በሉሲት መካከል የሆነውን ለማስታወስ ሞከረ ። እሱ እንቅልፍ ይዞት እሷ በመሄዷ ተቆጨ እንጂ አላማረራትም ። ይልቅ አእምሮው ውስጥ የገባው እንግዲህ ሰው ምን ይለኛል ! የሚል ጥያቄ ነበር ። መልሱም ቢሆን አልተሰወረውም ። ከስራም ሆነ ከሚስት የማይረጋ አብድ እንደሚሉኝ አውቃለሁ በማለት ሲያስብ ቆይቶ ምን እንደመራው ሳያውቅ ፤ ከኮሞዲኖው ውስጥ አንድ ትንሽ ሽጉጥ አወጣ ። አቶ አባተ ለስርጉ ያመጡለት ስጦታ ነበረች ።

«አንድ የጥይት እርሳስ … ዘለአለማዊ ሰላም … ባደርገውስ ? አሁን … አሁን …» ሰውነቱ በላብ ተደፍቋል ። ሆኖም የመኖር ፍላጐቱ አይሎ ከሚንቀጠቀጠው እጁ ጋር ይታገል ጀመር ። ነፍሱ ተለማመጠችው ።

ሲመኖር ብፈልግም ልኖር አልችልም ፤ ሲል ከራሱ ጋር ተከራከረ ። ያኔ ነበር ስለራሱ አንድ ነገር ያወቀው ይህን ህይወት ትቶ ለመሄድ የፈለገበትን ምክንያት የተረዳው።

«ሌላው የፈለገውን ቢለኝ ደንታ የለኝም ...እሷም ከሄደች መንገዱን ጨርቅ ያድርግላት ። ብቻ ይቅርታ እንኳን ጠይቋአት ብትሄድ ኖሮ ምን ነበረበት ? ትሂድ ። እኔን የጨነቀኝ ...»

የመኝታ ቤቱ በር በድንገት ብርግድ አለ ። ሉሲት ዘልቃ መስኮቱን ስትከፍት እጇ ውስጥ የነበረችውን ሽጉጥ ትራሱ ስር ደበቃት ።

«ነቅተሃል እንዴ ?»

«ሞቼ የምቀር መስሎሽ ኖሮዋል !»

«ማታ ላየህ ሰው ሳይመስለው አይቀርም !»

ስለማታው ጉዳይ እንደገና ለማንሳት አልፈለገም ። ዝም አለ ። ከጥቂት ደቂቃዎች በፊት ብእይነ ሌጋ ሁለተኛ የማይገናኙ መስሎት ስጋት አድሮበት ነበር ። ስጋቱ ጨርሶ ከልቡ ባይጠፋም አሁን ስላያት መናደድ ጀመረና ፤ «ስራ ስትሄጂ ለምን ሳትቀሰቅሺኝ ወጣሽ ?» ብሎ በመጠየቅ አፈጠጠባት ።

«ስራ አልሄድኩም ።»

«ታዲያስ ?»

«ቤት ስፈልግ ነው የዋልኩት ።»

እጢው ዱብ ብሎ ፤ «የምን ቤት ! ?» አላት ።

«የኪራይ ቤት ነዋ ። እንስተኛ ቤት መፈለግ አለብን ብለ

ሆኝ አልነበረም ፣ በስድሳ ብር እዚህ አፍንጫ በር አጠገብ ግሩም ቤት አግኝቻለሁ ። ባለሶስት ክፍል ሆኖ ሰፊ ምድር ቤት አለው ። ምድር ቤቱ ከታደሰና ብርሀን እንዲያገኝ ከተደረገ ግሩም ስቱዲዮ ይወጣዋል ። እንዲታደስ ገንዘብ ከፍዬ ነው የመጣሁት — በአስር ቀን ውስጥ ይደርሳል …»

ከተቀመጠበት ተነስቶ አቀፋት ። ለረጅም ጊዜ ተቃቅፈው ቆሙ ። የሚነጋገሩት በልባቸው ትርታ ብቻ ነበር ። «ያገባሺኝ ለፍቅር አለመሆኑን እያወቅሽ ይህን ሁሉ ምን አሳሰበሽ ?» ሲል ጠየቃት ፣ የፈለገው የተናገረችው ሁሉ ከልቧ አለመሆኑን እንድታረጋግጥለት ነበር ። ጥያቄውን ወደጐን አድርጋ ፤ «ይልቅ የስእል ስራህን ስትጀምር እኔን ወርሶ እንዳትረሳኝ ቃል ግባልኝ» አለችው ። ቃል መግባቱን በከንፈሩ ማህተም አረጋገጠላት ። ወዲያውኑ ለወደፊት ሉሲትን እንዴት አድርጎ ለመስራት እንደሚችል አንድ ሀሳብ መጣለት — ያ በአይን ህሊናው ከህይወት ይበልጥ ጉልቶ የሚታየው ብልምትህት ግዙፍነቷ ነበር ።

በተጨማሪ አስር ቀን …በሳጋርና በጭንቅ ተይዛ የነበረችው ነፍሱ ፋታ አገኘች ። አሁን አስር ቀን ቀርቶታል ።

፫

«ታውቃለህ ፤» አለው ሀይለማርያም ፤ «አስር ቀን … አስር ቀን ፤ አስሬ ስትል እንደ ፈራህ ያስታውቃል ። ያ ቀን እንዲመጣ አትፈልግም ። ለዚህ ነው ቆይ እዳዬን ልጨርስ ስትል ከርመህ ጊዜው ሲደርስ በድንገት ተነስተህ ያገባኸው ፤ ከዚያ ደሞ ስራህን ለመልቀቅ ምቹ ጊዜ ስትጠብቅ ቆየህ ። ከዚህ በኋላስ ? ሚስትህ እርግዝ እስከምትወልድበት ቀን ድረስ መጠበቅ አለብህ ፤ አይደለም ? የእውነቱን ካልክ ያ ቀን እንዲደርስ ከቶ አትፈልግም !»

ሀይለማርያም ሎሊትን ለመጠየቅ ነበር የመጣው ። «አዎን ፤ ነው !» አለ አበራ በድንፋታ ፤— «ምክሬ ያልሆነልኝ እንደሆንስ ? እውነተኛ የተፈጥሮ ችሎታ መሆኑ ቀርቶ ባዶ የፈጠራ ስሜት ፤ ትንሽ አየር የሚያስተነፍሰው የሳሙና አረፋ ሆኖ ያገኘሁት እንደሆንስ ? ምን ለመሆን እችላለሁ ! ሀይወትን እንተውና ራሴንም ቢሆን ለማየት ድፍረት አይኖረኝም ። መሞት ይሻለኛል ። ይህ ለምን ሊገባህ አይችልም !» «ይገባኛል ። እውነተኛ ችሎታ አይናፋር ናት ። ገበያ መውጣት ያስቸግራታል ። እኔን የማይገባኝ ግን በፍርሀት ጥይት ሰው በቁመናው ራሱን ሲገድል ነው ። አልታወቀህም እንጂ ፈርተሀል ። የሻገተ ፤ የዛገና የደነዘ ኑእምሮ በድንገት ተነስቶ ራሱን ለማዘዝ አይችልም ። ታፍና የኖረች ሀይወት ንጹህ አየር መተንፈስ ጭንቋ ነው ። ማስተጋባት

እንጂ መፍጠር ስቃይ ይሆንብናል ። በሽተኞች ነን ። አእ
ምሮአችን ታሟል ። ነፍሳችን ታማለች ። በሽተኞች ነን ።
ፍርሀትህ ይገባኛል …» እንዳለው አቶ አባተ እሳት ጉር
ስው ደረሱ ።

ሀይለማርያም ያንን ወፍራም ፈገግታውን እያሳያቸው ፤
«ምንነው ከናካቴው ሰላምታ እንኳን ነፈጉኝ ?» ሲላቸው
ጊዜ ፤ «ተወኝ ብዬሀለሁ ። ባለጌን ካሳደገ የገደለ ይጸድቃል
የተባለው ያለምክንያት አይደለም ። ደሞ እንደቡዳ አታፍ
ጥብኝ !» አሉት ። ወደ መኝታ ቤት ሂዶ ሉሊትን ከተሰና
በተ በኋላ ቅሬታ ሳይገባው እየሳቀ ወጣ ።

ሉሊት የአቶ አባተንና የወይዘሮ ባፈናን አይን ማየት
ካስጠላት ጊዜ የላትም ። በመጡ ቁጥር ስለዘራቸው ጥራትና
ትልቅነት ፤ ስላለፈው ክብራቸውና የኑሮ ድሎት በሰፊው
ስለሚያወሯት መስማት ሰልችቷታል ። ከመሰልቸትም
በላይ በዘር እቋም ከሷ እንደሚሻሉና ወገናቸውን በክብር
መያዝ እንደሚገባት በዙሪያ መንገድ የሚነግሯት እየመ
ሰላት መናደድ ጀምራለች ። ወይዘሮ ባፈና በመጡ ቁጥር ፤
«ምንነው ወላጆችሽን አላስተዋወቅሽን ? ዘመዶችም የሉሽ ?
እንዴት ሰው ያለዘር ይፈጠራል ?» ሳይሏት አይሄዱም ።

ሀይለማርያም ከመውጣቱ አቶ አባተ እንደልማዳቸው
ትከሻቸውን ወደፊት አስቀድመው ፤ «ደሞ ምን ነካህና
ከስራህ ተፈናጠርክ ?» አሉት ።
«ምንም ።»
«እንዴት ምንም ? ሰው ያለምክንያት ከስራው ይወጣል ?
ጤና አይደለም ። አንድ ቦታ ረግተህ ሰው እንዳትሆን
የሚያዞር ፤ የሚያንከራትትና የሚያንቀዠቅዥ መድሀኒት

እንዳቀመሱህ ገብቶኛል ። የቀረህ ጨርቅህን ጥለህ መሄድ ነው ። ለዚህ ማርከሻው ጠበል ብቻ ነው — ሌላ አይደለም ።

የወንድሙ አስተያየት ከሌሎችም እንደበት ይለ ማል ። ጥቂቶቹ ፣ አበራ የደረጃ እድገት ወይም የደመወዝ ጭማሪ ሲያገኝ ከስራው የሚያፈናቅለው በሽታ አለው ፣ የደረጃ እድገትን የሚያስጠላ መድሀኒት አቅምሰውታል ሲሉ ፣ ሌሎች ደግሞ ፣ የለም ፣ እንዲያው ሞኝነትና ልጅነት ይዞት ከሀላፊነት ለመሸሽ ያለው ነው በማለት መካሪ በማ ጣቱ ሲያዝኑ ፣ የቀሩት ፣ መቼ እንዲህ ሆንና ፣ እሱ ከገንዘብ በስተቀር ሌላ ፍላጐት የለውም ፣ ለገንዘብ ይሞታል ፤ ለዚህ ነው ለትንሽ የደመወዝ ጭማሪ እንደገረድ ከአንዱ መስሪያ ቤት ወደሌላው እያለ የሚኖረው በማለት ሲጋው አልፎ አጥንቱ እስኪቀር ድረስ በጭቀው ያሙታል ። አበራ ለዚህ ሁሉ ደንታ የለውም ። እሱን የጨነቀው የእስሩ ቀን እየተገባደደ መሄድ ብቻ ነው ።

፮

«ነገ የተወለድኩበት ቀን ነው ። እንዳጋጣሚ ሆኖ የመወ ረሻ ደሞዜንም የምቀበለው ነገ ነው ። ጥሩ አጋጣሚ አይደ ለም? አብረን ማክበር አለብን ።» አለና ለሉሲት ነገራት ። «ውይ በሞትኩት ! ለምን ቀደም ብለህ አልነገርከኝም አበሬ ?»

«ትዝ ያለኝ አሁን የተፈጠርኩበትን ቀን ስራገም ነው ።»

«የተፈጠርክበትን ቀን የሚያስረግም ምን ነገር መጣ ?»

«አላውቅም ። ምናልባት ፈርቼ ይሆናል ።»

ባይሆን እንኳን ምንም ሳይፈራ በናፍቆት ነገን ሲጠብቅ ውሎ አደረ ። ከዚያ መከረኛ ቀን ሀሳቡን ወደሌላ የሚያመራ ማንኛውም ነገር ለጊዜውም ቢሆን ፋታ ስለሚሰጠው እንደትልቅ ቁም ነገር አድርጐት መመልከት ጀምሯል ። መጠጥ ብቻ ሳይሆን በግድም ሆን በውድ ሉሲት ጋር ሳይታገልና ፍቅሩን ሳይጋልጽ ያደረበት ሉሲት የለም— አልፎ አልፎ ቀንም ቢሆን ፤ ይህ አዲስና እንግዳ የሆነ ጠባይ ባይገባትም ሰመመን ይሆናል በማለት ጠለቅ ብላ ለመመራመር አልሞከረችም ። ማን ለአበራ እንደሆነ አድራጐቱ ጠለቅ ያለ ትርጉም ይሰጠዋል ። የሚታየው ጊዜውን ማሳለፉ ብቻ አይደለም ፤ የሚፈልገው በፍቅር ጦር ሲጐዳት ነው — ጣሩዋ ደስታ የሚሰጠው ይመስል ።

ያን ቀን ጧት ስንት ደቂቃ ጠብቋት ከቤት ሲወጡ እንዲያ እንደልማዷ ከእግር ጥፍሯ እስከራስ ጠጉሯ ተሽሞንሙና ስላያት ፤ «ቢሮ ለመሄድ አሁን ይህ ሁሉ ጌጥ ምን ያስፈልጋል ?» ሲል በአይኑ እያሽሟጠጠ ጠየቃት ።

«እኔ ከማን እንሳለሁ ?» ነበር መልሷ ።

የወጣችው ጸሀይ በሀይሏ የምትተማመን አይደለችም ። የሰማዩን አመድማ ቀለም ተቀብላ የምትወረውር ትመስላለች ። ማታ ዝናብ ዘንቦ ስለነበረ አየሩ ላይ የሚንሳፈፈው አቧራ በመታጠቡ ህይወትን የሚያድስ ንጹህና ቀዝቃዛ አየር ይነፍሳል ።

አበራ ሉሊትን መስሪያ ቤቷ ካደረሳት በኋላ ወደ መስሪያ ቤቱ ሄዶ የመጨረሻ ደመወዙን ለመቀበል ጊዜ አልወሰደበትም ። መቀበሉንና ቀሪውን የወንድሙን እዳ ለመክፈል መሄዱን ሊነግራት ወደሉሊት ስልክ ደወለ ። አልነበረችም ። ትንሽ ቆይቶ እንደገና ደወለ ፤ የሄደችበትን የሚያውቅ አልነበረም ። በምክንያት ሳይሆን እንዲያው በስሜት ተነስቶ ወደ መስሪያ ቤቷ ሄደ ።

የፖሊስ ቆመጥ የሚያክሉ እድሜአቸው የገፉ ጥቁር የመስሪያ ቤቱ ዘበኛ አይተውት፤«የውሀዬ ጌታ» አሉት በቁልምጫ ። ሉሊትን ከተዋወቀበት ጊዜ ጀምሮ አልፎ አልፎ ኪሱ ውስጥ ያገኘውን ፍራንክ ለውሀ ጥምዎ እያለ ይጥልላቸው ስለነበረ ባዩት ቁጥር ጠብ እርግፍ ይሉለታል ።

«ምንነው ደህና ?»

«ሉሊትን ነበር የምፈልገው»

«አይ...አሁን እንዲያው ለጥቂት ። ወይዘሮ ሉሊት አሁን በቅርቡ ካንድ ሰው ጋር በጥቁር መኪና ሲወጡ ያየሁ መሰለኝ ...»

«መኪናው ምን አይነት ነው ?...እ...ለብርቱ ጉዳይ ፈልጌ አት ነበር ።»

«እንዴት አይነት ልበልህ የኔ ጌታ ? አዎን፤የሄዱበት መኪና ቀለሙ ጥቁር ይሁን እንጂ ልክ የዚያ አይነት ነው ። ምን ነካህ ? ምንነው ደህና ?»

የ፲፱፻፺፱ አመተ ምህረት ሞዴል የሆነ ኦፔል መኪና ነው ። በዚያን ሰአት ተሰማ ደጀኔ ያስማው ሹክሹክታ ከየትም መጥቶ ጆሮው ውስጥ ደወለ ። ጢት ሲያመጣት

የደረገችው ጌጥ ሁሉ ታየው ። የተርከፈከፈችው ሽቶ ሸተተው ። ለአይን ህሊናው ከህይወት በላይ ግዙፍ ሆነች ። መኪናውን እንደ እዙሪት አሽከርክሮ ወደኮተቤ የገጠር መናፈሻ ቡና ቤት እንደአውሎ ነፋስ በረረ ።

እውነትም በጓሮ በኩል ከቡና ቤቱና ከወጥቤቱ መካከል ባለው መተላለፊያ ላይ ጥቁር የ፲፱፻፺፱ አመተ ምህረት ሞዴል ኦፔል መኪና ቁማ በማየቱ ልቡ ከውስጡ ተበጥሶ የወደቀ መሰለው ። አእምሮው እንደድር ተወሳስበው ሊጨበጡ በማይችሉ ሀሳቦች ውስጥ ገብቶ ይዋኝ ጀመር ።

መኪናው ውስጥ እንዳለ አሻቅቦ በከፍተኛ ውሀ ልክ ላይ የተሰራውን ሰቀላ ቤት ተመለከተ ። በረንዳውን ከዳር እስከዳር የሸፈኑት መጋረጃዎች ክፍሎቹን ከልለው እያሳዩም ። ቁጭ ብሎ በመጠባበቅ ሲወጡ ሊይዛቸው ልቡ ቢከጅልም በሀሳቡ ሉሊት ከሌላ ሰው ጋር ስትዳራ ፤ ስትዳሰትና ፤ ላይ ከሌላ ሰው ላብ ጋር ተዋህዶ ፤ የሌላ ወንድ ጠረን ስትወስድ ማየቱ ሊያስቀምጠው አልቻለም ። ያ ግዙፍነቷ በአይኑ ህሊናው መጣ ። ስሜቱን የሚገታበት ሉጋም ከዳው ። የመኪናውን ድምጽ አሰማ ። ወዲያውኑ አንድ እህል ቀምሶ የማያውቅ የሚመስል ጥቁር ረጅም የሆቴሉ ቤት እንግዳ ተቀባይ ሲሮጥ መጣና «አቤት» አለው ፤ በሻሸ ወይም በነጠላ ፊቱን የሸፈነች እስከሬን መሳይ ቤት መኪናው ውስጥ ባለማየቱ እየተገረመ ። ብቻውን እዚህ የቤት ቁራ ይነበባል ። ምን ያደርጋል ? የሚል ጥያቄ ፊቱ ላይ ይነበባል ።

«የዚህ መኪና ጌታ ጓደኛዬ ነው ። በጣም ባስቸኳይ እፈልገው ነበር ። የተኛበትን ክፍል ታውቃለህ ?»

«እነሳቸው አራት ቁጥር ናቸው ።»

በፈጣን እርምጃ ወደ አራት ቁጥር አመራ ። ምን ለማድረግ አስቦ እንደሆነ ግን አላወቀም ። አእምሮው ፈርጅ በሌላቸው ሀሳቦች ውስጥ ሰጥሞ መዋኘቱን አልተወም ። በሌላ ወንድ እቅፍ ውስጥ እንደሄዋን እርቃን ስጋዋን በደስታ ስትፈነድቅ የማግኘቱ ሀሳብ ሰውነቱን ዘገነነው ።

በሩን አንኳኳ ። የመቃብር ዝምታ ። የሚሰማው የልቡ ትርታ ብቻ ነው ። እንደገና አንኳኳ ። «ማንነው ?» የሚል ወፍራም የወንድ ድምጽ ከውስጥ ሰማ ። አበራ መልስ አልሰጠም ። ለሶስተኛ ጊዜ አንኳኳ ። እንደገና የመቃብር ዝምታ ። በሩን ሰብሮ ለመግባት እንደተዋጊ በግ ወደኋላ አፈግፍጐ ወደፊት መንደርደር ላይ ሳለ ድንገተኛ ተኩስ ሰማ ። ወደ መኪናው ሮጦ ተመለሰና አቶ አባተ የሰጡትን ሽጉጥ አውጥቶ ካቀባበለ በኋላ በመጣበት ፍጥነት ተንደርድሮ በሩን ሲሰብር፤ የሞት ጥላ ያረፈበት ይመስል በመቃብር ዝምታ ተውጦ የነበረው ሰፈር ሰላሙ ባንዳፍታ ተናጋ ። ጩኸትና ሩጫ ሆነ ።

በየክፍሉ ውስጥ የነበሩት ሴቶችና ወንዶች ከየጐሬአቸው እየተፈተለኩ እንደሚወጡ አይጦች ሹልክ ፤ ሹልክ እያሉ ሲጠፉ ይታያሉ ። አበራ ሽጉጡን በቀኝ እጁ ይዞ ፤ ሰብሮ ከገባበት ክፍል ሲወጣ በህልም አለም ውስጥ የሚንሳፈፍ አስከሬን እንጂ ሰው አይመስልም ነበር ።

ሀይወት የሌላቸውን አይኖቹን ምእት አለም ላይ አሳርፎ ደረጃውን ሲወርድ፤ ሲመጣ ያነጋገረው የቡና ቤት አስተናጋጅ ብቻ ሲቀር ፤ ሌሎች ደጅ ተሰብስበው የነበሩት

ሰዎች ገለል አሉለት ። አንዳንዶቹም እግሬ አውጭኝ እያሉ
ወደጓር ዞሩ ።

ተላላኪው በሁለት እጆቹ ራሱን ይዞ ፤ «ምንነው
ጌታው ? እንደአምላክ አምኜዎት… ምንነው እንዲህ ጉድ
ሰሩኝ ? አወይ እንጀራዬ ! ሰርቼ እንዳልበላ ፤ እንዳያልፍ
ልኝ ቀን…» እያለ እዬዬውን እንደዶፍ ሲያወርድ ፤ አበራ
እንደ እብድ በሳቅ ፈነዳ ። የሳቅና የልቅሶ ልዩነት እስኪ
ዘነጋው ድረስ ሳቀ ። በሳቅና በልቅሶ መሀል ተይዞ ፤
«እንዲህ ያለውን አጋጣሚ በፍጡሩ ላይ የሚያደርስ አም
ላኩ፡ ካለ ቀልደኛነቱ እንጂ አምላክነቱ አይታየኝም ፤»
እያለ ያስብ ነበር ።

ክፍል ሶስት

፩

ከዚያ ጊዜ ጀምሮ ያ ሀሳብ ከአእምሮው አልተለየም ። የአምላክ ቸርነት ፣ ፍቅርና ርህራሄ የሚባለው ነገር የቱ ላይ እንደሆን ሊገባው ስላልቻለ የደረሰበትን ፈተና ለመቋቋም ልቡን ወደ አምላኩ መልሶ በልቅሶና በጸሎት እንደመማለድ የእግዚአብሄርን መኖር ጨርሶ ከልቡ እስከማውጣት ደረሰ ። እግዚአብሄርን ሳጣ አሰምና ምንም ምክንያት ለሌለው ከንቱ ህይወት አንዳች ጠብታ እንባ ሊያፈስ አልቻለም ። ውስጡ እንደኮረት ሻክሮ የእንባው ከረጢት ከመድረቁም በላይ ፤ ለሞትም ሆነ ለሽረት ደንታ አልነበረውም ። ብቻውን ቆሞ ቀረ — ያለፈጣሪ ።

ከመደንዘዙና ተስፋውን ቆርጦ የህይወትን ጣእም ከማጣቱ የተነሳ ፤ በወህኒ ቤቱ መኝታ ቤት ውስጥ ያለው ከሩቅ የሚገለማው የስገራ ግማት ፤ የመኝታ ቦታ ጥበትና ሰው ሆኖ መፈጠርን የሚያስጠላው እሰቃቂ ትፍግፍግ ፤ ለረጅም ጊዜ ውሀ ነክቶት የማያውቀው የሰጨ ገላ ክርፋት ፤ የሽራና የዝናብ ጫማዎች ጥምባት ፤ ከደረቅ ጥቁር ዳቦና ከረጋ ጥቁር የሽሮ ዶኬ ሌላ እህል ረስቶ የከረመ

የሰው ትንፋሽ ሽታ—አዎን ፤ እነዚህ ሁሉ እንኳን ምንም ስሜት አልሰጡትም ። ለምንም ነገር ስሜት አልነበረውም ።

ጸጸቱ ራሱን ሶስተኛ ፖሊስ ጣቢያ ድረስ እንደበግ እየጐተተ ሄዶ እጁን መስጠቱ ነበር ። መቶ ጊዜ ደጋግሞ ፤ «ለምን ራሴን ሳልገድል ቀረሁ?» በማለት ሳይጠይቅ አልቀረም ። ግን ያኔ አላደረገውም ። ነፍሱ ምስጢሯን ስላልገለጸችለት ለምን እንዳላደረገው ምክንያቱ ሊገባው አልቻለም ።

ዞሮ ዞሮ የሚመለሰው ግን እዚያው፤ «እግዜር እንዲህ ያለውን አጋጣሚ እንዴት በሰው ላይ ይፈርዳል ?» የሚለው ሀሳብ ላይ ነው ። ከሉሲት ጋር የተገናኘበትን ቀን ምርር ብሎ ረገመው ።

«ብቻህን ተክዘህ እስከመቼ ድረስ ትዘልቀዋለህ ወንድም?» የሚል ድምጽ ሰማ ። በመጀመሪያ ፤ ከዚህ አለም ውጭ የመጣ ድምጽ መስሎት ነበር ። ዙሪያውን ከነበሩት የሱ ብጤ እስረኞች አንዱ ሆኖ አገኘው ። ከሀሳቡ አለም ከመለየቱ በፊት የማይሰማው የእስረኞቹ ድምጽ አሁን እንደ ፈሳሽ ወንዝ እያጉረመረመ ጆሮዎቹ ውስጥ ገባ ። አንዳንዶቹ ላያቸው ላይ ያረጁትን ነጠላዎቻቸውን ይቋጣሉ ። ጥቂቶቹ ድሪቶአቸውን በመርፌና በክር ቀወስወስ ይዘዋል ። ሌሎች ደግሞ ጸሀይ እየሞቁ ከየሸማቸው ላይ ተባይ ይለቅማሉ ። ከእስረኞቹ መካከል በጥርጣሬ መልክ የሚመለከቱትም አልጠፉም ። እንዲሁም ፤ ወጣትነቱንና ሁኔታውን እያዩ ከንፈራቸውን በመምጠጥ የሚያዝኑለት አልታጡም ። አበራ ፤ አይኖቹን በድንብ ሲከፍት ከአብዛኞቹ እስረኞች

እፈንግጠው ባንድነት የሚያወሩ ጥቂት ሰዎች አየ ። አለባ በሳቸውም ሆነ ሁኔታቸው የመጉሳቆል፣ መልክ አያሳዩም ። ከነዚህ መሀል አንዱ ከሸማቸው ላይ ተባይ ከሚለቅሙት እስረኞች ውስጥ አንዱን ጠርቶ እንዳሽከር ሲያዘው በማየቱ «እዚህም?» በማለት ተገረመ ። ጆሮው ትእዛዙን አልሳተም ። «ለስቲ ሂድና ሰገራውን አጥበህ ጥራኝ ፤» የሚል ነበር ።

ጆር አለና አጠገቡ ቆሞ የነበረውን እስረኛ፤ «ያ ሰው በምን ምክንያት ነው እንዲህ አሽቆጥቁጦ ሌላውን እስረኛ የሚያዘው ?» ሲል ጠየቀው ።

«አንተም የደብ ድርሻህን ወይም ሲጃራ ወይም ከውጭ የሚመጣልህን ምግብ ትርፍራፊ መስጠት ከቻልክ ብዙ እስረኞች እንዳሽከር ለማዘዝ ትችላለህ ። እኔም ስንቅ አቀባይ ዘመድ ፤ ቤሳ ብስቲን የሌለኝ ድሀ በመሆኔ ታዛዥህ ለመሆን ዝግጁ ነኝ ፤» ሲል ምንም ሳይዘገይ መለሰለት ።

አበራ ትኩር ብሎ ተመለከተው ። ሰውዬው ረጅም ፤ ደንደሳምና ጥቁር ሆኖ አይኖቹ በርበሬ ይመስላሉ ። የሚታየውን ሆዱን እያከከ ወደ ሀብታሞቹ ይመለከታል ። ታጥቦ የማያውቀው ጥቁር ቆዳው ላይ ጥፍሮቹ የሚተውት ነጭ መስመሮች ይታያሉ ። ጥቂቶቹ የሰውዬውን አይን ተከትለው ሄደዋል ። ሌሎች ደግሞ አበራ ላይ አፍጥጠው ቆርተዋል ።

አበራ ሳያስበው ሰውዬው ከጠገቡ በድንገት እንደ መቶ ሜትር ሯጭ ፈርጥጦ ሲሄድ፤ ሌሎችም ካያስቡበት እንደ ወስፈንጥር ተወርውረው ተከተሉት ። ሁሉም ቦንድ ላይ ተደራርበው ወድቀው ለጥቂት ጊዜ ከተተራመሱ በኋላ !

አበራ አጠገብ ቆሞ የነበረው ሰውዬ የተሸሙበትን ነገር ይዞ ከላዩ ላይ ጥሏቸው ተነሳ ። ትንቅንቁ ለቁራጭ ሲጃራ ነበር ። ይህንን በማየቱ ሰው ስለመሆኑ አድሮበት የነበረው ጥላቻ በይበልጥ ነፍስ ዘርቶ አንጀቱ ውስጥ ሲገላበጥ ተሰማው ። ከህይወት መሰላል ስር መውደቅ የሰዉን ይሉኝታ፤ ክብርና ኩራት የትን ያህል እንደሚገፍ ለመጀመሪያ ጊዜ የአይን ምስክር ሆኖ ስለተረዳው አዲስ አይነት ፍርሀት አደረበት ። መላ ሰውነቱ ተንቀጠቀጠ ።

«እኔም ከጊዜ በኋላ እንዲህ እሆን ይሆን ?» የሚል ጥያቄ ገባው ። ላመሞት ተመኘ ። በዚያኑ ጊዜ የሲጃራ ሱስ ተቀስቅሶበት ማጤስ በጣም አስፈልጐት ስለነበረ አቅበጠበጠው. «ጌታዬ ፤ ዘርጋው የሚሉዎትን አይመኑ ፤ ለስራው እንደሆን እኔ አለሁልዎት»፤ አለው አንዱ ልጅ እግር እስረኛ ። የለበሰው ልብስ ላዩ ላይ ተቦጫጭቆ አልቋል ። ከመጐሳቆሉ የተነሳ መልኩ ጠይም ይሁን ጥቁር ለይቶ ለማወቅ አይቻልም ።

«ለምን አላምነውም?» ሲል የማወቅ ጉጉት አድሮበት ጠየቀው ፡፡

«ሰባቂ ነው ። እርስዎ አዲስ ስለሆኑ ባያውቁት ነው እንጂ የዘርጋው ብጤ ብዙ ሰባቂዎች አሉ ...»

«ምንስ ለማንስ ያሳብቃሉ ?»

«ሲጃራ ያጤሳል ፤ የተከለከለ መጽሀፍ አስገብቶ ያነባል ፤ እስረኞችን ያሳድማል ፤ ወህኒ ቤቱን ሰብሮ ለመውጣት ያስባል ፤ እያሉ ለወህኒ ቤቱ አስተዳደር ክፍል ያሳብቃሉ ። እንደሚያዩት የምንጠነበቀው እርስ በርሳችን ነው እንጂ

«የታሰርኩትማ እናቴን ገድዬ ነው ፡፡»

«ለምን?!»

«አባቴ በህይወቱ ሳለ ቀበኛው የነበረውንና መርዝ አጠጥቶ ገድሎታል ተብሎ አገር የሚጠረጥረውን ሰው ካላገባሁ ብላ ተነሳችና ብመክራት ፤ በጐረቤት ባስመከራት ፤ እሻፈረኝ ብላ ስላስቸገረችኝ አንድ ቀን ተናድጄ በዱላ ማጅራቷን መትቼ ገደልኳት ።» ብሎ ዝም አለ ። አበራ ሌላ ነገር ይጠ ምራል በማለት ሲጠባበቀው ከተቀመጠበት ጨርቁን ጥሎ ተነስቶ ራሱን በመያዝ እየተንጐራደደ «ወይ እምዬ...ማህ ጸንሽ ምንኛ ይረግመኝ ? ወይ እምዬ...እምዬ እንዴቷ... ጡቶችሽ ምን ይሉኝ...» እያለ እዬዬውን ሲያቀልጠው ከእስረኞቹ እንዳቸውም ዞር ብለው አላዩትም ። ቁም ነገር ብሎ የተመለከተውም አልነበረም—አንድ መንግና ፖሊስ ከውጭ ሲንደረደር መጥቶ በጥፊ ብሎ ዝም እስኪያሰኘው ድረስ ። ወዲያውኑ ወደ አበራ ተመልሶ ምንም እንዳልነ ካውና ምንም እንዳልሆነ ሰው ሆኖ ፤ «እደራምን እንግዲህ ያስጠጉኝ... ያለእርስዎና ያለፈጣሪ ረዳት የለኝም ። ዘርጋው እንደሆን አይሆንዎትም ።» አለውና እግሩ ላይ ወደቀ ።

ሲጀራው እንዴት እንደሚገኝ በመጠየቅ ፈንታ ፤ «ከዘር ጋው ጋር አትዋደዱም መሰለኝ?» በማለት ፍላጐቱንም ሆነ እረዳሀለሁ ብሎ ቃል መስጠቱን ለማዘግየት ሞከረ ።

«የጥላቻ ሳይሆን እሱ በስብቀትም ሆነ ከእስረኞቹ በመስ ረቅ እንደፖንም ይኖራል ። ቤቱ ነው ። ከወህኒ ቤት በወጣ በሳምንት ወይም በወር ተመልሶ ይመጣል ። አሁን ግን የመጨረሻው ሳይሆን አይቀርም ። ሌሊት ካንድ ሽማግሌ ግሪክ ቤት ሰርስሮ ገብቶ ሲነቃበት ጊዜ ገድሎት ከኪሱ

አስራሁለት ብር ብቻ አግኝቶ እሷንም ሳይጠቀምባት ተያዘ...» ብሎ የጀመረውን ሳይጨርስ አበራ ስሙ ሲጠራ ሰምና ተነስቶ ሄደ ።

የጠራው ፖሊስ ወህኒ ቤቱ ጽህፈት ቤት ድረስ በአስቸኳይ እንደሚፈለግ ነገረውና እያጀበ ወሰደው ። እንደደረሰ ሀይለማርያምን በማግኘቱ ባለፉት አስራ ሶስት ቀኖች ውስጥ ተሰምቶት የማያውቀው ደስታ ልቡን ወረረው ። «የት ጠፍተህ ከረምክ?» ብሎ ሲጠይቀው፣ንዴቱንም ሆነ ደስታውን እንኳን ሊደብቀው አልቻለም ። ሆኖም ትርጉም ሊሰጠው ያልተቻለዉ አንድ አይነት ስሜት ሀይለማርያም ፊት ላይ ይነበብ ነበር ። ከአበራ ይልቅ ሀይለማርያም በይበልጥ ተጉላቁሎ ነበር ።

«አልጠፋሁም ። ከተስፋዬ ጋር የመከላከያ ምስክሮች ስንሰበስብና ነገሩን ስናጠና የቀረበብህን ክስ ስንመረምር ፊጽሞ ጊዜ አላገኘሁም ።»

«ወንድሜስ? ካገር ቤት ተመልሷል?»

«አልተመለሱም ። ነገ ወይም ከነገ ወዲያ ይገባሉ ተብሎ ይጠበቃሉ ። የስሙሉት ምን እንደሚሆኑ ለመገመት አልችልም ። እጥፍ ሀዘን ይሆንባቸዋል ።»

«እናቴስ?»

መልስ ሳይሰጠው ሀይለማርያም ፊቱን አዞረ ። ትንሽ እንደቆየ ፣ «ፍርድ ቤቱ እንዳይህ የፈቀደልኝ ስለእናትህ ጉዳይ ነው ።» አለው ሲቃ በያዘው ድምጽ ።

«ሞታለች፣ አይደለም ?»

«አዎን ።»

«መቼ?»

«ካትናንት ወዲያ ። ከታሰርኩ ቀን ጀምረው ካሊጋ አልተነሱም ። ሆስፒታል ልወስዳቸው በጣም ጥሬ ነበር ። አልታመምኩም ፤ እንዲያውም በጣም ጤና ይሰማኛል ብለው አሸነፉኝ ። እልፍኝሽም መጥታ ልታይህ ያልቻለችው በዚህ ምክንያት ነው ።»

ከዚያ ለረጅም ጊዜ ሁለቱንም ከባድ ዝምታ ዋጣቸው ። አበራን ለመጠበቅ የቆመው ፖሊስ ብቻ ነገሩን ሰምቶ ሲያለቅስ ይሰማ ነበር ።

«እንባ የለኝም ። ለማልቀስ አልችልም ። በድን ሆኛለሁ ። ሞት እንኳ ካቅሙ ሸሸኝ ፤» በማለት ለሀይለማርያም ሳይሆን ለራሱ ጮክ ብሎ አወራ ። የድምጹ ባዶነት ተመልሶ ጆሮዎቹ ውስጥ አስተጋባ ። በዚያ ባዶ በሆነው ድምጽ ፤ «እናቴን ገደልኳት ፤ ልትብራትም አልቻልኩም ። በህይወቷም ሆነ በሞቷ ከዳኋት ። እግዜር ቢኖር ይህን እጋጣሚ በሰው ላይ ይፈርዳል?» አለ ።

ሀይለማርያም ፊቱን ወደ አበራ አዞሮ ፤ «ይሆን ያሀል ሆደ ባሻ አትሁን ። ራስህንም አታማር … ባታውቀው ነው እንጂ ወደፈለገበት ሊመራህ እግዜር በጥበቡ አውቆ ያደረገው ነገር ይሆናል ፤» አለው ።
«ከዚህ የተሻለ ቀላል መንገድ አጥቶ ነው?»
«ባሱ እይን ምን ከባድ ወይም ቀላል ነገር አለ? የሰዉ ደካማነት ነው…»

አበራ ሀይለማርያም የሚለውን ጨርሶ ለመስማት ትእግስት ስላጠረው ፤ «ከመቼ ወዲህ ነው ለእግዜር ጠበቃ የሆንከው!» ሲል ጮኸበት ።

«ከቅርብ ጊዜ ወዲህ …» እንዳለው ፖሊሱ …«ሰአት ደር ቢል» አላቸው ። የማስታውስ እንጂ የትእዛዝ ድምጽ አል ነበረም ። «በሁለት ተቃራኒ አቅጣጫዎች ስንጓዝ ይታየ ኛል ፤» በማለት በመከራከር ፈንታ የእግዚአብሄርን ጉዳይ ደምድሞ ሲያበቃ አቀርቅሮ ለጥቂት ጊዜ ካሰበ በኋላ፤ «ሉሊትስ እንዴት ናት ?» ብሎ ጠየቀው ።

«እሁንም ይቅርታ አላደረገችልህም ። ሴቶች አንድ አይነት እምነት ካደረባቸው ሀሳባቸውን ለመለወጥ ተአምር ያስፈ ልጋል…»

«እሷ ደሞ በተለይ የባሰች ግትር ናት ። ለመሆኑ አሁን የት ነው ያለችው ?»

«አዲሱ ቤት ነች ። ዛሬ እንኳን መጥታ እንድታይህ ላግባ ባት ሞክሬ ነበር ። አልሆነልኝም……»

«አያስፈልግም ነበር ። አሁን በአለም ላይ አጥብቄ የምፈል ገው ነገር ቢኖር ሞትን ብቻ ነው…»

«ስለሱ አታስብ ። የሴትዮዋ ወገኖች ደምህ ጠምቶአቸዋል ። ከገመድ ጫፍ ተንጠልጥለህ ለማየት ሲሉ ማናቸውንም ነገር ከማድረግ የሚመለሱ አይደሉም ። አቅም አላቸው ። በዚህ ላይ ደሞ ያንተን ነገር የወሰደው አቃቤ ህግ በምን ምክንያት እንደሆነ እንጃ ሊያሰቅልህ ታጥቆ ተነስቷል ። ስለዚህ ምን እስቸኩለህ ?»

ሀይለማርያም ትንሽ ቆይቶ በወህኒ ቤቱ አስተዳደር ፈቃድ መሰረት ዳቦ ፤ የዳቦ ቅቤ ፤ ሰርዲንና ቶኖ ፤ ከፍራፍ ሬዎች ዘር ደግሞ ብርቱካን ፤ ሙዝና ፖም ፤ እንዲሁም ስድስት ፓኮ ሲጃራ ፤ ገንዘብም ጭምር ትቶለት በአራት

ቀን ውስጥ ፍርድ ቤት እስከሚገናኙበት ድረስ ተሰናብቶት ሲወጣ የአበራ ልብ አብሮት ሄደ ። አንድ ስሜት መጥቶ ሁለተኛ በአይኑ ስጋ እንደማይገናኙ ነገረው ። ለእናቱ መርዶ ልቡ ውስጥ ተቀርቅሮ የቀረው እንባ ወደላይ ገንፍሎ አይኖቹ ውስጥ አቀረረ ። ወደ በሩ ሮጠ፤ «ሀይለማርያም፣ ሀይለ ማርያም!» እያለ ተጣራ ። ሀይለማርያም ግን ርቆ ሂዶ ነበር ። «አንድ ነገር ሆኜ ነው እንጂ ይህ ለጤና አይደለም ። ወይም ከሱ መለየቴን ጠልቼ ይሆናል ፤» በማለት እያሰበ ወደወህኒ ቤቱ ተመለሰ ። ገና ከመድረሱ ተሸክሞት የነበረውን ምግብ እንቀበልህ በማለት ብዙ እስረኞች እንደዝንብ ከበቡት ። አልለቀቀላቸውም!

፲፮

በእኩለ ሌሊት ነበር ንቃግነቱ የታወሰው ። ሀሩረት ተጫነው ። የእናቱ ሞትና ያለበት ሁኔታ ፤ ከጓደኛው የመለየትና ቀስ እያለ በእንፉቅቅ እየመጣበት የሚሄደው ከህይወት መሰላል ስር የመውደቅ ዝንባሌ እየከበዱት ሄዱ ። እንዳይገላበጥ ሰው በሰው ላይ ተደራርቦ ስለተኛ ቦታ አልነበረውም ። ግማት፤ ከርፋት ፤ ጥምባት፤ በዚያ ላይ መአት ቁንጫዎች ከስር ይፈተፍቱት ነበር ። በሰው ላይ እየሮጠ ሂዶ የበላውን እስመለሰ ። ለመጀመሪያ ጊዜ በዝምታ ስቅስቅ ብሎ አለቀሰ—በውድቅት ጨለማ ፤ በእስረኞች ትንፋሽና ላብ በገለማ ሌሊት ።

ከዚያ በኋላ ለመተኛትም ሆነ ለማሰብ ስላልቻለ እስረ ኞቹ የሚያወሩትን ያዳምጥ ጀመር ። አብዛኞቹ በሰላም ተኝተዋል ። አንዳንዶቹ ሲያኮርፉ የተኙበት በረት ያስተጋባል ። ጥቂቶቹ የሚያወሩት ወሬ ፣ «...ሲያምጽ ሲል ተያዘ... እነ...ሲያምጹ ነው ይባላል...ተማሮች ሽብር እንሰ ተዋል...» የሚል ሲሆን ፣ ውይይታቸው ከሁከትና ከብጥብጥ አካባቢ ርቆ አይሄድም ። ቀንም የሚሠራው ይኸው ነበር ። አንድ እስረኛ ፍርድ ቤት ወይም ሀኪም ቤት ሄዶ ሲመለስ ሁሉም ተሰብስበው የሚጠይቁት ፣ «ከተማ ምን ይወራል?» የሚል የጩጥታን ጉዳይ የሚመለከት ወሬ ነው ። እስረኞች በወል የሚከተሉት የፖለቲካ እምነት ቢኖር ሁከትና ብጥብጥ መሆኑን አበራ ቀስ በቀስ እየገባው ሄደ ።

ጧት ከእስረኞቹ አንዱ የሆነ የመኝታ ቤቱ ካፖ ከእን ቅልፉ ያለቅጥ ቀሰቀሰው ። እንቅልፍ አጥተው ያደሩትን አይኖቹን ለመክፈት ሲጣጣር ፣ «አንተ እጅህ አልፈታ ብሎ ነው እንጂ የተሻለ የመኝታ ቦታ እሰጥህ ነበር ?» አለው ። ምንም ሳይናገር አምስት ብር አውጥቶ ሰጠው ። ብዙ ገንዘብ የሰጠ ኦ አልመሰለውም ። የካፖው አይን ያየውን ለማመን አቅቶት ወደ ውጭ ተጕለጕለ ። ምግብም ሊጨምርለት ነበር — ካስቀመጠበት ባያጣው ኖሮ ። ከሁለት ብር ቱካንና ካንድ ፖም በስተቀር ሌላው ሁሉ ተሰርቋል ።

ያን ቀን ማታ አበራ ከስገራ ቤቱ የራቀ ሰፋ ያለ ቦታ ባማግኘቱ እየተገላበጠ ቁንጫዎቹን ስመከላከል ችሎ አደረ ። ጧት የተቀሰቀሰውም በትህትና ነበር ። ተነስቶ ውጭ ሲወጣ እስረኞቹ ሁሉ በያሉበት እንገታቸውን ደፍተው ዝምታ ውጧቸው ባማየቱ እንግዳ ነገር ሆነበት ። አካባ

ቢው እንደአና ቤት እረኛ ከማለቱም ሌላ የአየሩ ኩብ
ደት ተጫነው ። ወዲያውኑ የወህኒ ቤት ፖሊሶች ፊሽካ
እየነፉ እስረኞቹን ሁሉ ወደየመኝታ ቤታቸው መለሷቸው ።
አበራ ወደ ሰጅ እግሩ እስረኛ ጠጋ ብሎ ፤ «ምንድንነው ?
ምን መጣ?» ሲል ጠየቀው ።

«ከመካከላችን አንዱ በሞት ተቀጥቶ ነው !» አለው ።

አበራ በነገሩ እየተገረመ እንዳጋጣሚ ወደታች ሲመ
ለከት ሰውዬው ኪስ ውስጥ ብርቱካን አየ ። ራሱ በማፈር
ሳይነቃበት ቶሎ ብሎ አይኑን ወደሌላ አቅጣጫ አዞረ ።
ብዙ አልቆየም ። ወደ ጽህፈት ቤቱ ተጠራ ። ሀይለማርያምን
ለማየት የነበረው ጉጉት በጣም የጠነከረ ስለነበረ በሩጫ
ደረሰ ። በሀይለማርያም ምትክ ጠበቃው ተስፋዬ ቁምላቸው
የሀዘን መልክ ተጐናጽፎ ጠበቀው ።

አበራና ተስፋዬ በዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ የክፍል ጓደኞች
ነበሩ ። የቅጽል ስሙ «ወስፌ» ነበር ። ምክንያቱም አፍን
ጫው ፤ ከቀኝ አይኑ ወደግራ አፉ ተወርውሮ እንደወስፌ
ከመዋጋቱም ሌላ ፤ ትናንሽ አይኖቹ ደግሞ እንደአረቄ
መርፌ ሰውን ስለሚጠቀጥቁና በተጨማሪ ፤ ስለታም ፊቱና
ድምጹ ለፋሺካ እንደተሳለ ቢላዋ አየሩን ስለሚቆርጡ
ነው ። ይኩራራበት የነበረው ጥቁር ሉጫ ጠጉሩ እንደመ
ሳሳት ብሏል ። ጠጉሩ መሳሳት የጀመረውም የግል ጥብቅና
ስራ ጽህፈት ቤት ከከፈተ ወዲህ ሳይሆን አይቀርም ።

እንዲያውም እንደእውነቱ ከሆነ የተከሳሽ ጠበቃ ሆኖ
ሲቆም የመጀመሪያ ሙከራው በመሆኑ ዝናን ለማትረፍ በታ
ላቅ ትጋት ጉዳዩን ይከታተላል ። ነገር ግን ይህን ትጋት
አበራ ፤ ስለታም ፤ ጠይም ፊቱ ላይ አሁን ሊያይ አልቻለም ።

አበራ ጉሮሮውን አሳላና ፤ «ምን ችግር ገጠመህ ተስፋዬ?» ብሎ ጥርጣሬ በተመላበት ድምጽ ጠየቀው ።

ተስፋዬ ጽህፈት ቤቱ ውስጥ ተንጐራደደ ። ዝግ ብሎ የመሄድ ልምድ የለውም ። ሲሄድ እንደኳስ ይነጥራል ። እንደ ልማዱ እጆቹን አወናጨፈና ፤ «ልነግርህ የፈለግሁትን ነገር እያጠናሁ ነበር የመጣሁት ። ተበታተነብኝ ። እንዴት ብዬ እንደምነግርህ ግራ ገብቶኛል...» ብሎ ሳይጨርስ ፤ አበራ አቋረጠውና ፤ «አይዞህ ንገረኝ ፤ ማንኛውንም ነገር ለመስማት ዝግጁ ነኝ ፤» አለው ።

«ስለወንድምህና ስለሀይለማርያም ነው ...»

«ምን ሆኑ ?»

«ወንድምህ ሀይለማርያምን ሎሲት ዘንድ አግኝተውት በቀይት ስለሙቱት ዛሬ ጧት ሞተ ። ወንድምህም ወዲያውኑ በገዛ እጃቸው ህይወታቸውን አሳልፈዋል ።» አለውና እንደበቱ ውስጥ ተቀርቅሮ ሲተናነቀው የነበረውን ትንፋሽ በረጅሙ ተንፍሶ ወደ ውጭ አወጣው ።

አበራ ፤ «ሀዘን ሲበዛ አስቂኝ ይሆናል !» ከማለት ሌላ ምንም ሊናገሬ አልቻለም ። ግን አይስቅም ነበር ።

«ከመሞቱ በፊት ላንተ አድርስልኝ ያለኝ መልእክት አለ ። 'ለኔ ስትል በርታ ፤ ስራህ ለወንድምህ ዝርያ ለኔ ህውልት ይሁኑ ፤ በዚህ አለም ያለኝ ቅርስ፣ መጽሀፎቼ ናቸውና በሚገባ እኑራቸው ። ጽንስ ጽሁፎቼን በተቻለህ ጊዜ ከንቱ ምኞት በሚል አርእስት አሳትማቸው ። የቤት ኪራይ አልከፈልኩምና ክፈልልኝ ። አዳው ወደ መቃብር አብሮኝ እንዲሄድ አልፈልግም ፤' ብሎሀል ።» እንዳለው አበራ እእምሮውን ስቶ ወደቀ ።

፫

አበራ ከወር በላይ ተኛ ። ለመሞት ጣረ ። ነፍሱ ግን ከስጋው ለመለየት ፈቃደኛ አልነበረችም ። ለመሞት የነበረው ምኞት እየገፋ ሲሄድ ነፍሱም በበኩሏ ትግሏን እያጠነከረች ትሄድ ነበር ። በመጨረሻ ብርታት ሰጥቶት ከአልጋ ያስነሳው የተስፋዬ ብስጭት ነበር ። በአበራ ከአልጋ ላይ መዋል ምክንያት የፍርድ ቤቱ ቀጠሮ እየተላለፈና ቀኑ ቀን እየወለደ በሄደ መጠን የተስፋዬም ብስጭትና የመንፈስ ቅዝቃዜ እየጨመረ ይሄድ ነበር ። ለገንዘብ ደንታ የለውም ። ሀይለማርያም የአበራን መኪና በአራት ሽህ ስስት መቶ ብር ሸጦ ከዚያ ውስጥ ሶስት ሺህ ያህል ቢሰጠው እንኳን አልተቀበለም ። ወጭውን ለመሸፈን ያህል ብቻ ስድስት መቶ ብር ወስዶ የተቀረውን መለሰለት ። የፈለገው የአበራን ነገር ከግቡ በማድረስ ዝናን ለማትረፍ ብቻ ነበር ።

ከብስጭቱ የተነሳ አንድ ቀን ምኒልክ ሆስፒታል ድረስ ሄዶ ፤ «እዚህ በጀርባህ ተኝተህ የምታንቀላፋው ከህግ ለመሸሽ አስበህ እንደሆነ ንገረኝ ! ለከንቱ ቀጠሮ ፍርድ ቤት መመላለሱ ሰልችቶኛል ። በርትተህ መነሳት አለብህ!» ብሎ ሲጮህበት ፤ አበራ ከተኛበት አሻቅቦ አየው ። ተስፋዬ አልተለወጠም ። ያው በትምህርት ቤት የሚያውቀው ተስፋዬ

ነው ፡፡ ዝናን ለማትረፍ የማያደርገው ነገር አልነበረም ፡፡
ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ በነበሩበት ዘመን አብዛኛዎቹ ተማሪዎች
ተስፋዬ ለዝና ሙት መሆኑን ስለሚያውቁ እንዲወክላቸው
እሱን በመምረጥና ሆይ ሆይ በማለት እያነሳሱት ከጄዝዊቶ
ቾና ከባለስልጣኖች ጋር ያጋፍጡት እንደነበረ አስታወሰ ፡፡
ሪዬ ፍርድ ቤት መቅረብ ደስታ የሚሰጥህ ከሆነ ዝግጁ
ነኝ ነው ብሎት በጣም የሰፈነበት እንቅልፍ አግኝቶ እንዳደረ
ሰው ከተኛበት ዘሎ ተነሳ ፡፡ መቃብር በሚመስለው እስም
ሮው ውስጥ ታስራ ስትሟገት የከረመችው ነፍሱ ፈነደቀች ፡፡
እልፍነሽ ግን ደስ አላላትም ፡፡ ከብ ፊቷ ላይ እንደመሰከረም
ሙራ ይጫወት የነበረው ፈገግታዋ ጠፍቶ ጥቁር ቱቢት
ለብሳ ከሰውነት ወጥታለች ፡፡

አበራ ከሆስፒታል በወጣ በአራተኛው ቀን ላይ ጧት ወደ አራት ሰአት ተኩል ገደማ አንደኛ የወንጀል ችሎት ቀረበ ፡፡ የውጭው አየር ጭፍግግ ብሎ ዝናብ ቢያካፋም ችሎቱ በሰው ተጨናንቆ ክፍሉ ውስጥ የነበረው ሙቀት ትንፋሽ ያሳጣል ፡፡ እዚያ የሚገኙት ሰዎች አብዛኛዎቹ ባለጉዳዮች ፤ ገሚሶቹ ደግሞ የፍርድ ቤት አየር ሱሰኞች ሲሆኑ ፤ ጥቂቶቹ የተስፋዬን ክርክር ለመስማት የመጡ ነበሩ ፡፡

አበራ በግራ በኩል ካለው ከተከሳሽ ሳጥን ውስጥ ገብቶ ቆሞ ነበር ፡፡ አንድ ሰው በህግ ፊት ጥፋተኛነቱ ሳይረጋገጥ በግራ በኩል የሚውልበት ምክንያት ሊገባው አልቻለም ፡፡ ምስጢሩን ለመመራመር ሀሳቡን አልገፋበትም ፡፡ አይኖቹን ወደ ዳኞቹ አዞረ ፡፡ የመሀል ወይም ሰብሳቢው

ዳኛ የአፍንጫቸው ቀዳዳዎች ላይ በወደቀው መነጽር ላይ ሆነ በምጨምጨት ትናንሽ አይኖቻቸው አእምሮውን ዘልቀው ሲመለከቱት አገኘችው…ለጥቂት ጊዜ እንደተብ ርና እንደፍየል ተፋጠው ተያዩ … የቀኙና የግራ ወንበር ዳኞች አቀርቅረው ይጽፉ ነበር ። ሶስቱም ጠይም፤ሽበታምና ጥቁር ካባ የደረቡ በመሆናቸው፤ሆላቡን ምን ቢያረዝሙው፤ ከጊዜውና ከዘመናዊው የወንጀለኛ መቅጫ ህግና ስነ ስር አት ጋር እንርሱን ለማገናኘት አታተው ። በነፍሱ በመጣ ጉዳይ ሊያምናቸው አልቻለም ።

አቃቢ ሕጉ ጭብጡንና በተከሳሽ ላይ የሚያቀርበውን ማስረጃ እንዲያስረዳ ተጠየቀ ። ጊዜ አልወሰደም ። ተጣድፎ አለ ። በአይኑ ሀሲናው እበራ ከገመድ ጫፍ ተንጠልጥሎ እንደሚያይ በመጠጥ ሀይል የተጠበሰ ጉበት የሚመስለው ራሱና የቦዘዙት ትላልቅ አይኖቹ ሊደበቁ አልሞከሩም ።

«የተከበረው ፍርድ ቤት ፲ በማለት ለዛ በሌለውና በተንዛዛ ድምጽ ከወረቀት በማንበብ ጭብጡን ማስረዳት ጀመረ— «ተከሳሽ ፤ ወይዘሮ አለምነሽ ጓዴ የተባሉትን ቤት ሰኔ ፲፰ ቀን ፲፱፻፳፪ ዓ፡ም፤ሐሙስ ከጧቱ በአምስት ሰአት ካሰር ደቂቃ ላይ በጊጠር መናፈሻ ቡና ቤት በሽጉጥ መግደሉን ራሱ በውዴታ በሰጠው ቃል ማመኑንም፤አምስት የአይን ምስክሮች ቀርበው ወንጀሉን ለመፈጸሙ በማያጠራጥር ሁኔታ ማረጋገጣቸውንና እንዲሁም ወይዘሮ አለምነሽ ጓዴን የገደለው ጥይት ከተከሳሹ ሽጉጥ መተኮሱን ኤክስፐርቶች የሰጡት ማረጋገጫ ያስረዳልናል ። ወንጀሉ አስቀድሞ የታሰበበት ለመሆኑ አያጠራጥርም ፲ ብሎ ሲወርስ በቀኝ

የነበሩት የሟሟ ወገኖች ዳኛው በኩል አሰፍስፈው ቆመው እስኪደበድቡ ድረስ ጉልልታቸውን ተናደው ጠረጴዛቸውን አቀበጡ ።

እንዲሞት የሚፈልጉ ሰዎች በመኖራቸው አበራ የመ ኖር ፍላጐት አደረበት ። ወደ ተስፋዬ ተመለከተ ። ተስፋዬ ብርታት ሰጠው ። ተስፋዬ፣ በራሱ ላይ ያለው መተማመን እንደ ኳስ ከተቀመጠበት ንጥር ሲነሳ ስለታም ፊቱ አየሩን ስንጠቀው ። አዲስ የለበሳትን ጥቁር ካባ በፍቅር ስሜት ትከ ሻው ላይ አስተካከለ ። ስለታም ድምጹ የያንዳንዱን ሰው ጆሮ ይቀድ ጀመር ። «ሀቅታ አላበዛም ። ደንበኛዬ ወን ጀሉን የፈጸመው አስቀድሞ በማሰብ ሳይሆን ፤ ባልታሰበና በድንገተኛ አጋጣሚ ፤ እንዲሁም ከፍ ያለ አስገዳጅነት ባለው መንፈስን የሚለውጥ ስሜት ምክንያት መሆኑን በማቀርባቸው መከላከያ ምስክሮች አማካይነት እንዳስረዳ ይፈቀድልኝ ።» ሲል ጥያቄውን አቀረበ ።

እቃቤ ህግም ሆነ ተስፋዬ ተቻኩለው ነበር — እንዱ ጥላቻውን ለመወጣት ፤ ሌላው ዝናን ለማትረፍ ።

ጥያቄውን የተቃወመ ሰው ባለመኖሩ ተስማ ደጀኔ ለምስክርነት ቀረበ ። ክብደት ጨምሮአል ። እንደሥጋ ክብ ፤ ወፍራም ፊቱ ላይ የሚጣበቀው ፈገግታው በተጨ ማሪ ሀፍረትን ቀላቅሎ ይታያል ። የፍርድ ቤቱን ስነ ስር አት ከፈጸመ በኋላ ፤ «ከአበራ ጋር ትተዋወቃላችሁ?» ሲል ተስፋዬ የመጀመሪያውን ጥያቄ አቀረበለት ።

«አዎን ።»

«አውቃታችሁ እንዴት ነበር ?»

«ጓደኛሞች ነበርን ።»
«ጓደኝነታችሁ የተቋረጠበት ጊዜ የለም?»
«ከመስሪያ ቤቱ ሲወጣ ገደማ ጓደኝነታችን ተቋርጦ ነበር ።»
«በምን ምክንያትን?»

ወፍራም ፊቱን ላብ አስመጠው ። ነጭ መሀረብ አውጥቶ ላቡን ጠረገ ። እናቴ ትሙት ይል ይሆን ? እያለ አበራ ይጠባበቀው ነበር ። ጉሮሮውን እንደመጠራረግ ሲል ትን አለውና አሳለው ።

«ምክንያቱም …ምክንያቱማ…አዎን ፤ ባለቤትህ በገጠር መናፈሻ ቡና ቤት ከሰው ጋር ስትማግጥ ሰው አይቶ ነግሮኛልና ተጠንቀቅ ብዬ ስለነገርኩት ነው…»
«እንዴት አወቅህ?»
«በአይኔ አየሁ ብሎ ሰው ስለነገረኝ ነው የነገርኩት…»
«የነገረህን ሰው ታስታውሳለህ?»
«ገድሉ በዛብህ ይባላል ።»

የአበራ ልብ መምታቱን ሳንዳፍታ ስባቆመ ትንፋሽ አጠረው ። አቃቤ ህጉ መስቀልኛ ጥያቄ እንዲጠይቅ ተፈቀደለት።
«ሁኔታውን ስታይ የነገርከውን ያመነህ አልመሰለህም?»
«ተቆጥቶ ከቢሮው አስወጣኝ ።»
«አላመነህም ማለት ነው ።»

አቃቤ ህጉ ሌላ ጥያቄ ስላልነበረው ተስፋዬ ሁለተኛ የመከላከያ ምስክሩን አስጠራ ። ሉሲት ነበረች ። የአበራ ልብ ስንጥቅ አለበት ። በሁለት ወር ውስጥ ሲያያት ያን ቀን የመጀመሪያ ጊዜው ነበር ። የሱንና የሷን ሁኔታ በመገመት ሀፍረት አደረበት ። ብግቅርቀር አይኖቿን ሸሸ ።

ጥቁር በጥቁር ለብሳ ነበር ። ስሜቱ በፍቅርና በጥላቻ ተወ ሳሰበበት ። ያ አእምሮው ውስጥ ግዙፍ የሚሆነው ጠይም ጣእትንቷ መጣበት ።

«ገድሉ በኳብህ ከሚባለው ሰው ጋር ግንኙነታችሁ ምን ነበር?»

«አበራን ከማግባቴ በፊት ወዳጆች ነበርን ።»

«አልገባኝም ።»

«ፍቅረኞች ነበርን ማለቴ ነው ።»

«ፍቅረኞች ከሆናችሁ ለምን አበራን አገቡት?»

«ገድሉ እያስገደደኝና እያስፈራራኝ ነው እንጂ እኔ አልወደውም ነበር ። ስለዚህ ከሱ ለማምለጥ ስል አበራን አገባሁት ። ካገባሁት በኋላ ግን ምንም ግንኙነት አልነበረንም…»

«ይበቃል ወይዘሮ ሉሊት ። ሰኔ ፲፰ ቀን ፲፱፻፷፰ ዓ. ም ሀሙስ ጧት ሲያደርጉ የዋሉትን ሁሉ ቢነግሩኝ ?»

«በተባለው ቀን ፤ አበራ ፤ ወደ ሶስት ሰአት ተኩል ገደማ ወስዶ ቢሮ ጣለኝ ። ቢሮ እንደገባሁ ለሀይለማርያም ስልክ ደወልኩለት ። የደወልኩበትም ምክንያት ፤ መጥቶ ከተማ እንዲወስደኝና አበራ የተወለደበት ቀን ስለነበር ስጦታ እንዲያጋዛኝ ነበር ። መጥቶ ከተመካከርን በኋላ ወደ ከተማ ወሰደኝ ። ግን ገንዘብ ስላልነበረኝ ወደ ወርቅ ሰሪ ቤት ሄድንና የነበረኝን ያንገትና የእጅ ጌጥ ከሸጥኩ በኋላ የተፈለገው ስጦታ ከሚገኝበት ሱቅ ገብተን ገዛንና ወደቤት ወሰደኝ…»

«ቀኑ ፤ አበራ የተወለደበት ቀን ነበር ። በተጨማሪ ስለቀኑ የሚያስታውሱት ነገር አለ?»

«አዎን ፤ አበራ ከስራ ወጥቶ ስለነበረ የመጨረሻ ደሞዙን የሚቀበልበት ቀን ነበር ።»

«ወይዘሮ ሉሲት ፤ አበራ ስራውን የለቀቀው በድንገት ነው?»

«ስራውን የሚለቅበትን ቀን አላማከረኝም እንጂ ያሰበበት ከመጋባታችን በፊት ነበር ።»

«ስራውን ለመልቀቅ የፈለገበትን ምክንያት ያውቃሉ?»

«ሰአሊ ለመሆን ነው?»

«የገዙለት ስጦታ ምን ነበር?»

«የሰአሊ መሳሪያዎች ።»

«ሀይለማርያም ወደ እርስዎ ዘንድ የመጣው በእርስዎ አሳሳቢነት ነበር? ወይስ በገዛ ራሱ?»

«በኔ አሳሳቢነት ነበር ።»

«ከሀይለማርያም ጋር ለመውጣት እንዳሰቡ ለአበራ አማከረውት ነበር?»

«አላማከርኩትም ።»

«እርስዎና ሀይለማርያም ተያይዛችሁ የሄዳችሁበት መኪና ምን አይነት ነበር?»

«የ፲፱፻፶፱ እ፣ ም ሞዴል ጥቁር ኦፔል መኪና ነበረች ።»

«ሌላ ጥያቄ የለኝም ፤» አለና ተሰፋዬ ለመስቀልኛ ጥያቄ ሉሲትን ለእቃቤ ህጉ ለቀቀለት ።

እቃቤ ህጉ መስቀልኛ ጥያቄውን ለማቅረብ ተነሳ ።

«ካገባሽ ወዲህ ገድሉ በዛብህ አስፈራርቶሽ ያውቃል?»

«አያውቅም ። የት አግኝቶኝ?»

«ገጠር መናፈሻ ቡና ቤት ከወንድ ጋር ሂደሽ ታውቂያለሽ?»

«ሂጄ አላውቅም ።»

«የውነቱን ለመናገር የመሀላ ቃል እንደሰጠሽ ማስታወስ እለብሽ ። ከማግባትሽ በፊት ከልዩ ልዩ ወንዶች ጋር ወደተ ባሰው ቡና ቤት በየጊዜው ትመላለሺ እንደ ነበረ በቂ ማስ ረጃ ሲቀርብ ይችላል…»ከማለቱ ተስፋዬ፣«ተቃውሞ አለኝ፣» ሲል ስለታም ድምጹን አሰማ ።

ለመጀመሪያ ጊዜ የመሀል ዳኛው ካቀረቀሩበት ቀና ብለው ፣ «ተቃውሞህ ምንድንነው?» ብለው ጠየቁት ።

«የተከሰሱት ወይዘሮ ሉሊት አለመሆናቸውን አቃቤ ህጉ እንዲረዱልኝ ያስፈልጋል ። ጥያቄው ከነገሩ ጋር ምንም አግባብ የለውም …» ብሎ ሳይጨርስ ፣ አቃቤ ህጉ ጠረጴ ዛውን እየደበደበ፣«ጥያቄው ከነገሩ ጋር ፍጹም የሆነ አግባብ አለው ። እንዳለው ሴትዮዋ ከምትሰጠው መልስ ለመረዳት ይቻላል ፣» ሲል ዳኛው የተስፋዬን ተቃውሞ ፣ «አልተቀበ ልንም» በማለት ውድቅ አድርገው አቃቤ ህጉ ጥያቄውን እንዲቀጥል ፈቀዱለት ።

«ማስረጃውን ከማቅረባችን በፊት የውነቱን ብትናገሪ ይሻ ላል ። ሄደሽ ታውቂያለሽ፤ አታውቂም?»

«ብዙ ጊዜ ሂጃለሁ ። ግን ሁሉም ከማግባቴ በፊት ነው ።»

«ቅድም ቃለ መሀላሽን ረስተሽ ዋሽተሻል ማለት ነው ? የተናገርሽው ሁሉ ውሸት እንዳልሆነ በምን እናውቃለን ? ለመሆኑ ተከሳሹ የሰአሊነት ችሎታ እንዳለው እንዴት ለማ መን ቻልሽ ? የሰራውን ስእል ወይም ችሎታውን የሚመ ሰክር ስራ አሳይቶሽ ያውቃል?»

«አያውቅም» አለች ፣ ቅስሙ በተሰበረ ድምጽ ። እንባዋ ሳያቋርጥ ይወርድ ነበር ።

«አንቺ በዚያን ሰአት ከሀይለማርያም ጋር መውጣትሽን ተከሳሹ በሌላ መንገድ ከሌላ ሰው ለማወቅ አይችልም!» «ይችል ይሆናል ።»

የሟቿ ወገኖች በቂም ጥርሶቻቸውን ሲያፋጩባት ሌሎቹ በሀዘን ከንፈራቸውን ይመጥጡ ነበር ።

ወዲያውኑ የሉሲት መስሪያ ቤት ዘበኛ የዝናብ ማግና የተንዘረፈፈ ቅጠሊያ የወታደር ካቦርት እየጐተቱ ሰስተኛ የመከላከያ ምስክር በመሆን ቀረቡ...

በሉሲት በኩል ያላሰበውና ያልጠረጠረው ነገር ብመ ፈጠሩ ተስፋዬ በራሱ ላይ የነበረው መተማመንና ትም ክህት በመጠኑም ቢሆን መቀነሱን የቀድሞውን ስለት ያጣው ድምጹ ይመሰክር ነበር ። ግን ተስፋዬ ተስፋ አል ቆረጠም ። ጥያቄውን መወርወር ጀመረ ።

«ሰኔ ፲፰ ቀን ፲፱፻፺፰ ዓ፣ ም ሀሙስ ጧት በእርስዎና በተከ ሳሹ መካከል የሆነውን ሲነግሩኝ ይችላሉ?»

«እንዴታ! አሳምሬ ነው እንጂ! ወደ አራት ሰአት ገደማ ይመስለኛል፤በመኪናው ሲገሰግስ መጥቶ ሉሲት የት እንዳ ለች ጠየቀኝ ። ለጥቂት በሌላ መኪና እንዳመለጠችው ነገርኩት ።»

«ይህን እንደነገሩት ዝም ብሎ ሄደ ወይስ ሌላ ሌላ የጠየቀ ዎት ጥያቄ ነበር?»

«በምን አይነት መኪና እንደሄደች ጠየቀኝና እሷ የሄደች በት መኪና ተመሳሳይ አጠገባችን ስለነበረች ያቺን በምት መስል መኪና ነው የሄደችው ብዬ አመለከትኩት ። ወዲያ ውኑ መኪናውን አዙሮ ሲከንፍ ሄደ።»

«አጠገባችሁ ቆማ የነበረችው መኪና ሉሲት ከሄደችበት መኪና ጋር በቀለም ወይስ በቅርጽ ነበር የምትመሳሰለው?» «የሚመሳሰሉት በቅርጻቸው ነበር እንጂ በቀለም አልነበ ረም ። ሉሲት የሄደችው በጥቁር መኪና ነበር ።»

ተስፋዬ አስር የሚሆኑ ቁመታቸውና ስፋታቸው ተመ ሳሳይ የሆኑ ፎቶግራፎች አምጥቶ ምንም ምልክት እንደ ሌላቸው ለመሀል ዳኛው ካሳያቸው በኋላ ሉሲት የሄደችበትን መኪና አይነት ዘበኛው መርጠው እንዲሰጡት ጠየቃቸው። አገላብጠው አንድ ባንድ ከተመለከቱ በኋላ፤ «ሉሲት የሄደ ችበት መኪና ጥቁር ነች እንጂ ልክ ይህችን ትመስላለች ።» ብለው የመረጡትን ፎቶግራፍ ሰጡት ። ተስፋዬ ተቀብሎ ለመሀል ዳኛው ሰጣቸው ። ቡላማ የ፲፱፻፶፱ ኦፔል እፔል መኪና ነበረች ።

አቃቤ ህጉ ዘበኛውን ተረከባቸውና፤ «ተከሳሹን የም ታስታውስበት ሌላ ምክንያት የለህም?» ሲል ጠየቃቸው ። «ባለቤቷን ሲያመጣና ሲወስድ...»

«ይህ ብቻ ሳይሆን አልፎ አልፎ ውለታ አልዋለልሁም?»

«የውሀ መጠጫ በየጊዜው ይሰጠኝ ነበር ።»

«ከዚህ የበለጠ ሰጥቶህ አያውቅም ?»

«አንድ ቀን አስር ብር ሰጥቶኛል።»

«ሰመሆኑ ደሞዝህ ስንት ነው?»

«ሀያ አምስት ብር።»

ሰአቱ ስለደረሰ ቀጠሮው ለሌላ ቀን ተወስኖ ችሎቱ ተበተነ ። አበራ ሉሲትን በአይኑ ይፈልግ ነበር ። አላገኛ

ትም ። እልፍነሽ ብቻ እንባዋን እየረጨች የወህኒ ቤቱ መኪና ድረስ ሸኘችው ። አንድ ፖሊስ ገፍትሮ ባይመልሳት ኖሮ ሊታነጋግረው በጣም ጓጉታ ነበር ።

የፍርዱ አካሄድ ምን ስሜት እንደሰጠው ለመገመት አበራ አልቻለም ። ተስፋ የሚሰጥ ወይም የሚያስቆርጥ ሆኖ አላገኘውም ። የፈለገው ነገር ቢኖር በቀጠሮው ቀን ወደ ፍርድ ቤት ተመልሶ የሉሊትን አይን ማየት ነበር ። የሆነው ቢሆን ፤ ብታምነውም ባታምነውም ፤ እውነቱን ከሱ አፍ ሳትሰማ እንድትለየው አልፈለገም ። በሌላ በኩል እሱን ለማስደሰት ስትል ጌጣጌጧን የመሸጧ ነገር እንጀ ቱን ይበላው ነበር ።

፬

በቀጠሮው ቀን ወደ ፍርድ ቤት ሲመለስ ችሎቱ ካለ ፈው ጊዜ ይበልጥ በሰው ታምቆ አገኘው ። የሰው ትርም ስና ትንፋሽ ፤ የቦታ ጥበትና ትፍግፍግ ፤ ምንም አይደሉም ። ተለማምዷቸዋል ። ሉሊትም ሆነች እልፍነሽ በቦታው የሉም ። የችሎቱ ሙቀት ቢያፍንም ትዝታዜ ተሰማው — ከብቸኝነት የሚመጣ የመንፈስ ትዝታዜ — ያልፈጣሪ ፤ ያልዘመድ ።

«ከዚህ ቀደም የአቃቤ ሁኑ ዋና ምስክር በፈለግሁት ጊዜ ለመስቀልኛ ጥያቄ እንዲቀርብልኝ በጠየቅሁትና ፍርድ ቤቱ በተስማማበት መሰረት አሁን እንዲቀርብልኝ የተከበረው ፍርድ ቤት ይፍቀድልኝ ፤» ሲል ተሰፋዬ በትኩስ ተሰፋ አንስራራ ። ትናንሽ አይኖቹ ሁሉንም ፤ ዳኞቹንም ጭምር ፤ እንደመርፌ ከመጠቅጠቃቸውም በላይ ፤ ስለታም ፊቱ እየሩን ግራና ቀኝ ይቆርጥ ነበር ። እንደፈለገው የሰው አይን ሁሉ አረፈበት ። ውሀ እንዳገኘች አሳ ሆኖ ነበር ። በጥያቄው መሰረት የገጠር መናፈሻ ቡና ቤት ተሳላኪ ቀርቦ ነበር ። አበራ የሰውዬውን ፊት ሊያስታውስ አልቻለም ።

«ከዚህ ቀደም ቃልህን ስትሰጥ ተከሳሹ ሽጉጥ ይዞ በሩን ሰብሮ ሲገባ አይቻለሁ ፤ ሲተኩስ ግን አላየሁም ብለህ መስክረሀል ። የፈለገውን ሰው በስም ጠርቶ እንዳልጠየቀ ሀም ተናግረሀል ። 'የዚህ መኪና ባለቤት ስንት ቁጥር ነው የተኛው? ብሎ ጠይቆኝ ጓደኛዬ ነው በማለት ዋሽቶ ስላግባባኝአራት ቁጥር ነው ያሉት ብዬ ነገርኩት' በማለት መመስከርሀ ይታወሳል ። ነገር ግን የመጀመሪያው ጥይት የተተኮሰው ከውስጥ ወይስ ከውጭ ነበር?»

«ከውስጥ ይሁን ከውጭ አላውቅም ።»

«መልካም ። አስታውስ ፤ በቅጡ አስታውስ ። ውጭ ካንተ ሌላ ማንም ሰው አልነበረም ። የመጀመሪያውን ተኩስ ስትሰማ ምን አየህ?»

«ተከሳሹ ወደ መኪናው ሮጦ ሄደ ።»

«ከዚያስ?»

«ወደአራት ቁጥር ክፍል ሮጦ ተመለሰ ።»

«ምን አድርጐ ተመለሰ?»

«ምን አውቄ!»

«የመጀመሪያው ጥይት ከተተኮሰ በኋላ ተከሳሹ ወደመኪናው የሮጠው የመኪናውን በር ለመቆለፍ ነው ? ፍሬን ለመያዝ ነው ? ወይስ መስተዋት ለመዝጋት? ወይስ እቃ ለመውሰድ? ምን አይነት እቃ? አታውቀውም ፤ አላየህም ። ደንግጠህ አይንህን ጨፍነህ ይሆናል ። ያየኸው ወደ መኪናው ሮጦ ከተመለሰ በኋላ በሩን ሰብሮ ሲገባ ብቻ ነው ፤ አይደለም!»

«አዎ።»

«ከዚህ ቀደም ቃልህን ስትሰጥ ተከሳሹ ከመጀመሪያው ተኩስ በኋላ ወደ መኪናው ሮጦ መመለሱን አልመሰከር ከም ነበር ፤ ለምን ?»

«የጠየቀኝ አልነበረም ።»

«ካልጠየቁህ ያየኸውን አትመሰክርም ማለት ነው?»

የሚሰጠው መልስ አልነበረውም ። አቃቤ ህጉ ተደና ግጦ ይንቆራጠጥ ነበር ። ከረጅም ዝምታ በኋላ ተስፋዬ አምስተኛውንና የመጨረሻ የመከላከያ ምስክሩን አስጠራ ።

ቀትረ ቀላል ሆኖ አንጀቱ ከጀርባው ጋር የተጣበቀ ሰው ነበር ። አበራ ሰውዬውን አይቶት አያውቅም ። መልኩ ቀይ ፤ ቁመናው መካከለኛ ሆኖ ፤ የግራና የቀኝ ጉንጮቹን ማዲያት ጠብሶት ነበር ።

ተስፋዬ ፤ ቀኑን ፤ ሰአቱንና ቦታውን ጠቀሶ በዚያን ጊዜ ሰውዬው የት እንደ ነበረ ጠየቀው ። አበራ የሰውዬውን መልክ በተለይ አይኖቹን ለማስታወስ ቻለ ። «በተባለው ቀንና ሰአት ከሟቿ ከወይዘሮ አለምነሽ ጓዴ ጋር በገጠር

መናፈሻ ቡና ቤት አራት ቁጥር ክፍል ውስጥ ነበርን » ሲል በማያወላውልና ምንም ይሉኝታ በሌለበት ጆሮ በሚስብ ወፍራም ድምጽ መለሰለት ።

«ምን ስታደርጉ እንደነበረ ለመጠየቅ አልፈልግም ። ሆኖም የርስዎና የሟቿ ፣ የወይዘሮ አለምነሽ ጓዴ እውቀት ምን እንደ ሆነና ከመቼ ጊዜ ጀምራችሁ እንደምትተዋወቁ ያስረዱኝ።»

«እኔና ወይዘሮ አለምነሽ የተዋወቅነው በአስተማሪነት ጐንደር ሄጄ በምሰራበት ጊዜ ነበር ። ካምስት አመት በፊት ይሆናል ። ከተማሪዎቼ አንዷ ነበረች ። በከንፈር ወዳጅነት ስንኖር በድንገት ወላጆቿ ዳሯት ። እኔም በንዴት ያስተማሪነቴን ስራ ተውኩና ወደ አዲስ አበባ መጥቼ ሚስት አገባሁ ። ቢሆንም አዲስ አበባ በመጣች ቁጥር እንገናኝ ነበር...»

«መልካም ። ወይዘሮ እልፍነሽ የሚኖሩት ጐንደር ነበር ማለት ነው ፤ አይደለም?»

«ነው ።»

«መልካም ። ሟቿ ወደ አዲስ አበባ የመጡት መቼ ነበር?»

«አደጋው ከመድረሱ ከሳምንት በፊት ይመስለኛል ።»

«ተከሳሹ መጥቶ የተኛችሁበትን ክፍል በር ሲያንኳኳ ምን አደረጉ?»

«መጀመሪያ ዝም አልኩ ። ለሁለተኛ ጊዜ ሲያንኳኳ ማን ነው ? ብዬ ብጠይቅ መልስ ባለማግኘቴ ልብሴን ለመልበስ ስነሳ በሩ በሀይል ስለተንኳኳ ለማስፈራራት ያህል የነበረችኝን አንድ ጥይት ተኮስኩ ። ከዚያ የሆነውን ለማስታወስ አልችልም ።»

«ተከሳሹ በሩን ሰብሮ ሲገባ እርስዎ የት እንደነበሩና ምን

እንደሆን ለመጠየቅ አልፈልግም ። የመኪናዎን ቀለምና አይነት ብቻ ቢነግሩኝ ይበቃል ።»

«መኪናዬ ጥቁር ፲፱፻፺፱ አ፡ም ኦፔል ናት ።»

ኢዮቤ ሆኑ ተነስቶ ፤ «ሟቿና ተከሳሹ አንተ የማታውቃው ግንኙነት ይኑራቸው አይኑራቸው ታውቃለህ?» ብሎ መስቀልኛ ጥያቄ ወረወረበት ።

«አላውቅም ።»

«ሟቿ ከጐንደር ስትመጣ ግንኙነት የምታደርገው ካንተ ጋር ብቻ ነው?»

«አይደለም ።»

«ለምሳሌ ከተከሳሹ ጋር ግንኙነት ሊኖራት ይችላል?»

«ተቃውሞ አለኝ!» ሲል ተስፋዬ ድምጹን አሰማ ።

የመሀል ዳኛው ፤ «ተቃውሞህን አስረዳ ፤» አሉት ።

«መሪ ጥያቄ በመሆኑ ምስክሩ መመለስ የለበትም ።»

«ተቀብለናል ።»

ኢዮቤ ሆኑ ጀምሮት የነበረውን ጥያቄ ትቶ ወደ ሌላ ሄደ ። «እሺ ፤ ከዚህ በፊት በሰው ሚስት ላይ ተይዘህ ፍርድ ቤት ቀርበህ አታውቅም ?»

«ቀርቤአለሁ ።»

«ስንት ጊዜ?»

«ሁለት ጊዜ »

«የተከሳሹ ጠበቃ በሩ ከተሰበረ በኋላ የት እንደነበርክ አልጠይቅህም በማለት አልፎህ ነበር ። እኔ ግን እጠይቅሀለሁ ። የት ነበርክ?»

ሰውዬው ባብ አስመጣው ። እየሟሸሸ ሄደ ።

«እልጋ ስር ነበርኩ ።»

ከአልጋው ስር ራቁቱን እየተጐተተ ብርክ ይዞት ሲወጣ አይኖቹ ላይ ይነበብ የነበረው ፍርሀት አበራን ትዝ አለው ። ሴትዮዋ ከዚያ ቀደም ፍጹም አጋጥመዋት የማታውቃቸውን የአበራን አይኖች እያየች ፤ እየመረመረች ፤ «ለምን? ለምን?» በማለት ትንፋሽ ባጠረው ድምጽ ስትጠይቀው ፤ «እኔም ለምን እንደሆነ አላውቅም ። እግዚአብሄርን ጠይቂው !» ብሏት መውጣቱን ጭምር አበራ አስታወሰ ።

ለጥቂት ጊዜ ችሎቱን ከባድ የሆነ ዝምታ ዋጠው ። ሶስቱ ዳኞች አፍ ለአፍ ገጥመው በሹክሹክታ መነጋገር ይዘዋል ። ባለጉዳዩም ፤ ለወሬ ሞትኩ ባዩም ፤ አማፋሪውም ሁሉ ችሎቱን ከአፍ እስከገደፉ ስለሞላው ክፍሉ ውስጥ ከታመቀው ከሰው ትንፋሽ በስተቀር ሌላ አየር የለም ። ሞትም ሆነ ሽረት መቃረቡ ለአበራ ተሰማው ። በመስኮት አሻግሮ ውጭ የምትጫወተውን ጸሀይ ተመለከተ ። የዳመናው ጥላ መሬቱን እያቋረጠ በአረንጓዴ መስክና በዛፎች ላይ ሲሮጥ በማየቱ ለንጹህ ቀዝቃዛ አየር ጓጓ ። ህይወት ጣማው ። ነፍሱ የሙጥኝ አለችው ። ዋናው ጉጉቱ ግን ሉሊትን ለማነጋገር ባይችል እንኳን ቢያይት ባንዳፍታ አይቷት ሊሰናበታት ነበር ። ግን የለችም ።

አቃቤ ህጉ የፍርድ ሀሳቡን ለመስጠት እንዲህ ሲል ጀመረ ፦ «...የቀረቡት የመከላከያ ምስክሮች ሞራላቸው ከማጠራጠሩም በላይ ፤ ተከሳሹ በትንኮልና በወስላታነት አለመነሳቱን አላረጋገጡም ...የተማረ ሰው እንጉል በሁለ

ቱም በኩል የሚቆርጥ ስለት ያለው ቢላዋ እንደመሆኑ መጠን
እንዲህ ያለውን ተንኮል አይፈጽምም ለማለት አንችልም ።
በሚስቱና በተከሳሹ መካከል የነበረውን ግንኙነትና ፤ በተከ
ሳሹና በሀይለማርያም መካከል የነበረውን አግባብ እንዳና
ውቅ ሁለቱም ዋና ምስክሮች በግፍ ተገድለዋል ። አጋጣሚ
ባለመሆኑ የነገሩ አካባቢ ሁኔታ አይደግፍም ...

«ተከሳሹ ፈቃድ የሌለው መሳሪያ ይዞ ለምን በተለይ
በዚያን እለት ከቤቱ ወጣ? በተጨማሪ ፤ ተከሳሹ የፈጸመውን
ወንጀል ሳይክድ ሚስቱን ለመግደል የበቃሁት ባለቤቴ
መስላኝ በመሳሳት ነው ሲል ቃሉን ሰጥቷል ። እርግጥ
የተከሳሹ ባለቤት በዚያን ስአት ሀይለማርያም ካሳ ከሚባል
ከተከሳሹ የቅርብ ጓደኛ ጋር እንደነበረች ታውቋል ። ግን ፤
ሀይለማርያም በተከሳሹ ወንድም ተገድሏል ። ገዳዩም ወዲያ
ውኑ በገዛ እጁ ህይወቱን አሳልፎአል ። በምን ምክንያት ?
ምን ለመደበቅ ? ወይም ምን እንዳይገለጽ ለማድረግ? ይህ
ሁሉ አጋጣሚ ሊሆን አይችልም ...

«አጋጣሚ ነው ለማለት ካልቻልን ፤ አስቀድሞ የታ
ሰበበት ፤ በወስላታነት ፤ በቂመኛነትና በግፍ የተፈጸመ
ወንጀል መሆን አለበት ። ስለዚህ የተከበረውን ፍርድ ቤት
የምጠይቀው በአንቀጽ ፭፻፳፪ ፤ ንኡስ ቁጥር ፩ (ሀ) መሰ
ረት የጥፋተኛነት ውሳኔ እንዲሰጠኝ ነው ።»

ተስፋዬ የፍርድ ሀሳቡን ለመስጠት ጊዜ አልወሰደበትም።
ፊቱ ላይ የመገረም ሁኔታ ይታይ ነበር ። ስለታም ፊቱ የሚ
ሸረድድ ፈገግታ ተጐናጽፎአል ። በታ የጠበባት ቀጭን

ራዙ ፤ ከቀኝ አይኑ ተወርውሮ ወደ ግራ ከንፈሩ የሚሄደውን አፍንጫውን ለመንካት ምንም አልቀራትም ።

«ሊቃቤ ህግ ፤ ደንበኛዬ ከስህተት የደረሰበትን ምክንያት ፤ በተለይም የስህተቱንና የነገሩን አካባቢ ሁኔታ በቅጡ ሳይመረምሩ ፤ የማይሆንና አግባብ የሌለው የፈጠራ ጥርጣሬ በማምጣት ፤ በአንቀጽ ፭፻፴፪ ፣ ንኡስ ቁጥር ፩ (ሀ) መሰረት ውሳኔ እንዲሰጥ መጠየቃቸው ህጋዊ መንገድ አይደለም ። ተከሳሹ በትንኮል ሳይሆን ወንጀሉን ሲፈጽም የቻለው በመሳሳት በሜት ፤ ባጋጣሚ ምክንያት መሆኑን የመከላከያ ምስክሮቹ አስረድተዋል ። አጋጣሚና አስገዳጅነት ያለው ፤ መንፈስን የሚለውጥ ስሜት ለመሆኑ ለማንም ግልጽ ነው ። ከዚህም ሌላ ፤ መጀመሪያ ሄዶ በር ሲደበድብ ምንም መሳሪያ እንዳልነበረው ለማወቅ አያስቸግርም ። ከውስጥ ጥይት ከተተኮሰ በኋላ ወደ መኪናው ሮጦ የተመለሰው የመኪናውን በር ለመዝጋት ወይም ፍሬን ለመያዝ ሳይሆን ፤ መሳሪያ ለማምጣት እንደሆነ ግልጽ ነው ። ሽጉጧ በጣም አነስተኛ በመሆኗ ላትታይ ትችላለች ። በተጨማሪ ፤ የተከሳሹን የስእሊነት ችሎታ የሚጠራጠር ካለ ችሎታውን ለፍርድ ቤቱ ለማሳየት ዝግጁ ነኝ ። ለማንኛውም ነገር ተከሳሹ በስህተትና ባጋጣሚ ምክንያት በፈጸመው ወንጀል ተጸጽቶ እጁን ለፍርድ ባለስልጣን መስጠቱ ይታወሳል ። የተከበረው ፍርድ ቤት ይህን ሁሉ ተመልክቶ ተከሳሹን በነጻ እንዲለቀው እመለክታለሁ ።»

ሌላ ዝምታ ችሎቱ ላይ ወደቀ ። ከፍሉ ውስጥ ያለው ከሩቅ እንደእሳት ወላፈን የሰው ጉንጭ የሚልሰው አየር እንኳን እንደመቀዝቀዝ አለ ። የአበራ ነፍስ እንደገና

የሙጢኝ ስትል ተሰማው ። የሚሰማው ትዝታዬ ይሁን ሙቀት ለይቶ ለማወቅ አልቻለም ። ያለስሜትና ያለሀሳብ እንደቋጥኝ ደንጊያ ፈዝዞ ቀረ ። የእንጉሉ አንዱ ክፍል ብቻ ሉሊት! ሉሊት! እያለ ይጮሀል ።

የመሀል ዳኛው ተነስተው ቆሙ ። ከህይወት በላይ ግዙፍ መስለው ታዩት ። የአበራ ልብ እንደመቆም አለ ። የዳኛው ከንፈሮች በሚያደርጉት እያንዳንዷ ንቅናቄ ነበር የልቡ ትርታ የተመጠነው ። ዝግ ፤ በጣም ዝግ ያለ ድምጽ ነው ።

«ተከሳሹ ሚጃን ወይዘሮ አለምነሽ ጓዴን ለመግደሉ አምኗል ። በተጨማሪም ተመስክሮበታል ። ያገዳደሉን ሁኔታ ከመዝገቡ ስንመረምር ተከሳሽ ሚጃን ሚስቱ ከሌላ ወንድ ጋር በመባለግ ላይ ነች በሚል መሳሳት በተነሳ ስሜት ተገፋፍቶ የገደላት ለመሆኑ ተገንዝበናል ። ይህም በወንጀ ለኛ መቅጫ ህግ በቁጥር ፭፳ (፩) መሰረት ፤ ተከሳሽ ፤ አድራጎቱ ሊያስከትል የሚችለውን እርግጠኛ ነገር በተሳሳተ መንገድ በመገመት በስህተት ስሜት ተነሳስቶ ወንጀል መስራቱን ያስረዳል ። ስለዚህ ተከሳሽ ከፍ ባለ ደም በሚ ያፈላ ምክንያት በስሜት የተነሳ ሚጃን ስለገደለ በወንጀ ለኛ መቅጫ ህግ በቁጥር ፭፻፳፬ (ለ) መሰረት በሰባት አመት እስራት እንዲቀጣ ፈርደናል ።»

የአበራ ነፍስ የሙጢኝ ብላ ከተደበቀችበት ማህደር ወጥታ በደስታ መፈንደቅ ጀመረች ። ንግግሩን ጨርሶ ጭብ ጨባ እንደሚጠብቅ ሰው ፤ ተሰፋዩ ወዲህና ወዲያ እያማ ተረ ችሎቱን ከእፍ እስከገደፉ የሞሉትን ሰዎች ይመለከት

ጀመር ። አበራ ሶስቱን አመታት እንዴት ለማሳለፍ እንደ ሚችል ከማሰብ አልቦዘነም ። በዝምታ ፤ ሉሲት! ሉሲት! እያለ መጮሁንም አልተወም ።

ወዲያውኑ ፤ ገድሉ በዛብህ በፖሊሶች ታጅቦ ገባ ። አበራ ተከሳሾች የሚቆሙበትን ሳጥን ለቀቀለት ። የቀረበበት ክስ ፤ «ገድሉ በዛብህ ማህይም የሆኑትን አረጋዊ ሚስቱን ያለ ኝን ቋሚና ተንቀሳቃሽ ሀብት ሁሉ በቁሜም ሆነ ከሞትኩም በኋላ አውርሼዋለሁ የሚል ጽሁፍ በማጭበርበር ካስፈረ ማቸው በኋላ ፤ መርዝ አጠጥቷቸው ሊገድላቸው ሲል መያዙ ስለተረጋገጠበት በአጭበርባሪነትና በነፍስ መግደል ሙከራ ለፍርድ ቀርቧል ፤» የሚል ነበር ።

አበራ ከተከሳሽ ሳጥን ሲወርድና ገድሉ በእግሩ ተተ ክቶ ወደ ተከሳሽ ሳጥን ሲገባ ፤ ሳንዳፍታ ፤ እንዲያው ላንዳፍታ ተያዩ ። አንዱ የሌላውን አእምሮ ዘልቆ ለማየት ያህል የሁለቱም አይኖች እንደጦር ተወረወሩ ። መሀል መንገድ ላይ ተጋጩ ። ያንዱ አይን ሌላው ላይ ነጠረ — እንደመ ብረቅ ኳስ ። እና… ከዚያ ግጭት በወጣው ብልጭታ ውስጥ ሁለቱም ሉሲትን አዩዋት ።

፳

ከቀጠሮ ቤት ወደ ፍርደኞች መኝታ ቤት ተዛወረ ። እንደበፊቱ የቦታ ጥበት አላጋጠመውም ። በመኝታ ቤቱ አዳራሽ ከሚገኙት ቆጦች ውስጥ አንዱ ተሰጠው ። እዚህም ሆነ እዚያ የእስረኞቹ መንፈስ ምንም ያህል ልዩነት የለውም ። የሚወራው ስለብጥብጥና ሁከት ነው ። ልዩነቱ ቢኖር ቀጠሮ ቤት ከነበሩት እስረኞች ይበልጥ ፍርደኞች ስለሴትና ስለብቸኝነት ያለማቋረጥ ማውራታቸው ነው ።

በእስር ቤት የሚሰማው ብቸኝነት አበራን ደነቀው ። ዘመድና ወዳጅን ፤ በተለይ እንደልብ ከቦታ ቦታ የመዘዋወርን ነጻነት በሚያስብበት ጊዜ ፤ ብቸኝነት ልቡ ውስጥ ገብቶ ውርጭ ላይ እንዳደረ ብረት ይቀዘቅዘዋል ። በሌላ በኩል ደግሞ በወህኒ ቤቱ ውስጥ ከእስረኞች ብዛት የተነሳ ፋንዳ ፍታ እንኳን ብቻ የመሆን እድል ስለማይገኝ ሰው መሆንና ሰው ማየት እስኪያንገፈግፍውና እስኪያንገሸግሸው ድረስ አስጠልቶት ያሰቃየዋል ። እርስ በእርስ ከመጋፋት ሌላ ምርጫ የለም ።

ስለሴት ጉዳይ ሲያስብ አንድ ያጋጠመው ነገር ትዝ አለው ። ጢት በማለዳ ነበር ። እስረኞቹ ውጭ ወጥተው ጸሀይ ይሞቁ ነበር ። ወንዶቹ ከሚያድሩበት በረት በስተግራ

በኩል ከሚገኘው ሌላ ጉሮኖ የቤት እስረኞችም እንዲሁ ወጥተው ነበር ። ሴቶቹም ወንዶቹም ከሚለያያቸው የሽቦ አጥር ላይ ተንጠልጥለው ሩቅ ለሩቅ አይኖቻቸው እስኪ ፈዙ ድረስ መተያየት ላይ ሳሉ ፣ በሁለት የወንድ እስረ ኞች መካከል ግብ ግብ ተነሳ ። ሌሎች እስረኞች በግድ ባይገላግሏቸው ኖሮ ተያይዘው በሞቱ ነበር ።

ጠቡ ከበረደ በኋላ አበራ ወደ አንዱ እስረኛ ጠጋ ብሎ ፣
«ለምንድንነው የተጣሉት?» ሲል ጠየቀው ።
«የአይን ቁራኛውን ስላየበት ነው ።»

ነገሩ ውስጡ ድረስ ዘልቆ እንቀጠቀጠው ። ሆኖም ስለ ሉሊት ማሰቡን አልተወም ። ወደ ጽህፈት ቤቱ ተጠርቶ ሲሄድ ሁሉ ስለሉሊት ያስብ ነበር ። አይኑን ለማመን አልቻ ለም ። ሉሊት ነበረች ያስጠራችው ። አይኑ እሷ ላይ ስለተ ተከለ እልፍኝሽንና ተስፋዬን ዞር ብሎ እንኳን አላያቸውም ። ብቻቸውን እንዲሆኑ በማለት ሁለቱም ትተዋቸው ወጡ ። የሚያደርገው ጠፋው ። እሷ ግን ሮጣ ተጠመጠመችበት ።

ለረጅም ጊዜ እንደተቃቀፉ ከቆዩ በኋላ ፣ «በሌላ ሴት የለወጥከኝ መስሎኝ ነበር ፣ እምነት እየጣልኩብህ በምሄ ድበት ጊዜ ፣ በቤት ላይ ተጋደለ የሚል ወሬ ስለሰማሁ ግራ ገባኝ ።» አለችው ።

«ነገሩ ሳይገባሽ ቀርቶ ይቅርታ ሳታደርጊልኝ ብሞት ነፍሴ የሰላም እረፍት አይኖራትም ነበር ። ከእንግዲህ ምን ይቀ ረኛል?»

«ሊገባኝ አልቻለም እንጂ ህይለማርያም ሊያስረዳኝ ሞክሮ ነበር ። አላመንኩትም ። ሳላምነው ህይወቴ ብግለፍ ህዘኑ

ክልቤ ለዘለአለም አይወጣም ፤ የምትው ለኛ ሲል ነው ።»

«አውቃለሁ ፤ ለኛ ሲል ነው—እንደክርስቶስ ። እንዴት ነበር አሟሟቱ?»

«ለምን እንደሆነ እንጃ ፤ ወንድምህ አዲሷ ቤት ድረስ ሲገ ሰግሩ መጡ ። እንደሚመስለኝ አመጣጣቸው ለኔ ነበር ። ያን ቀን እኔና ሀይለማርያም አብረን እንደነበርን አውቀዋል ። ሲያዩት ደማቸው ተለወጠ ። 'አንተ ጋኔን !' አሉት ። ሲያ ስረዳቸው ምክረ ። 'አጥፊዬ አንተ መሆንክን ድሮውን አውቄ ነበር !' ብለው ሽጉጣቸውን ሲመዙ እሮጬ ወጣሁ… በጀርባው ትንጋሎ ወደጣራ እያየ ፤ የሚያምነኝ ሰው አጣሁ ሲል ትዝ ይለኛል…»

እንደገና ሁለቱንም ረጅም ዝምታ ዋጣቸው ። የመረረ እንባ በዝምታ ሁለቱም አነቡ ። ከዚያ በኋላ ፤ «ይቅርታ ካደረግሽልኝ ዘንድ የምልሽን ስሚኝ …እኔ እስር ቤት ሆኜ አንቺ ውጭ ሆንሽ …እንዴት ልበልሽ? …አዎን ፤ አብረን ሳለን በቅናት ተሰቃይቼ የማስቃይሽ ሰው አሁን ምን ይሰማኛል ? ለሆነው ሁሉ እወድሻለሁ ። ጸጸት የለኝም ። ግን ነጻነት ልሰጥሽ እፈልጋለሁ…»

«ለምን አበርዬ ? ለሶስት አመት ይቅርና እስከ አለም ፍጻሜም ድረስ ቢሆን እጠብቅሀለሁ …»

«አውቃለሁ ። ግን ፤ ተሰቃይቼ ላሰቃይሽ አልፈልግም ። የወሀኒ ቤት ኑሮ ሰዉን ምን ያህል እንደሚለውጥ ላስረዳሽ አልችልም ። በክፉ ቅዥት አለም ውስጥ ስለምንኖር ሰው ጭው አለያም እንጓጓለን ። ጉጉቱ ስለማይሟላና ሩቅ ስለሚ ሆንብን ያስቀናናል ። ከጊዜ በኋላ ስሜቱ በሽታ ይሆናል ።

እና ተመልሰን እንደቀድሞአችን ለመሆን አንችልም ። በንጹህ መንፈስና በቅን ልቦና እሁኑኑ ብንለያይ ይሻላል ።» «እጠብቅሀለሁ ። አንተ የሌለህበት ህይወት ጣእም አይሰ ጠኝም ። አንተን በታማኝነት በመጠበቅ ያለፈውን ጥፋቴን ሁሉ እግዜር ይቅር እንዲለኝ እድል ሰጠኝ ። አንተም ሳትለ ወጥ ትወጣለህ ብዬ አይደለም ። ማንነቱን ያወቀ ሰው ሆነህ እንደምትወጣ ተስፋ አለኝ ። ይልቅ የተወለድክበትን ቀን ምክንያት በማድረግ የገዛሁልህን ስጦታ ተቀበለኝ ።»

እሻቅቦ ጣራውን ተመለከተ ። አቀርቅሮ የማማውን ማፍ እንደ አዲስ ፍጡር አየው ። ቀና ሲል ፊትለፊት አይን ለአይን ተጋጩ ። እሱ ከታሰረ በኋላ ገዶሉ በዛብ ህን እንጋግራው እንደሆን ሲጠይቃት ቃጣውና ፤ ብጠይ ቃት ምን ያደርጋል ? አንድ አይነት ተስፋ ባትሰጠው መቼ እንደዚህ ያለውን እርምጃ ይወስድ ነበር? በማለት ጥያቄውን መልሶ ዋጠው ። ቢሆንም የተናገረችው ሁሉ ከልቧ መሆኑ ቢሰማውም የወደፊት እድላቸው ያልተጣመረ መስሎ ስለታየው ፤ «ሉልዬ አትቀየሚኝ ፤ እኔም ሆንኩ አንቺ አዲስ ህይወት ፤ አዲስ ተስፋ መሻት አለብን ። አዲስ ህይወት መቀበል የጀግኖች ሙያ ነው ። ሸክም ልሆንብሽ አልፈልግም ። ደህና ሁኚ ፤ » አላትና ፊቱን አዞረ…

የያዘችውን ስጦታ በቀስታ ቁጭ አድርጋ እንባዋን እያረገፈች ወደ በሩ ስትራመድ ፤ አላስችለው ብሎት ወደኋ ዞሮ በአይን ሊሸኛት ፈለገ ። ዞር ሲል የለችም ። «ይቅናሽ የኔ ጠይም ጣኦት ።» ሲል ባዶው ክፍል ድምጹን ወስዶ አስተጋባ ።

፮

ወደወህኒ ቤት የተመለሰው የዱሮው አበራ ሳይሆን ሌላ ከወህኒ ቤቱ አድማስ ባሻገር የሚመለከት አበራ ነው ። ምክንያቱም ፤ አዲስ ህይወትና የመኖር አላማ ይዞ ነበር የተመለሰው ። ሎሲት ያመጣችለትን የስእል መሳሪያዎች ስጦታ ከፍቶ እጁ እየተንቀጠቀጠ አንድ ባንድ ተመለከታቸው ።

መሳሪያዎቹን ይዞ ወደ ውጭ ወጣ ። አዎን ፤ አድማሱ የተወሰነ ነው ። በየካምፑ ተመድበው በየቦታው ስራ ላይ የሚገኙት እስረኞች ህልም ወይም በህልም አለም ውስጥ ያሉ መስለው ታዩት ።

በአካል እዚያ ናቸው ። በሀሳብ ግን ከተወሰነው አድማስ አልፈው ሄደዋል ። ከውጭው አለም በወል ያላቸው ነገር ቢኖር የፍም እሎሎ መስላ ከአድማስ መከዳ ላይ የተኛቸው ጸሀይ ብቻ ነች ።

እስረኞቹ የሚሰሩት ስራ ምንም ጠብ የሚል ነገር የለውም ። ምክንያቱም ፤ የሚቆፍሩት መሬት ማህጸኗን ነፍጋቸው ፤ እነሱም ሀይላቸውንና ልባቸውን ስላልሰጧት ነው ። እሷ የነርሱ ፤ እነርሱ የሷ አካል አይደሉም ። ሁኔታው ሁሉ እንደህልም ነው ። ከህልም አለም ውጭ ሆና

በእውን የሚታየው ፤ አካባቢውን የሚጫነው የወህኒ ቤቱ ሰገነት ብቻ ነው ።

የሀይለማርያም ድምጽ ፤ «ለኔ ስትል በርታ ፤ ስራህ ለወንድምህ ዝርያ ፤ ለኔ ሀውልት ይሁን ፤» አለው ፤ ከአድማስ ባሻገር መጥቶ ። ከፊት ለፊቱ በስሌዳ ላይ ተወጥሮ የነበረው ባዶ ነጭ ሸራ ህይወት አርግዞ ነፍስ ይዘራ ዘንድ ሙሉ ሀይሉን ፤ ስሜቱንና ሀሳቡን አሳርፎበት ይጐተጉተው ጀመር... ጸሀይዋ ጠልቃ ቀኑ እስኪጨልም ድረስ ። 'ነገም ሌላ ቀን ነው...'

TT